

**VERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE GEMEENTERAAD VAN
GEMEENTE DORDRECHT D.D. 23 SEPTEMBER 2025**

Raadzaal

Voorzitter: De heer Mol

Raadsgriffier: Mevrouw Wepster

Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Mevr. Boom-Vos (VVD)

Dhr. Burakçin (GroenLinks)

Dhr. Van Dam Timmers (CDA)

Mevr. Van Engelen (GroenLinks)

Dhr. De Feijter (ChristenUnie/SGP)

Dhr. Groenewege (Partij voor de Dieren)

Dhr. Gündogdu (Op Ons Eiland)

Dhr. Hartmeijer (SP)

Dhr. Den Hartog (GroenLinks)

Dhr. De Heer (ChristenUnie/SGP)

Dhr. Den Heijer (VVD)

Dhr. Katif (Beter voor Dordt)

Dhr. Klerk (CDA)

Mevr. Koene (Gewoon Dordt)

Mevr. Kruger (GroenLinks)

Dhr. Kuhlmann (VVD)

Dhr. Van der Meer (GroenLinks)

Dhr. Van der Net (VVD)

Mevr. Nieuwland-van den Bosse (CU/SGP)

Dhr. Noldus (VVD)

Dhr. Oostenrijk (CDA)

Mevr. Pichel (Forum voor Democratie)

Dhr. Safranti (DENK)

Dhr. Schalken-den Hartog (Beter voor Dordt)

Mevr. Schnabel (Partij van de Arbeid)

Mevr. Simon-van Waardhuizen (Op Ons Eiland)

Dhr. Van der Spoel (Fractie van der Spoel)

Dhr. Stolk (VSP)

Mevr. Stolk (VSP)

Mevr. Striebeck (VSP)

Dhr. Struijk (ChristenUnie/SGP)

Mevr. Van den Tol (VVD)

Dhr. Uysal (GroenLinks)

Dhr. In 't Veld (VSP)

Dhr. Venderbos-Lambinon (Partij voor de Dieren)

Mevr. Van Vugt-Roose (CDA)

Dhr. Wringer (Beter voor Dordt)

Portefeuillehouders: De heer Burggraaf, Mevrouw Van Benschop, De heer Heijkoop, De heer Van der Linden, Mevrouw De Jonge, De heer Merx

Opening

1. Opening en vaststellen agenda, mededelingen

De voorzitter: Goedemiddag, mag ik de leden van de gemeenteraad vragen hun plekken in te gaan nemen voordat we gaan openen? Mijnheer Stolk is nog even aan het rommelen. Ik zie nog, her en der wordt een handtekening verzameld, maar ik ga nu wel echt beginnen. Ik open hierbij de raadsvergadering van dinsdag 23 september en daarmee de eerste vergadering na het zomerreces. En wat is het fijn om u hier te zien met elkaar en ik heet u ook graag van harte welkom. Iedereen in de zaal, de leden van de gemeenteraad, ook de leden van het college en iedereen die via de livestream op afstand meekijkt van harte welkom. We hebben een afmelding ontvangen van de heer Stam van Fractie Stam en van de heer Van Leeuwen van de Fractie van Leeuwen. En dat maakt dat we met 37 leden zijn. En na twee Dordtse Dinsdagen met commissies zijn we na het zomerreces weer vol op stoom, Dordt is op stoom, met elkaar en hebben we vandaag ook weer de eerste raadsvergadering. Er ligt een mooie agenda voor met belangrijke onderwerpen voor onze mooie stad. Voordat ik verder ga, meld ik graag dat ik zojuist een petitie in ontvangst heb mogen nemen over horeca in het Weizigtpark. Ik laat hem even zien. Hij ziet er ook echt mooi uit. En de initiatiefnemers geven hiermee aan behoefte te hebben aan een laagdrempelige horecavoorziening in het Weizigtpark. En zoals u kunt zien, is de petitie door 1335 inwoners en bezoekers ondertekend. Ik denk niet dat er veel burgemeesters in Nederland zijn, laat staan ook gemeenteraden, die voor de komst van een horecavoorziening zoveel handtekeningen in ontvangst mogen nemen. En ik geef de petitie mee aan de griffier die ervoor zorgt dat de petitie bij de ingekomen stukken wordt opgenomen, zodat u met elkaar via de agendacommissie kunt bepalen hoe u het wil behandelen. Volgens mij gaan we er zo meteen nog wat meer over horen. En voor wie dat nog niet heeft gezien, de indieners volgen ook de vergadering vanavond vanaf de publieke tribune. Ook aan u hartelijk welkom. Dan kijk ik nog even naar de agenda zoals deze voorligt. Ik heb begrepen dat er twee bijzonderheden zijn. De fracties van de VVD, het CDA, Partij van de Arbeid, GroenLinks, Op Ons Eiland en DENK willen graag een initiatiefvoorstel indienen, Passende Daghoreca in het Weizigtpark, en dat sluit aan bij de ingediende petitie van zojuist. En ik kijk even naar de initiatiefnemers of het klopt dat zij die willen indienen. Dat klopt. En dan zo meteen ga ik hen naar voren vragen om die dan ook daadwerkelijk in te dienen. Dat gaan we dan doen bij het begin van het officiële begin na agendapunt 2. En dan is er nog een motie vreemd aan de orde van de dag. Die is vanuit de VVD afgelopen zondag tijdig gedeeld en gaat over minder casino's in Dordrecht. Mijnheer Van der Net, klopt het dat u deze wilt indienen?

De heer Van der Net: Ja, dat klopt, voorzitter. Ik heb er zelfs twee op dit punt en het wordt mede ingediend door de ChristenUnie, SGP en DENK, voorzitter.

De voorzitter: Duidelijk. Dan zullen we daar rekening mee houden en voegen wij die dan ook in als laatste aan de agenda. Dat wordt dan agendapunt 31. En dan kijk ik nog even naar de gemeenteraad. Kunt u zich vinden in deze agenda met de punten die zojuist zijn toegevoegd? Is dat het geval? Dan is de agenda daarmee officieel vastgesteld. Dan vraag ik de heer Van der Net alvast zijn motie vreemd aan de orde in te dienen. Met open armen loopt hij ons tegemoet. En een motie. Dank u wel. Motie 1 en motie 2 vreemd aan de orde van de dag. Ze heten minder casino's en geen casino's. Die duiding is nogal duidelijk.

2. Vaststellen van de notulen van de Gemeenteraad van 1, 2 en 15 juli 2025 en de Dordtse Dinsdag van 8 juli 2025 Vergaderzalen 1, 3, 5

De voorzitter: Dan kom ik bij agendapunt 2, het vaststellen van de notulen van de gemeenteraad van 1, 2 en 15 juli en de Dordtse Dinsdag van 8 juli in de vergaderzalen 1, 3 en 5. Kunt u de genoemde notulen vaststellen? Dat is het geval. Dan zijn ze hierbij vastgesteld.

De voorzitter: En dan zijn we aangekomen bij het indienen van het initiatiefvoorstel en dat betreft een voorstel van VVD, CDA, Partij van de Arbeid, Op Ons Eiland, GroenLinks en DENK over horeca in het Weizigtpark. Volgens het Reglement van Orde dient u het initiatiefvoorstel schriftelijk bij de voorzitter van de gemeenteraad, jawel, in te dienen tijdens een besluitvormende raadsvergadering. En ik heb begrepen dat de heer Noldus het voorstel graag fysiek wil indienen met mede-indieners en daar nog even een toelichting over wil geven vanachter de kathedraal. En ik nodig hem graag daartoe uit. Het woord is aan de heer Noldus.

De heer Noldus: Voorzitter, dank u wel. Vanmiddag heeft u als voorzitter van de raad en burgemeester van deze stad een petitie in ontvangst genomen die vraagt om een koffietent in het Weizigtpark mogelijk te maken. Bewoners hebben deze oproep voor daghoreca massaal ondertekend. En terecht. Het Weizigtpark ligt er prachtig bij en de oproep van deze wijkbewoners sluit aan bij wat wij horen vanuit de wijk en de stad. Aan het park mist echter nog iets. Iets waar je snel even een bak koffie kan halen en iets waar je op weg naar je werk of studie nog even kunt landen. Een plek waar je kunt neerploffen, met vrienden kunt praten, terwijl je kinderen in het gras ravotten. De afgelopen periode hebben wij nagedacht over hoe we een dergelijk initiatief zo kunnen ondersteunen dat we begin volgend jaar al zoiets mogelijk kunnen maken. Niet een petitie voor op de plank, maar uitvoering hiervan op korte termijn. En daar geven wij met ons plan dat we vandaag indienen invulling aan. Een kleinschalige daghoreca, duurzaam, mogelijk verplaatsbaar, passend in het park. Het brengt koffie, thee, ontmoeting en meer sociale veiligheid. Laten we niet wachten op grote plannen voor 2028 of later, maar laten we zorgen dat er volgend jaar een koffie gedronken kan worden in het Weizigtpark. Dat is goed voor Krispijn, goed voor Dordrecht en goed voor iedereen die nu al dagelijks gebruikmaakt van het park. We gaan de herfst tegemoet, maar laten we alvast denken en werken aan het voorjaar. En hierbij dien ik dan ook het initiatiefvoorstel in namens de Dordtse VVD, CDA, Partij van de Arbeid, Op Ons Eiland, GroenLinks en DENK. Dank u wel.

De voorzitter: Dank aan de leden die dit initiatiefvoorstel hebben ingediend. Dank, mijnheer Noldus, ook aan de toelichting. En ik ben natuurlijk altijd enthousiast als de gemeenteraad zelf voorstellen indient om onze stad nog mooier te maken en verder te verbeteren. De griffier zorgt ervoor dat het college het voorstel zo spoedig mogelijk ontvangt en het college krijgt vier weken de gelegenheid om wensen en bedenkingen ter kennis van de raad te brengen. En dat wordt dan via de agendacommissie weer verder in behandeling genomen en zo wordt bepaald hoe het voorstel met eventuele wensen en bedenkingen van het college door de raad wordt behandeld. Uiteindelijk neemt de gemeenteraad dan ook een besluit. Ik denk dat het de indieners ook goed doet dat het dan alweer zo snel hier ter bespreking voorligt.

Benoemingen/aanwijzingen

3. Benoemen lid Raad van Toezicht Stedelijk Dalton Lyceum - Raadsvoorstel

De voorzitter: Dan kom ik bij agendapunt 3, dat betreft benoemen van een lid voor de Raad van Toezicht van het Stedelijk Dalton Lyceum. Uw Commissie van Toezicht op het openbaar onderwijs heeft de verhoorder getoetst en geeft een positief advies. Kunt u hierbij de benoeming vaststellen en daarmee bekrachtigen? Dat is het geval.

Hamerstukken

4. Beschikbaar stellen van een krediet voor de Aankoop en renovatie van parkeergarage Visstraat - Raadsvoorstel

De voorzitter: Dan kom ik bij de hamerstukken. Ik loop ze een voor een langs en desgewenst bent u in de gelegenheid tot het afleggen van een korte stemverklaring, waarbij u natuurlijk weet dat stemverklaringen hele bijzondere momenten zijn die zeer veel indruk maken op de samenleving, dus een beetje spaarzaam moeten inzetten. Ik zie al flink wat vingers bij de knop. Ik kom bij het hamerstuk beschikbaar stellen van een krediet voor de aankoop en renovatie van een parkeergarage aan de Visstraat. Dan zie ik de fractievoorzitter van de SP als eerste voor een stemverklaring.

De heer Hartmeijer: Dank, voorzitter. Aankoop en omvormen van de P. Visstraat op termijn naar een bewonersgarage is een langgekoesterde wens van mijn fractie. Een hele goede stap. Eindelijk zijn we straks af van de parkeerfiles elk weekend op de Begijnhof.

De voorzitter: De heer Katif, gaat uw gang.

De heer Katif: Voorzitter, dank u wel. Beter voor Dordt vindt het jammer dat onze inwoners nog tot 2030 moeten wachten voordat de garage wordt omgezet naar bewonersparkeren. Wij hopen dat het college eerder met de mogelijkheden komt, zodat de bewoners van de binnenstad sneller gebruik kunnen maken van deze voorziening. Tot zover.

De voorzitter: Dank, mijnheer Katif, voor uw stemverklaring. Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Dank, voorzitter. Wij zijn blij dat eindelijk, want ik maak dit volgens mij al bijna 20 jaar mee, dat deze garage van functie moet veranderen. Dat dat gaat gebeuren, daar zijn wij blij mee. Wel even een aantekening. Er staan weer hele lelijke woorden in, due diligence. Sorry, maar dat kan ook gewoon op een andere manier. En ik blijf het net zo lang herhalen totdat we dat ook gewoon doen als gemeente.

De voorzitter: Dank, mevrouw Koene, voor uw terechte opmerking. De heer Venderbos.

De heer Venderbos-Lambinon: Voorzitter, een autoluwe binnenstad is een speerpunt van de Partij voor de Dieren. Elke maatregel die leidt tot een autoluwe binnenstad juichen wij dan ook van harte toe. De Partij voor de Dieren stemt met harte in met de aankoop en renovatie van de parkeergarage in de Visstraat.

De voorzitter: Dank, mijnheer Vanderbos. Ik kijk nog even door. De heer Oostenrijk.

De heer Oostenrijk: Voorzitter, de CDA-fractie kan instemmen met dit voorstel. Wel doen wij een oproep aan de wethouder om de raad nog dit jaar nader te informeren over de vraag welke vergunninghouders daarstraks mogen c.q. moeten parkeren. Dit oogt gericht op het beleidsdoel minder blik op straat. Belanghebbenden die nu nog op straat parkeren, hebben echt tijdig recht om te weten wat dat voor hen betekent.

De voorzitter: Dank, mijnheer Oostenrijk. Maar dat is een vraag nu aan de wethouder? Maar het is een hamerstuk. We hebben nu een rondje stemverklaring. Dat toch wel in de commissie aan de orde zijn geweest, in de Dordtse Dinsdag.

De heer Oostenrijk: Nee, het is niet in de commissie aan de orde ... Het is wel aan de orde geweest, maar ik mag een oproep doen.

De voorzitter: Maar als we dat gaan doen bij hamerstukken, dan is het einde een beetje een zoektocht.

De heer Oostenrijk: Nadien later te beantwoorden.

De voorzitter: En ik denk dat de wethouder een mooi moment zal vinden om met u een antwoord te geven. Volgens mij kan ik daarbij het voorstel vaststellen.

5. Aanvraag voorbereidingskrediet parkeergarage met woningbouw Steegoversloot - Raadsvoorstel

De voorzitter: Dan kom ik bij de aanvraag voorbereidingskrediet van de parkeergarage met woningbouw Steegoversloot. Met een stemverklaring van de heer Oostenrijk.

De heer Oostenrijk: Voorzitter, ook hier kan de CDA-fractie instemmen met het voorstel. We gaan ervanuit dat de raad nader wordt geïnformeerd wat dit voor vergunninghouders betekent die nu nog op straat parkeren, zoals op het huidige terrein. Daarnaast met inzicht over de vraag hoeveel plaatsen voor vergunninghouders het nu feitelijk gaat.

De voorzitter: Dank. Zijn er andere stemverklaringen? Ik kijk rond. De heer Katif.

De heer Katif: Voorzitter, dank u wel. Participatie is voor ons essentieel. Omwonenden moeten actief worden betrokken bij de planvorming van het Steegoversloot, juist nu er al veel onrust is. Beter voor Dordt steunt dit voorstel. Met een parkeergarage woningbouw benutten we de ruimte in de binnenstad en haalden wij onze polders ongemoeid.

De voorzitter: Dank. Mevrouw Koene, gaat uw gang.

Mevrouw Koene: Voorzitter, twijfelgevalletje, want de punten vijf en zes zijn volgens de stukken met elkaar verbonden. Vijf steunen wij, maar ik wil graag aangetekend hebben dat wij tegen het raadsvoorstel onder nummer zes over de acceptabele loopafstand stemmen, in consequente lijn met het tegenstemmen van de mobiliteitsvisie.

De voorzitter: Dank. Maar daar komen we zo nog over te spreken, hoor. Dat is een apart agendapunt, de loopafstand. Kunnen we daarmee deze vaststellen?

Mevrouw Stolk: Voorzitter?

De voorzitter: Dan heb ik het over de Steegoversloot.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, hier.

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Wij sluiten ons aan bij de stemverklaring van mevrouw Koene.

De voorzitter: Dank, mevrouw Stolk. Kan ik dan daarmee het raadsvoorstel voorbereidingsgroep parkeergarage met woningbouw op het Steegoversloot vaststellen? Dat is het geval.

6. Vaststellen Acceptabele loopafstand voor wonen in de binnenstad (centrum) voor parkeren - Raadsvoorstel

De voorzitter: Dan kom ik bij het vaststellen van de acceptabele loopafstand voor wonen in de binnenstad voor parkeren, waarbij reeds aangetekend wordt dat de fractie Gewoon Dordt geacht wordt tegen te stemmen. En ook de fractie van de VSP. En dan heb ik hier nog het verzoek staan voor de stemverklaring van de heer Oostenrijk.

De heer Oostenrijk: Dank u, voorzitter. De CDA-fractie kan instemmen met het voorstel, met wel daarbij aangetekend dat onze fractie zich conformeert aan de interpretatie over acceptabele loopafstand, zoals in de bijlage 1 verwoord. En ik citeer: als we uitgaan van 90 meter per minuut, dan kom je bij 450 meter uit op 5 minuten looptijd, wat gezien kan worden tussen een acceptabele looptijd en afstand. Een daadwerkelijk te lopen afstand derhalve niet hemelsbreed gemeten.

De voorzitter: Duidelijk. De heer Wringer.

De heer Wringer: Dank, voorzitter. Beter voor Dordt vraagt aan het college om te zorgen dat er voldoende parkeeralternatieven beschikbaar zijn, ook voor mindervaliden. Beter voor Dordt vindt dat er momenteel te veel parkeerplaatsen worden verwijderd voordat er een goed alternatief aanwezig is. Stop daarmee en houd de binnenstad bereikbaar en aantrekkelijk voor bewoners en ondernemers.

De voorzitter: Wij nemen kennis van die stemverklaring. Kan daarmee het voorstel worden vastgesteld, waarbij, zoals ik al gezegd heb, de fracties van Gewoon Dordt en de VSP tegenstemmen? Dat is het geval. Is het hierbij vastgesteld.

7. Beslissing op bezwaar tariefdifferentiatie parkeren - Raadsvoorstel

De voorzitter: Dan kom ik bij de beslissing op het bezwaar tariefdifferentiatie parkeren. Kijk ik rond. Mevrouw Koene, gaat uw gang.

Mevrouw Koene: Ik ga het kort houden. De consequente lijn. Wij stemmen tegen dit raadsvoorstel.

De voorzitter: Dank. De heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Wij stemmen in met de beslissing op bezwaar, omdat daar juridische argumenten voor zijn. We zijn blij dat er inmiddels een inhoudelijke toelichting is naar de bezwaarmakers toe, maar constateren wel dat die bezwaarmakers niet worden beantwoord in hun specifieke probleem. Ze hebben nu een garagevergunning en die wordt snel heel veel duurder. Dat is toch een pijnlijk punt. Misschien kan daar in de toelichting nog iets op worden nagevuld.

De voorzitter: Dank. Dan mevrouw Stolk van de VSP.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, wij stemmen ook tegen dit voorstel, in lijn met wat mevrouw Koene aangeeft.

De voorzitter: De heer Wringer.

De heer Wringer: Dank, voorzitter. Beter voor Dordt sluit zich aan bij de woordvoering van Gewoon Dordt.

De voorzitter: O, die ging te snel. Ik verstond het niet heel goed.

De heer Wringer: We sluiten ons aan bij de stemverklaring van Gewoon Dordt.

De voorzitter: Dank u wel. En daarmee kan het voorstel in stemming worden gebracht, waarbij de fracties van Gewoon Dordt, de VSP en Beter voor Dordt geacht worden te hebben tegengestemd. Kan ik daarmee het voorstel vaststellen? Dat is het geval. Is het hierbij vastgesteld.

8. Ophogen bedrag Starterslening - Raadsvoorstel

De voorzitter: Kom ik bij het ophoog bedrag van de starterslening. Wenst iemand daar nog een stemverklaring voor te geven? Nee? Kan daarmee het voorstel geacht worden te zijn vastgesteld? Dat is het geval.

9. Uitbrengen Zienswijze eerste bestuursrapportage GR Dienst Gezondheid en Jeugd 2025 - Raadsvoorstel

De voorzitter: Kom ik bij het uitbrengen van de zienswijze op de eerste bestuursrapportage van GR Dienst Gezondheid en Jeugd over 2025. De heer De Heer.

De heer De Heer: Voorzitter, steun voor het uitbrengen van deze zienswijze. We zijn tegelijkertijd niet onbezorgd over de stijgende kosten en ook de tegenvallende resultaten van de bezuinigingen. We kijken dan uit om hier binnenkort in commissieverband verder over te spreken.

De voorzitter: Dank, de heer De Heer. Mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Dank, voorzitter. Wij sluiten ons graag aan bij de woordvoering van de heer De Heer. De stemverklaring.

De voorzitter: Dank. Duidelijk. Dan ga ik hiermee kijken of we het voorstel kunnen vaststellen. Dat is het geval. En daarmee is het vastgesteld.

10. Beschikbaar stellen gereserveerde middelen Dordtse Leerprogramma 2025-2028 (Agenda 2030) - Raadsvoorstel

De voorzitter: En komen we bij agendapunt 10. Dat is het beschikbaar stellen van gereserveerde middelen voor het Dordtse Leerprogramma 2025 tot 2028. Wenst iemand daar nog een stemverklaring voor af te geven? De heer De Heer van de ChristenUnie/SGP.

De heer De Heer: Voorzitter, dank u wel. De ChristenUnie/SGP stemt in met het voorstel om door te pakken met het Dordts Leerprogramma. Wel blijven we scherp op de KPI's, zoals het uitstroomniveau, zodat die ambitie van het programma ook echt hoog blijft. Dank u.

De voorzitter: Mevrouw Boom van de VVD.

Mevrouw Boom-Vos: Dank u wel, voorzitter. Wij stemmen ook in met dit raadsvoorstel met de volgende kanttekening. In de evaluatie wordt twijfel gezet bij de effectiviteit van verlengde leertijd voor de jongste kinderen. Wij vragen de wethouder dit goed in de gaten te houden en indien dit opgeschort wordt, de middelen weer inzetten voor verlengde leertijd na 2030.

Mevrouw Stolk: Voorzitter?

De voorzitter: Dank. Wie zegt er voorzitter? Mevrouw Stolk, gaat uw gang.

Mevrouw Stolk: Wij sluiten ons aan bij de stemverklaring van de heer De Heer.

De voorzitter: Dank u wel. Dat was een heldere stemverklaring. Zacht op de relatie, hard op de KPI's. Wie nog voor een stemverklaring? Nee? Kunnen we het daarmee vaststellen? Dan stel ik hierbij het voorstel beschikbaar stellen van gereserveerde middelen voor het Dordtse Leerprogramma vast.

11. Vaststellen Regeling Risicovolle Projecten - Raadsvoorstel

De voorzitter: En kom ik bij het vaststellen van de regeling risicovolle projecten. Gaat uw gang, de heer Katif.

De heer Katif: Dank u wel, voorzitter. Beter voor Dordt benadrukt dat de risico's bij verbonden partijen ons blijvende aandacht vragen. Alleen meenemen in de P&C-cyclus is niet genoeg. Wij vragen het college om samen met de raad te kijken hoe we tussentijds beter inzicht kunnen krijgen in de financiële risico's, zodat wij tijdig kunnen bijsturen en verrassingen voorkomen. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Andere stemverklaringen nog? Mevrouw Boom, gaat uw gang.

Mevrouw Boom-Vos: Dank u wel, voorzitter. De Dordtse VVD dat elke euro van de Dordtenaar doelgericht en verstandig wordt besteed. Daarom ook onze oproep samen met andere partijen voor deze monitor. Zeker in een tijd waarin financiële ruimte onder druk staat en Dordt vele grote projecten heeft of gaat opstarten, moeten we actief kunnen bijsturen als raad als het fout dreigt te gaan. Deze monitor maakt dat mogelijk en daarom stemmen we er graag mee in.

De voorzitter: Duidelijk. Mevrouw Stolk van de VSP vanuit de goede hoek.

Mevrouw Stolk: Dank, voorzitter. Wij sluiten ons aan bij de stemverklaring van Beter voor Dordt.

De voorzitter: Dank u wel. En daarmee kijk ik even of ik het voorstel kan vaststellen. Dat is het geval en is het vastgesteld.

12. Meicirculaire 2025 - Raadsvoorstel

De voorzitter: En kom ik bij de meicirculaire. Wenst iemand daar nog een stemverklaring over te geven? Dat is niet het geval. Dan stel ik hier bij de meicirculaire vast.

Stukken ter kennisname

13. Raadsinformatiebrief over Uitslag hoger beroep aannemer jegens gemeente inzake bouw Prins Clausbrug - Raadsinformatiebrief

- 14. Raadsinformatiebrief over Beantwoorden motie M4 Versterken OV als alternatief voor de auto - Raadsinformatiebrief**
- 15. Raadsinformatiebrief over Beantwoorden motie M11A Van afvalstress naar afvalZen - Raadsinformatiebrief**
- 16. Raadsinformatiebrief over Ontwerp 3e wijziging omgevingsplan (groenblauwe regels) - Raadsinformatiebrief**
- 17. Raadsinformatiebrief over Ontwerp Warmteprogramma - Raadsinformatiebrief**
- 18. Raadsinformatiebrief over Voortgang Senioren 2025 - Raadsinformatiebrief**
- 19. Raadsinformatiebrief over Voortgang programma Samen tegen armoede voorjaar 2025 - Raadsinformatiebrief**
- 20. Raadsinformatiebrief over Resultaten en ontwikkelingen van de Dordtpas over het jaar 2024 - Raadsinformatiebrief**
- 21. Raadsinformatiebrief over Beantwoorden motie M3A Dordt krijgt waar het recht op heeft: een universiteit - Raadsinformatiebrief**
- 22. Raadsinformatiebrief over Voortgangsrapportage Grote Markt en Merwekade - Raadsinformatiebrief**
- 23. Raadsinformatiebrief over Actuele stand van zaken dossier Chemours - Raadsinformatiebrief**
- 24. Raadsinformatiebrief over Locaties voor tijdelijke opvanglocaties voor Oekraïners - Raadsinformatiebrief**
- 25. Raadsinformatiebrief over Jaarverslag 2024 Adviescommissie voor de behandeling van bezwaarschriften - Raadsinformatiebrief**

De voorzitter: En kom ik bij de stukken ter kennisname. Kunt u instemmen met het kennisnemen van de stukken bij de agendapunten 13 tot met 25, dus in één blok? Is dat het geval? De heer Van der Meer. De griffier slaakt een zucht van verlichting.

De heer Van der Meer: Dank u wel. Een opmerking bij punt 17, over het warmteprogramma. Wij vragen graag vroegtijdig aandacht voor woningen en wijken die niet of voorlopig niet op het warmtenet kunnen worden aangesloten. En om daarbij ook te denken aan tijdelijke overbrugging, want sommigen moeten er wel de levensduur van een cv-installatie op wachten. Wat in de tussentijd te doen?

De voorzitter: Duidelijk. Die zullen we ook zo overbrengen. Mevrouw Koene hier ... Ik bedoel, mevrouw Stolk nog? Ik heb nu oog op de goede hoek. Nee, duidelijk. Mijnheer Den Hartog.

De heer Den Hartog: Dank u, voorzitter. Puntje 23. Dat gaat over Chemours. Ik heb geconstateerd dat deze RIB, die 1 juli gedateerd is, al bijna drie maanden oud is. Er wordt gerept over onderzoeken die, als de planning gehaald is, inmiddels afgerond al zouden moeten zijn. Ik zou graag nog meer actuele informatie ontvangen. Dank u.

De voorzitter: We brengen uw verzoek over. De heer Groenewege van de Partij voor de Dieren.

De heer Groenewege: Over agendapunt 15, de proef met het afschaffen van de pasjes voor de ondergrondse afvalcontainers. Wij waren tegen die proef als Partij voor de Dieren, omdat we dachten dat het geldverspilling was. En wat blijkt achteraf? Het was geldverspilling. Want het bevestigt de resultaten die we allang uit andere steden wisten en we hopen dat we ook nooit meer in deze raad iets horen over het afschaffen van die pasjes. Dank u.

De voorzitter: Dank u, de heer Groenewege, voor uw hartenkreet. De heer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Dank, voorzitter. Ook over die proef. In de brief staat dat de bewoners van de Troelstraweg zijn geïnformeerd dat containers zonder pasjes toegankelijk waren tijdens de gedane proef. Ons bereiken echter geluiden dat mensen daar dit niet wisten. Ook werd grofvuil, zoals huisraad, aangehaald als extra bijzettingen, maar dit hoort überhaupt niet in de ondergrondse containers. Ons is onduidelijk wat er nu precies getest is.

De voorzitter: Duidelijk. Misschien kunt u daar nog een schriftelijke vraag van maken. Nemen we daar kennis van. Volgens mij kan ik hier bij de stukken ter kennisname vaststellen. En de vragen en oproepen geleiden wij natuurlijk door.

Ter bespreking

26. Raadsinformatiebrief over Voortgangsrapportage Stadspark – Raadsinformatiebrief

27. Beschikbaar stellen van budget voor Aankoop vastgoed Stevensweg 91 – Raadsvoorstel

28. Vaststellen Startnotitie Krommedijk - Startnotitie

De voorzitter: Dan kom ik bij de stukken ter bespreking. En heb ik onder 26 de raadsinformatiebrief voortgangsrapportage Stadspark, onder 27 het beschikbaar stellen van budget voor de aankoop vastgoed Stevensweg nummer 91 en op 28 het vaststellen van de startnotitie Krommedijk. Maar die behandelen wij dus gezamenlijk. U heeft hiervoor vorige week in de commissie oordeelsvormend gesproken. Daar was onvoldoende tijd voor een tweede termijn en heeft de commissie besloten het stuk als bespreekstuk door te sturen naar de gemeenteraad, waarbij een spreektijd van 2 minuten geldt. Het debat is dus een vervolg op het debat in de commissie van vorige week. Hierbij zijn de volgende politieke vragen centraal gesteld.

Wil de raad onverkort vasthouden aan het project Stadspark? En als dit niet binnen het beschikbare budget uitgevoerd kan worden, welke onderdelen wil de raad dan schrappen? Dan wel, waar wil de raad het ontbrekende budget vandaan halen? Tweede vraag is, kunnen we een volgend deel al oppakken nu er nog geen terugkoppeling is op eerdere deelplannen? Derde vraag is, wat betreft het complex en de plannen voor FC Dordrecht? Is de raad van mening dat er voldoende wordt gestuurd op samenhang? Vierde vraag is, wordt hier voldoende invulling gegeven aan het amendement A1 Dordwijkzone niet op slot? En welke schaalbaarheid van woningbouw binnen het park steunt de raad? Deze vragen staan inhoudelijk in het debat en ik verzoek u zich hierbij zoveel mogelijk toe te beperken. Eventuele moties en amendementen kunt u bij uw spreektijd indienen. En dan start ik met de eerste termijn, waarbij ik iedere fractie in de gebruikelijke volgorde het woord geef, waarbij, zoals gezegd, een spreektijd van 2 minuten geldt. Ik start bij de VVD. En wie mag ik daarvoor het woord geven? Het is de heer Noldus.

De heer Noldus: Voorzitter, dank u wel. Voor de Dordtse VVD is het Stadspark een gebied waarmee we het park naar de stad brengen, maar ook vooral de mensen naar het park. De lange lijnen voor deze ontwikkeling zijn geschetst en we hebben als raad die verschillende scherpe doelen meegegeven en vooral een flinke pot geld ter beschikking gesteld. En nu komt echt de tijd dat we het concreet moeten gaan maken. En voorzitter, dat doen we niet vanuit het stadhuis. Dat doen we vooral samen met de gebruikers, zoals de sportverenigingen, de bewoners en de andere initiatiefnemers van dit gebied. En zij horen en lezen over een sport- en beweegpark, over een gebied om elkaar te ontmoeten, over aantrekkelijke functies en bereikbaarheid. En ze horen ook over de ambitie en de hoeveelheid geld. Maar, voorzitter, we horen terug dat ze er nog weinig van merken en dat ze graag mee willen praten. En wij willen dat we die gesprekken nu ook voor deze gebieden met ze gaan voeren en samen die plannen te maken, zodat ze ook hier hun eigen ambities aan kunnen koppelen. En dan, voorzitter, in de commissie ging het ook over dat er meer ambitie is dan geld. En dat dwingt ons uiteraard om te kiezen. Creatief zijn en het betrekken van andere opgaven voor het krijgen van bijvoorbeeld subsidies. Belangrijk voor ons is in ieder geval dat we voor alle gebieden de kansen en mogelijkheden in kaart brengen en dat je daarin dan keuzes kunt maken. Wat de Dordtse VVD betreft slaan we niet de hele spaarpot leeg op de paar gebieden die als eerste aan de beurt zijn, maar laten we ook geen laaghangend fruit hangen. Dingen die we 10 jaar geleden al konden fiksen en waar de stad morgen beter van wordt, moeten we niet laten liggen. We volgen daarin de groffe verdeling van het budget wat onderdeel is van het voorstel. Dan, voorzitter, over de startnotitie Krommedijk. Krommedijk is een belangrijk schakelpunt binnen het Stadspark en tevens een van de moeilijkste gebieden. Onderdeel van de eerdere uitgangspunten voor het Stadspark is onder andere de verbetering van infrastructuur en de verbindingen. En deze ziet de Dordtse VVD in ieder geval graag terug in de verdere uitwerking. Want ingesloten tussen de provinciale weg, het spoor aan de noordzijde en het drukke N3 aan de oost- en zuidzijde, kan er alleen sprake zijn van één Stadspark als je het deelgebied Krommedijk investeert in die verbindingen. Anders, voorzitter, blijft de conclusie dat we meerdere mooie parken hebben in onze stad. En dat is op zich geen schande, maar het is geen Stadspark wat we bij de start bedoeld hadden met elkaar.

Wij zien het in ieder geval graag terug in de uitwerking met alle gebruikers voor dit gebied. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank, de heer Noldus. Dan kijk ik naar de fractie van GroenLinks. De heer Van der Meer, gaat uw gang.

De heer Van der Meer: Dank u wel, voorzitter. Sport, recreatie, klimaatadaptatie ecologische verbinding. Het Stadspark is een mooi plan. Niettemin drie kanttekeningen. Het is op dit moment, zoals de heer Noldus al zei, duidelijk dat de beschikbare middelen niet toereikend zijn voor het hele plan zoals we dat ooit hebben uitgetekend in hoofdlijnen. Hopelijk is er meer extern geld aan te trekken. Maar zolang dat er niet is, zullen we prioriteiten moeten stellen. Ook dat zei de heer Noldus. Daarover moeten we opties over het hele gebied in kaart brengen. Krommedijk nu verder in kaart brengen, wat daarbij komt kijken, is daarbij heel belangrijk, omdat het inderdaad een heel cruciaal knooppunt is in het geheel. Maar voordat we substantiële financiële bijdragen gaan geven, moeten we zicht hebben op het geheel om een goede afweging te kunnen maken. En de vraag aan de wethouder is wanneer zo'n integrale afweging zou kunnen plaatsvinden. Tweede opmerking, de onderhoudskosten ...

Mevrouw Stolk: Voorzitter?

De voorzitter: Mevrouw Stolk, een interruptie.

Mevrouw Stolk: Even een vraag aan de heer, want hij gaat heel snel verder. Vorige week hebben wij bij het overleg gezeten van de voetbalverenigingen. Alle voorzitters zaten daarbij en de heer Noldus heb ik al horen vertellen dat hij het belangrijk vindt dat alle gebruikers meegenomen worden in deze plannen. Hoe kijkt u daarnaar? Want wij hebben te horen gekregen dat de 14 voorzitters totaal niet meegenomen zijn in de planontwikkeling van het Stadspark.

De voorzitter: De heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Dat verbaast mij om dat zo te horen. Participatie is steeds een punt geweest wat in de bespreking is betrokken. Ik herinner me toen we over de eerste drie deelprojecten praatten, dat dat ook is gezegd. Dat met de huidige gebruikers en ook met eventuele toekomstige gebruikers en initiatiefnemers overlegd moet zijn. Ik vind het vanzelfsprekend dat dat gebeurt. En als dat niet gebeurt is, dan moet het in het in elk geval in het kader van de verdere uitwerking van de plannen wat ons betreft absoluut gebeuren. Met wel de kanttekening dat het wat ons betreft nadrukkelijk niet alleen om de huidige gebruikers gaat ook, maar ook eventuele andere initiatiefnemers.

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, even een vervolg daarop. We hebben natuurlijk vorige week met de voetbalverenigingen gezeten. Er zijn natuurlijk veel meer sportverenigingen die onze stad rijk is.

Ik ga er dan ook maar een beetje vanuit dat die ook niet meegenomen zijn in het Stadspark. Bent u het met mij eens dat we die gebruikers juist ook mee moeten nemen in het hele verhaal?

De voorzitter: De heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Zonder meer. Maar het lijkt mij vooral een vraag aan de wethouder.

De voorzitter: Duidelijk, mijnheer Van der Meer. Vervolg uw betoog.

De heer Van der Meer: Dank u wel, voorzitter. Het tweede punt betreft de onderhoudskosten van onder andere wegen en groen in het gebied. Die zijn nog niet mee of niet helemaal meegenomen in de financiële planning. Zitten ook voor een belangrijk deel niet in de reguliere onderhoudsbudgetten. Is de wethouder het ermee eens dat voor wij uiteindelijke keuzes die substantiële financiën met zich meebrengen, ook zicht moeten hebben op de onderhoudskosten en de dekking daarvan? Derde punt betreft klimaatadaptatie. Dat is een van de ambities van het Stadspark. Als het over klimaatadaptatie in de stad gaat, wordt vaak naar dit plan verwezen. Maar hoe mooi ook, het helpt niet voor de hittestress en de wateroverlast in versteende wijken. We willen meer bomen, groen tot aan de voordeur. Dat staat ook in alle plannen. Maar dat kost geld. En is de wethouder het ermee eens en zijn andere partijen het ermee eens dat we daarvoor een leefbare en klimaatbestendige stad hard naar op zoek moeten?

De voorzitter: Dank, mijnheer Van der Meer. En voor de volgende sprekers, houd even de spreektijd in de gaten, want daar gaan we nu al overheen, consequent. Ik kijk naar de fractie van Beter voor Dordt. Gaat uw gang.

De heer Katif: Dank u wel, voorzitter. Daar zal ik even rekening mee houden. Beter voor Dordt staat voor participatie, voorzitter, en duidelijkheid voorop. Je kunt geen goede keuzes maken zolang niet alle deelplannen bekend zijn. Wij willen het totale plaatje zien, zodat we besluiten over investeringen, prioriteiten kunnen nemen op basis van volledige informatie. Dat was over het voortgangsrapport Stadspark, voorzitter. Ten aanzien van het agendapunt startnotitie Krommedijk. Er ontbreekt nu aan goede communicatie met sportverenigingen en omwonenden. Mevrouw Stolk zei dat al eerder. Bij een overleg van verenigingen, voorzitter, bleek dat er veel onrust en onduidelijkheid is. Als we draagvlak willen, moet hun inbreng vanaf het begin serieus worden genomen. Daarom vragen we het college een participatieplan voor de volgende fase, waarin wordt beschreven hoe de betrokkenheid van omwonenden en de verenigingen wordt geborgd, een participatieverklaring hoe verenigingen en inwoners tot nu toe zijn betrokken, welke ideeën zijn opgehaald en wat daarmee is gedaan. Een integraal overzicht, vind ik een hele belangrijke, voorzitter. Een overzicht van alle deelplannen en financiële kaders, zodat we weten wat er binnen het budget en waar de keuzes en versoberingen nodig zijn. Dan spring ik heel snel naar agendapunt Stevensweg 91. Logisch om dit perceel aan te kopen. Het sluit aan op het gemeentelijke eigendom. Verbeterde bereikbaarheid en geeft de gemeente strategisch de regie over de toekomstige inrichting van dit deel van het Stadspark. Het punt van bouw in het Stadspark, voorzitter.

Wij zijn vanaf het begin duidelijk. Geen woningbouw in parken, geen verstening, geen verlies van sportvelden en geen aantasting van het groene karakter. Concluderend, voorzitter, Beter voor Dordt staat voor transparantie, draagvlak aan een Stadspark dat Dordrecht groener, leefbaarder en sterker maakt, zonder verrassingen achteraf. Tot zover.

De voorzitter: Dank, mijnheer Katif. Duidelijk en helder. Ik kom naar de fractie van de ChristenUnie/SGP. VSP. Hoe kan ik dat zeggen?

Mevrouw Stolk: Verkeerde hoek.

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Het is toch rechts van u, hoor. Nee hoor, voorzitter. Dat is maar een grapje. Voorzitter, de VSP is altijd kritisch geweest op de ontwikkeling van Stadspark XXL en dat zal ook zo blijven. Laat duidelijk zijn dat wij ook voor klimaatadaptatie zijn, verbetering van biodiversiteit en mogelijkheden voor sport en recreatie. Maar dan wel in mindere mate dan de uitgangspunten voor het Stadspark XXL. Wat ons betreft zijn er zaken die een zeker zo hoge prioriteit hebben. Denk hierbij aan woningbouw en bestrijding van armoede en eenzaamheid. Een gedeelte van middelen van Stadspark XXL hiervoor in te zetten heeft nog steeds onze voorkeur. Wat betreft de beschikbare middelen, komen we nu al zo'n 11 miljoen tekort om het ambitieuze Stadspark XXL tot ontwikkeling te kunnen brengen. Met de niet-geïndexeerde reserve voor het Stadspark XXL en de inmiddels aanzienlijk gestegen kosten voor de ontwikkeling ten opzichte van de start in 2021, kun je hier gerust nog wel een paar 1 miljoen aan tekort bij optellen. Daarnaast is er ook nog geen rekening gehouden met de onderhoudsbudgetten. Samengevat trekt dit een enorme wissel op de financiën van nu en in de toekomst. En gaan we als Dordrecht ten onder als we versoberen? De VSP denkt van niet. De aanschaf van de Stevensweg. De VSP kan dit steunen. Het betreft een strategische verwerving die in de toekomst een goede invulling zou kunnen geven aan de verdere versoberde ontwikkeling van Stadspark XXL. En zo niet, dan kunnen we het altijd weer verkopen.

De voorzitter: U heeft een interruptie van de heer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Dank, voorzitter. Mevrouw Stolk zegt denk ik terecht, we komen budget tekort, we kunnen niet alles meer uitvoeren. Tegelijk zegt ze, we steunen wel de aankoop van de Stevensweg, maar dat komt ook uit dat budget. Is het dan niet vreemd om dat dan wel op die manier te steunen? En zou die Stevensweg niet gewoon op een andere manier gefinancierd moeten worden en niet uit het budget van het Stadspark?

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Nee, voorzitter, dat vinden wij niet. En wat ik al zei, we kunnen het altijd nog verkopen. Het is gewoon een strategische investering. Wil je ervan af, kan je er altijd vanaf en zullen we er geen verlies aan leiden. Dat is gewoon een politieke keuze die wij daarin maken. Voorzitter, dan de startnotitie Krommedijk.

Kunnen we instemmen. Hierdoor ontstaat in ieder geval meer inzicht in de mogelijkheden en de onmogelijkheden. Zowel infrastructuur, ecologisch als financieel. Dit inzicht is ook noodzakelijk om weloverwogen keuzes te kunnen ... En dit zeker in samenhang met andere deelgebieden. Ik heb nog één ding. In het voorstel staat dat de stadsontwikkeling van FC Dordrecht geen onderdeel uitmaakt van het project, maar wel afstemming zal plaatsvinden tussen FC Dordrecht en de gemeente over de stadsontwikkelingen die relevant zijn voor dit ontwerpproces. Graag even een toelichting van de wethouder hoe we dit moeten interpreteren. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank, mevrouw Stolk. De heer Noldus.

De heer Noldus: Ik heb een vraag naar aanleiding van de bijdrage van de Verenigde Senioren Partij. Die gaat onder andere over het tekort aan budget. Dat zien we ook. We hebben daar ook wat over gezegd. Er is meer ambitie dan budget. Tegelijkertijd hoor ik ook mevrouw Stolk zeggen dat er samen met die verenigingen gewerkt moet worden en dat er minder geld naar de ontwikkeling van dit gebied moet gaan. En ik zou graag van de VSP willen horen, welke boodschap heeft de VSP dan aan die verenigingen die juist zo graag willen bijdragen aan het maken van die plannen, zorgen dat er zo veel mogelijk van hun ambitie in wasdom komt in die gebieden, in relatie tot het korten van het budget? Ik ben wel benieuwd welke keuzes de VSP daarin wil maken.

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, ik vind dat heel knap, wat de heer Noldus nu aan mij vraagt. Die sportverenigingen waar wij mee gesproken hebben vorige week, die weten nog niet eens wat we gaan doen. En u zegt, die ambitie die sportverenigingen hebben, dat weten we helemaal niet. Want ze weten helemaal niet wat wij überhaupt met dat Stadspark gaan doen. Dus uw vraag, ik zou bijna een wedervraag kunnen stellen. Hoe kijkt u daar zelf naar?

De voorzitter: De heer Noldus.

De heer Noldus: Voorzitter, als inkleding van de vraag en misschien ook gelijk een klein antwoord daarop. Ik herkende op zich dat beeld van die sportvereniging ook. Die zien een ontwikkeling en die willen dat graag vastgrijpen, ook voor hun eigen plannen. Dat hoor ik ook in de bijdrage van mevrouw Stolk. Maar ik hoor de VSP zeggen, maar dat budget dat is te veel. Daar gaan we bij voorbaat al wat van afhalen en gaan maar aan de slag met de uitwerking. En dan is mijn vraag aan de VSP, met welke boodschap ga je dan naar die vereniging, naar die gebruikers toe, als je bij voorbaat eigenlijk al de hakbijl in het budget zet?

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Nee, voorzitter, dan begrijpt u mij toch verkeerd. Dat zijn gewoon weloverwogen keuzes die we dadelijk gaan maken. We hebben altijd te horen gekregen met het Stadspark XXL dat we per deelgebied plannen voorgeschoteld zouden krijgen.

Daar zou ook een businesscase tussen zitten. En voorlopig heb ik geen businesscase gezien, weet ik niet wat het college gaat kiezen. Ik zou zeggen, laat ze eerst eens met die plannen komen en laten we dan eens kijken waar we eventueel kunnen bezuinigen. We moeten overal de broekriem aantrekken. En als je dan zegt, we willen allemaal investeren in het Stadspark. Natuurlijk, dat willen wij ook. Alleen we moeten wel reëel zijn, ook naar de andere Dordtenaren toe, dat niet alles meer kan op dit moment. Dat is het eerlijke verhaal.

De voorzitter: Dank, mevrouw Stolk. Vervolgt u uw ... O, nee. U was klaar. Zeker zelfs. U was een beetje over de tijd. Ik ga naar de ChristenUnie/SGP. De heer De Feijter, gaat uw gang.

De heer De Feijter: Dank u wel. Ik had de heer Noldus toegezegd dat als hij wat zinnigs zou zeggen, dat ik me bij hem zou aansluiten. En hij heeft niet teleurgesteld, dus de ChristenUnie/SGP sluit zich aan bij de woordvoering van de VVD.

De voorzitter: Dat is wel mooi, maar je kunt je wel afvragen hoe je het moet interpreteren. We gaan naar de fractie van het CDA voor iets zinnigs.

De heer Oostenrijk: Ik hoop dat ik u niet teleurstel, voorzitter. In de raadsinformatiebrief schetst uw college de stand van zaken over het programma Stadspark, een van de zeven programma's van de agenda Dordrecht 2030. Dit programma beoogt bij te dragen aan de gewenste aantrekkelijkheid van Dordrecht als woon- en leefstad, waar het gaat om natuur, sport en recreatie. Dit is geen gemakkelijke opgave, zowel inhoudelijk als financieel. Al eerder heeft de raad zich zorgen gemaakt over de financiële haalbaarheid bij het uitvoeren van alle denkbare plannen in deze zeven deelgebieden. De voortgangsrapportage geeft geen uitsluitend antwoord op deze zorgen en dat maakt de vraag of de raad het project onverkort kan steunen wel lastig. Dit ook als zou blijken dat tijdens het proces de kosten uit de hand gaan lopen. Welk deelgebied is dan qua uitvoering de pineut? Dit omdat zij later in de rij staan als het gaat om het starten van het participatieproces en het uitwerken van de plannen. Dan ook financieel vertaald. Dat vraagt om inzicht over totale effecten over de dan voorliggende voorstellen van alle zeven deelplannen. De CDA-fractie kan in dat opzicht dan ook instemmen met het nu vaststellen van de startnotitie Krommedijk. Dit geschetst hebbende, kan de wethouder nader toelichten wat zijn reflectie is op het woord onverkort en de door ons gesignaleerde dilemma's? De CDA-fractie zou graag willen dat dit allemaal mogelijk wordt gemaakt, met als focus op de groene long en het versterken van onze sportverenigingen in dit gebied. Maar de vraag of dit alles binnen het beschikbare budget mogelijk is, kunnen wij niet beantwoorden. Dat gevoel baart onze fractie zorgen. Zeker ook omdat vooral de sportverenigingen in dit gebied in onzekerheid verkeren, omdat er geen termijnen bekend zijn. Ze zitten te wachten op meer duidelijkheid. Zowel over het al dan niet uitvoeren van voorgestelde plannen als ook op de vraag of ze erop kunnen rekenen dat zij hun sportactiviteiten duurzaam op hun locatie kunnen blijven uitvoeren. Deelt de wethouder onze zorg en wat denkt hij hieraan te doen? Nogmaals, de CDA-fractie vindt het belangrijk dat de doelstellingen verwoord in de uitvoeringsagenda zo optimaal mogelijk worden gerealiseerd, zij het wel binnen de door de raad vastgestelde financiële kaders.

Dat vraagt om zorgvuldigheid en vooral het managen van verwachtingen richting alle belanghebbenden, zoals onze sportverenigingen, voorwaar geen geringe opgave. Ik wens uw college veel wijsheid toe. Ten slotte nog even over de andere twee deelplannetjes. De CDA-fractie kan instemmen met de strategische aankoop van Stevensweg 91. En ik had al eerder gemeld, wij kunnen ook instemmen met de startnotitie komen.

De voorzitter: Dank, mijnheer Oostenrijk. Dan kijk ik naar de Partij van de Arbeid.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel, voorzitter. Wij zijn niet tegen investeren in parken, sportvoorzieningen en natuur. Investeren in ecologische verbindingen en in het verbeteren van sportvoorzieningen steunen wij. Maar bij het park XXL hebben we wel bezwaren. Een groot deel van de 50 miljoen gaat naar infrastructuur om de verschillende onderdelen te verbinden. Een deel daarvan lijkt ons overbodig. Waarom een nieuwe route tussen Zuidendijk en Wioldrechtse Zeedijk, terwijl de Schenkeldijk al een prachtige fiets- en wandelroute biedt? En hetzelfde geldt voor het pad tussen de Noordendijk en de Wantijdijk. De kosten voor aanleg en voorbereiding zijn hoog, terwijl het resultaat beperkt is. En een openluchttheater in de berm van een snelweg lijkt ons ongelukkig. Positief zijn we over de wandel- en fietsverbinding tussen Oudendijk en Zuidendijk. Daar wachten bewoners al erg lang op, maar nu kopen we een stuk grond aan de Stevensweg, waarvan we nog niet weten wat we daar precies mee gaan doen. En dat roept vragen op. Ons lijkt dit een uitstekende locatie voor het woonwagenkamp of een appartementencomplex. Voor ons geldt investeren in parken is prima, maar bomen in de eigen woonbuurt leveren meer verkoeling en leefbaarheid op dan bomen in park XXL. En een euro kun je maar één keer uitgeven. Onderzoek van de gemeente Amsterdam laat bovendien zien dat bewoners meer waarde hechten aan groen in hun directe leefomgeving dan een groot centraal park. Dat geldt zeker voor mensen met een kleinere portemonnee. Kortom, wij willen investeren in groen maar liever in buurten en straten waar mensen er elke dag plezier van hebben dan in dure en soms overbodige onderdelen van een megaproject.

De voorzitter: Dank, mevrouw Schnabel. Dan kom ik bij de heer Groenewege.

De heer Groenewege: Dank u wel, voorzitter. De Partij voor de Dieren staat achter het idee om ons eigen Central Park in te richten als centraal gelegen stadspark. Maar een stadspark is geen veredelde woonwijk. Een echt park is een plek waar je ontsnapt aan de drukte van de stad, waar je omringd wordt door het groen en je je even in een andere wereld waant. Maar in Stadspark XXL wil het college ook parkachtig wonen mogelijk maken. Parkachtig wonen betekent helaas ook woonachtig parken. Als we van het park de zoveelste woonwijk maken, is het dan nog wel een park? Het verdwijnt daarmee als ontsnapping plek uit de stad, maar wordt, om aan het taalgebruik van een buurvrouw vast te houden, gewoon ...

De voorzitter: U heeft een interruptie van mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Laat die buurvrouw dan gelijk een vraag stellen. Want als de heer Groenewege wat problemen heeft met het feit dat het dan misschien niet helemaal het park is wat hij voor ogen heeft met een park, is hij het dan misschien met mij eens dat misschien een heel andere naam voor deze zone beter zou zijn? Dit wekt de illusie dat dit iets heel anders is.

De voorzitter: De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Ik zie de motie van Gewoon Dordt tegemoet voor een andere naam. En dan gaan we kijken wat we daarvan vinden. Gewoon nog een wijkje met groen erbij. Dat is niet vergroening, dat is ontgroening. Deze ambitie deelt de Partij voor de Dieren niet. Het idee om deze woningbouwambities in het stadse groen te financieren uit Stadspark budget, steunt de Partij voor de Dieren niet. Daarom stemmen wij tegen het voorstel over de aankoop van de Stevensweg 91. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Dan is het woord aan de Safranti van de fractie voor DENK.

De heer Safranti: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, van het begin af aan hebben wij juist onze steun uitgesproken voor dit voorstel rondom Stadspark XXL. Wij zien dit als een mooie stap richting groener, gezonder en leefbaarder Dordrecht. Een stadspark van deze omvang kan een belangrijke rol spelen in ontmoeting, ontspanning en beweging voor jong en oud. Tegelijkertijd willen wij realistisch blijven. Niet alles wat we willen zal ook uitvoerbaar zijn. Daarom benadrukken wij het belang van een duidelijke fasering, haalbare keuzes en het bewaken van de voortgang. Ook door andere partijen zojuist ook genoemd. Het project mag niet halverwege stranden of verzanden in ambities die niet waargemaakt kunnen worden. Daarnaast vinden wij het cruciaal dat het participatieproces goed verloopt. Bewoners, betrokkenen en sportverenigingen moeten hierin vanaf het begin actief worden betrokken. Hier ligt een grote uitdaging. Ook dit punt is zojuist door enkele partijen genoemd. We willen onze waardering uitspreken voor de toezegging van de wethouder over aanleg van de hardlooproutes. Dat is een mooi voorbeeld van hoe je gezondheid en toegankelijkheid concreet vormgeeft. DENK Dordrecht blijft dit proces kritisch volgen, met als doel een park dat duurzaam, inclusief en echt van de stad is. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Bedankt, mijnheer Safranti. Het woord is aan mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Dank, voorzitter. Kort. De opmerking had ik al richting de Groenewege gemaakt over, dat het een hoop verwarring zou schelen waarschijnlijk als je niet met het woord park een wijk of een zone zou aanduiden. Maar goed, dat is ook verloren. Raadsinformatiebrief die nemen we ter kennisgeving aan. Aankoop Stevensweg lijkt ons prima. Strategische zet. Zorg ervoor dat je het huis zo snel mogelijk weer doorverkoopt voor minimaal dezelfde prijs. En wat betreft de startnotitie Krommedijk, daar staat een voorgesteld proces in het raadsvoorstel. Als dat ook eens gewoon goed doorlopen wordt rond deze stappen, dan gaan we zomaar iets moois krijgen.

De voorzitter: Dank, mevrouw Koene. Dan kom ik de heer bij de heer Gündogdu van Op Ons Eiland.

De heer Gündogdu: Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, in 2021 zijn wij dit traject gestart, waarbij we als raad van mening waren en nog steeds zijn dat dit gebied, de groene long van de stad, heel hard nodig was. En daar staan wij wat dat betreft nog steeds achter. Maar wij zijn begonnen met een rekenwerk en dat was in de eerste instantie op basis van de plannen van Mecanoo, althans, wat zij voorstelden, 79 miljoen euro. Dat is in de loop van de jaren afgeschaald. En uiteindelijk in 2023 hebben we gezegd, beste college, u heeft 51 miljoen euro beschikbaar om dit plan te realiseren. Volgens mijn inflatiecalculator zou dat betekenen dat dat bedrag van 51 miljoen euro wat wij hebben vastgesteld momenteel een waarde zou hebben van 47 miljoen euro. We komen sowieso vele miljoenen tekort om dit plan te realiseren. Een pleidooi van heel veel partijen in deze raad, maak een goede schifting wat echt mogelijk is of niet, rekening houdend met toekomstige beperkingen, financiële beperkingen in de stad, maar ook het onderhoud wat nu nog niet helemaal in beeld is, dat kunnen we van harte ondersteunen. Voorzitter, de Dordwijkzone heeft heel veel kansen en ik wil zeker uitspreken vanuit onze partij dat we al die ontwikkelingen wel steunen, maar wel met deze kanttekening. Het laatste, voorzitter. Ik hoor nog een jaar of drie geleden bij heel veel debatten rondom de gemeenteraadsverkiezingen dat FC Dordrecht, weliswaar een betaald voetbalorganisatie, maar dat die locatie heel goed beschikbaar zou zijn voor woningen in combinatie met een mooie stadionontwikkeling. En ik vrees dat we over een aantal maanden, als we weer de debatten aangaan, dezelfde discussie weer komt oppoppen. Er doet zich nu een kans voor. We willen investeren in de Krommedijk. Maar ik zie en lees nergens dat de hele potentiële ontwikkeling van dat gebied terugkomt. Ik vind dat persoonlijk enorm jammer, maar wil graag ook een reflectie van het college. Dank u wel.

De voorzitter: Dank, mijnheer Gündogdu. De heer Hartmeijer van de SP.

De heer Hartmeijer: Dank u wel, voorzitter. Interessante discussie in de commissie vorige week op ons verzoek, over herijken en prioriteren. Het college schrijft dat een herijking nodig is, maar dan moeten we wel beschikken over ... O, dan moeten we hier wel over beschikken voordat we andere beslissingen kunnen nemen. Dat was de kern van onze vraag. Dat werd door een breed scala aan partijen zo onderstreept, al spraken sommige meer van een prioriteitenlijst. Welke methode je daarvoor gebruikt, maakt ons niet zo uit. Maar je moet wel weten wat je wel of niet wil gaan uitvoeren omdat, zoals het college schrijft, niet alles meer binnen het budget kan worden gerealiseerd. Bij vaststelling van omgevingsplan 1.0 is vastgesteld dat bouwen aan de randen van het Stadspark een mogelijkheid is, maar dat is nog iets anders dan dit daadwerkelijk te besluiten. Daar is altijd nog een extra stap voor nodig. Als het gaat om het perceel van Stevensweg is aan de hand van kaartjes duidelijk gemaakt dat hier geen wandel- of fietsroutes doorheen komen. Wij zien eigenlijk geen directe relatie met het project Stadspark, behalve dat het toevallig binnen de getrokken contouren ligt. Nu zijn wij helemaal niet tegen strategische grondposities kopen in algemene zin, alleen begrijpen wij niet waarom dan een hapje Stadspark budget daar gebruikt voor moet worden. Wij zullen net als Partij voor de Dieren tegen dit specifieke voorstel stemmen.

De voorzitter: Duidelijk. Dank u wel. Het woord is aan ...

Mevrouw Stolk: Voorzitter?

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Even een vraag aan de heer Hartmeijer. Gaat u nu tegen het hele plan stemmen of zegt u alleen tegen de aankoop van de Stevensweg?

De voorzitter: De heer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Tegen dat specifieke raadsvoorstel.

Mevrouw Stolk: Dat is wel een beetje vreemd, want ik heb al een paar keer horen vertellen door uw collega dat eigenlijk het hele Stadspark XXL namens de SP van tafel geveegd moet worden. Kunt u daarop op reflecteren?

De voorzitter: De heer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Dat klopt. Een aantal partijen, waaronder SP, was niet voor dit plan. Maar goed, die strijd hebben wij verloren. Waar het nu om gaat, is een stukje grond kopen met een woning die dan het Stadspark verder zou helpen. Maar zoals ik gezegd heb, wij zien daar geen relatie mee. Als je een strategische grondpositie zou willen kopen, dan zou je dat gewoon via het grondbedrijf moeten doen en niet via het budget van het Stadspark, waarvan mevrouw Stolk ook al zegt, we komen heel veel geld tekort om alles te realiseren. Dat vinden wij niet logisch. En daarom stemmen we tegen, vanwege de financiering.

De voorzitter: Dat is een helder antwoord op uw interruptie, toch, mevrouw Stolk? Dat was hem? Dank u. Dan ga ik naar mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Sorry. Mijn buurman zei wat. Excuus, voorzitter. Het hele debat dat stroomt niet echt. Ik merk gewoon dat er best wel wat commentaren zijn of er is geen geld. Of dit gaat niet goed, of dat is niet goed. Dan komt er een hele mooie groene strook, maar is niet groen genoeg voor Partij voor de Dieren. Ik denk dat ik hem hier even bij laat. Wij gaan instemmen.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Het is het hoekje dat niet echt goed oplet. Ik was even verward omdat er nog normaal twee voor mij zijn, vandaar. Voorzitter, ik heb mijn woordvoering hierover al gehouden in de oordeelsvormende commissie en mijn standpunt is nog steeds hetzelfde als vorige week. Maar wat ik de wethouder in de commissie heb horen zeggen, is dat er in 2026 een soort van prioriteitenlijst komt, zodat de volgende raad keuzes kan maken in die uitvoering. Terugkijkend naar eerdere startnotities en deelplannen rondom het Stadspark, moet ik constateren dat ik iedere keer dezelfde plaat afdraaien. En eerlijk is eerlijk, bij die eerdere discussies sloeg ik nog geen deuk in een pakje boter en vandaag zal dat waarschijnlijk niet heel veel anders zijn.

Wat ik vooral hoop, is dat de volgende raad daadwerkelijk de keuzes kunnen maken die nodig zijn om dit project verder te brengen. En ik blijf wel netjes stemmen zoals ik altijd heb gestemd. Ik stem tegen de voorstellen.

De voorzitter: Dank, mijnheer Van der Spoel. Daarmee komen we aan het einde van de eerste termijn van de kant van de raad en geef ik het woord aan de portefeuillehouder, wethouder Burggraaf, voor de eerste termijn van het college. De heer Burggraaf, aan u is het woord.

De heer Burggraaf: Dank u wel, voorzitter. Er moet nog officieel gestemd worden, maar als ik op uw woordvoeringen afga, dan constateer ik in ieder geval dat er een ruime meerderheid is voor deze startnotitie. En dat is erg goed nieuws, want het is de laatste van alle deelgebieden en maakt dat we ook voor het hele gebied in kaart kunnen brengen welke maatregelen er allemaal mogelijk zijn en dat we daar ook snel uitvoering aan kunnen geven. Dat is vanwege twee aspecten heel belangrijk. Ik heb het verschillende van u al horen zeggen. Geld daar zit inflatie op, het wordt met het jaar minder waard. Het is gewoon echt belangrijk dat het ook snel uitgegeven kan worden in maatregelen, want dan kan je er meer voor in het Stadspark realiseren. En het andere, verschillende partijen die zeiden, zorg dat je de gesprekken met alle belanghebbenden in het gebied hebt. En dat kan hiermee, met deze startnotitie, ook volle vaart vooruit. Het is niet zo dat we daarop stilgezeten hebben. Ik hoorde ook wat geluiden over voetbalverenigingen. Er zijn wel degelijk ook gesprekken geweest, onder andere bijvoorbeeld met Oranje Wit heb ik zelf ook nog het gesprek gehad. Die zeiden, we hebben zelf plannen, we zien een Stadspark, hoe kunnen we daar onderdeel van uitmaken? Die hebben we met open armen ontvangen en ook gezorgd dat we dat gebied wat eerder konden opstarten, zodat we ook juist de kracht in de stad gebruiken om snel resultaten in het Stadspark te kunnen realiseren. En het is natuurlijk ook zo dat niet alle sportverenigingen binnen het Stadspark vallen. Met alle relevante voetbalverenigingen gaan we dat zeker doen, waaronder de voetbalverenigingen op Krommedijk met deze startnotitie, waarmee we nu gelukkig dan aan de slag kunnen om daar ook het participatietraject op te doorlopen. En dan vroeg u zich af, wanneer krijgen we dan het totaaloverzicht op al die verschillende maatregelen? Dat zal in de loop van 2026 zijn. Met Schenkeldijk zijn we natuurlijk al eerder begonnen, deze wat later. Voor sommige plannen zal het wat eerder in beeld zijn. Ik heb u ook aangegeven in de commissie, dingen waarvan je zegt, dat zijn het laaghangend fruit die je altijd wil doen, die kan je dan eerder doorvoeren. En tegelijkertijd proberen we zo snel mogelijk het totaalplaatje hier neer te leggen, zodat u in zijn totaliteit kunt kijken hoeveel budget er is, welke maatregelen er zijn, welke u op korte termijn wil doen. En wat ik ook al in de commissie zei, het is een gebiedsontwikkeling. En dat duurt vaak 10, 15 jaar. Het goede nieuws is ook dat als er ambities zijn waar nu nog geen budget voor is, je die niet los hoeft te laten. Die kan je ook altijd nog steeds met elkaar blijven omarmen en zeggen, in een later moment, als er over 4, 5 of 10 jaar een kans ontstaat, om hem dan pas beet te pakken. Maar goed, dat is allemaal vooruitlopen op volgend jaar, waarop we het totaaloverzicht aan u kunnen gaan bieden en ook de keuze kunnen gaan maken om ook echt snel de uitvoering te kunnen starten in het Stadspark.

De heer Noldus: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Noldus.

De heer Noldus: Dank u wel. Een vraag, want ik hoor duidelijk, het laatste deelgebied gaat nu een proces op lopen. Half volgend jaar hebben we dan dat overzicht van al die gebieden. Tegelijkertijd hoor ik al, er zijn een aantal gebieden al in uitwerking, daar lopen al gesprekken over. Per deelgebied komt er een voorstel waarin we laaghangend fruit kunnen plukken. Wanneer is het voor de raad inzichtelijk van de eerste gebieden wat we kunnen gaan doen? En wat kunnen we van zo'n voorstel verwachten qua tempo?

De heer Burggraaf: U zult het voor alle deelgebieden in 2026 naar uw raad krijgen. En het ene zal wat eerder klaar zijn dan het ander om wat ik u zei. Schenkdelijk zijn we gewoon al eerder in de tijd begonnen, dus heb je al eerder een overzicht. En ik stel me zo voor dat er soms maatregelen bij zullen zitten waarvan je zegt, wacht, kunnen we die nu al besluiten of willen we dan eerst het totaalplaatje hebben? Ik voorzie dat je daar een schifting in krijgt. Dat er een bepaalde dingen zullen zijn waarvan je zegt, daar willen we pas als we een totaalbeeld hebben een definitief besluit over nemen. Maar ik ben ervan overtuigd dat er bij deelgebieden ook dingen zullen zijn waar u zegt, we hoeven echt niet te wachten tot we het laatste deelgebied hier voor ons hebben liggen, want we vinden dit sowieso een goed plan. U heeft natuurlijk bij de vorige keer bij de startnotitie rondom Stadspolders en het Jeugddorp ook al een grofmazige verdeling vastgesteld rondom de financiën per deelgebied. Je hebt daar ook al wel een beetje houvast bij. Dan was er terecht ...

De voorzitter: U heeft nog een interruptie van de heer Oostenrijk.

De heer Oostenrijk: Voorzitter, nog even terugkomend op de woorden laaghangend fruit door de wethouder. Als het gaat om de bestaanszekerheid van in dit gebied florerende sportverenigingen en het laaghangend fruit dat gaan we maar vast direct uitvoeren. Betekent dat ook dat de sportverenigingen erop mogen rekenen dat zij continu hun activiteiten mogen blijven uitvoeren?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Burggraaf: Ja, voorzitter, dat kan zeker. En mijn collega Merx die heeft onder andere bij Oranje Wit ook al rondom een grasveld, een kunstgrasveld, een besluit genomen. Dat hoeft niet te wachten op dat je het totaal deelgebied inzichtelijk hebt. Even kijken. Ik was bij het aspect van budget en de onderhoudskosten. Dat is echt wel iets wat we volgend jaar ook aan u inzichtelijk gaan maken. Want we hebben één ding geconstateerd, we hebben een heel mooi sportparkengebied binnen Stadspark, maar we hebben als gemeente het ook wel echt veronachtzaamd in de afgelopen jaren. Er is gewoon het beheer en onderhoud van de wegen die daardoorheen lopen, die er gewoon nu al zijn, die nu al gebruikt worden en in de toekomst nodig zullen blijven om daar als sporter naartoe te kunnen of überhaupt in het gebied te kunnen komen. Er is gewoon door uw raad geen beheer- en onderhoudsbudget begroot.

Even los van wat je gaat doen in Stadspark, is dat een kostenpost die sowieso al op u af gaat krijgen en zo meteen geld voor moet gaan vinden in de begroting. Daarnaast komen natuurlijk de nieuwe plannen met de nieuwe investeringen, waarlangs we ook zullen laten zien wat de beheer- en onderhoudskosten zijn. En je zou ook kunnen zeggen, waarschijnlijk doordat je dit gebied nu als een aparte gebiedsontwikkeling hebt benoemd met budget eraan, gaat het ook weer een beetje helpen om juist dat achterstallige vergeten beheer- en onderhoudsbudget een stukje al invulling te kunnen vinden, omdat u inmiddels ook geld gereserveerd heeft.

De heer Van der Meer: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Even een vraagje daarover. De wethouder heeft net gezegd dat we in de loop van 2026 een totaaloverzicht over alle deelprojecten krijgen. Is op dat moment ook al beschikbaar dat inzicht in de onderhoudskosten?

De heer Burggraaf: Dat verwacht ik wel, voorzitter. En ik verwacht dat dat niet tot de laatste komma zal zijn, maar dat je daar veel meer inzicht in hebt dan dat we dat nu hebben, dat kan ik u toezeggen. Dan was er nog een vraag over de Stevensweg en de investering die je daar doet en in welke mate dat eigenlijk op het budget van het Stadspark drukt. Ik hoorde die onder andere van de Partij voor de Dieren en ik meen van de SP. Daar kan ik u ook gerust in stellen. Het is een belangrijke strategische aankoop voor de totale ontwikkeling in dat gebied en tegelijkertijd zijn de lasten die je voor het behoud van dat stuk groen hebt erg beperkt. Dat heb je het over 6000 euro per jaar. Het is echt niet dat dat kannibaliseert op het beschikbare budget in de orde van grootte die u heeft binnen het Stadspark, om u even gerust te stellen.

De heer Katif: Voorzitter. Hier.

De voorzitter: De heer Katif.

De heer Katif: Ik sla even aan op het feit dat ... Overigens, Stevensweg 91 akkoord. Is helemaal geen probleem. Ik was eigenlijk eerder benieuwd waarom het niet op kosten van grondbedrijven, want het gaat nu om een strategische aankoop. En daar hebben we ook een grondbedrijf voor. Ik snap niet waarom het bij park XXL op de rekening komt te staan.

De heer Burggraaf: Voorzitter, zoals ik in de commissie zei, omdat het onderdeel van de gebiedsontwikkeling is en de ambities binnen Stadspark. Daarom valt hij binnen het gebied. Tegelijkertijd wordt die ook via ... Dan wordt het erg technisch, maar op een aparte manier op de balans gezet, zodat je het niet in de tussentijd zwaarder op je begroting belast dan strikt noodzakelijk. Dan was er nog een vraag, voorzitter, van de VSP over FC Dordrecht en een stadionontwikkeling. Zoals het in het raadsvoorstel staat, dat de stadionontwikkeling zelf, de eventuele verbouwing of uitbreidingsplannen, geen onderdeel van dit project zijn.

Het is niet zo dat onderdeel van het Stadspark investeringen rondom het stadion worden meegenomen, maar we wel degelijk natuurlijk kijken naar, er zijn al best wel ver ontwikkelde plannen. Van één tribune is ook de vergunningaanvraag al verleend. De supporters uit en thuis moeten via aparte ingangen komen. Er moeten voldoende parkeergelegenheden zijn. Allemaal dat soort randvoorwaarden, die hebben we geïnventariseerd en die hebben we op een lijst gezet. En als we zo meteen naar het ontwerpproces gaan, dan zijn dat aspecten die randvoorwaardelijk zijn in je ontwikkeling en waarbij op het moment dat je ambities krijgt binnen deelgebied die ergens mee zouden gaan schuren vanwege de stadionontwikkeling, dat je daarover eerst dan het gesprek met elkaar hebt, ook met FC Dordrecht, of je die twee met elkaar kan verenigen of dat je ergens een andere keuze wil maken. Maar dan komt dat vanzelfsprekend weer ook hier in de raad terug. Nogmaals, het is een hele belangrijke gebruiker van het gebied daar en is daarin ook er een die we goed in het vizier hebben. Dan heb ik denk ik alle vragen beantwoord, voorzitter.

De voorzitter: De Van der Meer, een interruptie.

De heer Van der Meer: Ik had nog een vraag gesteld of de wethouder het met mij eens is dat de klimaatadaptatie in de stad niet volledig gedekt wordt door de klimaatadaptatie in het park en dat we ook naarstig op zoek moeten naar middelen voor de klimaatadaptatie in de wijken.

De voorzitter: De wethouder.

De heer Burggraaf: Voorzitter, in de agenda 2030, toen daar de Stadspark is vastgesteld, is als uitgangspunt gedefinieerd dat het een hele belangrijke groenontwikkeling is, maar ook een sportontwikkeling is, om de groeiende stad te kunnen faciliteren. Dat het daarin belangrijk is. En tegelijkertijd hebben we ook erkend dat het heel belangrijk is om vanuit het Stadspark een goede verbinding naar het groen in de wijken te hebben. Dat je op die manier eigenlijk op buurtniveau via een groene route in het Stadspark terechtkomt. En dan is het zo dat een belangrijk deel van de klimaatadaptatie als het gaat om waterkwaliteit, waterberging, et cetera, zeker in het park is, maar het daarmee nooit natuurlijk voor de hele stad meteen is opgelost. Dat zal je ook nog steeds ook op wijkniveauopgaves kennen, zoals u dat ook in het groenplan rondom de binnenstad, ik geloof een jaar of anderhalf jaar geleden, heeft vastgesteld. Dat ook daar een opgave ligt voor klimaatadaptatie. En zo is dat voor elke wijk het geval.

De voorzitter: De heer Van der Meer, voldoende zo?

De heer Van der Meer: Mijn zorg is vooral dat we daar onvoldoende middelen voor hebben. En als de wethouder die kan wegnemen of toezegt dat hij naarstig op zoek gaat naar de middelen daarvoor, dan ben ik gerustgesteld.

De heer Burggraaf: Voorzitter, dan bent u niet bij de juiste portefeuillehouder. Laat ik het maar even zo zeggen. Dan gaat het een beetje buiten de orde van dit gesprek.

De heer Van der Meer: U spreekt namens het college, neem ik aan.

De heer Burggraaf: En gaat het een beetje buiten het onderwerp van het gesprek hier. Maar ik durf wel te stellen dat de ambitie die denk ik u heeft groter is dan de budgetten die momenteel beschikbaar zijn in onze begroting.

De voorzitter: Duidelijk. Dan was dat de eerste termijn van het college. Ga ik naar de tweede termijn van de zijde van de raad. Ik heb normaal de neiging om eerst te vragen welke fracties het woord willen voeren, maar ik denk dat het overgrote deel van de fracties dat wel wil. We gaan gewoon even de lijst af. Begin ik ... Nee? Welke fracties wensen het woord te voeren in de tweede termijn? Kunnen die dat kenbaar maken? Dat is redelijk overzichtelijk, toch? Mevrouw Koene van de fractie van Gewoon Dordt.

Mevrouw Koene: Voorzitter, niet zozeer per se inhoudelijk. Maar we hadden net natuurlijk even de korte wisseling over het park, het woord park. En wij bedachten dat het misschien ook ... Maar ik weet natuurlijk dat het al van naam veranderd is. Maar hoe zou de wethouder ertegenaan kijken om dat eens de stad in te gooien? Wat vinden jullie eigenlijk van die naam? En is er een ander idee voor te bedenken, zodat het meer recht doet misschien aan de zone die het beslaat?

De voorzitter: We gaan nu allemaal fantaseren over geschikte namen. Ik ben al bezig, merk ik. De wethouder.

De heer Burggraaf: Dank u wel, voorzitter. De reactie is dat we dat niet zelf gaan organiseren, maar dat we er wel voor openstaan op het moment dat er in de stad ineens enthousiasme zou ontstaan over, maar zo identificeren wij ons met het gebied en misschien past daar een andere naam bij, een andere inkijk. Wat we altijd in de ontwikkelstrategie van het Stadspark al vanaf het begin van de collegeperiode hebben gezegd, is dat we vooral graag willen dat het park en het gebied zich nadrukkelijk ook vanuit de energie in de stad ontwikkeld. En ik vind zelf, als je in Leiden kijkt naar het Singelpark wat er is, ik weet niet of veel mensen die kennen, een heel inspirerend voorbeeld. Want dat is er eentje die uiteindelijk vanuit een burgerinitiatief daar is ontstaan, waarbij ook het onderhoud deels door vrijwilligers wordt gedaan en plekken daarin ook worden gevormd door ideeën die er in de stad zijn ontstaan. Dat is ook eigenlijk de gedroomde werkwijze die wij hebben voor het Stadspark. Maar dat vraagt dan vooral ook energie die vanuit de stad komt en niet vanuit ons aangedreven wordt. In die volgorde. En nogmaals, als die energie ontstaat in de stad, dan zullen we die met open armen ontvangen.

De voorzitter: Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Voorzitter, wij zien dat gewoon als een uitdaging. Wij gaan ermee aan de slag.

De voorzitter: Het gewone park. We gaan stemmen. Gewoon stemmen.

De voorzitter: Ik ga naar agendapunt 26, de raadsinformatiebrief. Kunt u daar kennis van ... Kijk, per app komen al suggesties voor het park mij tegemoet. Mooi hoor. Ik laat het aan de initiatiefnemers om u daarvan kennis te nemen. Agendapunt 26, de raadsinformatiebrief. Kunt u daar voldoende kennis van nemen? Dat is het geval. Dan kom ik bij agendapunt 27, het raadsvoorstel voor de aankoop van vastgoedadres Stevensweg 91. Ik check even of er nog moties of amendementen zijn daarvoor. Nee, dat is niet het geval. En dan kijk ik naar de fractie van de Partij van de Arbeid.

Mevrouw Schnabel: Ik zou graag een stemverklaring ...

De voorzitter: Gaat uw gang.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Wij stemmen in met het beschikbaar stellen van het budget, met de kanttekening dat in het programma van eisen wordt meegenomen dat de aankoop ook bestemd kan worden als locatie voor een woonwagenkamp.

De voorzitter: Duidelijk. Zijn er nog andere stemverklaringen? Dat is niet het geval. Dan gaan wij het voorstel in stemming brengen. Er is gestemd over het voorstel voor het beschikbaar stellen van budget voor de aankoop vastgoed op de Stevensweg. Er hebben 37 raadsleden hun stem uitgebracht. Voor dat zijn er 33 en tegen zijn er 4. Tegen hebben gestemd Partij voor de Dieren, de SP en de Fractie van der Spoel en daarmee is het voorstel aangenomen. Dan kom ik bij agendapunt 28. Dat betreft het vaststellen van de startnotitie Krommedijk. Wenst iemand daar nog een stemverklaring vooraf te geven? Mevrouw Schnabel, gaat uw gang.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Een groot deel gaat naar infrastructuur. We vinden dat het geld, als we het al besteden, vooral naar groene wijk en ecologische verbindingen moet gaan en niet naar asfalt. Daarom zullen we tegen de startnotitie stemmen.

De voorzitter: Dank, mevrouw Schnabel. De heer Katif, gaat uw gang.

De heer Katif: Dank u wel, voorzitter. Wij wachten het participatieplan voor de volgende fase, waarin wordt beschreven hoe de betrokkenheid van omwonenden en verenigingen wordt geborgd.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van der Meer van GroenLinks.

De heer Van der Meer: Voorzitter, wij zullen voorstemmen, omdat het ons goed lijkt om alle ins en outs van dat deelplan in kaart te brengen. Dat is nodig om de afweging later in 2026 goed te kunnen maken.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we nu echt over tot stemming.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Stolk, gaat uw gang.

Mevrouw Stolk: Weer rechts. Voorzitter, wij stemmen in met de startnotitie, maar met de kanttekening hetgeen we gezegd hebben. En we sluiten ook aan bij de stemverklaring van Beter voor Dordt.

De voorzitter: Hartstikke goed. Dan gaan we nu over tot stemmen. Er hebben 27 raadsleden gestemd. Voor 34, 3 tegen. De Partij van de Arbeid, SP en Fractie van der Spoel hebben tegengestemd. En daarmee is het voorstel aangenomen.

29. Uitvoering geven aan Ontwikkelkader Wantij in de Rondte! - Raadsvoorstel

De voorzitter: Hartstikke mooi. Dan gaan we over naar agendapunt 29. Dat is uitvoering geven aan het ontwikkelkader Wantij in de Rondte! Dit onderwerp is op 9 en 16 september oordeelsvormend besproken in uw commissie. Er was vorige week te weinig tijd om de tweede termijn af te ronden. Daarom is afgesproken dit stuk als bespreekdoor te sturen naar de gemeenteraad om het politieke deel af te ronden, waarbij de volgende politieke vraag zich geformuleerd. Is het stadsstrand voldoende kansrijk nu de parkeergarage niet wordt verplaatst? En wat vindt de raad van de gekozen financieringsstructuur nu het onderhoud en de vervanging niet zijn geborgd? Nu begreep ik dat er zeker 10 concept-moties zijn gedeeld. Het lijkt me goed als we deze dan toch eerst kort laten toelichten en indienen, zodat iedereen daar in de woordvoering desgewenst goed op kan reageren. Kunt u daarmee leven? Dat is het geval. Ik zag moties van Fractie van der Spoel, Partij voor de Dieren, Forum voor Democratie, VVD, CDA en Beter voor Dordt als eerste initiatiefnemers. Klopt dat of zijn er meer. Dat klopt. Dan geef ik de partijen in die volgorde die ik noemde de gelegenheid hun moties kort toe te lichten en in te dienen. En ik start dan ook bij Fractie van der Spoel. Dat is ook eens goed om als eerste te zijn, toch? De heer Van der Spoel, gaat uw gang.

De heer Van der Spoel: Zeker, ook een keer leuk. Dank u wel, voorzitter. Het plan voor de parkeergarage bij het Energiehuis is destijds onder grote tijdsdruk tot stand gekomen. Men had het over stromend water en kokend water bij de rapporten die toen zijn uitgebracht als second opinion. Maar ergens tussen 2012 en nu is het beeld ontstaan dat deze garage demontabel zou zijn. Een bouw pakket dat je eenvoudig uit elkaar kon halen en elders weer in elkaar kon zetten. Nog in juni 2022 werd dit beeld namens het college krachtig bevestigd. Nu weten we, technisch kan het misschien, maar financieel is het totaal niet realistisch. Sloop en nieuwbouw zijn goedkoper en in de officiële stukken heb ik nergens teruggevonden waarop deze veronderstelling gebaseerd was. Voorzitter, dit gaat niet alleen over beton en staal, dit gaat over miljoenen gemeenschapsgeld. En nog belangrijker, de informatiepositie van de raad. Wanneer en hoe is ons dit beeld voorgeschoteld en door wie? Daarom dienen wij samen met de Partij voor de Dieren de motie demontabele feiten in, om helderheid te krijgen, lessen te trekken en herhaling in de toekomst te voorkomen. Dan, voorzitter, de tweede motie. Vandaag praten we ook over de toekomst van de parkeergarage aan het Energieplein. Die garage wordt nu vooral gezien als obstakel, een doos die in de weg staat. Maar als die doos er toch blijft, laten we hem dan omdenken van hindernis naar kans, van blokkendoos naar blikvanger. Het college kiest nu voor het onderzoeken van een stadsstrand met een klein horecapaviljoen. Aardig, maar niet onderscheidend. En er wordt gesproken over twee extra parkeerlagen.

Wij stellen, beperk dit tot een extra laag en gebruik de rest van het budget om iets unieks toe te voegen. Denk aan een rooftopbar met uitzicht over de stad en klimwand die past bij onze ambitie om sportstad nummer één te worden, watersportverhuur, zelfs kano's en waterfietsen om het water echt te benutten. Voorzitter, als je naar die doos blijft kijken, zie je alleen muren, maar erbovenop ligt het uitzicht. Daarom dienen wij samen met GroenLinks de motie van blokkendoos naar blikvanger in.

De voorzitter: Maar dan ga ik wel door. De heer Groenewege, gaat uw gang.

De heer Groenewege: Dank u wel, voorzitter. De Partij voor de Dieren heeft twee moties. Eentje over de plek waar het stadsstrand zou moeten komen. Over dat stadsstrand in mijn bijdrage meer. Maar daar staan nu zeven boompjes en het zou mooi zijn als die boompjes kunnen blijven staan. Daar hebben we een motie over. En een motie over de groene landtong, die volgens het ontwikkelplan Wantij in De Rondte! een groen openbaar park moet worden, een rustige, groene schakel. Er staat ook in, de landtong wordt niet benut voor woningbouw, maar krijgt een nieuwe toekomst als openbaar park. Dat is de vastgestelde visie en daar is de Partij voor de Dieren het mee eens. Maar die landtong heeft nog steeds een woonbestemming. Laten we eens kijken of we die eraf kunnen halen en de bestemming groen kunnen toevoegen. Daarover de tweede motie.

De voorzitter: Dank, de heer Groeneweg. Ik verzoek u ze in te dienen en geef ik het woord ondertussen aan mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Dank, voorzitter. Tijdens de commissie zijn er ook bewoners geweest en betrokkenen. We zien dat ze enorm voorstander zijn van ontwikkelplannen, maar we zien wat haken en ogen met betrekking tot de uitwerking vanwege bijvoorbeeld de parkeergarage die nu gewoon blijft staan. En de motie die wij hier voorstellen, die roept op tot helderheid voorafgaand aan het traject om bewoners en betrokkenen inzicht te geven in de te nemen stappen, de besluiten, de rollen weer te geven en de mate van invloed aan de hand van een zogeheten participatieladder. Dit schept helderheid aan het begin van het proces en biedt betrokkenen een kans om met de juiste verwachtingen deel te nemen aan een participatietraject. Dank u wel.

De voorzitter: Dank, mevrouw Pichel. Ik verzoek u hem ook in te dienen. En kan er ondertussen even gekeken worden wat er buiten gaande is? Ik geef het woord aan de fractie van de VVD, de heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Allereerst groot bezwaar dat bij onze inbreng geen muzikale ondersteuning is bij mevrouw Pichel wel. Maar dat geheel terzijde. We hebben inderdaad een goede commissiebehandeling achter de rug, met bewoners die terechte zorgen ook naar voren brachten. Maar ook een eerdere ervaring die zij hebben gehad met de aanleg van een groenstrook voor hun deur. Daar waardoor de ontwikkelaar dingen waren beloofd een gemeente die had gezegd, dat groen wordt onderhouden, bleek nu achteraf dat de mensen dat zelf kunnen doen, terwijl dat anders was voorgespiegeld. Daar waren mensen niet blij mee. Nu is er opnieuw aangegeven in de planvorming dat er groen toegevoegd gaat worden bij deze mensen voor hun deur.

Daar zijn ze enthousiast over, maar ze willen niet voor een tweede keer in het ootje genomen worden. Het gaat om beperkte middelen en in de praktijk maakt het niet zoveel uit. Maar wij willen deze mensen nu wel zekerheid bieden en dat wij zeggen, verwerk het nu alvast in de begroting en niet na de realisatie van het groen, wat gangbaar is. En doe dat nu voor die jaarschijven al in de boeken. Dat we zeker weten dat het gewoon netjes beheerd en onderhouden wordt. Dank, voorzitter.

De voorzitter: Dank, mijnheer Den Heijer. En mogen de moties ontvangen. Dan geef ik het woord aan het CDA. Wij gaan gewoon door, hoor. Wie van het CDA kan ik het woord geven?

De heer Van Dam Timmers: Dank u, voorzitter. Met alle muzikale ondersteuning buiten is het natuurlijk lastig om een goede vergadering te voeren. Ik ga toch mijn best doen. Dit is een ambitieus voorstel. De financiële dekking is wat kwetsbaar en daarom hebben wij een drietal moties eigenlijk ingediend om het ambitieniveau iets bij te stellen, om geen toekomstige teleurstellingen ook voor onszelf te organiseren. En daarom hebben we een motie die oproept om geen nieuwe horecavoorziening fysiek daar te realiseren, maar wel een standplaats te creëren voor een verplaatsbare voetdruk, wat aansluit ook bij het seizoensgebonden karakter van een zwembad. En daarnaast hebben wij ook een motie die oproept om de parkeergarage niet verder te onderzoeken of je die kunt verhogen, omdat we ook vinden dat dit soort onderzoeken en dergelijke kunnen we ook in andere gebieden onze stad doen en dat doet meer recht aan de beperkte capaciteit die we als gemeente uiteindelijk ook hebben. En als derde motie hebben we een motie die vraagt om een fasering aan te brengen in de prioritering van de uitvoering. Zodat we eerst de no-regret maatregelen uitvoeren en als dan nog financiën uiteindelijk over zijn, dat je dan het stadsstrand of de ligweide organiseert. En dat doet ook recht aan dat uiteindelijk de middelen beperkt zijn en je niet aan het einde geconfronteerd wil worden dat je geen geld meer hebt voor het laatste deel. En laten we dan in ieder geval het deel voor wandelpaden, waar iedereen van kan profiteren, eerst realiseren. En dan doen we gewoon verstandige keuzes maken en dan organiseren we ook geen teleurstelling voor al onze inwoners.

De voorzitter: Dank, mijnheer Van Dam Timmers. Ik kijk naar de heer Schalken van Beter voor Dordt.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, dank u wel. We hebben één motie en die roept op om een go, no-go moment in te lassen, waarbij duidelijkheid wordt gegeven over de haalbaarheid van het stadsstrand met betrekking onder andere op de bezonning, de veiligheid, het toezicht, de mate van participatie van bewoners en andere belanghebbenden. En er een totaaloverzicht is van in investering, beheer en vervangingskosten, zoals eerder ook in een andere motie werd aangegeven. Dat was hem.

De voorzitter: Dank, mijnheer Schalken. En het is de heer Katif die de motie komt indienen. Dank daarvoor. En volgens mij zijn dan alle moties nu ingediend. De griffie zorgt ervoor dat ze geüpload worden. En bij het agendapunt ... Mevrouw Koene moet hier eigenlijk op aanslaan. Geüpload worden en bij het agendapunt terug te vinden.

Iedere fractie krijgt in de eerste termijn in de gebruikelijke volgorde het woord, waarbij een spreektijd van 5 minuten is afgesproken. Maar ik denk niet dat iedereen die 5 minuten nodig heeft. Nee, goed zo. Dan starten we met de eerste termijn en kijk ik naar de fractie van de VVD. De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Thanks, mister speaker. De visie van Wantij in de Rondte! Kortgeleden nog unaniem en smoorverliefd door de raad tegen de borst gedrukt, dus aan de slag ermee. Mooi plan dat Dordt vooruithelpt. Vergroening, gezelligheid, wandelroutes en een zwemvoorziening. De Dordtse VVD bracht in de commissie punten naar voren over financiën, veiligheid en overlast, maar ziet vooral kansen. Dit stukje Dordt wordt naar een weer hoger plan getild. Belangrijk dat ook de bewoners hier goed in worden meegenomen. We dienen een motie in om ervoor te zorgen dat het groen niet alleen geplaatst wordt aan de Wantijkade, maar ook netjes onderhouden en beheerd. Dan zijn er de moties die door andere partijen zijn ingediend. Partij voor de Dieren, bomen laten staan. Het zijn niet de mooiste bomen ter wereld, maar ze verdienen een kans. Wat ons betreft steunen we die motie. Als er een boompje iets verplaatst zou moeten worden, zien we daar ook nog wel kans in. Maar we snappen het idee van de motie. Dan de landtong. Inhoudelijk op zich begrijpelijk verzoek. In de praktijk is het al wel zo geregeld. Het staat namelijk in onze visie. Er zit een financiële consequentie aan, die steunen we niet. Dan hebben we het CDA. Eerst de motie over de horeca, daar willen we niet bij voorbaat deze optie uitsluiten. Ook de optie van horeca inpandig in een parkeergarage is wat ons betreft ... Mijnheer Van der Net, doet u even uw mobiel uit. Dank u wel. Deze optie dat horeca inpandig kan, vinden wij ook gewoon de moeite waard om mee te nemen in de planvorming. Die sluiten we niet uit. Geldt ook voor de tweede motie van het CDA voor de ophoging. En daar zit bij ons ook nog wel achter, als we voor dit plan gaan, dan gaan we er ook voor. En dan hebben we eerder wat sympathie voor de motie van LSD ...

De heer Van Dam Timmers: Voorzitter?

De heer Den Heijer: Dat we zeggen, we gaan er inderdaad wat van maken. Inderdaad, die rooftop, dat geniet voor ons dan sympathie.

De voorzitter: De heer Van Dam Timmers.

De heer Van Dam Timmers: Dank, voorzitter. Op zich ken ik de VVD natuurlijk zo wel, dat ze wat vergaande ideeën steunen. Maar daarin ontbreekt wel een beetje de realiteitszin van de financiële omstandigheden die er in dit gebied spelen. En ik ken ook de heer Den Heijer en de VVD als wel een partij die ook verstandig met gemeenschapsgeld om wil gaan en dat ook zorgvuldig over onze stad verspreid wil inzetten. En ik vraag me toch af hoe het verder gaan met toch wel vergaande plannen die een beetje in de kantlijn van dit raadsvoorstel worden benoemd, die niet vanuit bijvoorbeeld de parkeerbehoeften worden beargumenteerd, maar puur als leuke ideetjes, hoe je dat rijmt met ook verstandig financieel beleid voeren, terwijl we het onderhoud van heel veel van de voorzieningen in onze stad op dit moment niet langjarig kunnen betalen.

De voorzitter: De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Ik moet zeggen, voorzitter, in pandige horeca, gewoon een kleine voorziening waar je een ijsje kunt halen of een broodje kunt halen, vind ik persoonlijk niet hele verregaande plannen. Wellicht heeft het CDA daar dan een andere kijk op. Als je inderdaad zegt, wij gaan van die parkeergarage, waar we natuurlijk allemaal gewoon van balen dat die niet verplaatst kan worden, als je daar daadwerkelijk wat van wat wil maken, dat je inderdaad met de vergroening aan de slag gaat, dat je met de locatie ook met de schaduw en met het geluid, zodat het voor de bewoners ook prettig wonen is, dat je dan zegt dat er bijvoorbeeld een ophoging is zodat mensen ook gewoon hun auto kunnen parkeren, dan zullen de mensen waarvan u zegt het belang te dienen wellicht dat ook gaan doen, dan zeggen wij, dat zijn geen verregaande maatregelen. Dat zijn gewoon dingen die nodig zijn om dit gebied een beetje vooruit te helpen. En tot nu toe heeft het college aan ons juist bewezen dat ze van het kleine zakje geld wat er lag eigenlijk alleen maar een grotere zak geld hebben gemaakt, omdat ze medeoverheden en mensen ook uit gewoon bedrijven mee hebben laten betalen aan allerlei plannen. Daar zien we eigenlijk alleen maar positieve stappen. Maar we zijn het met u ook eens dat we ook goed op de financiën moeten letten. En daarom steunen we ook uw derde motie van het CDA. Tenminste, die kunnen we in ieder geval wat beter volgen, dat die ligweide wat aanscherping verdient. Er zijn ook allerlei gedachtes daarover. Goed om hier ook met de bewoners verder over door te spreken. Die geniet wat meer ons sympathie, maar we wachten het college haar reactie nog even af. Om die reden steunen we de motie van Beter voor Dordt niet, Forum voor Democratie die steunen we waarschijnlijk wel. Maar wij vinden Forum voor Democratie toch wel de bare minimum ongeveer. Dat doet misschien mevrouw Pichel bewust, maar we vinden het nog niet eens echt heel erg ver gaan, want dit zou toch gewoon een gangbare procedure moeten zijn van een serieuze participatie? We steunen wel de oproep die mevrouw Pichel doet. Waarschijnlijk gaan we die motie steunen. Dan hebben we LSD ...

Mevrouw Pichel: Voorzitter?

De voorzitter: Mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Ik vind het natuurlijk wel leuk om even een verhelderende vraag te stellen, want de bare minimum en in zoverre begrijp ik hem. Maar alleen merken we soms dat de bare minimum niet gehaald wordt. In ieder geval dank voor waarschijnlijk de steun. Maar wat zou een suggestie dan zijn van de VVD om een stapje verder te gaan dan de bare minimum?

De voorzitter: De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Ik denk dat het echt goed is dat bijvoorbeeld ook over die ligweide en over die vergroening, over die parkeergarage, daar zijn natuurlijk punten naar voren gebracht. En wat ons betreft is de bare minimum dat je inderdaad schetst, wat is uw rol in dit proces? Wat doet de gemeente? Wat gaat er de komende jaren ook veranderen? Mijn vermoeden is dat het college gaat zeggen, dat is overbodig.

Terwijl we de achterliggende gedachte die u naar voren brengt namens Forum voor Democratie gewoon heel goed kunnen volgen en goed kunnen steunen. En we hopen ook dat het op die manier gebeurt, zodat daar toch nog betere resultaten in dat gebied komen.

De voorzitter: Een interruptie van de heer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, dank u wel. Ik hoorde de VVD net aangeven dat ze de motie van Beter voor Dordt niet zullen ondersteunen. Waarbij wij het echt wel belangrijk vinden dat er een go, no-go moment komt, omdat het zomaar zou kunnen zijn dat in de uitwerking van de plannen wellicht het strand daar helemaal geen goed idee is op die locatie. En met het voorstel wat we nu nemen, gaan we in ieder geval dit nu uitwerken. Vindt u het zelf niet verstandig om ook zo'n moment nog in te plannen?

De voorzitter: De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Nee, dat vind ik eerlijk gezegd helemaal niet zo verstandig, omdat het moment eigenlijk nu is dat we dat met elkaar bepalen. En we hebben ook in die avond goed kunnen luisteren. Ik heb ook gezien dat het college ruimte neemt ook in de locatiebepaling, bijvoorbeeld van de zwemvoorziening, om daar nog met de bewoners goed het gesprek over te voeren. Ik heb ook gehoord dat met die ligweide, dat daarvoor wordt gekozen om daar met de bewoners nog goed het gesprek over te voeren. Ook Beter voor Dordt heeft gewoon ingestemd met deze visie. Dit wijkt ook niet gigantisch af van wat daar toen besloten is. Er zitten in de uitwerking echt nog wel vragen en daar gaat gewoon over gesproken worden met de bewoners. Maar om bij elk plan dat wij met elkaar al lang hebben besloten, om dan steeds met zo'n beslisnota weer terug naar de raad te gaan komen, dan worden wij hier een soort veredelde vergaderclub. En we moeten gewoon vooruit met die stad.

De voorzitter: De heer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, nog een keer, want we hebben het hier, en dat hoor ik ook andere partijen zeggen, over beperkte middelen die we goed en efficiënt willen inzetten. En tijdens de vergadering werd ook duidelijk en gaf zelfs ook de wethouder aan dat tot nu toe bewoners echt maar heel erg beperkt zijn betrokken bij het maken van de plannen. Eigenlijk waren de plannen voor hen zelfs een verrassing. Is het niet gewoon verstandig om eerst ervoor te zorgen dat je ook de omwonenden en andere betrokkenen meekrijgt voordat je echt definitief zo'n go, no-go moment geeft om het dan toch maar te doen?

De voorzitter: De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Maar voorzitter, met alle respect, Beter voor Dordt heeft zelf het go-moment al gegeven. Er is een visie vastgesteld en alles wat daarin staat, dat wordt nu uitgevoerd. Er wordt nu budget voor gevraagd om dat te gaan doen. En bij de uitwerking daarvan worden nu serieus goede punten door bewoners naar voren gebracht.

En het college heeft aangegeven om daar ook gesprekken over aan te gaan en dat ten uitvoer te brengen. In aanloop naar die visie is het gesprek met bewoners gevoerd. Nu in aanloop naar deze uitvoering gaan de gesprekken met de bewoners nu ook komen. Ik snap gewoon echt het hele punt van Beter voor Dordt niet. Had dan tegen die visie gestemd.

De voorzitter: De heer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, wat Beter voor Dordt betreft, is met het vaststellen van die visie nog niet besloten dat er een stadsstrand zou komen. We zouden het gaan uitwerken. We zouden het gaan verkennen. En dat zouden we wat ons betreft samen met alle omwonenden en andere betrokkenen doen. En we weten allemaal dat het echt onvoldoende aan de orde is geweest met de plannen die nu zijn gepresenteerd. Ik vind jammer dat u het zo framet.

De voorzitter: De heer Den Heijer gaat door, denk ik.

De heer Den Heijer: Ik frame helemaal niks. Dat doet de heer Schalken echt helemaal zelf. Dan hebben we de andere motie van LSD. Die steunen we niet. Alles bij elkaar, wij steunen dit voorstel en kijken uit naar de eerste resultaten. Dank, voorzitter.

De voorzitter: De heer Van der Spoel ter interruptie.

De heer Van der Spoel: Dank u wel. Ik hoor de heer Den Heijer zeggen dat de motie demontabele feiten niet wordt gesteund. Ik zou toch graag van willen weten wat daar de reden van is, dat die niet wordt gesteund. Omdat ik eigenlijk daar een beetje verbaasd over ben, omdat ook de VVD juist toch inzichtelijk wil hebben waarom dingen verkeerd zijn gegaan of juist goed zijn gegaan. En hiervan kunnen we als raad juist heel goed leren.

De voorzitter: De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Ik had ergens een belofte gemaakt dat ik het in 2 minuten zou doen, maar dat is niet helemaal gelukt. Maar ik deed een poging. Maar fijn dat u me de gelegenheid geeft. Wij hebben in de commissie inderdaad dit punt ook naar voren gebracht. De wethouder heeft daar een toezegging op gedaan dat hij daar schriftelijk op zou reageren. Dat willen we eerst bekijken voordat we als raad dit instrument hanteren, misschien om wezenlijk dezelfde informatie te vragen. We hebben verder ook het gesprek in de commissie gevoerd over, wat is er gebeurd en wat kunnen we hiervan leren? Maar ik denk vooral dat laatste punt, dat zouden we dan ook graag terug willen lezen daarin.

De voorzitter: De heer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Volgens mij staat dat juist ook in de motie, dat we ervan moeten leren.

Maar ik gebruik deze dan nog wel even om de teleurstelling uit te spreken dat de heer Den Heijer vorige week de woorden ook echt gebruikte, dit moet tot de bodem worden uitgezocht. Dat was vrij stevig. Iets in die trant. Misschien kunt u het nog een keer herhalen.

De voorzitter: De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Nee, ik ben ontzettend chagrijnig geweest over het feit dat die parkeergarage niet verplaatst kan worden. En ik deel met u de opvatting dat het vervelend is dat je een aantal jaar geleden in crisistijd zo'n parkeergarage daar neerzet met de verwachting erbij dat dat ding demontabel is. Nu blijkt achteraf, terwijl het nota bene in het coalitieakkoord staat, dat nadien blijkt dat dat ding helemaal niet demontabel is. Daar heb ik gezegd, kan de wethouder ervoor zorgen dat de ontwikkelaar die dat daar neer heeft gezet, met de beloftes die daarbij zijn gemaakt, dat we misschien die rekening voor een deel ook nog daar neer kunnen leggen? Of in ieder geval daarna kunnen gaan wat daar gebeurd is. En daar heeft de wethouder een toezegging op gedaan, dat hij daar schriftelijk op terugkomt. Als iemand een toezegging doet namens het college, dan wachten wij dat af. En als dat verder dan een vervolg verdient à la een motie zoals die u nu heeft opgeschreven, dan kunnen we daarnaar kijken. Maar wel in die volgorde.

De voorzitter: Duidelijk.

De heer Den Hartog: Voorzitter.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Den Hartog: Dank u. Ik had nog een vraag aan de heer Den Heijer. En dat gaat eigenlijk over de eigen VVD, over het onderhoud van het groen te waarborgen. Daar staan wij als GroenLinks natuurlijk heel erg achter. Maar kan de heer Den Heijer ook een inschatting maken wat voor kosten dat met zich meebrengt?

De voorzitter: De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Dat zal moeten blijken ook wat met bewoners wordt gesproken, waar je het precies neerlegt, hoeveel vierkante meter dat is. Maar een ruwe schatting zou zijn dat dat over tienduizenden euro's gaat, iets in die trant. Duizenden euro's. Dat hangt er echt van af hoe je dat doet. En dat zou dan ook gewoon in de reguliere areaaluitbreiding moeten opgenomen worden, zoals dat ook gewoon gebeurt en ook al door het college toegezegd is. Alleen het college gaat dat pas doen als het er ligt. En dan zeggen wij, maak nu maar alvast een schatting. Zet het nu maar vast in de boeken, omdat we niet mee willen maken dat misschien later de politieke wind hier verandert en dat we zeggen, haal deze er maar uit en dat vervolgens precies hetzelfde met deze inwoners gebeurt als wat er in het verleden is gebeurd.

De voorzitter: Duidelijk. De heer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Ik ga toch nog even terugkomen op wat de heer Den Heijer als antwoord gaf op mijn vraag. Deze motie die trekt hem namelijk net wat breder. Het is meer dan alleen even uitzoeken wat er is afgesproken met de aannemer toentertijd. En daar zit voor mij een stukje in wat ontzettend belangrijk is, omdat we hem dan breder trekken dan alleen even uitzoeken wat er toen is afgesproken. Want ik ben in die stukken gedoken van toentertijd en ik heb het nergens terug kunnen vinden, dat dat zo is afgesproken. En daarom moeten we hem breder trekken en daarom is deze motie van belang. Kan de heer Den Heijer daarop reageren?

De voorzitter: De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Het is volgens mij een publiek geheim dat dat ding demontabel was. Ik vind het zelf jammer dat u dat niet terug heeft kunnen vinden, want dan zou het inderdaad vergemakkelijken. Alleen onze blik zit gewoon vooral meer op vooruit en we hebben beperkte capaciteit, ook bij de gemeente. Met mensen die hieraan kunnen werken. Ik vermoed dat dezelfde mensen dan hun energie en tijd moeten gaan stoppen om allerlei dingen uit het verleden te gaan vinden. Ik hoop in ieder geval dat er misschien vandaag nog iets meer te melden is dan wat er in de commissie gemeld is. Maar voor ons is het belangrijk dat je de les trekt, dat je dat je dit op dit moment beter zou willen doen. En wie dat op dat moment precies gedaan heeft, be my guest, maar het is voor mij niet extreem relevant wie dat dan precies is geweest.

De voorzitter: De heer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Voorzitter, nog één reactie. Want als historicus die de heer Den Heijer is, dan moeten we toch juist lering trekken vanuit dat verleden. Maar het is vooral belangrijk wat betreft de informatievoorziening naar de raad toe. En als dan als argument wordt ingebracht, maar er moeten mensen op worden gezet, dat heeft kosten, dan kunnen we op die manier alle ideeën die hier zijn wegschrijven, want dan kun je dat argument voor alles gebruiken. En ik vind het toch jammer dat de heer Den Heijer op die manier de motie wegschuift. En ik zou graag willen dat er een beter argument komt, maar dat is aan de heer Den Heijer natuurlijk, om toch mee te denken hoe we de VVD zover krijgen om deze ook mee te steunen.

De voorzitter: Ik denk dat de argumenten wel zijn gewisseld. Ik kijk nog even naar de heer Den Heijer. U wordt uitgenodigd om te nog te reageren.

De heer Den Heijer: Kort, voorzitter. Ik zit hier als raadslid en niet als historicus. Dat is één. En tegelijkertijd snap ik heel erg het gevoel van de heer Van der Spoel en waar die ons toe uitdaagt. Ik ben alleen gewoon heel erg bang dat het voor de voortgang en voor nu, voor waar we nu aan werken, in de toekomst het niet zo gek veel uitmaakt. Anders dan waar wij om gevraagd hebben en waar we ook op wachten in de schriftelijke reactie die we in de commissie hebben gevraagd. En als dat aanknopingspunten biedt, dan ga ik graag met u het gesprek aan om dat verder op te pakken.

De voorzitter: Dank, mijnheer Den Heijer. En voordat ik het woord geef aan de GroenLinks-fractie, begrijp ik dat ik van de griffier iets moet vertellen over motie 7.

Mevrouw Wepster: Die ben ik vergeten te nummeren.

De voorzitter: Wat bent u?

Mevrouw Wepster: Die ben ik vergeten te nummeren.

De voorzitter: De griffier is vergeten motie 7 te nummeren. Hij telt gewoon door. Dat gaat van 6 naar 8. Ik ga door naar de GroenLinks-fractie. De heer Den Hartog, gaat uw gang.

De heer Den Hartog: Dank u, voorzitter. GroenLinks Dordrecht is blij met de ontwikkeling van Wantij-West. We zien goede mogelijkheden om er een mooi en levendig gebied van te maken met voldoende groen. Doordat het zo'n groot project is, valt er ook natuurlijk het een en ander op te merken. Zo maken wij ons zorgen over de vergroening. Die lijkt toch een beetje het ondergeschoven kind te worden. En dat heeft voor een flink gedeelte maken met de kosten. Maar ik wil hier graag één ding duidelijk maken, vergroening van de landtong zelf, die is niet duur. Het opruimen van vervuiling door industriële activiteiten, dat is duur. En of het nu gaat om benzoëzuren en fenol in de Staart, PFAS door Chemours, zware metalen bij De Paddenstoel of nu weer asbest op de landtong, het is steeds het opruimen van de schadelijke vervuiling die hoge kosten met zich meebrengt, niet de vergroening zelf. Deze vervuiling uit het verleden zorgt nu voor een kosten kost voor de gemeente, voor de belastingbetalende Dordtenaar. We kunnen dat verleden helaas niet ongedaan maken, maar laten we er in ieder geval lering uit trekken. Bij industriële activiteiten moeten we de schade van vervuiling altijd meerekenen in plannen en beslissingen en de vervuiler laten betalen. Niet de Dordtenaren. Voor de sanering van de landtong vraag ik het college daarom om perspectief. Ja, het is duur, maar omwille van de bewoners voor wie dit het enige stukje groen is in hun verder totaal versteende wijk, moet er wel een plan van aanpak komen voor de sanering. Hoe denkt het college de financiering voor die sanering te vinden en hoelang gaat dit duren?

De voorzitter: U heeft een interruptie van de heer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, dank u wel. Eigenlijk een vraag aan GroenLinks. Heeft GroenLinks een idee hoe we dat gaan doen?

De voorzitter: De heer Den Hartog.

De heer Den Hartog: Dank u, voorzitter, voor de vraag. Er zijn verschillende mogelijkheden en ik wil zeker niet op de stoel van het college gaan zitten. Je kan bijvoorbeeld denken aan jaarlijks een bedrag reserveren totdat je een bedrag hebt waar je wat mee kan. Je kan denken aan, wat valt nog te verhalen? Ik weet niet wat de mogelijkheden zijn. Je kunt op zoek gaan naar, zijn er nog andere bronnen? Maar dat zou allemaal het werk doen van het college zijn. Ik wil het toch graag leggen waar de verantwoordelijkheid ligt.

De voorzitter: Uiteindelijk ligt altijd die verantwoordelijkheid toch weer bij de gemeenteraad.

De heer Den Hartog: Bij de beslissing wel, maar dan zou ik graag eerst het voorstel willen zien.

De voorzitter: Mijnheer Den Hartog, gaat u door.

De heer Den Hartog: Dank u. Dan over de vergroening van de parkeergarage. Allereerst is het ons ook een doorn in het oog dat de garage nu toch niet verplaatst kan worden. Het argument dat de garage er tijdelijk zou staan en demontabel is, dat was voor ons een reden om ermee in te stemmen. Nu worden we toch geconfronteerd met een blijvende stenen kolos. Nu we met de rug tegen de muur moeten accepteren dat de garage blijft staan, willen we op zijn minst dat deze flink vergroend kan worden. Groen tegen de wanden is wat ons betreft een goede optie, maar het is nu nog onduidelijk of de constructie dat aankan. Graag hoor ik van de wethouder dat de garage hoe dan ook vergroend gaat worden, desnoods met de constructie tegen de garage aan, indien de garage zelf onvoldoende stevig is.

De heer Van Dam Timmers: Voorzitter?

De voorzitter: De heer Van Dam Timmers, gaat uw gang.

De heer Van Dam Timmers: Voorzitter, ik heb dan toch een vraag aan de heer Den Hartog. Ik hoor toch een beetje een contradictie in zijn stuk. Hij heeft het eerst over dat we moeten oppassen dat de inzet op vergroening en dat het allemaal qua financiën gerealiseerd wordt. En vervolgens komt hij met een onderwerp rondom de parkeergarage waar helemaal geen financiën nog voor zijn, om dat toch wel vooral toe te zeggen dat dat helemaal gaat gebeuren. Herkent de heer den Hartog die contradictie?

De voorzitter: De heer Den Hartog.

De heer Den Hartog: Wij bekijken natuurlijk het plan in zijn geheel en niet alleen maar de financiering per los onderdeel. In zoverre, ja, het is voor iedereen duidelijk denk ik dat er nog wat aan de meerjarige financiële onderbouwing moet gebeuren. Maar wij geven hier wel de prioriteiten aan. En wat GroenLinks betreft is een prioriteit de vergroening.

De voorzitter: De heer Van Dam Timmers.

De heer Van Dam Timmers: Dan mis ik toch een amendement van GroenLinks, om dat dan ook in het raadsvoorstel wat vandaag voorligt te organiseren. Want dat ligt niet voor.

De voorzitter: De heer Den Hartog.

De heer Den Hartog: Het is lastig dat dit feitelijk de voortzetting is van de tweede termijn van de commissie die we hier nu doen. Daarom stel ik ook nog een aantal vragen. Ik snap de vraag van de heer van Dam Timmers wel, maar dit zit ook nog eigenlijk in het stramien van een commissievergadering. Vandaar dat ik deze vraag stel aan de wethouder. Zal ik verder gaan? Zeker. Dan het stadsstrand. Ik denk dat je geen ziener hoeft te zijn om te voorspellen dat Dordtenaren in de zomer een strand in de schaduw links laten liggen en toch gewoon ergens in de zon gaan zwemmen. Bij deze dus ook de oproep, organiseer niet je eigen mislukking. Zoek naar een plek in de zon en volgens mij zijn die er ook gewoon, ten oosten van ...

Mevrouw Koene: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Koene.

De heer Den Hartog: Dat zou een mooie locatie zijn.

Mevrouw Koene: Dank u wel, voorzitter. Ik snap als je naar het strand gaat, dat je dan in de zon wil liggen. Maar zou mijnheer Den Hartog mij kunnen vertellen, als het 300 graden is buiten, waarom het dan niet fijn zou zijn om ook een schaduwplek te hebben?

De voorzitter: De heer Den Hartog.

De heer Den Hartog: Maar dat is zo zwart-wit is het natuurlijk niet. Het gaat dat er ook schaduw is. Dat is zo, maar de verkoeling wordt natuurlijk ook juist gezocht in dat water. En als je er dan uitkomt, zelfs in de zomer is het altijd even fijn om als je uit het water komt weer even in de zon op te drogen en niet per se in de schaduw. Verder denk ik dat we niet alleen maar moeten denken aan de allerwarmste dagen ...

De voorzitter: De heer Schalken.

De heer Den Hartog: Voorzitter, ik ben toch nog bezig met mijn antwoord op mevrouw Koene?

De voorzitter: Excuus, ik dacht dat u verderging met uw betoog.

De heer Den Hartog: Nee, zeker niet. Dat komt zo nog. Alleen kijken naar de allerwarmste dagen is één ding, maar ik zie zelf het gebruik van het stadsstrand wel iets breder dan alleen die paar dagen dat het echt dik boven de 30 is. Juist ook in het voorjaar wanneer we de mensen weer snakken naar het zonnetje en het eerste zonnetje gebruiken, dan hebben is er vooral behoefte aan zon en niet aan schaduw.

De voorzitter: De heer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Dank u wel. Een vraag aan GroenLinks, of zij dan niet wellicht ook met onze motie mee willen gaan die nog in de uitwerking vraagt om dat goed te onderzoeken voordat we nu al vaststellen dat dat strand er moet komen. Of wellicht op een andere plek een betere locatie gevonden kan worden.

De voorzitter: De heer Den Hartog.

De heer Den Hartog: Voorzitter, dat is een heel mooi bruggetje naar wat er nu hier voor mijn neus staat. Op naar de moties. Als de heer Schalken het geduld heeft voor ik bij zijn motie aankom, dan behandel ik ze gewoon even op volgorde. Het onderhoud van het groen. Ik heb zojuist even een vraag gesteld aan de heer Den Heijer. Ik zou ook graag van het college horen of dat inderdaad voor zo'n bedrag te doen is. We staan er positief tegenover, maar uiteraard houden we rekening met de kosten die daarbij gemoeid gaan. Dan de woonbestemming van de landtong van Partij voor de Dieren. Ook daarvoor zou dat natuurlijk prima zijn. We hebben ons altijd ingezet om de landtong groen te houden. Op dit moment kunnen we helaas nog niet overzien wat de financiële consequenties van deze motie zijn. We wachten heel even af wat het college daar straks over gaat zeggen. Maar in principe staan we er positief tegenover. De vergroening van de parkeergarage. Even kijken. Ik moet even scrollen, voorzitter. Ik ben even in de volgorde in de war. Laat de bomen staan, die is dan aan de beurt. Die tekenen we mee. Juist in de stenen woestijn is een groene oase belangrijk. Van blokkendoos naar blikvanger van Fractie van der Spoel tekenen we ook mee. De demontabele feiten van Fractie van der Spoel. Ik heb net al iets gezegd over de garage. Wat ons betreft, deze motie, hij lijkt een beetje uit te leggen als gericht op personen. Maar als we hem iets anders uitleggen en niet zozeer wie is de schuldige, maar een manier om van te leren voor de toekomst, dan kunnen we deze zeker steunen.

De heer Van Dam Timmers: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Van Dam.

De heer Van Dam Timmers: Voorzitter, ik hoor bij de vorige motie spreken over dat ze de motie van de heer Van der Spoel steunen als het gaat over van blokkendoos naar blikvanger. En dat lijkt natuurlijk leuk, maar dan bent u wederom bezig om in een project waar het budget al beperkt is weer een nieuwe uitdaging toe te voegen, waardoor de kans dat uw groenonderhoud en groenvoorziening goed wordt uitgevoerd weer kleiner wordt. Ik begrijp toch echt niet waarom GroenLinks deze opvatting kiest en ik vraag me af waarom ze dat doen.

De voorzitter: De heer Den Hartog.

De heer Den Hartog: Voorzitter, dank u wel. Als ik het net goed beluister heb, dan heeft de heer Den Heijer ook al op eenzelfde vraag antwoord gegeven. Die zei toen net, volgens mij is er met een kleine zak geld begonnen en is er geld bijgekomen. Dat kan natuurlijk ook van ondernemers die daar heil in zien. Ik zou juist initiatieven die vanuit de Dordtse samenleving komen vooral willen toejuichen. Vandaar dat wij graag met de Fractie van der Spoel daarin meegaan.

De voorzitter: De heer Van Dam Timmers.

De heer Van Dam Timmers: Voorzitter, dan constateer ik dat dat de heer Den Hartog beter de motie van het CDA over niet ophogen van de parkeergarage kan steunen.

Want daarin spreken we juist uit dat we vanuit de gemeentelijke overheid het niet gaan ophogen, maar dat we niet private stappen uitsluiten.

De voorzitter: De heer Den Hartog.

De heer Den Hartog: Over de moties van het CDA kom ik zo. Die staan op het rijtje. Ook hierbij eventjes geduld a.u.b. Dan kom ik bij de motie heldere participatie van Forum voor Democratie. We vragen ons af of de motie daadwerkelijk iets toevoegt aan de bestaande realiteit, maar er staan ook geen dingen in waar we het oneens mee zijn. Steun daarvoor. En dan komen we bij de drie CDA-moties. Het is geen Tweede Kamer. Flexibele horeca. GroenLinks ziet juist heel erg toekomst in het levendiger maken van het gebied door juist blijvende activiteiten, blijvende horeca. Niet alleen maar richten op die zwemmende bezoeker hartje zomer, maar ook de niet-zwemmende bezoeker, de wandelaars. Wij zien meer heil in iets wat juist structureel aanwezig is. Vandaar geen steun. De ophoging van de garage, de heer Van Dam Timmers die refereerde net al aan de motie van de fractie Van der Spoel. Juist in samenhang met die motie willen wij niet uitsluiten dat een ophoging nodig is. Dat betekent niet dat die per se moet komen, maar het uitsluiten dat zien wij niet zitten. Dan de laatste van het CDA, fasering. Hoewel we de kritiek natuurlijk op het stadsstrand steunen, ik heb er zelf ook het nodige over gezegd, zien wij toch liever een opschuiving naar een zonnigere locatie dan een opschuiven in de tijd. En de laatste motie is dan van Beter voor Dordt. In principe ziet dat er goed uit, maar we willen wel graag ... Er wordt best het een en ander gevraagd. Er is een aantal keren al iets gezegd over wat alles kost. Weer een vrij groot onderzoek starten, dat kan ook weer financiële consequenties hebben. Daarvoor willen we eerst de reactie van de wethouder ook horen voordat we ons definitief standpunt daarin bepalen.

De voorzitter: Duidelijk. De heer Safranti.

De heer Safranti: Dank u wel, voorzitter. Ik had een vraag richting GroenLinks. Zeker als ik hoor het pleidooi van mijnheer Den Hartog, dat ze niet zitten te springen voor een stadsstrand. En als ik terugkijk en dan zeker 15 jaar terug zo'n beetje, wanneer PvdA juist met dit punt de campagne ging voeren. En nu de laatste tijd zien we juist de samenwerking GroenLinks-PvdA, ook richting de verkiezingen. Is dit het eerste knelpunt dat jullie als GroenLinks-Partij van de Arbeid straks hebben? Is mijn vraag richting GroenLinks.

De voorzitter: De heer Den Hartog.

De heer Den Hartog: Voorzitter, dank u voor de vraag. Laat ik eerst iets uit de weg ruimen. Wij zijn zeker niet tegen een stadsstrand. We denken alleen dat het wel op een geschikte locatie moet liggen. En als die er is, dan juichen we het juist toe. Dat is zeker geen afkeer, maar juist een wens voor een stadsstrand. Verder, zoals ik denk ik niet de enige ben, ik ben uiteindelijk een import-Dordtenaar. Ik weet niet wat er allemaal zich heeft afgespeeld toen ik nog gewoon in Mokum woonde. Dat wil ik eigenlijk achter me laten. Ik leef nu hier in het heden. En voor zover ik het kan overzien, hebben we nu een prima verstandhouding met de PvdA en staan we ook op dit punt behoorlijk op één lijn.

De voorzitter: Helder. We gaan uit van een niet-demontabele samenwerking.

Mevrouw Pichel: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Dank u wel. Ik heb nog even een vraag aan de heer Den Hartog. Hij gaf net ook aan dat hij wel voornemens was om onze motie te steunen. Dat is heel fijn daarvan. En toch heb ik nog even aanvullend een vraag, ook omdat ik hem dingen hoor zeggen over, waar moet het stadsstrand komen? Moeten we wel of niet de parkeergarage ophogen dan wel opleuken? Is dat wel of niet de bedoeling? De intentie van onze motie was precies daarom. Precies omdat in het participatietraject hier nog vragen over zijn, omdat de bewoners en betrokkenen hier graag over mee willen praten. En dit is precies waarom we hebben gezegd om dit helder uiteen te zetten. Zodat er van tevoren bekend is, waar is er nog invloed op, waar kan men mede beslissen? En dat wilde ik nog even als aanvulling geven. En misschien even als vraag voor de heer Den Hartog, is dit de manier waarop hij dat ook zou kunnen zien en zou kunnen waarderen? Want dat helpt meteen in de vraagstellingen die hij ook heeft.

De voorzitter: De heer Den Hartog.

De heer Den Hartog: Dank u. Ook dank voor de voor de aanvulling natuurlijk. Ik heb net al gezegd inderdaad, we steunen hem, dus wat ons betreft is het bruikbaar. Ik kan trouwens ook wel iets bedenken bij wat de heer Den Heijer zo even daarover zei. Ik weet niet precies wat de term was die hij gebruikte. Bare minimum, zo was het. Ik probeer ook zoveel mogelijk Nederlands te praten, want anders kijkt mevrouw Koene me weer zo boos aan. Ik denk dat we daarin elkaar kunnen vinden.

De voorzitter: De heer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Dank, voorzitter. De heer Den Hartog die pleit voor een vaste horeca bij dat stadsstrand. Nu weet hij ook dat net daarachter heb je natuurlijk café Brandstof en je hebt Villa Augustus waar je lekker ook binnen kan lunchen en drinken. En er zijn natuurlijk ook heel veel koude dagen in het jaar waar mensen niet op dat strand vertoeven. Hoe kansrijk is dan zo'n vaste horeca op die plek?

De voorzitter: De heer Den Hartog.

De heer Den Hartog: Dat is natuurlijk allereerst te oordelen aan de eventuele ondernemer die daar kansen in ziet. Als die kansen ziet, dan komt het er. Als u mij het persoonlijk vraagt, dan ga ik een beetje van mezelf uit en dan denk ik, dat heeft hartstikke veel kans van slagen, want ik ga er wel naartoe hoor.

De voorzitter: Ik ook. Het zijn toch echt de betere debatten, hoor. Strand wel of niet in de zon, horeca erbij. We kunnen ons vervelendere discussies hier voorstellen. Was dat hem, mijnheer Den Hartog? Mooi, dan ga ik naar de fractie van Beter voor Dordt. De heer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, dank u wel. Vandaag een volgende stap in de ontwikkeling van de Stadswerven. Plannen voor het aantrekkelijker maken van het Wantij en de omgeving door vergroening, het aanleggen van vlonders en meer voorzieningen voor recreatie zien er in de basis goed uit. Maar om de plannen goed te kunnen uitvoeren, moeten omwonenden en andere belanghebbenden wat Beter voor Dordt betreft aan de voorkant betrokken zijn. Vanaf het moment dat wij die visie hebben vastgesteld, had wat ons betreft de inbreng van omwonenden en belanghebbenden veel nadrukkelijker moeten zijn. Dan hadden waarschijnlijk de sprekers een ander verhaal gehad toen we in de commissie zaten. Wethouder Burggraaf gaf zelf aan dat hij blij is dat er nu na dit besluit middelen komen om een manager die betrokkenheid gaan organiseren. Maar wat Beter voor Dordt betreft had die manager aan de slag gegaan nadat wij die visie hadden vastgesteld. Even kijken.

De heer Den Heijer: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Dat is precies de crux die de heer Schalken aanstipt, want daar was helemaal geen geld voor. Om die persoon eerder te laten starten. En dat is inderdaad wel een makke nu. Dat is heel vervelend. Inmiddels is, begreep ik, bij navraag nu wel contact met de bewoners. Maar hoe kijkt de heer Schalken daarnaar? Had hij dan bij de visie niet gewoon daar geld voor moeten regelen, als hij dat zo belangrijk had gevonden?

De voorzitter: De heer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, misschien moeten we dat ons als raad ook wat meer aantrekken, want dit geldt niet alleen voor dit punt. Ook het vorige punt waar we het hebben over die startnotitie Krommedijk, precies hetzelfde. Die voorzitters van die voetbalverenigingen die we vorige week hebben gesproken, die hadden zoiets van, waar komen die plannen vandaan? Die hadden ook eigenlijk al nadat wij een eerdere visie hadden vastgesteld betrokken moeten worden bij wat er nu op tafel ligt. Misschien moet het inderdaad onszelf aantrekken om dat bij een volgende planvorming nog wat nadrukkelijker te doen.

De voorzitter: De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Voorzitter, ik dank de heer Schalken voor die reflectie.

De heer Schalken-den Hartog: Hartstikke mooi. Dan ga ik verder, voorzitter.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Schalken-den Hartog: Want bewoners en bijvoorbeeld ook het Klein Schippersgilde hebben nu moeten reageren op al voorliggende plannen. Dat had beter geweest dat zij al eerder waren betrokken met de plannen die nu voorliggen. Ik ga het even zo kort mogelijk houden.

We hebben het over veiligheid ook. Veiligheid voor het beoogde stadsstrand. En volgens mij gaf net met de heer Den Hartog dat ook al aan, wat ons betreft zou er inderdaad een go, no-go moment moeten worden ingebouwd, om eerst te kijken of die veiligheid, maar ook de uitwerking, zo is dat het stadsstrand straks ook echt kansrijk is en dat heel veel Dordtenaren daar ook echt gebruik van gaan maken. En als het dan wellicht zo is dat het stadsstrand op een andere locatie meer haalbaar is, dan zou het wat ons betreft mooi zijn dat we die aanpassing nog kunnen doen.

De heer Van der Spoel: Voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Dank u wel, voorzitter. Voor een van mijn moties heb ik de notulen college van 24 april 2012. En dan vind ik het toch wel bijzonder om te lezen dat de toenmalige coalitiepartij Beter voor Dordt er toen volop van langs kreeg wat betreft participatie en dat ze nu met deze motie komen. Dan zie je dat mensen lering kunnen trekken uit het verleden. Maar mijn vraag gaat over het volgende. Er wordt opgeroepen voor een bezonningstudie. Dan denk ik bij mezelf als ik dat dan lees, dan heeft Beter voor Dordt een mening over hoeveel schaduw, hoeveel zon er moet zijn om het plan door te laten gaan of niet. Want ik vind het nogal wat om te vragen om een bezonningstudie. Daar gaat geld tegenaan gesmeten worden om dat voor elkaar te krijgen. Bij hoeveel procent schaduw zegt Beter voor Dordt, nee, dat gaan we niet doen?

De voorzitter: De heer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, wat ons betreft moet dadelijk ook samen met omwonenden en andere belanghebbenden worden gekeken hoe haalbaar dat stadsstrand op die locatie is. En zo'n bezonningstudie, en die hoeft helemaal niet zo ingewikkeld te zijn, die zou ertoe kunnen leiden dat duidelijker wordt hoe aantrekkelijk ook die locatie is of niet is om daar een stadsstrand te realiseren. Volgens mij hoeft dat helemaal niet zo ingewikkeld te zijn en denk ik dat het alleen belangrijk is dat je voorkomt dat daar dadelijk een strand wordt gerealiseerd waar niemand gebruik van maakt of dat je alsnog een andere afweging maakt. Ik ga denk ik verder, voorzitter.

De voorzitter: Ik denk het ook.

De heer Schalken-den Hartog: Er is een motie ingediend over mogelijke horeca. Motie van het CDA die wij graag ook ondersteunen, want wat ons betreft is het vooral belangrijk dat er iets wordt gerealiseerd wat ook haalbaar is. En als het zo is dat we dadelijk een horecavoorziening daar gaan realiseren of een permanente horeca daar gaan realiseren die ook weer een concurrent is voor andere misschien al horeca die noodlijdend of het moeilijk heeft, dan moeten we dat niet doen. De financiële kant. Ook een onderdeel in onze motie. Want de investeringen die zijn grotendeels gedekt, maar de structurele lasten voor beheer en vervanging zijn nog niet volledig inzichtelijk. Wij kunnen ons wat dat betreft ook wel aansluiten bij de motie die de VVD daarop heeft ingediend.

Ik ga denk ik toch maar afronden, voorzitter, want Beter voor Dordt wil een mooi en veilig, maar vooral ook door omwonenden gedragen plan dat niet alleen op papier goed klinkt, maar ook in de praktijk een succes wordt. Dank u.

De voorzitter: Dank, mijnheer Schalken. Dan geef ik het woord aan de VSP. Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, dank. Voorzitter, vandaag beslist de raad of wij een stadsstrand krijgen. Of beter gezegd, een stadswede. Zon, water en levendigheid. Maar achter die mooie plaatjes zitten forse risico's. Allereerst de financiën. De gemeente weet nu nog niet wat de jaarlijkse onderhoudskosten zullen zijn. Daarmee tekenen we een blanco cheque. Hout, staal, schoonmaak, toezicht, waterkwaliteitstesten. Het zijn structurele lasten. En zoals elders gebleken, kijk naar Groningen en Nijmegen, en daar kom ik zo nog even op terug, zijn de kosten zelden terug te verdienen met horeca of evenementen. Dat betekent dat de belastingbetaler, als dit mislukt, jarenlang opdraait voor de kosten. Tegelijkertijd moet je je afvragen of onze Dordtenaren zitten te wachten op een stadsstrand. Wij hadden hier best wel een referendum aan willen wagen. Voorzitter, ten tweede de leefbaarheid. Ja, een vlonder kan mensen trekken, maar ook overlast, lawaai, afval en drukte. In Nijmegen en Groningen zien we precies dat patroon. Omwonenden die nachtrust verliezen en gemeenten die noodgedwongen nachtelijke sluitingen moeten invoeren. Willen wij deze problemen importeren?

De heer Den Hartog: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Den Hartog.

De heer Den Hartog: Ik wachtte nog heel even, maar ik heb het nog even over het stadsstrand. Ik begrijp natuurlijk dat mevrouw Stolk een eigen achterban heeft. Maar is het niet zo dat ook al zou je een referendum voorstaan, dat het huidige succes, hoeveel zwimmers er nu al zijn zonder dat er iets geregeld is, dat dat op zich voldoende is als draagvlak onder, laten we het zeggen, mensen onder de 50 jaar of zo?

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, ik vind het een beetje een misselijke opmerking. Want onze achterban zijn wel zoveel kiezers die u nu een beetje tenietdoet. En vergist u zich niet, het zijn niet alleen maar senioren die op ons stemmen, hoor. Maar dat komen we in de komende kiezingen wel tegen. Maar wat is nu concreet uw vraag?

De voorzitter: De heer Den Hartog.

De heer Den Hartog: U had het over draagvlak. En ik wil graag eerst even vertellen dat ik geen enkele vervelende opmerking over senioren maak. Alleen ik constateer dat daar nu veelal geen senioren aan het zwemmen zijn. Dat doet niets af aan allerlei behoeften van senioren waar je ook voor wat moet regelen. Maar nu hebben we het over het stadsstrand. En het lijkt mij als dat nu zo druk al is qua zwemmen, dat dat op zich al voldoende is als draagvlak? Bent u dat niet gewoon daarmee eens?

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Nee, daar ben ik het niet mee eens. Want voorzitter, als je kijkt wat we daar hebben ontwikkeld bij het Energieplein. Daar hebben we prachtige trappen, daar maken jongeren gebruik van. En wij pleiten altijd, laat nou jong en oud samenkomen en ook op dat soort plekken. Maar we hebben een Viersprong, een prachtig strand midden in de Biesbosch. Waarom gaan we dat niet ontwikkelen? Waarvoor gaan we daar eens niet kijken, die horeca die daar zit, want die krijgen we er gewoon niet uit. Dat is echt een probleem en dan zouden wij eerder kiezen om ...

De heer Struijk: Voorzitter.

Mevrouw Stolk: Ik ben nog bezig met een antwoord ergens op.

De heer Struijk: Ik wacht wel even.

De voorzitter: Ik deed helemaal niks. Ik weet niet wie er wat gebeurde. Eerst even het antwoord op de vraag afmaken.

Mevrouw Stolk: Laten we dat eerst eens gaan ontwikkelen, want dan heb je ook een natuur stadsstrand. Daar zouden wij eerder voor pleiten dan nu heel veel geld uit te geven, en ik kom daar zo meteen nog even op terug, op de financiën, om te kijken wat we daarin kunnen investeren en daar een horecagelegenheid te maken. Het zij een pannenkoekenhuis waar kinderen ... Of poffertjeskramen, kan mij het schelen wat het is, waar zowel jong en oud, opa's en oma's, moeders met kinderen naartoe kunnen gaan. Waarvoor gaan we dat nu op het meest moeilijke plekje van Dordt creëren en heel veel geld aan uitgeven?

De heer Den Hartog: Voorzitter.

De voorzitter: Eerst de heer Struijk.

De heer Den Hartog: Maar ik heb geen antwoord gekregen. Ik zou graag eerst een antwoord op mijn vraag willen hebben.

De voorzitter: Maar met alle respect, het is aan mevrouw Stolk om de antwoorden te formuleren en het begon allemaal over een referendum en doelgroepen. En toen ging het eigenlijk al een beetje de gekke kant op. Ik vind eigenlijk dat deze wel een beetje afgerond kan worden. Wat is de vraag waar u een antwoord op wil hebben, mijnheer Den Hartog? En formuleer hem even scherp.

De heer Den Hartog: Een scherpe formulering. Dat het huidige succes van het zwemmen daar niet al voldoende draagvlak betekent en dat daar het heel logisch is dat het er gaat komen, op een zo goed mogelijke manier. Daar gaat het toch om.

De voorzitter: Volgens mij heeft mevrouw Stolk daar een antwoord op gegeven. Het is haar antwoord dat ze mag geven.

Mevrouw Stolk: Nee. Nog geen 500 meter in de breedte zal ik maar zeggen ligt het Wantijbad. Ga dat verder ontwikkelen. Doe daar iets mee.

De voorzitter: Ik ga naar de heer Struijk.

De heer Struijk: Dank u wel, voorzitter. Ik weet niet of ik het goed verstaan heb hoor, maar ik meen dat mevrouw Stolk zei, we hebben een prachtig strand bij de Viersprong. Nu kom ik daar vrij regelmatig, maar ik zou heel graag horen waar dat dan is, want ik heb het nog nooit gezien.

De voorzitter: Eén reactie en dan gaan we door, want het gaat vanavond niet over de Biesbosch. Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, nee, maar ik heb dat alleen maar even als alternatieve locatie willen zeggen. Ga eens een keer met mij fietsen, dan gaan we ernaartoe. Dan wijs ik u het aan waar de Viersprong is, waar er een horecagelegenheid staat.

De voorzitter: De heer Struijk.

De heer Struijk: Voorzitter, heel kort. Dat was mijn vraag natuurlijk niet. Ik ben benieuwd naar het strand daar, want er werd gezegd dat er een strand was. En dat heb ik nog nooit gezien de laatste 10 jaar.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, ik vind het een beetje rare vragen die ik krijg, maar daar ligt zand. Laat ik het dan maar zo zeggen. Er ligt zand. Bij de Viersprong ligt een horecagelegenheid met zand. En dat kan je strand noemen of whatever, maar dat gaat volgens mij niet over hoe we het noemen.

De voorzitter: Nee, u kunt gewoon geen afscheid nemen van de zomer. Zo graag blijft u over stranden praten. Mevrouw Schnabel en dan gaan we echt wat vlotter deze discussies voeren met elkaar, jongens. Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Ik had eigenlijk een hele kleine aanvulling op wat mevrouw Stolk aangaf. Er zijn natuurlijk ook voorbeelden van stadsstranden door het land heen die wel als heel positief ervaren zijn. Naast de negatieve die worden aangegeven, zijn er natuurlijk ook positieve. Hoe kijkt mevrouw Stolk daartegenaan?

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Volgens mij ben ik daar heel duidelijk in mijn woordvoering. Als u mij even de gelegenheid geeft om mijn woordvoering af te maken, dan hoort u wat wij ervan vinden.

De voorzitter: Gaat u door.

Mevrouw Stolk: Ik ga even kijken. Een vlonder, daar ben ik gebleven. Maar ook overlast, lawaai, afval drukte en in Nijmegen en Groningen ... O, dat had ik al gezegd, over het importeren van de problemen. En dan de eerlijkheid naar onze inwoners. Als we willen investeren in gezondheid en recreatie, dan zijn de alternatieven bestaande zwembaden. Versterken, parken verbeteren, natuurwater toegankelijker maken. Dat zijn de voorzieningen die aantoonbaar breed gebruikt worden, zonder de onzekerheden van een duur prestigeproject. Kortom, zonder kostenplaatje, zonder zekerheid over veiligheid en zonder draagvlak bij de omgeving is een stadsstrand geen verantwoorde keuze. Laten we verstandig zijn en dit geld steken in voorzieningen die duurzaam bijdragen aan de stad. En wij zullen daarom ook de motie, een go, no-go, van Beter voor Dordt steunen.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Stolk. Ik ga naar de ChristenUnie/SGP. De heer Struijk.

De heer Struijk: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, het ontwikkelkader is in de commissies uitvoerig besproken. Die commissies gaan we hier niet overdoen. Het ontwikkelplan bestaat uit 18 maatregelen waarvan er 10 door kunnen gaan en 8 niet of nog niet. Wij hopen vooral het laatste. Van één weten we zeker dat hij niet doorgaat en dat is nummer 13. Voor alle duidelijkheid, dat het niet doorgaat heeft onzes inziens niets te maken met het nummer. Maar dat terzijde. Voorzitter, iets over de moties. De motie van het CDA, fasering plan Wantij in de Rondte! met stadsstrand als laatste stap, dienen we mede in. Laten we eerst maar zorgen dat er andere stappen gezet kunnen worden, dan zien welke middelen er nog beschikbaar zijn. De motie van de Partij voor de Dieren, haal woonbestemming van de groene landtong af, daar staan we positief tegenover, maar we horen graag straks van de wethouder wat de financiële consequenties daarvan eventueel zijn. En hetzelfde, maar dan zonder deze kanttekening, geldt voor laat de bomen bij de parkeergarage staan. Wat ons betreft een hele sympathieke motie. Met de Fractie van der Spoel zijn we het eens dat er vragen te stellen zijn bij het demontabel zijn van de garage. Maar in plaats van heel diep graven in het verleden om de oorzaak en eventueel de schuldige van het probleem te achterhalen, kijken wij liever vooruit. Wat kunnen we hiervan leren?

De heer Van der Spoel: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Waaruit concludeert de fractie van ChristenUnie/SGP dat het een heel diepgravend onderzoek moet zijn, terwijl het gewoon vrij redelijk makkelijk te vinden is allemaal?

De voorzitter: De heer Struijk.

De heer Struijk: De meeste onderzoeken die kosten altijd meer tijd dan we in eerste instantie denken, en zeker als je het echt wil weten. Ik ben er niet op tegen dat er achterhaald wordt wie het is. Maar het is wat ons betreft veel belangrijker om vooruit te kijken en voortaan zulke fouten niet meer te maken, dan dat je terug gaat kijken.

De voorzitter: Mijnheer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Om zulke fouten niet meer te maken, moet je toch weten waar de fout ligt?

De voorzitter: De heer Struijk.

De heer Van der Spoel: Beter opletten.

De voorzitter: Gaat u door.

De heer Van der Spoel: Dank u wel, voorzitter. Voor we ons definitieve standpunten over de overige moties bepalen, horen we graag de appreciatie van het college. Gezien het feit dat het in enkele moties gaat over toevoeging van horeca, ben ik in het bijzonder benieuwd of er ook nagedacht is op het eventuele effect hiervan op de horecapotentie van het Energiehuis. Want ik hoor regelmatig dat het daar niet zo heel goed mee gaat. Ik dank u.

De voorzitter: Dank, mijnheer Struijk. Het woord is aan de fractie van het CDA. Mijnheer Van Dam Timmers.

De heer Van Dam Timmers: Dank, voorzitter. Allereerst wil ik benadrukken dat het CDA heel blij is met het voorstel wat voorligt, dat er in dit gebied een verbetering van de leefkwaliteit is. We maken ons altijd hard voor de verbetering van leefkwaliteit in al onze Dordtse wijken en ook dit gebied, Wantij-West, kan een mooie impuls natuurlijk gebruiken. Het is mooi, maar het kan prachtig worden. En we zijn positief over de inzet op vergroening, veilige recreatie en betere toegankelijkheid. En dat sluit ook goed aan bij ons verkiezingsprogramma, waarin we ook pleiten voor het investeren in een groene, leefbare stad met ontmoeting en ontspanning die centraal staat. En dat kan hier. Tegelijkertijd moeten we ook eerlijk zijn. Het voorstel dat nu voorligt is begrijpelijkerwijs minder ambitieus dan wat we eerder voor ogen hebben. De parkeergarage blijft staan en de financiële dekking is kwetsbaar. En de kostenraming van bijna 4,8 miljoen is fors en we willen niet dat Dordtenaren straks worden geconfronteerd met tegenvallers of noodzakelijke bezuinigingen elders of op een later moment. En deze zorg hebben we dan ook met name over het onderhoud. En we moeten toch constateren dat we als gemeenteraad daar niet goed in zijn. We zijn goed in areaaluitbreidingen, nieuwe plannen. Maar deugdelijk langjarig financieren is toch niet onze kernkwaliteit. Het is ook wel begrijpelijk. Het is minder sexy om aan onderhoud te doen dan om iets nieuws, iets groots, iets moois en meeslepends te organiseren. Daarom vinden we het ook van belang om scherp te prioriteren. Voor het CDA ligt de focus in dit plan op twee kernelementen. De wandelpaden, het groen en de vlonders, zodat iedereen ook mensen met de kinderwagen en mindervaliden goed kunnen genieten en veilig kunnen recreëren, en de zwemstijger en de zwembak, want dit maakt het Wantij ook echt beleefbaar en aantrekkelijk voor mensen die lekker willen zwemmen en die voor dat voor een deel nu ook doen. En pas daarna moeten we kijken naar de vervolgstappen wat ons betreft. Dan heb je het bijvoorbeeld over de ligweide.

We hebben het steeds stadsstrand genoemd, maar ik denk dat we die name een klein beetje moeten aanpassen, om het voor iedereen ook gewoon helder te houden waar we het precies over hebben. Door te prioriteren kunnen we ook grip houden op de kosten. Wat ons betreft wordt de parkeergarage niet opgehoogd, omdat eigenlijk je nu al kunt zien dat je dan de schaduw in het gebied gaat toevoegen en je het gebied misschien nog minder aantrekkelijk maakt. En tegelijkertijd zien we ook niet per se de behoefte van extra parkeerlagen op deze plek. Anders had de heer Van der Linden dat wel toegevoegd in de parkeervisie die we niet al te lang geleden langs hebben zien komen. Ook staan we niet te springen op horeca-uitbreidingen op dit gebied. Een aantal van de argumenten zijn al langsgekomen, met name dat er al veel horeca is en dat je natuurlijk een heel seizoensgebonden horeca hier nodig zou hebben, omdat je een seizoensgebonden gebied hebt met eigenlijk alleen een zwembad die vooral in de zomer of in de warmere periode gebruikt wordt. Terwijl als je een vergunningsplaats voor een foodtruck of iets realiseert, dan hou je dit ook flexibel, lage kosten. Is de kans van slagen, net als in het Weizigtpark, eerder vandaag aan bod geweest, net wat groter.

De voorzitter: Mijnheer Schalken voor een interruptie.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, dank u wel. Nog even een interruptie op het vorige punt met betrekking tot de parkeergarage, het niet ophogen. Als het niet nodig is, hoeven we het niet te doen. Maar wanneer duidelijk wordt als we nu ook kijken naar de parkeervraag die er nu is en de parkeerproblemen die er nu al zijn, en als we vanuit het verleden weten dat deze garage zo is gebouwd dat er eventueel nog een paar lagen opgebouwd kunnen worden, is het dan niet zonde om die deur nu dicht te gooien?

De voorzitter: De heer Van Dam Timmers.

De heer Van Dam Timmers: Voorzitter, dank voor deze vraag, mijnheer Den Hartog. Ik denk niet dat je de deur dichtgooit, ik denk dat je nu zegt dat dat geen prioriteit heeft en dat je niet die stappen gaat nemen vanuit deze visie. Uit de parkeervisie die we nog niet al te lang geleden hebben gehad, is dit gebied niet precies een parkeergarage die qua capaciteit echt tekortkomt. Ik denk dat in ieder geval op in de plannen die nu voorliggen, met de hele parkeervisie ook voor de binnenstad, kwam deze locatie daar niet uit.

De voorzitter: Gaat u verder.

De heer Van Dam Timmers: Dank u, voorzitter. Ik had het over ...

De voorzitter: O, de heer Den Heijer nog.

De heer Den Heijer: Dank, voorzitter. In dit geval ben ik het heel erg eens met de heer Schalken. Er werd net gesproken over het verkiezingsprogramma. Daar staan natuurlijk ook grote beelden in van Dordrecht, van hoe erg bouwen aan de stad, de visie van deze stad, uitbreiding van de Stadswerven met honderden woningen. Misschien zelfs verder als we straks de omgevingsvisie daar een besluit over nemen.

De ontwikkeling van de Biesboschhal waar veel meer bezoekers bij komen, waar ook die parkeergarage voor nodig is. Met dat allemaal in het achterhoofd, ziet het CDA dan niet de mogelijkheid om in deze motie het zo te maken dat je wel zegt, wat u wellicht vanuit uw redenen terecht vindt geniet niet onze prioriteit, maar we laten de optie nog wel open en ter bespreking in de verdere uitwerking van de plannen?

De voorzitter: De heer Van Dam Timmers.

De heer Van Dam Timmers: Dank, voorzitter. Dank ook voor deze suggestie vanuit de VVD. Ik denk juist ook dat deze motie daar wel ruimte voor laat. Die zegt alleen dat we als gemeentelijke overheid niet die stappen moeten gaan zetten. Stel er komt vanuit de Biesbosch al een mooi initiatief dat daaraan bij wil dragen, dan kan dat wel. Maar wij constateren dat de budgettaire mogelijkheden beperkt zijn. Dat er vanuit de parkeerexploitatie geen voorstel komt vanuit het college om dit te gaan organiseren. En dan denken wij, dan moet je capaciteit die beperkt is, daar nu niet op inzetten. En daar roept denk ik de motie ook toe op.

De voorzitter: De heer Schalken nog.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, dit roept net ook weer een vraag op. Want stel je voordat we dadelijk in de Biesboschhal iets gaan organiseren wat een grote parkeervraag kent, is het dan zo dat naar de ideeën van het CDA het CDA vindt dat dan die exploitant het zou moeten gaan financieren, het parkeren? Dat doen we natuurlijk bij andere initiatieven ook niet.

De voorzitter: De heer Van Dam Timmers.

De heer Van Dam Timmers: Dank, voorzitter. Goede vraag van de heer Schalken. We hebben natuurlijk wel degelijk overeenstemming. Er zijn letters of intent en dergelijke als er grote parkeervraag komt vanuit een privaat initiatief. We vragen van het ziekenhuis een bijdrage voor parkeren. Dat doen we op tal van plek. Dat zou je hier in theorie ook kunnen doen, maar dan ontstaat er wel een nieuwe realiteit die er nu niet is. En die situatie die zien we nu niet. We zien niet die noodzaak nu. We zien wel dat we beperkte capaciteit in uitvoering, planvorming en financiën hebben. En dan denk ik, dan moet je ook helder prioriteren. Dat is de argumentatie.

De voorzitter: Gaat u verder.

De heer Van Dam Timmers: Dank, voorzitter. Dan toch nog heel eventjes weer over het flexibelere alternatief voor horeca. Een vaste horecalocatie is voor een initiatiefnemer vaak ook duurder. De kans dat het dan ontstaat met de beperkte financiële middelen is kleiner. En wij pleiten dan meer voor een flexibele, meer festivalachtige foodtruck sfeer dan voor een stenen gebouw waar je iets in vormt. En dat geeft ook wat meer flexibiliteit voor de toekomst.

De voorzitter: U heeft een interruptie van de heer Den Heijer. Die wil meer foodtrucks.

De heer Den Heijer: Dat sowieso. Nee, voorzitter. Het is de bijna dezelfde starheid die we normaal bij de Partij voor de Dieren tegenkomen in de absolute formulering in deze moties. Excuus daarvoor, dat ik u daarvoor nodig heb. Dat is een compliment. Maar staat ook het CDA in dit geval er niet voor open, er gaan allerlei verdere stappen genomen worden met die parkeergarage, met de horeca. Er zijn wellicht exploitanten die er wel vast in willen, die ook gewoon zien dat die loopstromen de komende jaren daar toe gaan nemen. Ook door de aantrekkelijkheid van dat gebied wat we daar nu ook met u met uw steun aan het doen zijn. Ziet u daar niet ... Dat u er een prioritering in aanbrengt, oké. Maar dat u het in absolute zin uitsluit, dat is toch echt iets heel anders. En staat het CDA daar echt niet open voor?

De voorzitter: De heer Van Dam Timmers.

De heer Van Dam Timmers: Voorzitter, politiek is natuurlijk keuzes maken. En als je halfzachte teksten hier opplakt, dan kun je alle kanten op. Wij roepen eigenlijk vooral op om hier discussie over te hebben. En als je het wat strakker formuleert, dan ontstaat die discussie toch altijd beter dan als alle interpretatie mogelijk is vanuit een tekst. De bedoeling uiteindelijk met deze motie is om helder te prioriteren en duidelijke keuzes te maken. Waar hebben we wel tijd en energie voor? Je kunt niet alles op elke plek doen. En dan denken we, als je kijkt naar die 4,8 miljoen die we nu inzetten, laten we dan de dingen doen die echt bijdragen direct aan het gebied. En als je een goedkoper alternatief hebt met bijvoorbeeld een foodtruck, kies daar dan voor en laat die andere dingen voor wat het is. En zet dat geld in op andere plekken in Dordrecht.

De voorzitter: Dat is toch wel een heel helder antwoord. De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Warm pleitbezorger voor heldere formulering en scherpe keuzes. Maar waarom schrijft het CDA het dan ook niet gewoon zo op?

De voorzitter: De heer Van Dam Timmers.

De heer Van Dam Timmers: Ik ben benieuwd welke formulering de heer Den Heijer dan wenst. Ik ben altijd open voor suggesties.

De voorzitter: Gaat u lekker door.

De heer Van Dam Timmers: Dank. Dan gaan we even als laatste de moties die we indienen. Even kort samengevat is het niet voorzien in een nieuwe horecavoorziening, maar wel een mogelijkheid voor foodtruck of trucks. Het niet ophogen van die parkeergarage om ook verstandig om te gaan met onze beperkte financiën. En als derde die fasering die we samen met CU/SGP indienen. Overigens, het flexibele horeca dienen we in samen met Beter voor Dordt. Goed om dat nog even te benadrukken. Als het gaat om de fasering denken we dat we in het verleden steeds gezien hebben bij plannen als deze dat, de inflatie die loopt ons voorbij regelmatig en dat we uiteindelijk aan het einde van het plan toch maar weinig financiën meer over hebben. Terwijl we ook een bezuinigingsronde doorgaan, terwijl onze financiën op eigenlijk alle grote projecten te wensen overlaten. En daar moet je toch helder prioriteren.

En dat is eigenlijk het doel van deze motie. De ligweide of het stadsstrand is een zeer suboptimale uitwerking van wat we voor ogen hadden. Mocht die er dan niet komen uiteindelijk, wat niet onze insteek is, dat is dan het minst erg van alle ontwikkelingen in die hele ontwikkeling. Wij zien die prioritering op die manier. Dat als dat dan niet lukt en je dat in de toekomst toch op een andere manier moet financieren, dat is de meest wenselijke optie. En we hopen natuurlijk dat het allemaal meevalt en dat alles gemakkelijk gefinancierd kan worden. Tot zover.

De heer Van der Spoel: Voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Dank u wel. Misschien dat ik het heb gemist omdat ik niet heb opgelet, maar heeft de heer Van Dam Timmers ook nog een mening over de motie demontabele feiten?

De heer Van Dam Timmers: Dank, voorzitter. Vanuit onze fractie hebben we daar zeker een opvatting over. Ik heb ook in de commissie goed geluisterd naar de wethouder, wat die daarover zei. En ik ben benieuwd of er vandaag nog meer helderheid ook vanuit de kant van het college daarover is gekomen, hoe we terugkijken op dat verleden. En ik wil dat eerst even afwachten. Maar in essentie denk ik dat, we hebben het eerder gehad over briljante mislukkingen. Dit kan misschien zo'n briljante mislukking zijn. Laten we vooral kijken wat we daaruit kunnen leren. In die zin sympathiek.

De voorzitter: Er wordt reikhalzend uitgekeken naar een briljante mislukking. Eens even kijken. Dank u wel, mijnheer van Dam Timmers. Ik ga naar mevrouw Schnabel van de Partij van de Arbeid.

Mevrouw Schnabel: Excuus. Dank u wel, voorzitter. In 2006 heeft de PvdA-fractie inderdaad al gepleit voor een zonnestand en een zwemmogelijkheid aan het Wantij. Enerzijds zijn we blij dat het er nu echt van gaat komen, want het heeft juist een sterke wijkfunctie. Maar het blijft jammer dat de parkeergarage niet verplaatsbaar blijkt. Dat die nu ook nog uitgebreid zou moeten worden, begrijpen wij niet helemaal. De garage staat vaak halfleeg en is voor bezoekers van buiten de stad slecht bereikbaar. We steunen de moties van Fractie Van der Spoel, van blokkendoos naar blikvanger en demontabele feiten. Want we vinden het, net als de heer Van der Spoel, schandig dat de onderdelen niet demontabel blijken te zijn en steunen de oproep in de motie hier onderzoek naar te doen. Een wandelrondje langs Wantij-West klinkt op papier aantrekkelijk, maar in de praktijk voert het voor een groot deel langs onaantrekkelijke gevels en cruiseschepen. Afgezet tegen de hoge kosten vinden wij dit deel van het plan minder overtuigend. Hier moeten we scherp blijven op het publieke belang. De investeringen moeten in de eerste plaats de bewoners van Dordrecht ten goede komen. Daarnaast willen we vooraf helderheid over de structurele lasten van de nieuwe voorzieningen. We willen voorkomen dat we straks wel een mooi strand op vergroening hebben, maar niet het onderhoud kunnen betalen. En we benadrukken dat grote projecten aan het water nooit ten koste mogen gaan van het groen en de speelplekken in de wijken, waar de behoefte minstens zo groot is.

We steunen de motie van de VVD om de lange en korte Wantijkade te vergroenen en deze structurele onderhouds- en beheerkosten op te nemen in de begroting. Over het beeld van Hanneken van Dordt bestaat in onze eigen kring enige discussie, maar in vergelijking met wat er recent aan wilde is geplaatst, vinden we dit toch ook een stap vooruit. Onze inzet blijft dat iedere Dordtenaar, ongeacht waar je woont of wat je verdient, kan genieten van het water, het groen en de ruimte in onze stad. En daarom steun voor het voorstel. We steunen daarnaast de moties over heldere participatie in onze mooie stad van Forum voor Democratie. We hebben hier ook steeds aandacht voor gevraagd en zijn blij dat het met deze motie wordt bekrachtigd. Daarnaast heb ik ... O, gelukkig heb ik nog tijd. Er zijn ook een aantal moties en amendement die we voor nu nog niet steunen. De motie van de Partij voor de Dieren, haal woonbestemming van de landtong af. Dit lijkt ons onnodig en overbodig, omdat in de stukken al staat dat er niet gebouwd zal worden op de landtong. De motie van de Partij voor de Dieren, laat bomen bij parkeergarages staan. Wij vinden dat dit echt om detailniveau gaat en ook al vinden we de motie sympathiek, denken we dat we niet op zo'n detailniveau moeten gaan zitten. Dan de motie van Beter voor Dordt, Wantij goed voorbereid in de rondte. We vinden dat deze motie eigenlijk iets te ver gaat, want in het proces zal vanzelf een moment komen waarin er weer een tussentijdse stand van zaken gedeeld zal worden. Dat maakt deze motie overbodig, vinden wij. De motie van het CDA over kleine horecavoorziening of eigenlijk foodtrucks steunen wij niet, want we denken dat een kleine horecavoorziening een prima idee is op het stadsstrandje. Verder, de motie van het CDA over geen ophoging van de parkeergarage. Volgens ons gaat dit om een aparte besluitvorming. Daarnaast staat het in samenhang allemaal met elkaar. We vinden het te voorbarig om nu al te beslissen de parkeergarage niet op te hogen en eerst de businesscase af te wachten. En als laatste de motie van het CDA over fasering in uitvoering van Wantij-West. We denken dat het stadsstrand een hele mooie toevoeging is, ook met schaduw. En we vinden dit eigenlijk een soort schijnzekerheid geven, want prioritering en het tempo wordt bepaald door de beschikbare middelen en het voegt weinig toe boven op de vanzelfsprekende planning.

De voorzitter: De heer Hartmeijer ter interruptie.

De heer Hartmeijer: Dank, voorzitter. Mevrouw Schnabel die steunt, als ik het goed heb begrepen, de motie van collega Van der Spoel over de garage. Maar die spreekt ook van een laagje erbij, hem optoppen, terwijl zij eerder spreekt van dat de garage eigenlijk vooral doordeweeks eigenlijk leegstaat. Dat dat eigenlijk niet nodig is. Dat lijkt elkaar dan toch wel tegen te spreken.

De voorzitter: Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel voor deze vraag. Mocht blijken dat met, en dat heb ik net ook aangegeven, dat de businesscase positiever blijkt te zijn, dan lijkt het ons een goed idee om inderdaad een laagje erop te verhogen, zeker als in De Plint leuke en aantrekkelijke voorzieningen kunnen komen. Dat is voor ons niet in beton gegoten. Het is meer even in afwachting op. En dan vervolgens wanneer dat moment komt daarover goed te besluiten.

De voorzitter: Ik denk dat u door kan gaan.

Mevrouw Schnabel: Ik ben klaar.

De voorzitter: Dank u wel. Ik heb laatst trouwens een iemand heel mooi horen zeggen over toegevoegde een bouwlaag die had het over een hoogteaccent toevoegen. Is ook heel eufemistisch. De Partij voor de Dieren.

De heer Groenewege: Dank u wel, voorzitter. Veel beloven, weinig geven doet een gek in vreugde leven. En je kan toch wel stellen dat dat is gebeurd bij de gestapelde plakken asfalt die onze stad al enige jaren prominent ontsieren en die vandaag ook prominent op onze agenda staan. De parkeergarage Energiehuis. In 2023 hield het college ons nog voor dat het verplaatsen van deze parkeergarage nodig en noodzakelijk was voor de gebiedskwaliteit voor het waterplein. Ik hoop dat ik zelf nooit op die manier ga schrijven. U stelt vast, citeer ik de wethouder destijds, dat die parkeergarage in ieder geval weggaat op de plek van het water. Einde citaat. Maar we draaien in vliegende vaart twee rondjes om de zon en deze verplaatsing is opeens totaal niet meer nodig. Sterker nog, het is niet eens meer mogelijk. Het college heeft in de tussentijd een vergelijking gemaakt met andere referentieprojecten en dat heeft ons geleerd dat het opeens allemaal wel kan met een parkeergarage die plompverloren midden op het geplande hondenpoepveldje ... Pardon, stadsstrand staat. Sterker nog, eigenlijk is het wel handig, zo'n parkeergarage, want je kan er een horecagelegenheid in openen. Alsof je op een terras aan de Wijnstraat zit in de verfrissende bries van het voorbijrazende verkeer, maar dan in een garage. Dat wordt vast gezellig tafelen. Voorzitter, de parkeergarage bleek helaas minder demontabel dan de ambities van dit college. We zijn erg benieuwd hoe dit zo heeft kunnen lopen en dienen de motie van fractie Van der Spoel om dat te onderzoeken dan ook mede in. En er zijn nog meer moties die we steunen en dat merkt u bij de stemmingen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Groenewege. Ik ga naar de eerste Safranti van de fractie DENK.

De heer Safranti: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, stadsstrand is een langlopend onderwerp. Ex-raadslid Viona Versluis van PvdA heeft hiervoor zelfs ooit een campagnevideo van gemaakt. En ook andere raadsleden hebben hiervoor zich ingezet. Wij zijn voorstander van een stadsstrand. Zeker eilandstad Dordrecht verdient dit. Maar we moeten wel goed nadenken over veiligheid, duurzaamheid en de financiën. Tijdens de commissies hebben wij vaak het punt veiligheid genoemd. We moeten absoluut garanderen dat zwemmen en rondvaart goed gescheiden blijft. Het tweede punt is het ruimtegebrek en bereikbaarheid. Als de parkeergarage niet wordt verplaatst, wordt de beschikbare ruimte voor een stadsstrand beperkt. Dit kan aantrekkelijkheid en functionaliteit van projecten beïnvloeden. We moeten heel goed kijken hoe we de beschikbare ruimte optimaal kunnen gebruiken. Tot slot, het stadsstrand moet niet alleen in de bouwfase gefinancierd worden, maar ook op lange termijn. PvdA noemde dit ook. Zonder borging van onderhoud en vervanging lopen we de risico dat het strand op termijn in kwaliteit afneemt. Dit kan niet de bedoeling zijn.

We moeten ervoor zorgen dat de kosten voor onderhoud goed ingecalculeerd worden en dat de stadsstrand financieel houdbaar blijft, ook op de lange termijn. Kortom, we zijn voor een stadsstrand, maar willen de veiligheid, duurzaamheid en de financieel verantwoord houden. Dank u wel. Richting de moties. Ik zal de moties benoemen die wij sowieso gaan steunen. En de moties die ik niet noem, daar wacht ik even de reactie af van het college. Laat de bomen bij de parkeergarage van de Partij voor de Dieren, die steunen we. Heldere participatie, Forum voor Democratie, die steunen we. Van blokkendoos naar blik, die steunen we. Demontabele feiten die steunen we ook. En de rest wacht ik nog even af. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank, mijnheer Safranti. Ik kom bij de fractie van Gewoon Dordt. Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Dank, voorzitter. Het raadsvoorstel dat voorligt, voorzitter, dat bevat een aantal maatregelen in de buurt, daar bij het Wantij, en dat kost een bepaald bedrag. En ik hoor een heleboel heen en weer gesprek over wat het beste is en wie wel horeca wil, wie niet horeca wil, enzovoort. Maar het is een gebied waarvan ik denk, en dat hebben ook al meerdere mensen gezegd, waarvan het belangrijk is om de omwonenden erbij te betrekken. Want we hebben het idee dat dat niet voldoende is gebeurd. Maar dat betekent ook dat je de ondernemers en organisaties erbij kan betrekken. Bijvoorbeeld het Energiehuis, want daar zit ook nog iets van horeca waar je wellicht aan zou kunnen denken als voorziening in de buurt. Er zit een bioscoop waarvan je kan denken, misschien kan je daar wel ook iets mee. In welke mate ben je bereid om met de buurt te kijken of je plannen kan uitwerken? En wat betreft het stadsstrand, we hebben ook begrepen van een aantal omwonenden dat het wellicht veiliger zou zijn als dat net iets verder neergelegd zou worden. En hoe je het ook wil noemen, of je het een hondenveldje of wat dan ook wil noemen, het idee is een stadsstrand. En waarom zou dat eventueel verder moeten? De stroming is daar vrij sterk. Ik weet dat daar nu mensen zwemmen, maar er zit wel een bepaald risico. En het lastige vinden wij daarvan dat we het idee hebben dat we nu iets gaan doen wat mogelijke risico's op veiligheidsgebied heeft. En daarvan willen we wel van de wethouder weten, want we zouden een amendement in kunnen dienen of iets van, leg dat ding verderop neer. Maar het schijnt beter te zijn om nu dit voorstel aan te nemen en daarna pas eventueel te kijken of het op een andere plek zou moeten. Dat voelt een beetje een raar verhaal, maar zo kwam het tot mij van de heer Roggekamp vanuit de commissie. Ik wil graag de dat de wethouder daar wat tekst op geeft hoe hij dat ziet, namens het college. En verder, we zouden van alles nog kunnen bedenken, voorzitter. Glijbanen vanaf de parkeergarage, als die er toch blijft staan, het water in. Noem maar op. Daar willen we ook best wel over meedenken, hoor. Maar we gaan er nu even vanuit zoals het er nu ligt.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Gündogdu van Op Ons Eiland.

De heer Gündogdu: Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, om te beginnen, überhaupt alle investeringen die in dit gebied gedaan gaan worden dat kunnen wij van harte ondersteunen. Immers, we hebben altijd gezegd, we zijn een ambitieuze stad. We willen groeien.

We willen juist ook onze inwoners laten zien dat recreëren niet zover uit de buurt hoeft te zijn. Al de ontwikkelingen die daar nu zijn genoemd, al die maatregelen, daarvan denken wij dat dat echt een impuls gaat geven voor onze stad en überhaupt het gebied. Voorzitter, waar wij vandaag ook met name over willen spreken, en dat is door menigeen ook genoemd, dat is het stadsstrand. Heel wat politieke partijen in deze stad, of het nu de recente periode is of de jaren daarvoor, heeft gepleit om een stadsstrand te ontwikkelen. Zij het zo dat we nu tegen een bijna onmogelijke opgave staan, want wat nu blijkt is dat het stadsstrand wat gepland is, althans wat voorstaat, eigenlijk niet de juiste plek is om die te ontwikkelen. Voorzitter, van ons mag u ook verwachten als Op Ons Eiland dat we ook met een alternatief komen. Wij hebben dat menigeen ook in het verleden weleens genoemd. Niet alleen door ons, maar ook door diverse andere partijen. Ik heb een stadsstrand voor de wethouder gevonden. Voorzitter, dat is de Spuihaven. Wij hebben in het verleden afgesproken met elkaar dat we de Spuiboulevard autoluw gaan inrichten. Er komt een heel nieuwe buitenruimte. Daarnaast bevindt dat zich in het centrum, waar mensen, jongeren, ouderen, wie dan ook op de fiets naartoe gaan komen, met de bus kan komen. En het voordeel is, de horeca is op loopafstand en je hebt ook nog eens een levendige binnenstad. Alles bij elkaar opgeteld. Ik heb nog geen motie, geen amendement, wat dan ook, maar wil graag een reflectie van het college. Want dit is niet overigens een nieuw idee, dit is eerder al geopperd. Maar ik vind het zo jammer dat dit niet meegenomen is in de alternatieven. Nu dat we toch aan het spreken zijn over een stadsstrand. Ik heb 650 meter strand voor u gevonden. Ik zou zeggen, maak daar gebruik van. En over de moties en dergelijke, dat ziet u straks wel bij de stemmingen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank wel, de heer Gündogdu. En dan kom ik bij de fractie van de SP. De heer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Dank u wel, voorzitter. We hebben altijd constructief, maar wel kritisch gestaan op onderdelen van het totaalplan. Eerst even kort wat opmerkingen. De onderdelen genoemd in dit voorstel, inclusief het strand, vergen nadere uitwerking en overleg. Voor nu kijken we daarnaar uit, want dat strand is een onderdeel waar wij twijfels bij hebben en dat geluid heb ik bij meerdere fracties ook gehoord. Een ander onderdeel zijn de cruiseschepen. Wij nemen de bewoner die kwam inspreken zeer serieus. Die heeft goed onderbouwd waar zijn bezwaar zat. En vanuit onze fractie ook de oproep om daar straks verder participatie op in te zetten en goed te bekijken hoe dat precies ingevuld gaat worden. Dan kom ik bij de moties. Ik begin bij het CDA. De fasering stadsstrand laatste stap formuleert denk ik goed hoe wij er ook in staan. Wel even de vraag hierbij aan het college als we hiervoor kiezen, hoe het dan zit met de cofinanciering voor het onderdeel strand. Over de ophoging garage ook steun. Ondanks dat de garage met name in het weekend prima gebruikt wordt, op dit moment geen noodzaak zien wij om deze op te toppen. De bovenste laag van de garage wordt vrijwel nooit gebruikt. Dan kom ik automatisch bij het voorstel van de heer Van der Spoel, want die sluit daarop aan. Naast het optoppen wat wij niet noodzakelijk vinden op dit moment, twijfel ik ook sterk of mensen boven op een parkeergarage op deze manier een bar gaan bezoeken of een feestje gaan geven zoals op de mooie afbeelding staat.

Ik ken dit soort voorbeelden niet, maar misschien kan de heer Van der Spoel mij nog overtuigen. Dan komen we bij de horeca ...

De heer Van der Spoel: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Rotterdam heeft bij een parkeergarage een rooftopbar, onder andere. En denk alleen maar aan het uitzicht wat je daar hebt over de mooie stad Dordrecht. En ik weet niet of de heer Hartmeijer zich nog kan herinneren dat er een mooi kunstproject was bij het Energiehuis, waar een prachtige uitzichtlocatie was gecreëerd waar mensen gewoon voor betaalden om daar gewoon te kunnen staan voor een kwartiertje of een halfuurtje. Wie weet overtuigt u dat.

De voorzitter: De heer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Het voorbeeld uit Rotterdam ken ik niet, maar dat ga ik even opzoeken. En dat eerdere voorbeeld kan ik me ook niet meer goed heugen, maar dat ga ik dan eventjes inderdaad opzoeken.

De voorzitter: Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: In aanvulling op de heer Van der Spoel, je hebt ook in Amsterdam-Oost, als ik het goed zeg, een horecavoorziening zitten in een parkeergarage. Dat is echt een geweldige plek.

De voorzitter: Dank u. Goede voorbeelden zijn een beetje voor de eigen termijn bedacht. Heel goed. De heer Hartmeijer, gaat u vooral door. We moeten nog even voordat u naar uw eigen rooftopbar kan. De heer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Dank u wel. Even kijken waar ik gebleven was. O, de horeca in de garage. Ik denk scherp gezien door het CDA, dat de aantrekkelijkheid van de plek vooral de zomer is en dan ook nog op de piekdagen qua hitte. Een vaste horeca is wellicht minder kansrijk. Ik zou dit idee van die foodtrucks eigenlijk wel een kans willen geven. Dan komen we bij Partij voor de Dieren over de landtong. In de visie heeft de raad al gezegd dat we hier in de toekomst een parkje van willen maken en geen huizen. Duidelijke motie, steun. Geldt ook voor de motie over de bomen. Laat die ieder geval staan. Werkt daar gewoon omheen. Dan kom ik bij de motie van Forum. Ik heb het vermoeden dat deze motie voor een deel voortkomt uit het traject rond de flexwoningen voor Oekraïense ontheemden, waar we terugkregen van bewoners dat het erg onduidelijk was waar ze over mee mochten praten en waar hun invloed lag. En dat hebben we ook daarna meegenomen in de raadswork participatie. Ik denk dat de oproep van mevrouw Pichel terecht is en we zouden hem eigenlijk ook wel breder willen trekken dan alleen dit project. De motie van Beter voor Dordt ligt ook in lijn met onze inbreng. En de motie van de VVD zien we ook weinig bezwaar in. Ook steun. En de laatste motie van de heer Van der Spoel, dat lijkt me eigenlijk op zichzelf een informatieverzoek.

Dat hoeft eigenlijk niet met een motie. Raadsleden hebben gewoon recht op relevante informatie. Dit kan eigenlijk gewoon via ingediende vragen. Maar ik voel wel mee met de oproep dat er niet iets volgehouden kan worden wat uiteindelijk niet waargemaakt kan worden. Ik denk nog eventjes na over steun voor dit voorstel. Dank u wel.

De voorzitter: Dank, mijnheer Hartmeijer. Mevrouw Pichel, Forum voor Democratie.

Mevrouw Pichel: Dank, voorzitter. Allereerst dank aan de heer Hartmeijer voor het idee om dit breder te trekken, want dat was eigenlijk ook mijn idee hierna. Hoe zouden we dit nog breder kunnen trekken, de motie die we hebben ingediend? Terug naar dit voorstel. Wij hebben echt totaal geen behoefte om de uitvoering van dit plan te micromanagen. Wat we wel willen monitoren is het traject met de bewoners en met de belanghebbenden, want we krijgen inderdaad niet altijd de meest positieve reacties, zoals de heer Hartmeijer ook al heeft aangegeven. En een voorbeeld wat hij net noemde is helaas niet uniek. De heer Den Heijer noemt het de bare minimum. Ik snap ook wel waarom hij dat zegt. Het doel hiervan is eigenlijk om juist het maximale eruit te halen met alle betrokkenen. Kijk maar naar de overwegingen van de motie. Vaak hebben betrokkenen wel een bepaalde verwachting en dat komt vaak door het woord participatie, waardoor men toch de verwachting heeft dat er invloed kan worden uitgeoefend op beleid en op de uitvoering en dat hun stem gewicht heeft. En dat is gewoon niet altijd zo in alle gevallen. Laat dat ook gewoon helder zijn vanaf dag één. En daarnaast kunnen participanten ook niet altijd zien wat er met hun input is gedaan, wat natuurlijk ook niet altijd kan. Iedereen kan wel input leveren, maar we kunnen er niet altijd iets mee doen. Maar men is wel veel vrije tijd kwijt aan de participatie. Het kost mensen tijd. Ook daarom op voorhand laten weten, wat zijn de rollen, wat is je mate van invloed? Heb je geen invloed, kun je alleen maar raadplegen, kun je mee adviseren, is er een coproductie, kun je echt meebeslissen? Het is belangrijk om dat inderdaad helder te hebben. En breder trekken is dan inderdaad ook een goede optie, maar daar hebben we het vandaag niet over. Met betrekking tot alle moties. Er zitten echt ook wel hele goede en interessante tussen, maar de meeste moties leggen echt ook al heel veel vast. En dan is het wat wij willen als raad en dat beperkt dan weer de vrijheid in de participatie, het hele traject met de bewoners en de belanghebbenden. Want stel je voor dat wij hier gaan beslissen, die parkeergarage die krijgt twee verdiepingen erbij en een horecagelegenheid erin. Wat laat dat dan nog voor ruimte in dat hele participatietraject?

De heer Van Dam Timmers: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Van Dam Timmers.

De heer Van Dam Timmers: Voorzitter, ik verbaas me toch een klein beetje over deze opvatting van Forum voor Democratie. Want uiteindelijk is de raad het hoogste orgaan en moeten wij verantwoordelijk omgaan met beperkte middelen die we als gemeente hebben. En dan is het juist enorm helpend als wij als gemeenteraad gewoon de kaders in die zin helder ook weergeven en ook zeggen waar wij van denken, met alle informatie die we ook hebben en al onze kennis die we ook met elkaar collectief hebben, welke kant wij vinden dat het op moet gaan.

Daar hangt op zich de participatie aan de voorkant niet vanaf. We hebben gewoon beperkte middelen, dus we moeten ook heldere keuzes maken. Hoe kijkt u daarnaar?

De voorzitter: Mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Voorzitter, ik ben het eens met de heer Van Dam Timmers dat we kaderstellend zijn. En de kaders zijn dat er hier een ontwikkelplan ligt, dat er een idee is voor bepaalde dingen die we kunnen doen in dit gebied. En de wijze waarop we dat verder gaan invullen is natuurlijk afhankelijk van dat hele participatietraject. En daar is dat volgens mij ook juist voor bedoeld. Met alle betrokkenen en alle belanghebbenden, de haalbaarheid. Wat ik net aangeef in een soort voorbeeld. Stel je voor, er komende twee verdiepingen op de parkeergarage en een horecagelegenheid erin. Het beperkt inderdaad zonlicht, het heeft een effect op de mensen die er wonen. Het appartement wat er pal naast ligt, wellicht hebben die mensen effecten van een horecagelegenheid in een parkeergarage. En ik ga hier niet bepalen of dat wel of niet goed is, of ik dat wel of niet wil. Maar dat is aan de betrokkenen in het participatietraject. En dat is de reden waarom ik dat zo aangeef.

De heer Van Dam Timmers: Voorzitter, dan constateer ik toch een heel belangrijk verschil in opvatting op dat punt, dat mevrouw Pichel daar niet de raad als hoogste orgaan ziet.

De voorzitter: Gaat u door.

Mevrouw Pichel: Dank u. Ik hoorde ook de vraag niet. In feite is dit ook wel ... Laat ik nog heel even terugkijken dat mijn verhaal is gedaan. Met betrekking tot inderdaad de moties zijn een aantal waar we ook wel positief tegenover staan. Bijvoorbeeld van Partij voor de Dieren, de bomen bij de parkeergarage, die snappen we heel erg. Dat zou een ander verhaal worden als daar natuurlijk dan een strand of een ligweide moet komen, maar alles gaat nu weer veranderen. Mogelijk komt zo'n strand op een ander plekje en dan kunnen de bomen sowieso blijven staan. In dat opzicht wacht ik ook nog even de reactie van de wethouder af op alles wat hier is gezegd en dan ook echt wel de terugkoppeling met betrekking tot het participatietraject en de wijze waarop we dat kunnen uitrollen. En dan laat ik hem daar even bij, voorzitter.

De voorzitter: Bedankt, mevrouw Pichel. En laten we ook even de onderlinge discussies een beetje rustig houden en naar elkaar luisteren. Dank u wel. De heer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Dank u wel, voorzitter. De vragen waar we het vanmiddag over hebben. Is het stadsstrand voldoende kansrijk? Zoals jullie weten, ik ben van mening dat we als gemeente veel meer uit deze plek kunnen halen dan nu wordt voorgesteld en daarom deze motie ingediend, van blokkendoos naar blikvanger. De tweede vraag, wat vindt de raad van de gekozen financieringsstructuur? De VVD heeft hier een motie voor ingediend. Die gaan wij steunen. En dan de overige moties. Partij voor de Dieren, haal woonbestemming van groene landtong af. Daar wacht ik even de reactie af van de wethouder, omdat ik er eigenlijk wel positief tegenover sta, maar ik wil toch even weten wat eventueel de financiële consequenties zijn.

Dan van de Partij voor de Dieren, laat bomen bij de parkeergarage staan. Voor. En als ze ietsjes verplaatst moeten worden, dan vind ik dat ook nog wel oké. Forum voor Democratie, heldere participatie in onze mooie stad, voor. Beter voor Dordt, daar ben ik op tegen. Althans, hun motie. Niet de partij zelf. Het CDA, dat zal u niet verbazen. Daar ben ik op tegen, omdat die ook een beetje tegenstrijdig zijn ten opzichte van mijn moties. En dan heb ik nog mijn eigen moties en die zijn natuurlijk gewoon fantastisch. Ik verwacht dat iedereen daarvoor gaat stemmen. Dank u wel.

De voorzitter: U heeft een interruptie van mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Dank, voorzitter. Over die eigen moties van Fractie van der Spoel, of eigenlijk alleen maar over de demontabele feiten. De heer Den Heijer gaf net aan, er is een toezegging geweest van de wethouder en hij wacht graag die beantwoording af. Mijnheer Hartmeijer gaf aan, goede vragen, maar zou ook bijvoorbeeld bij inlichtingen kunnen of artikel 39 vragen. Hoe kijkt de heer Van der Spoel daartegenaan? Want inhoudelijk kan ik ook die vragen heel erg goed volgen. Waar schiet hij het duidelijke verschil tussen het indienen van deze motie of mogelijk schriftelijke vragen indienen?

De voorzitter: De heer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Dank u wel voor deze vraag. Daar heb ik zelf ook een beetje mee gestoeid, omdat inderdaad, ik kan ook artikel 41 vragen stellen. Alleen ik vind de informatiepositie van de raad een dusdanig belangrijk onderdeel, en ik vind ook dat dat besef bij ons allemaal aanwezig moet zijn, dat ik een motie passender vind in deze omdat ik echt van mening ben dat er iets gek zit in dit dossier wat betreft het gegeven dat deze garage demontabel zou zijn. En ik ben echt wel verbaasd nog. Mijn verbazing is nog groter geworden toen ik mij in de stukken ben gaan verdiepen en terug proberen te halen wat hier nu is misgegaan. En net als de heer Den Heijer heb ik ook een geschiedenis gestudeerd. Ik weet echt wel een beetje hoe je archiefonderzoek moet doen. En ik kon daar gewoon niet uit. En ik vind dat gek. En ik vind dat we met zijn allen die informatiepositie van de raad dusdanig serieus moeten nemen. Dat is belangrijk. Dat is echt uitermate belangrijk. En ik vind dat we daarom die daarvoor een motie moeten indienen en ook ons als raad moeten uitspreken, dit mag ons niet nog een keer gebeuren. Vandaar mijn motie in plaats van artikel 40 of 41 vragen.

De voorzitter: Dank. Was dat voldoende antwoord op de interruptie? De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Ik heb gelukkig even gelegenheid gehad om even na te denken over de uitwisseling die u in mijn eerste termijn met de heer Van der Spoel had u. En ik ben vooral zelf benieuwd met welke uitkomst, met welk bericht vanuit het college, is de heer Van der Spoel tevreden als zijn motie uitgevoerd is?

De voorzitter: De heer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Dank u wel voor deze vraag ook. Wanneer ik tevreden ben, is dat daar helder uiteen wordt gezet wanneer naar voren ... Dat kunnen twee uitkomsten zijn.

Eén, dat er heel duidelijk is aangegeven bij een aannemer, we gaan hem zo bouwen en dat is misschien niet gebeurd. Dat zou een optie kunnen zijn. Maar door het onderzoek wat ik heb geprobeerd uit te voeren is bij mij heel erg het gevoel naar voren gekomen, hier is iets qua communicatie misgegaan. En dan gaat het me echt niet erom iemand onderuit te halen. Maar het is natuurlijk best gek, omdat ik juist zoveel waarde hecht aan de informatiepositie van de raad. En daar baseren wij onze keuzes op als raadsleden. En daarom vind ik het zo belangrijk dat dat goed naar voren komt waar dat dan misgaat, zodat we daar inderdaad lering uit kunnen trekken voor volgende grote projecten. En misschien komt er wel naar voren dat wij als raad gewoon heel erg steken hebben laten vallen.

De voorzitter: De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Dat zou zomaar kunnen. Dat weet ik ook niet. Maar zou dan iets bijvoorbeeld, ik zit een beetje door te denken, gewoon een soort compacte reconstructie op basis van bestaande stukken, waar we gewoon met elkaar van kunnen leren, dit kunnen we met elkaar in de toekomst beter doen? Want dan probeer ik hem een beetje zo ... Proberen we ook ergens te komen vandaag.

De voorzitter: De heer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Ja, absoluut. Dat kan het inderdaad zijn. Alleen ik heb er inderdaad voor gekozen om het hier in de raad te doen, omdat ik het ontzettend belangrijk vind dat we deze informatiepositie van de raad, dat met zijn allen daar echt veel waarde aan hechten.

De voorzitter: Dank u wel. Dank ook voor het einde van de eerste termijn. Waar denk ik sowieso veel mensen waarde aan hecht is even een korte sanitaire schorsing. We schorsen even 5 minuten en dan zie ik u hier weer terug. Dank u wel. Mag ik de leden van de raad vragen hun plaatsen weer in te nemen? Het woord is aan wethouder Maarten Burggraaf voor de eerste termijn. Gaat uw gang.

De heer Burggraaf: Dank u wel, voorzitter. Ik had het in de commissie al genoemd, een belangrijk moment voor de ontwikkeling van Wantij-West waar u twee jaar geleden denk ik zo'n beetje unaniem een ontwikkelkader heeft vastgesteld, wat heeft geholpen om uiteindelijk een 1,7 miljoen aan cofinanciering op te halen bij verschillende partijen. De provincie was met een kwaliteitsfonds overtuigd van de kwaliteit van de plannen die er liggen, de regiodeal vanuit Rijksoverheid en het groeifonds. Dat was in ieder geval de eerste winst van het ontwikkelplan. En nu ook een heel aantal maatregelen die nu voorliggen die tot uitvoering kunnen komen. Een traject wat met uitvoerige participatie toen heeft plaatsgevonden. Ik kan me ook nog de complimenten herinneren in uw raad over het traject wat daar is geweest en waar ook de verschillende onderdelen met alle belanghebbenden de revue hebben gepasseerd en keuzes zijn gemaakt over, wat voor type activiteiten wil je op welke plek? Langs die as is vervolgens deze uitwerking bij u neergelegd en halen we nu de kaders op om daar uitvoering aan te kunnen geven.

De voorzitter: Interruptie van de heer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, dank u wel. Kort op wat de heer Burggraaf nu aangeeft. Het is inderdaad, om te komen tot die stap in die tijd, zijn mensen benaderd en betrokken geweest. Maar bent u het met ons eens dat het daarna vooral toch echt te stil is geweest tot waar we nu staan?

De heer Burggraaf: Voorzitter, zoals ik in de commissie ook heb gezegd ...

De voorzitter: De wethouder.

De heer Burggraaf: Dank u wel, voorzitter. Is het belangrijk om nu de volgende stap te kunnen zetten. We halen bij u de laatste kaders op en daarmee kunnen we ook de vervolgstap in de verdere verfijning van de ontwerpen van de onderdelen doen. Waar het gaat om de aanlegsteigers bij de riviercruiseboten, waar natuurlijk de direct omwonenden erg belangrijk is dat ze daar ook over mee kunnen praten. En het stadsstrand, het rivierzwembad wat bij Kinopolis komt te liggen, de watertuin die aan de kant van Villa Augustus komt te liggen en de wandelrondte die we afmaken. Dat zal ook een onderdeel van het verdere traject richting de uitvoering zijn.

De voorzitter: De heer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, nog een keer dezelfde vraag, want ik krijg geen antwoord op de vraag dat het eigenlijk vanaf dat moment dat we met elkaar erover hebben gesproken en het moment nu. Bent u het niet met ons eens dat het ook in die tussenliggende periode belangrijk was geweest om ook bewoners en belanghebbenden meer betrokken te houden? Dat heeft u waarschijnlijk toch ook wel kunnen merken tijdens de commissievergadering?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Burggraaf: Voorzitter, in die tussentijd is ... Het liefst had ik gehad dat ik een half jaar of een jaar nadat u dit ontwikkelkader had vastgesteld dit voorstel had kunnen voorleggen wat er nu lag. Maar het duurde eenmaal veel tijd om de 1,7 miljoen aan cofinanciering binnen te halen, om een aantal technische onderzoeken te kunnen doen, om te kunnen vaststellen of we die stappen verder kunnen zetten. Dat is wat er nu inmiddels aan informatie ligt en daardoor is nu pas het moment om die volgende stap te kunnen zetten.

De voorzitter: De heer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, dan nogmaals de vraag, is de wethouder het dan niet met ons eens dat het een te lange tijd stil is geweest in afstemming met ook omwonenden en belanghebbenden?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Burggraaf: Voorzitter, wat ik zeg, ik zou gewild hebben dat we sneller hadden kunnen staan op het punt waar we nu staan.

Maar de noodzakelijke onderzoeken en de noodzakelijke extra financiering wat we moesten ophalen, dat kostte nu eenmaal zoveel tijd, waardoor we nu pas bij die volgende stap zijn. Ik zal even langs de verschillende moties een reactie geven op de verschillende inbrengen. Als eerste die ook al in de commissie aan de orde is geweest, de parkeergarage en hoe het kan dat er een besluit is genomen om dat demontabel te laten zijn. In ieder geval, dat dat ook de verwachting was op het moment dat we dit traject ingingen en is gebleken dat die toch dusdanig constructief stevig is neergezet dat het weghalen van de parkeergarage gewoon 9 miljoen kost. En we daardoor tot de conclusie kwamen dat we hem beter kunnen integreren in de verdere planning. Het college is net zo nieuwsgierig eigenlijk naar de vragen die door Fractie van der Spoel worden neergelegd als het gaat om, welk besluit is er destijds genomen? Wanneer is vervolgens dat demontabele aspect gaan veranderen? Is dat geweest in de opdrachtverstrekking richting de uitvoerende partij, of is dat geweest gedurende het werk en is de gemeente daar nog enigszins bij betrokken geweest? En hoe is de terugkoppeling daarover geweest richting de gemeenteraad? Wat mij betreft, ik hoorde die drie vragen centraal staan. Heb ik ook in de commissie toegezegd, komen we daarop nog met een memo naar uw raad om daar helderheid in te verschaffen, omdat ook het college graag antwoord wil op die vragen. Ik deel ook wel een aantal reflecties die werden gegeven, het is belangrijk om dat te hebben, ook omdat je daar in de toekomst weer wat van kan leren. Ook omdat je dan even kan ontdekken of het iets is wat aan de gemeentezijde zit of aan de uitvoerende kant. Geen idee. Maar stel dat dat het is, dan zou je ook nog eens een keer een ander gesprek namelijk kunnen hebben. Om die reden informatie die ook wij graag boven water willen halen. Maar ook wel in een wijze, maar volgens mij hoorde ik in ieder geval de indiener hem ook zo brengen, dat het niet zoveel tijdsbeslag geeft dat je dezelfde groep mensen die juist met de uitvoering aan de slag moeten, daar uiteindelijk vertraging oplopen. In die balans heb ik hem in ieder geval beluisterd en dan is wat ons betreft dit wat we gaan uitvoeren en is het aan de raad of u die motie daarvoor nog nodig heeft of voldoende heeft aan de toezegging die ik nu doe.

De voorzitter: De heer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Dank u wel, voorzitter. Kan de wethouder de raad vertellen hoeveel tijd daarvoor nodig is en wanneer de wethouder denkt dat terug te kunnen koppelen aan de gemeenteraad?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Burggraaf: Nee, dat vind ik heel moeilijk in te schatten. Maar wat u hier opriep, om daar uiterlijk ... O, dat is veranderd. Ik zag eerst Q1 2026, ik zie nu Q4 2025 staan. Ik kan in ieder geval toezeggen dat dat uiterlijk in het eerste kwartaal van volgend jaar het geval zou zijn. Als we het eerder hebben, komt het eerder uw kant op. Maar u vraagt om te kunnen aangeven, wanneer krijgen we dat in ieder geval? Dan kan ik u toezeggen dat u het in ieder geval in het eerste kwartaal volgend jaar krijgt. En zoveel eerder als dat lukt. Dan de volgende en dat gaat allemaal over de parkeergarage die dan op de plek blijft staan. Wat we hebben voorgesteld daar, is vooral om te zorgen dat de parkeergarage op die plek op de best mogelijke wijze wordt ingepast, gegeven het plein wat er gewoon is.

En een plein leent zich het beste met levendige plinten, waar dingen te doen zijn, waar publiek op afkomt en activiteiten plaatsvinden. En datzelfde geldt voor een waterfront. En het gegeven is dat een parkeergarage waar alleen maar auto's parkeren, geen invulling geeft aan dat aspect wat juist een succes bepaalt van een plein en van een waterfront. Dat is de reden dat het college heeft voorgesteld om nader onderzoek te doen naar, hoe kan je die parkeergarage met de parkeercapaciteit die er is, die er moet blijven, toch nog beter benutten? Dat zit op een aantal aspecten. Dat zit hem op het beter inpakken van het gebouw zelf, zodat je ook vanaf de waterkant aan de overkant van de Prins Hendrikbrug niet uitkijkt op de lichten en geparkeerde auto's, maar een mooi gebouw ziet staan die wat toevoegt aan het waterfront, die wordt vergroend. En tegelijkertijd ook wil zoeken naar, welke activiteiten kan je in zo'n garage nog toevoegen, door bijvoorbeeld de plint uit te breiden, uit te kragen. Of eventueel misschien met een verdieping erop waarop niet zozeer auto's staan, maar je juist de hoogte gebruikt om juist kwaliteit toe te voegen aan het gebied. Bijvoorbeeld in Rotterdam heb je waarbij het een schoolplein is geworden boven op een dak. Je kan je voorstellen dat er sport misschien mogelijk zou zijn, fitness of misschien padel.

De heer Van Dam Timmers: Voorzitter.

De heer Burggraaf: Ik roep maar wat. In ieder geval die zoektocht naar, hoe zou je dat gebouw weer meer publieke levendigheid kunnen geven, dat is wat wij hebben voorgesteld met hetgeen nu bij u voorligt.

De voorzitter: De heer Van Dam Timmers.

De heer Van Dam Timmers: Voorzitter, ik waardeer op zich het enthousiasme van deze wethouder en de plannen in dit gebied. Maar er is ook wel gewoon de financiële realiteit die hier is. De voorgestelde plannen die stellen wat de wethouder hier voorstelt niet voor. Die stellen alleen voor om daar onderzoek naar te gaan doen, te kijken. Maar vervolgens is daar geen budget meer voor, want dat hebben we inmiddels met het voorstel wat wel voorligt over de maatregelen die nu wel genomen worden, een hele hoop hartstikke mooie maatregelen, dat is dan vervolgens op. En dan denk ik, moeten we dan niet ook realistisch zijn en even pas op de plaats maken, andere gebieden in Dordrecht weer de aandacht geven, en toch hier iets minder onze eigen teleurstelling organiseren?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Burggraaf: Voorzitter, ik waardeer de scherpste van de heer Van Dam Timmers als het gaat om, leg je focus en waar zet je ambtelijk capaciteit op in. En ik ben er toch wel van overtuigd dat het verstandig is om dat nader onderzoek, om daar wel degelijk nog wat extra tijd in te steken. Omdat het gewoon überhaupt nu al een plek is die met al je ambities die je met Energieplein hebt, nu nog niets toevoegt aan het maximale uit dat plein halen. Het tweede is, we moeten sowieso een onderzoek doen, dat is ook even in antwoord op de vraag van GroenLinks, naar de vergroening van de parkeergarage en de wanden. En dat vraagt inderdaad nog een constructieve ingreep.

Daar hebben we inmiddels de provincie aan onze zijde met een stuk cofinanciering, maar dat vraagt ook echt nog wel extra financiering vanuit de gemeente. En we hebben gesprekken met Viking, de letter of intent die we hebben, de intentieovereenkomst, om het in goed Nederlands te verwoorden, met bedrijven die daar ook belang bij hebben en ook willen mee-investeren in dat gebied. En dat maakt dat wij ervan overtuigd zijn dat het juist goed is om dat extra onderzoek nog te doen en te kijken of je juist niet door het toevoegen van een functie ook weer huuropbrengsten krijgt, waar je die investering uiteindelijk mee kan betalen. Dat is ons voorstel in deze. En daar maken we dan misschien toch een andere afweging in dan u maakt.

De heer Van Dam Timmers: Voorzitter, ik begrijp op zich die gedachte, maar tegelijkertijd schrijft het college ook in het voorstel, er zijn beperkte middelen voor handen, de budgetten zijn taakstellend. En de wethouder voegt in zinnen in dit raadsvoorstel, die overigens niet bij de spreek uit dat ... Of eigenlijk niet het besluit zijn uiteindelijk, voegt wel allerlei verwachtingen toe voor de toekomst, terwijl het budget op is. En dat vind ik wel ingewikkeld, want dan legt eigenlijk een claim op iets waar we geen budget meer voor hebben.

De heer Burggraaf: Dat is niet hetgeen wat wij voorstellen. Want één, voor de vergroening heb je financiering van de provincie meegekregen om dat te vergroenen. Dat willen we echt voort gaan zetten en willen we ook gaan kijken in hoeverre we in de parkeerexploitatie nog een stuk cofinanciering kunnen organiseren. En daarnaast, wat ik zeg, moet het onderzoek vooral gaan aantonen of het inderdaad zo is dat je met functies toevoegen dat zichzelf kan betalen. Als uit het onderzoek blijkt, dat vergt een enorme investering, dan is de conclusie naar uw raad ... In ieder geval, dan gaan wij daar niet mee verder en dan zullen we dat onderzoek aan u terugleggen. En dan is het daar nu om te beoordelen, gaan we daar nog verder energie in steken, gaan we daar nog verder tijd in steken? Of laten we het daarbij? Het voorstel van het college is ook niet, om even uw zorg weg te nemen, hier enorm veel tijd en aandacht in te steken en dan later te zeggen, dat was heel veel tijd, dat hadden we beter in iets anders kunnen steken. Nee, het gaat echt om een snelle verkenning van wat zijn daar de mogelijkheden in. De vergroening sowieso te gaan doen, de goede inpakking. Maar voor de invulling daar eigenlijk gewoon een snelle scan te doen. Zit daar potentie? Als het niet zo is, dan zullen we dat ook weer bij u terugleggen. Want dat vind ik een terechte oproep van u, dan gaan we daar niet tijd in steken die we beter dan in andere ontwikkelingen kunnen steken. Met dat gezegd hebbende ...

De voorzitter: Mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Dank u wel. Met de vraag die ik nu ga stellen loop ik misschien vooruit op een reactie die de wethouder gaat geven op onze motie over de participatie. Maar hij geeft net ook aan, dit voorstel ligt er, net als ook met de parkeergarage, omdat die blijft staan. Er worden natuurlijk allerlei dingen onderzocht. Heel begrijpelijk. En mijn vraag is ook, waar zit daar dan de ruimte voor de participatie? Is het dat dat in de participatie wordt meegenomen en komen er nul, één of twee verdiepingen? Of is het, er komen meerdere verdiepingen en u mag wat zeggen over de parkeervakken? Waar ligt die beïnvloeding en mee beslissing?

De heer Burggraaf: Nee, voorzitter. Die motie wat betreft de participatie, de uitgangspunten u die daarin noemt, die is wat ons betreft eentje die we volledig omarmen. En de duidelijkheid die u daarin geeft is ook degene die wij willen nastreven in het verdere proces. Voor het specifieke deel van de parkeergarage zal dat betekenen dat je je gewoon twee sporen hebt. De een is de technische verkenning en het andere is, wat vindt de omgeving belangrijk? En dat leg je vervolgens naast elkaar en in participatie moet je goed communiceren, wat halen we bij u op? Wanneer gaan we dat tegen elkaar weleggen? En welke keuze volgt daaruit en hoe informeren we u daarover terug? Dat is al hetgeen wat u eigenlijk in de motie zegt. Op die manier willen we dat vormgeven. Dan even die andere moties. Die van blokkendoos naar blikvanger, wat ons betreft is dat oordeel raad. U heeft denk ik gehoord de gedachte die wij verder bij die ontwikkeling van die garage hebben. Daarmee vinden we de moties van het CDA toch wel ingewikkeld, omdat het in ieder geval zoals ik hem nu lees, eigenlijk de weg afsluit om die verkenning te doen. Als dat daarmee de oproep is van die motie, dan ontraden we hem. Tegelijkertijd vind ik hetgeen u zegt in de motie, kijk eens even in hoeverre met foodtrucks kan werken, want uiteindelijk de horeca zit toch vooral in het hoogseizoen, dan wordt het gebruikt en dan moet het op zijn plek staan, dat vindt het college een hele goede suggestie en is er zeker een die we graag in het vervolg mee willen nemen.

De voorzitter: De heer Struijk ter interruptie.

De heer Struijk: Voorzitter, ik hoor de wethouder het woord horeca noemen. Ik weet niet of hij straks nog op mijn vraag ingaat, maar ik dacht laat ik hem er vast aan helpen herinneren. We hebben natuurlijk rondom het Energiehuis wat horeca zitten waar het niet al te best mee gaat. In hoeverre gaan die straks last krijgen van horeca die hier eventueel komt?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Burggraaf: Voorzitter, een heel terecht punt van de heer Struijk en dat is er zeker een die we in totale afweging mee zullen nemen. Want het gaat hier niet zozeer om dat die plek een succes wordt, het gaat erom dat het Energieplein en Wantij-West een succes worden. En dat betekent ook en dat loopt tussentijds ook, uw raad heeft zich ook al uitgesproken over het Energiehuis en verkenningen van, hoe kunnen we dat beter laten functioneren? Dat betekent ook dat wat daar nodig is om het goed te laten functioneren ook weer inwerkt op de keuzes die je daar maakt. Je moet gewoon zorgen dat het complete gebied uiteindelijk veel beter tot zijn recht gaat komen en veel meer aan de stad gaat toevoegen dan dat het nu doet.

De voorzitter: Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Ik was benieuwd, wordt de motie voor foodtrucks ook omarmd door het college of wordt het meegenomen in de verdere ontwikkeling?

De voorzitter: Dat is allebei hetzelfde, wat u zegt.

De heer Burggraaf: De motie geen ophoging, die zou ik willen ontraden in de stellingheid die er nu staat, omdat ik zeg, geef de ruimte om juist die flexibiliteit nog wel te hebben in de vervolgvragen die je doet. En waar het gaat om de horeca, is het aspect van, kijk in plaats van vaste horeca naar foodtrucks, is er eentje die we omarmen en meenemen. Maar ik zou nog niet zover willen gaan dat we nu al concluderen dat het per definitie niet in die garage komt u. Maar ik vind het wel een zeer logisch element om heel goed kritisch naar te kijken, kan je het niet beter via een foodtruckvariant doen? Want dan heb je het alleen maar op het moment er staan. En eigenlijk is dat de snelle marktvraag, is daar horeca voor het hele jaar goed te exploiteren en aantrekkelijk? Of kom je al heel snel tot de conclusie dat het alleen maar werkt in de zomer, als het daar druk is en dan kom je vanzelf op het punt uit waar het CDA om vraagt?

De heer Van Dam Timmers: Voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Van Dam Timmers.

De heer Van Dam Timmers: Misschien, ik moet wel even met de mede-indiener natuurlijk ook overleggen van Beter voor Dordt, maar wat als we de motie een klein beetje aanpassen en het wat milder formuleren over de vaste horeca, dan begrijp ik dat er een positief advies vanuit het college dan komt?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Burggraaf: Zolang het iets is waar het niet een blokkade opwerpt om dat onderzoek te doen, dat verkennende onderzoek wat ik net heb toegelicht. Dan kunnen wij die inderdaad omarmen. Dan de motie van de bomen bij de parkeergarage. Wat ons betreft zijn die bomen daar ook absoluut zeer belangrijk en van toegevoegde waarde en is dat precies bij de groene ambities die we ook in het gebied hebben. Die kunnen wij ook omarmen. Met, ik voorzie het nu nog niet, maar ik zou willen zeggen gegeven de omvang van de bomen nu. Ik hoorde iemand zeggen, houd enige flexibiliteit dat als er net eentje op een andere plek moet, maar wel in het gebied blijft en volledig nog een gezond verder leven tegemoet gaat. Die flexibiliteit zou ik er wel bij willen geven, zonder nu te zeggen dat dat per definitie het geval is. Dat kan ik nu niet overzien. Maar feit dat die bomen daar staan en dat boomvolume daar moet blijven, dat omarmen we. Dan, voorzitter, ga ik weer verder. Het klokje loopt ook weer. Over de vergroening in het gebied. Er waren ook nog vanuit GroenLinks wat vragen. Hoe robuust is dat in deze plannen? Die heeft wel degelijk ook echt een nadrukkelijke plek gekregen in de maatregelen die nu voorliggen. U heeft het gezien bij de KV50, in de wandelrondte komt zo veel mogelijk biodiverser groen. Niet zozeer alleen maar recreatief groen, maar ook echt zo maximaal mogelijk waar het kan, groen wat goed voor de natuur en het landschap is. Doen we heel veel in het plan met drijvend groen, om op die manier toch ook op die plekken die groen kwaliteit te halen en werken we natuurlijk aan die garage. En dan kwam de vraag nog, hoe zit dat dan met de landtong? Die motie van Partij voor de Dieren die snap ik, alleen ik vind hem nu nog wat ontijdig. U neemt nu een besluit voor deze maatregelen, waarbij u eigenlijk zegt, doe vooral met die landtong niks, maar u neemt nog geen definitief besluit om de woonbestemming ervan af te halen, omdat dat een financiële consequenties heeft. Dat heb ik u verteld in de commissie.

Het afboeken zou 1,5 miljoen kosten. Dat financiële effect hoeft u nu nog niet te nemen, want u besluit nu, voorlopig laten we het gewoon zoals het is. U kunt het nog steeds voorlopig zo laten zoals het is als u ook de bestemming eraf haalt en het groen maakt. Maar daar zit een financieel effect bij. En ik zou u eigenlijk willen aanraden om dat te betrekken bij het raadsvoorstel wat vandaag in het college is vastgesteld, namelijk de verwerking van de GREX van Stadswerven. Volgende week ligt die dan bij uw agendacommissie en dan kunt u de financiële vraag ook op de plek afwegen, waar je ziet wat voor consequenties dat heeft. Want ergens moet wel de financiering daarvoor gevonden worden. Onze analyse is geweest, als je kijkt, waar ga je je tijd en aandacht aan besteden? Doe dat in de eerste fase vooral op de plekken waar het in het gebied meteen het meeste effect heeft. En dat is de groene toestand van de landtong nu. Levert gewoon al enorme bijdrage aan het gebied, want het zijn allemaal volwassen groene bomen. We horen dat iedereen dat enorm waardeert in het gebied. Als je nu gaat saneren of er een park van gaat maken, dan ben je eigenlijk eerst groen aan het afbreken voor voordat je er later weer wat voor terugkrijgt. Dat is de reden dat we hebben gezegd, kies gewoon dan voor het laten zoals het nu is, het groen. In de tussentijd kan je inderdaad op zoek naar cofinancieringsmogelijkheden. Ik ben ervan overtuigd dat we daar partners op gaan vinden, als het Europa wel niet is, in vergroening. Misschien het Rijk zo meteen weer, die het nu nog met de mond beleid dat ze groen belangrijk vinden, maar het geld er vaak nog niet bij geven. In de toekomst wellicht wel. Dan kunnen we op dat soort momenten ook wel ... Hebben we onze propositie klaarliggen en kunnen we het geld binnenhalen om ook aan die sanering en een andere groene inrichting te werken. En in de tussentijd is ons voorstel, laat de hekken eromheen staan, behoud de kwaliteit die er nu is en gun de tijd om daar dan vervolgens je financiering bij te vinden.

De heer Den Hartog: Voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Den Hartog, gaat uw gang.

De heer Den Hartog: Dank u. En de wethouder ook bedankt. Ik begrijp de uitgangspunten en het plan. Toch wil ik vragen of er iets concreter kan worden gezegd. Even laten liggen. Ik snap dat het nu niet kan, maar waar praten we dan over? Praten we dan over, we laten het 3 jaar liggen? Of 10, of 25? Dat vind ik grote verschillen uitmaken.

De heer Burggraaf: Dat hangt van meerdere dingen af. Eén is dat we met dezelfde fanatieke houding als dat we hebben gedaan om die 1,7 miljoen op te halen, ook aan de slag blijven gaan om daar cofinanciering voor te vinden. We blijven zeer alert om te kijken, waar zijn de cofinancieringskansen? We hebben de plannen nu, die gaan we dan meteen indienen. Als het je lukt om die financiering dan binnen te halen, dan is dat het moment dat we naar u als raad komen en zeggen, we hebben inmiddels geld gevonden, we kunnen die volgende stap zetten. Tegelijkertijd is het tweede aspect ook relevant. Wanneer vind je het belangrijk dat dat gebied echt openbaar groen wordt? We hebben de Biesboschhal, die ligt ook nog in een selectieproces. Ik kan me ook heel goed voorstellen dat het verstandig is om eerst even te wachten, wie gaat die gunning winnen? Wat voor ontwikkelingen komen daar?

Dan heb je ook een partij die enorm belang heeft bij dat stukje en daar ook over mee wil praten, misschien mee wil investeren. Dat is ook zo'n moment. En het is iets wat we met u als raad ook zullen moeten afwegen. Want er komt een moment dat je dan moet besluiten, vinden we het nu waard om even een kaalslag te hebben om een nieuwe groene inrichting te doen? Of willen we nog wat langer dat zicht van het volwassen groen houden? Wat ik ook voorspel, op een gegeven moment een keer eindig is. Want het zijn wel bomen die groeien met weinig onderhoud. Ik heb ook geen zicht op hoelang die bomen daar nog gezond zouden kunnen blijven staan of op gegeven moment een keertje misschien omwaaien of gevaarlijk worden.

De voorzitter: Een interruptie van de heer Groenewege van de Partij voor de Dieren.

De heer Groenewege: Dank u wel, voorzitter. We kunnen de wethouder voor een groot deel volgen, alleen één ding snappen we niet. De wethouder koppelt eigenlijk twee dingen aan elkaar die volgens ons losstaan van elkaar, namelijk de bestemmingswijziging en de omvorming naar een stadspark. Feitelijk zijn dat toch twee onafhankelijke dingen die op verschillende momenten kunnen plaatsvinden?

De heer Burggraaf: Ja, voorzitter, dat is correct. Dat zijn twee verschillende dingen. En over het punt of u nu beslist om al de bestemming eraf te halen. Dat betekent dat u nu het financiële effect ervan moet nemen. Wat wij nu hebben gezegd is, voorlopig doen we niks met het met de landtong. We gaan ook geen woningen daar bouwen, maar de mogelijkheid dat het gebeurt, die houden we nu nog wel open. Als u zegt, nee, we willen dat nu al definitief zeggen, er komen nooit meer woningen. Vanaf dat moment moet je de grondwaarde afboeken. Want dan kan het geen woonbestemming meer krijgen, maar dan is het groen. Dat kost 1,5 miljoen. En daarvan zeg ik u, betrek dat dan bij het raadsvoorstel wat uw kant op komt als het gaat over de GREX-grondexploitatie van Stadswerven. Want dan weet je ook wat de financiering daarvan aan de andere kant voor effect heeft. En dan kunt u afwegen of u dat nu al waard vindt of zegt, we laten voorlopig nog die boekwaarde in stand en wachten totdat de cofinanciering is gevonden, of andere financiële beslismomenten waarop we wel bereid zijn om ook die afboeking voor onze rekening te nemen. Maar dat is het budgetrecht. Dat is aan uw raad om op dat moment te besluiten. En dat is het enige wat ik zeg. Voor deze motie zou ik zeggen, als u daar nu het pleidooi voor wil houden, dan adviseer ik dat om dat te doen bij het raadsvoorstel wat er voor volgende week in de agendacommissie ligt. En nog niet bij de discussie die we nu hebben. Dan, voorzitter, over het financiële perspectief. Dat ging over de motie ... Nee, wacht, die doe ik zo meteen, want dan maak deze nog even ... Nee, doe ik wel deze. Van de Dordtse VVD over het groen onderhoud, groene Wantijkade. Dat is ook in die zin wat lastig, dat we nu de gebruikelijke weg volgen die nu staand beleid is. Als iets is opgeleverd, dan krijg je areaaluitbreiding en komt het in de begroting. Tegelijkertijd heeft u bij de Perspectiefnota gezegd, we willen eigenlijk dat soort dingen al eerder in de tijd gaan bepalen voor de begroting. Dat zou je hier ook kunnen toepassen. We vinden dit wat dat betreft echt even oordeel aan de raad of je dat nu al in de begroting wil verwerken of dat u inderdaad gewoon wacht tot het moment dat, zoals tot nu toe gebruikelijk was, het is uitgevoerd en dan met de areaaluitbreiding meeloopt. Wij voorzien voor deze beheerkosten.

U heeft al in de begroting 2023 herinner ik mij voor rondom het stadsstrand al de beheer- en onderhoudslasten begroot. U heeft ook al de financiering daarvan in de begroting verwerkt op basis van kapitaallasten. Er zit ook al gewoon feitelijk een vervangingsinvestering in uw begroting. Voor een aantal andere aspecten aan die Wantijkade zal dat nog niet het geval zijn, maar voorzien wij wel dat het bedrag wat hiermee gemoeid zal gaan altijd gecompenseerd zou worden binnen het gebied door de extra inkomsten die ontstaan, omdat daar ook zo meteen flexwoningen bij komen te staan die ook weer wat gemeentefonds inkomsten geven. De riviercruise die daar weer extra inkomsten gaat genereren. Wat dat betreft verwachten we ook niet als we het moeten verwerken dat het in de begroting tot een voorstel hoeft te leiden waarin we dan vragen, we moeten ergens anders het budget van weghalen. Samengevat, wat ons betreft deze motie het oordeel aan u om te bepalen wanneer u het goede moment daarvoor vindt. Dan tot slot, voorzitter, hebben we de motie van het CDA en de ChristenUnie/SGP met betrekking tot de fasering van Wantij als het gaat om de zwemvoorziening en het stadsstrand ligweide aspect. Wij denken dat we dat in één keer mee kunnen nemen, ook in de gesprekken met de riviercruise. Maar uiteindelijk is dit ook een oordeel van de raad in welke volgorde u dat wil zien. Iemand vroeg, hoe zit het met de cofinanciering? Die cofinanciering is gekoppeld aan de zwemvoorziening. In de motie valt die hierbuiten. Die wordt wel gerealiseerd. Die cofinanciering zit ook een tijdsdruk op. Die verlangt ook dat we het echt volgend jaar gaan uitvoeren om te behouden. Deze motie zal daar niet op interveniëren, omdat die zwemvoorziening daarbuiten valt. En verder het oordeel aan de raad of ze die zwemvoorziening al dan niet willen toepassen. Dan tot slot, voorzitter, de motie van Beter voor Dordt. Die willen we toch echt ontraden, want de beslissing die u nu neemt, dat is dat go-moment. En de aspecten die hierin worden genoemd als zorg dat het een veilige uitvoering krijgt, dat de participatie er goed in betrokken wordt, dat zijn absoluut de elementen die verder in het traject worden meegenomen. Een vergunning uiteindelijk aangevraagd moet worden, die moet voldoen aan de veiligheidsvoorschriften. Als dat er niet is, dan kan het niet eens uitgevoerd worden. Dat is ook geborgd. En als het ergens niet meer past binnen de kaders in het vervolgtraject die u als raad ons nu meegeeft, dan komen we vanzelfsprekend weer bij de raad terug. Voorzitter, volgens mij heb ik daarmee alle moties en alle vragen die er nog waren beantwoord.

De voorzitter: Dank, wethouder Burggraaf. Is dat nog een interruptie van mevrouw Koene? Gaat uw gang.

Mevrouw Koene: Zeker. Ik had gevraagd of de wethouder net iets meer tekst kon geven op de veiligheid versus de locatie van een stadsstrand.

De heer Burggraaf: De veiligheid heeft inderdaad een aantal aspecten. Dat gaat om de vaarroute, een deel waar de gevaren wordt. Het gaat om het stroomgebied en het gaat om de aanlegplek van de riviercruise, maar ook andere schepen als het gaat om aanvaarbeveiliging of stroming die dat veroorzaakt. Die aspecten worden meegewogen in het definitief ontwerp, want dat moet gewoon aan die veiligheidsrandvoorwaarden voldoen.

En dat toetsen we door met Rijkswaterstaat in het ontwerpteam te betrekken, de riviercruise daarin te betrekken, want die is een belangrijke factor daarin. En het participatietraject wat we met de omgeving volgen.

De voorzitter: De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: In vervolg op de motie die ingediend is door het CDA over de ligweide. Bij ons ziet het meer op aanscherping van wat er nu voorligt, omdat het nu tot verwarring leidt en ook tot heel veel negatieve ideeën leidt. Maar niet per se dat het helemaal achteraan in het traject hoeft plaats te vinden. En hoe oordeelt het college daar eigenlijk over? Wat zou zij ons daarop adviseren?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Burggraaf: Zoals ik het net zei, voorzitter, wat ons betreft hebben we de plannen nu zo neergelegd en zijn wij ervan overtuigd dat we hem, ook in het gesprek wat we met de riviercruise hebben, dat allemaal in één keer kunnen realiseren en meenemen. En tegelijkertijd gaat u als raad over het ambitieniveau en de fasering, dus is het uiteindelijk aan u om dat te oordelen, maar loop je het risico dat je inderdaad als het gaat om de ligweide en het vergroeningsgedeelte daar vertraging oploopt als je hem nu zo letterlijk neemt. Want het kan zijn dat sommige maatregelen gewoon wat langer duren en dat wordt dan de remmende factor op de volgende fase.

De voorzitter: Duidelijk. Volgens mij zijn we daarmee gekomen aan het eind van ...

De heer Gündogdu: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Gündogdu, gaat uw gang.

De heer Gündogdu: Ik had ook een voorstel gedaan, maar ik zal hem even nog kort toelichten. Wat ik zowel de raad beluisterend hoor, dat er toch wel wat vragen zijn over de locatie van het stadsstrand. En volgens mij heel diep in het hart van de heer Burggraaf kijkend, heb ik het idee dat hij een briljante mislukking wil voorkomen. En de Spuihaven. Ik heb dat als alternatief genoemd, bewust om ook een reflectie van de wethouder te horen. Is dat niet een goed alternatief met de beperkingen die wij kennen voor het Energieplein?

De heer Burggraaf: Voorzitter, tweeledig. Eén, dat het college nog steeds de volle overtuiging heeft dat ook hetgeen u in het ontwikkelkader heeft vastgelegd als zijnde een zwemvoorziening in het open water bij de Wantij-West, dat dat nog steeds een zeer verstandige route is. Ook, ik heb het verschillende raadsleden al horen zeggen, je in de praktijk gewoon ziet dat het een populaire zwemplek is, dat mensen er graag zwemmen, de trappen graag gebruiken. Maar het nu onveilig is, want ze zitten nu in het vaargebied, in de stroming, en dat kan je met zo'n zwemstijger zwembak veilig gaan organiseren. Daarmee is het altijd verstandig om deze plek te doen. Dan uw andere vraag, de Spuihaven. Als u daar vraagt over de ambities. We gaan het Dordthuis volgend jaar opleveren. Dan wordt de openbare ruimte daar meteen aangepakt.

Dat zal in de komende jaren de hele Spuiboulevard worden. En daar heeft u als ambitieniveau ook neergelegd dat het echt een aantrekkelijke entree richting de binnenstad moet worden. En als u dan zou vragen, zou je niet eens wat meer met het water van de Spuihaven kunnen doen, dan zijn we het daar volmondig mee eens. Vorig jaar hebben we rond de Tour de Femme ook tijdelijk waterfietsen daar laten varen. Precies vanuit diezelfde ambitie van, wat kunnen we eigenlijk nog meer met dat water doen? Om maar eens even groots denkend een perspectief ertegenaan te zetten, in Rotterdam hebben ze bij Blaak een fantastisch mooi privaat initiatief gehad waar nu golfsurfen is in het in het water. Hoe fantastisch zou het zijn als je dat soort type activiteiten ook op zo'n Spuihaven zou krijgen? Maar goed, dat kost allemaal geld. Daar hebben we nu niet een plan of een budget voor liggen. Maar ook hier, net zoals ik net bij het Stadspark heb gedaan, zou ik ook de stad willen uitdagen. Als daar ideeën zijn, hoe we dat water nog veel meer ook kunnen laten beleven in de stad. Dan kunnen er natuurlijk ook vanuit de stad altijd mooie initiatieven ontstaan.

De voorzitter: En zo is het. Daarmee zijn we aan het eind gekomen van de eerste termijn van de wethouder, maar hebben best wel veel goede, grondige interrupties gehad en heeft u eigenlijk al in uw eerste termijn een beetje de tweede termijn verwerkt. En dat bleek ook al in de vraag die zich stelt ter verduidelijking van de moties, waarop de wethouder heeft gereageerd. Het is nu 17.40 uur. Om 18.00 uur gaan we met pauze. Is het een idee om eigenlijk, want u heeft echt al heel veel met elkaar besproken, om zo meteen over te gaan tot stemming over de moties? Want ik denk dat we daarin ook al heel eind komen en volgens mij zijn alle discussies wel een beetje gepasseerd. Is er behoefte aan een tweede termijn? Ik kijk naar de fracties. Wie wenst het woord te voeren in de tweede termijn van de raad? Ik begin bij de heer Groeneweg, want die had als eerst de vinger opgestoken.

De heer Groeneweg: We luisteren naar de wethouder. We trekken M6 in en we komen er bij de GREX Stadswerven op terug.

De voorzitter: Even voor de scherpen, dat ging te snel voor mij. U praatte iets te zacht. Wat doet u?

De heer Groeneweg: Motie M6, haal woonbestemming van groene landtong af. Kost 1,5 miljoen. Doen we nu even niet. Dus die trekken we in.

De voorzitter: Dat is snel zakendoen. De heer Van Dam Timmers.

De heer Van Dam Timmers: Dank, voorzitter. Het CDA heeft goed geluisterd naar de wethouder en de inbreng ook van andere fracties. En we passen motie 11 aan en dat wordt dan motie 11a. En daarbij schrappen we het eerste punt, dat we het onderzoek staken. En houden we het punt in stand waarbij we vragen om juist na te denken of een foodtruck op die locatie niet mogelijk is. En de overige moties houden we ongewijzigd in stand en brengen we in stemming.

De voorzitter: Duidelijk. Dank. De heer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Dank u wel, voorzitter. De wethouder zegt net zo nieuwsgierig te zijn als wij naar de feiten rondom de parkeergarage. Daar zijn we het over eens. Maar waarom dan pas een half jaar later, voordat we hier duidelijkheid over hebben? Dit hoeft voor ons geen diepgravend onderzoek te zijn. Het gaat erom de stukken naast elkaar te leggen en inzichtelijk te maken waar en wanneer de indruk van een demontabele garage is ontstaan. Daarom dien ik toch de motie in, om ervoor te zorgen dat dit niet onder op een stapel beland, maar dat we op korte termijn duidelijkheid krijgen en lessen kunnen trekken. Dit is niet alleen terugkijken, dit is de basis voor verantwoord vooruitkijken.

De heer Den Heijer: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Als het kritische punt is de termijn, want dat is wat de heer Van der Spoel zegt, wat zou voor u een termijn zijn dat het wel acceptabel is?

De heer Van der Spoel: Dank u wel voor deze vraag. Dat staat in de motie, einde Q4 2025. Nogmaals, het hoeft geen diepgravend onderzoek te zijn. Dat hadden wij net ook al met zijn tweeën geconcludeerd. En ik denk dat dat sneller kan. Je hoeft daar niet een half jaar op te wachten.

De voorzitter: Duidelijk. De wethouder kan er zo meteen ook nog even op ingaan. De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Ik had verzuimd in mijn eerste termijn te vragen aan de heer Van der Spoel over de rooftopbar, of dat ook betekent dat op de aantal parkeerplaatsen wat we daar nu hebben, dat dat ook dan gehandhaafd wordt. Dat dat met alle plannen van de heer Van der Spoel niet minder parkeerplaatsen worden, want dan wordt mijn buurman namelijk heel boos. Dat zou ik echt niemand aanbevelen.

De voorzitter: De heer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Dat kan ik me goed voorstellen, dat de heer Den Heijer dat niet wil. Maar ik heb deze motie ingediend samen met GroenLinks, omdat ik er echt van overtuigd ben dat het een succesformule kan zijn. Daardoor wordt het een stuk drukker in dat gebied. Die extra laag van de parkeergarage is nodig en dit gaat absoluut niet ten koste van de parkeerplaatsen nu.

De voorzitter: Dank. Volgens mij kunnen we gaan stemmen. De heer Van Dam Timmers.

De heer Van Dam Timmers: Voorzitter, ik denk dat we heel even een momentje nog nodig hebben, want ik heb gevraagd om de motie, de gewijzigde motie, te printen. En die heb ik nog niet ingediend.

De voorzitter: De griffier heeft het praktisch opgelost door ter plekke de motie te wijzigen.

De heer Van Dam Timmers: Dat lijkt mij fantastisch.

De voorzitter: En ik zal zo meteen bij de stemming nog even goed toelichten wat dan de gewijzigde motie is. Ook voor het verslag. Je moet een beetje hands-on besturen. Kunnen we overgaan tot stemming? De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Voorzitter, ik zou graag wel van het college een reflectie willen of als het inderdaad de vraag is van de heer Van der Spoel, of het in een hele compacte reconstructie kan op basis van bestaande stukken, of dan een maandje of een Q'tje eerder niet tot de mogelijkheden behoort. Want dat zou namelijk wel een wezenlijk verschil maken of we hier daarover gaan stemmen of niet.

De voorzitter: De heer Burggraaf heeft inderdaad naar mij gewenkt dat hij daar iets over wil zeggen. Gaat uw gang.

De heer Burggraaf: Voorzitter, als het verzoek van de indiener hinkt op de termijn, dan zorg ik ervoor dat het voor het eind van dit jaar, hetgeen u vraagt, bij de raad ligt.

De voorzitter: Mijnheer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Als we die toezegging krijgen, en dat krijgen we nu bij deze, dan hoeft daar niet over gestemd te worden. Dat is hartstikke fijn.

De voorzitter: En die toezegging is gedaan. M3 wordt dan ingetrokken. Dan gaan we nu echt stemmen. U heeft in uw mail van de griffie een overzicht van de moties gekregen en daar M3 tot en met M6 en dan M8 tot en met M13. En dan heb ik nog een voorstel voor u, om ook in even in volgorde van zwaarte te stemmen, zou mijn voorstel zijn om als eerste motie ... Ik moet even goed opletten. We beginnen met stemmen over motie 10, omdat die geen lagen op de parkeergarage beoogt en M4 één laag op de parkeergarage beoogt. We trekken even M10 naar voren en volgen daarna de volgorde. Maar voor de verwarde blikken, gewoon goed volgen, dan komt het goed. Ik ga het langzaam doen. Eerst het voorstel, dan de moties. Blinde paniek in het college. Eerst het voorstel, dan de moties. We gaan stemmen over het hoofdvorstel. De heer Schalken voor een stemverklaring.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, dank u wel. We weten natuurlijk nog niet wat de uitkomst van de stemming straks is. Beter voor Dordt zal niet tegen dit voorstel stemmen, alleen maken we een voorbehoud met betrekking tot het stadsstrand de haalbaarheid qua financiën van de verschillende onderdelen en de effecten van de uitwerking op de leefbaarheid voor omwonenden.

De voorzitter: Duidelijk. Andere stemverklaringen nog over het hoofdvorstel? Dan gaan wij het voorstel uitvoering geven aan het ontwikkelkader Wantij in de Rondte! nu in stemming brengen. Er zijn 37 stemmen uitgebracht, 33 voor, 4 tegen. Tegen heeft gestemd de VSP. En daarmee is het voorstel, hoofdvorstel, aangenomen. Dan gaan we nu stemmen over de moties en begin ik met motie M10. En motie M10 is de motie van het CDA, geen ophoging parkeergarage. In stemming wordt gebracht motie M10 van het CDA, geen ophoging parkeergarage. Kunt u daarover uw stem uitbrengen? De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Graag een stemverklaring.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Groenewege: U had wellicht verwacht van de Partij voor de Dieren dat wij tegen ophoging van een parkeergarage zouden stemmen, maar we zijn er eigenlijk voor, voor de ophoging omdat dat misschien wat parkeerplaatsen van straat scheelt. En dat kan je dan groener inrichten.

De voorzitter: De heer Schalken. Ik ben met stomheid geslagen.

De heer Schalken-den Hartog: Dat niet. Maar voorzitter, in aanvulling op wat de heer Groenewege aangeeft. Als er op termijn wel meer parkeerruimte nodig is, dan zien we dat liever op die locatie dan dat we weer een nieuwe locatie moeten zoeken voor parkeerplaatsen.

De voorzitter: Duidelijk. Mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Dank, voorzitter. Inhoudelijk zijn wij, even kijken of ik het goed zeg, niet per se voor ophoging. Maar wij vinden het vooral belangrijk dat er wel ruimte is in het onderzoek en in de participatie. En daarom zullen we tegen deze motie stemmen.

De voorzitter: De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: De VVD sluit zich aan bij Forum voor Democratie.

De voorzitter: Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: En wij ook.

De voorzitter: Dank u. Mooi betoog dan nog van de Partij voor de Dieren. Ik breng in stemming motie M10. Er zijn 37 stemmen uitgebracht. 5 voor, 32 tegen. Voor hebben gestemd de SP en het CDA. De motie is verworpen. Dan kom ik bij motie M4, van blokkendoos naar blikvanger van de Fractie van der Spoel en GroenLinks. Zijn er nog geen stemverklaringen? Ja, natuurlijk. De heer Van Dam Timmers.

De heer Van Dam Timmers: Dank, voorzitter. We zullen natuurlijk weloverwogen tegen deze motie stemmen, omdat wij denken dat de budgetten beperkt zijn en dat we onze ambities ook echt moeten bijstellen op dingen die we ook kunnen betalen op dit moment.

De voorzitter: Duidelijk. De heer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Voorzitter, ik heb de aangedragen voorbeelden van de collega's natuurlijk even opgezocht, maar die liggen echt in het oude centrum in de twee grootste steden van Nederland in of nabij een uitgaansgebied waar het al druk is. Dat vind ik echt een heel andere situatie dan in dit gebied. We zijn het niet eens met het laagje erbij. Ik vind het best een aardig idee, maar wellicht voor een andere garage in de toekomst.

De voorzitter: De heer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, wij sluiten ons aan bij de stemverklaring van het CDA.

De voorzitter: Duidelijk. We gaan stemmen. Motie M4, van blokkendoos naar blikvanger. Wilt u uw stem uitbrengen? Er zijn 37 stemmen uitgebracht. Voor 20, tegen 17. De motie is aangenomen met de fracties van Beter voor Dordt, CDA, ChristenUnie, SGP, Forum voor Democratie, SP en VSP tegen. De motie is aangenomen. Dan kom ik bij motie M5 van Partij voor de Dieren en GroenLinks, laat bomen bij parkeergarages staan. College heeft gezegd omarmen. Wenst iemand nog stemverklaring af te geven? De heer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, ook omarmen, met de opmerking die is gemaakt vanuit het college, dat het niet per se hoeft te zijn dat die bomen op dezelfde plaats hoeven te blijven staan, maar ook op een andere plek in hetzelfde gebied kunnen worden geplaatst.

De voorzitter: Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel, voorzitter. We hebben gehoord inderdaad dat de wethouder deze motie heeft omarmd en daarom denken we dat het niet nodig is om deze nog in stemming te brengen en zullen wij tegenstemmen.

De voorzitter: De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: De Dordtse VVD sluit zich aan bij Beter voor Dordt.

De voorzitter: We gaan stemmen. Kunnen de fracties hun stem uitbrengen? Dat is duidelijk. 37 stemmen voor. De motie, laat bomen bij parkeergarage staan, is aangenomen. En we gaan door. En het is nog geen 18.00 uur zelfs. Motie M6, haal de woonbestemming van de groene landtong af van de Partij voor de Dieren. Die is ingetrokken. Ja, die is ingetrokken. M8, heldere participatie in onze mooie stad van Forum voor Democratie, Op Ons Eiland en Beter voor Dordt. Omarmen is er gezegd. Wenst iemand een stemverklaring af te geven? Dat is niet het geval. We gaan hem in stemming brengen. De heer Van Dam Timmers.

De heer Van Dam Timmers: Voorzitter, dit vinden we een overbodige motie, omdat die echt al heel mooi is toegezegd en ook gewoon wordt uitgevoerd. Daarom zullen wij tegenstemmen.

De voorzitter: We brengen hem in stemming. 33 stemmen voor, 4 tegen. Tegen heeft gestemd het CDA. De motie is aangenomen. Dan komen we bij onderhoud groen Wantijkade nu al geregeld van de VVD. Nu regelen. Een stemverklaring. De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Voorzitter, hier kan je eigenlijk niet tegen zijn, maar hier kan je niet alleen hier niet tegen zijn, eigenlijk geldt dat voor de rest van de stad ook, dat het onderhoud goed geregeld wordt. De uitzonderingspositie die hier voor de Wantijkade ontstaat is wel een beetje bijzonder. Toch voor.

De voorzitter: Eigen Wantijkade eerst. Eens even kijken. Wat zegt de heer Struijk?

De heer Struijk: Ik sluit me eens een keer aan bij de woordvoering van de Partij voor de Dieren.

De voorzitter: Andere stemverklaringen nog? De heer Den Hartog.

De heer Den Hartog: Wij sluiten ons aan bij de stemverklaring van de Partij voor de Dieren.

De voorzitter: Duidelijk. We gaan hem in stemming brengen. Onderhoud groen Wantijkade nu al geregeld. 33 stemmen voor, 4 tegen. De VSP heeft tegengestemd. De motie is aangenomen. Dan komen we bij motie M11. M11a, waarbij in het verzoek aan het college het verder onderzoek naar vaste horeca in de parkeergarage te staken is geschrapt. Het dictum luidt, louter verzoekt het college te onderzoeken hoe een seizoensgebonden standplaats voor één of meerdere voor foodtrucks mogelijk gemaakt kan worden nabij de zwembad, inclusief randvoorwaarden voor hygiëne, veiligheid en vergunningverlening. Wenst iemand nog een stemverklaring af te geven? Dat is niet het geval. Wilt u stemmen. M11a. 33 stemmen voor, 4 tegen. De VSP heeft tegengestemd. De motie is aangenomen. Dan komen we bij motie M12, fasering plan Wantij in de Rondte! met stadsstrand als laatste stap, van het CDA en ChristenUnie/SGP. Het college heeft gezegd, oordeel aan de raad. Wenst iemand nog stemverklaring af te geven? De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Voorzitter, wij willen niet bij voorbaat vertraging veroorzaken. Daarom stemmen wij tegen deze motie.

De voorzitter: Wilt u gaan stemmen? 13 stemmen voor, 24 stemmen tegen. Voor hebben gestemd het CDA, ChristenUnie, SGP, Op Ons Eiland, Partij voor de Dieren en de SP. De motie is verworpen. Dan kom ik bij motie M13. Wantij goed voorbereid in de Rondte van Beter voor Dordt. Het college heeft gezegd ontraden. Wenst iemand nog een stemverklaring af te geven? Geen stemverklaringen. Ik breng de motie hierbij in stemming. Voor de motie hebben gestemd 10 leden, tegen 27. Voor hebben gestemd Beter voor Dordt, Op Ons Eiland, SP en de VSP. De motie is daarmee verworpen. En dan hebben wij over alle moties gestemd en is de beraadslaging en besluitvorming afgerond. Schors ik de vergadering tot 20.00 uur. Maar ook dan hebben wij weer een groot onderwerp staan waar al wel heel veel beraadslaging en voorbespreking over heeft plaatsgevonden. Ik wens u smakelijk eten en draagt u bij aan spoedige besluitvorming. Dank u wel.

30. Vaststellen Dordtse Omgevingsvisie 2.0; Eiland met kwaliteit - Raadsvoorstel

De voorzitter: Goedenavond, willen de leden van de gemeenteraad hun plek weer opzoeken? Dat is fijn. We hebben even een schorsing gehad. Fijn dat u er weer bent. Fris en fruitig en goed voorzien van eten en drinken. Klaar voor bent om nog een mooie avondvergadering tegemoet te gaan. En gezien we veel mensen hebben die aanwezig zijn en meekijken, die moeten we toch ook wel een beetje waar voor hen een aanwezigheid geven. Laat dit geen aansporing zijn om de avond eindeloos te laten duren. Want het grote agendapunt wat we nog hebben, de omgevingsvisie is wel al uitgebreid oordeelsvormend, beeldvormend besproken in meerdere rondes. En er liggen ook hoeveel amendementen voor? 27 amendementen voor. Als we tot besluitvorming willen komen vanavond, laten we ons ook vooral tot de gevraagde beslispunten en de scherpste van het debat beperken. Want dan houden we het ook een beetje scherp en focus met elkaar en dan raken we de draad niet kwijt. Er zijn veel moties en amendementen ingediend over veel verschillende onderwerpen. En mijn voorstel is dat deze eerst even kort worden toegelicht en ingediend, zodat er daarna door de fracties in de eerste termijn goed op gereageerd kan worden. En ik stel voor ook de volgorde volgens de gebruikelijke volgorde te doen bij het indienen, zodat we daar ook geen verwarring over krijgen. En dan loop ik ook alle fracties langs op grootte. En wilt u echt die toelichting zo kort mogelijk doen? Want dan kunnen we het ook nog een beetje begrijpen. Ik start bij de VVD. Ik heb twee amendementen en één motie van u gezien en deze waren ook al in de mail toegelicht. Volgens mij mag ik het woord geven aan de heer Noldus.

De heer Van Dam Timmers: Voorzitter. Aan deze kant.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Van Dam Timmers: Dank u. Ik zie op de stopwatch staan dat er 2 minuten spreektijd is, maar volgens mij hadden we in de commissie afgesproken dat het 5 zou zijn. Het lijkt me ook ... O, toelichting van de moties, dan begrijp ik hem.

De voorzitter: Volgens mij heeft u door dat het voor de toelichting is. En dan kijk ik eerst naar de Noldus.

De heer Noldus: Dank u wel, voorzitter. In lijn met de commissiebehandeling in de tweede termijn hebben wij een motie en twee amendementen die ik graag indien. De motie vraagt om een uitwerking van het programma recreatie en toerisme in het buitengebied, om daar een aantrekkelijkheid van het recreatieve kerngebied, zoals dat is benoemd in de omgevingsvisie, te verbeteren door verbeterde horeca en andere functies en hierover het gesprek met Staatsbosbeheer te starten. En gezien hetgeen eerder in het debat vandaag is genoemd, denk ik dat dat voor veel partijen interessant zal zijn. We hebben een amendement, samenvatting Stadspark weer in balans. Dat is wat technisch van aard. Dat heeft vooral te maken met dat de samenvatting die los leesbaar is in de omgevingsvisie, toch een andere lading heeft dan het hoofdstuk zelf. Dat is ook door het college in die zin aangegeven en gezegd, dan moet dat gecorrigeerd worden. En dat doet dit amendement, die trekt dat weer in lijn.

En het andere amendement gaat ook over het Stadspark en het hoofdstuk daarover, omdat in de omgevingsvisie 2.0 is gesloten dat lichte bedrijvigheid in Stadspark wordt uitgesloten, terwijl dat in de eerdere omgevingsvisie juist expliciet als wens van de raad is toegevoegd. En dat repareert dit amendement ook. Dat maakt de lichte ondersteunende bedrijvigheid, moet ik zeggen, in het Stadsparkgebied weer mogelijk. En ik dien deze drie graag in voorzitter. Voorzitter, nog één toevoeging. De motie dienen wij in samen met de Partij van de Arbeid. Dat was ik vergeten te zeggen.

De voorzitter: Dank. Daar neem ik kennis van. We ontvangen graag uw amendementen en de motie. En dan kijk ik naar de GroenLinks-fractie. De heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Dank u wel, voorzitter. Mede namens de Partij van de Arbeid dien ik zes amendementen in. En bij een enkele tekent ook een andere partij mee. Vier amendementen zijn gericht op een nadere visie op de ontwikkeling van woonwijken. Daarbij is voor ons gedifferentieerd en betaald wonen voor alle inkomenscategorieën en woonvormen van belang. Daar gaat het amendement gedifferentieerd wonen over, mede namens DENK. En ook een woonomgeving die veilig is en waar je graag naar buiten gaat om te spelen en te bewegen is gewenst. Daarom waar mogelijk parkeren op straat in woonstraten verminderen en meer aan de rand van buurten en wijken geconcentreerd. Het amendement parkeren woonwijken. Beperken van hittestress en voorkomen van wateroverlast vraagt om meer boomkroonbedekking en minder verharding en versteende wijken. Daar gaat het amendement klimaatadaptatie over. En bij dit alles is een regierol van de gemeente in samenhang met wijkinitiatieven van belang. Daar gaat het amendement wijkontwikkeling in, waar ook DENK aan mee tekent. Dordrecht wil een forse woningbouwambitie door binnenstedelijke verdichting realiseren. Voor zover dat kan, rekening houdend met andere vitale belangen, steunen we dat, maar op dit moment is op zijn zachtst gezegd onzeker of dat kan. We hebben de verdichtingsstudie nog niet gezien, maar we hebben wel de ambitie voor een aantrekkelijke buitenruimte, klimaatadaptatie en niet in de laatste plaats betaalbaar wonen. En om die redenen en om die belangen niet op voorhand onder druk te zetten, willen we meer speelruimte en daar ziet het amendement bouwopties openhouden op. Ten slotte een amendement om bij de afweging van locaties voor duurzame energieopwekking de bestaande commitments in stand te houden en over de duurzame opwekking en rekening te houden met de wensen van bedrijven, ook in relatie tot netcongestie. Ik licht dat straks verder toe. Dat is het amendement duurzame opwekking, dat ik mede namens de Partij voor de Dieren indien.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik naar de heer Schalken. Nee. De heer Wringer, gaat uw gang.

De heer Wringer: Dank, voorzitter. Beter voor Dordt heeft een tweetal amendementen en een drietal moties die zij wil indienen. In het kort, de amendementen gaan over de bescherming van polders, het buitengebied en de Oude Boomgaard. Bescherming tegen bouwen en bescherming voor biodiversiteit. De moties hebben een relatie met elkaar, maar zijn expres opgedeeld in drie stuks, zodat er voor elke partij wel wat bij zit, dachten wij. Dordrecht doet het heel slecht op het vlak van opgewekte zonne-energie per woning. We staan op plek 328 van 344 gemeenten in Nederland.

Twee moties proberen hier wat aan te doen en de derde motie is een stukje vergroening op platte daken. Onze motie zonnepanelen boven parkeerplaatsen wordt mede ingediend door mijn collega links van mij van DENK. Dat was het.

De voorzitter: Dank, mijnheer Wringer. Dan kijk ik naar de fractie van de VSP. Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, kort. Wij konden al instemmen met de omgevingsvisie zoals die er nu ligt, alleen wij zullen alle moties en amendementen die hier vandaag ter tafel komen, zullen we kijken of wij daarmee in gaan stemmen of tegen. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik naar de ChristenUnie/SGP. De heer De Feijter.

De heer De Feijter: Wij dienen een amendement mede in samen met Partij voor de Dieren over gemengde buurten. Maar voor de rest op dit moment geen extra moties of amendementen van onze kant.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik naar CDA.

De heer Van Dam Timmers: Dank, voorzitter. Het CDA dient drie amendementen in en één motie. Het eerste het eerste amendement gaat over belangrijke voorzieningen behouden in het gebied van de Knoop Leerpark en daar gaat het over onder andere de sportvoorzieningen en ook het Schippersinternaat in het gebied. En daarbij dienen we twee amendementen op in. Eén over de sportvoorzieningen en een tweede over het Schippersinternaat in het gebied. En dit sluit ook wel een beetje aan bij eerdere moties en amendementen bij ook de sportvisie. Dan het derde amendement gaat over huisartsen die wat uitdrukkelijker terechtkomen in de omgevingsvisie. En daar gaat het eigenlijk om dat we in elke wijk werken aan goede spreiding van gezondheidszorgvoorzieningen, zodat mensen laagdrempelig, binnen een hele loopbare afstand van hun huis een gezondheidscentrum hebben. Dan hebben we nog een motie en die motie gaat ook over spreiding van voorzieningen. U kunt concluderen dat wij heel erg voor voorzieningen zijn. En dat gaat over een goede spreiding van sportvoorzieningen in Dordrecht. We zien dat sportvoorzieningen in Dordrecht niet altijd goed gespreid zijn over onze stad. En wij willen eigenlijk dat er in de uitvoering van de omgevingsvisie expliciet gestuurd wordt op een goede spreiding van sportvoorzieningen en dat er bij ruimtelijke besluiten ook goed nagedacht wordt over die sportvoorzieningen. Zijn die voldoende binnen een redelijke afstand beloopbaar of fietsbaar, zodat meer mensen sporten en uiteindelijk elkaar ontmoeten? Want dat is goed voor onze hele samenleving, want samen kunnen we ten slotte meer.

De voorzitter: En zo is het. Dank, mijnheer Van Dam. Mevrouw Schnabel van de Partij van de Arbeid.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, even aanvullend op de heer Van Dam de VSP dient die moties mee in.

De voorzitter: Duidelijk. Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel, voorzitter. We hebben inderdaad de amendementen met GroenLinks ingediend. En het voorstel ook voor de recreatie met de VVD.

De voorzitter: Mooi. Dank u. Dan ga ik naar de Partij voor de Dieren. De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Dank u wel. De Partij voor de Dieren dient acht amendementen in op de omgevingsvisie. Vier gaan over de natuur. Eerste amendement heet basiskwaliteit natuur in 2040. De omgevingsvisie stelt nog geen deadline voor de basiskwaliteit natuur. Zonder deadline wordt het sowieso niks. Vandaar dat wij voorstellen om de deadline te stellen op 2040. Tweede amendement, biodiversiteit versterken en herstellen. We zien in de omgevingsvisie best veel aandacht voor biodiversiteit, maar dat gaat dan vooral over de huidige biodiversiteit, niet de biodiversiteit die in de afgelopen eeuw verloren is gegaan. Dat is een gemiste kans, vandaar dit amendement. O, de vorige dienen we trouwens samen in met GroenLinks, moet ik wel zeggen. Geen kantoor hotspot in het Weizigtpark. Er staan twee kaartjes in de omgevingsvisie waarin verdichting en kantoren worden ingetekend in het Weizigtpark. Vinden we geen goed idee, vandaar dit amendement. Vierde amendement, oppervlakte groen behouden. We zien dat dit college veel inzet op nieuw groen aanleggen en daar ook mee te koop lopen, maar minder aandacht heeft voor het in stand houden van het groen wat er al is. Vandaar dit amendement. Uiteraard hebben we als Partij voor de Dieren ook aandacht voor dieren in de omgevingsvisie. Hebben we twee amendementen over. Eerste is aanrijdingen met dieren voorkomen. We zien in het buitengebied dat er nog vaak bijvoorbeeld damherten worden aangereden en daar kunnen we als gemeente een rol pakken door de weginrichting aan te passen. Vandaar dit amendement. En samen met DENK dienen we een amendement in, honden uitlaatplek voor het centrum. Omdat als je nu een hond bent in het centrum of een baasje, of een toerist of een bezoeker met een hond, dan heb je nergens om heen te gaan. Is wel zonde en wij zien kans op de Tolbrugkamp. Als laatste hebben we twee amendementen voor een gemengde buurt, want we vinden wonen ook een belangrijk thema. Partij voor de Dieren gelooft in de saamhorigheid van een stad waarin mensen met verschillende achtergronden elkaar letterlijk tegenkomen op straat. Geen forten en enclaves van rijke dan wel arme Dordtenaren, maar overal een mooie mix. En daar hebben we twee amendementen over, gemengde buurten, samen met ChristenUnie, SGP, GroenLinks, CDA en DENK. En geen eenzijdige villawijkjes samen met het CDA en GroenLinks. Dat was hem.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Groenewege. Dat is toch een mooi aantal amendementen in 2 minuten tijd. Heel goed gedaan. Dan ga ik naar de heer Safranti van de fractie DENK.

De heer Safranti: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, ik heb zelf geen amendement anders moties, maar wel zes mede ingediende amendementen, die zijn zojuist door diverse partijen al genoemd, waar wij aan meedoen. En een motie waar wij ook aan meedoen, met mijn rechterbuurman. Dank u wel.

De voorzitter: Dank. Dan geef ik het woord aan mevrouw Koene van de fractie Gewoon Dordt Nee? Oké. Dan ga ik nummer de heer Gündogdu van Op Ons Eiland.

De heer Gündogdu: Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, wij dienen namens Op Ons Eiland en Gewoon Dordt, de Dordtse VVD, DENK Dordrecht, GroenLinks Dordrecht en CDA Dordrecht een amendement in en dat heet de kop van de staart. Ik ga straks dat nader toelichten, zodat ik zoveel mogelijk collega's hopelijk overtuig om dit amendement te ondersteunen. Maar, voorzitter, dit amendement is tot stand gekomen door enorme inzet van de ambtelijke organisatie, waarvoor mijn enorme dank, de griffier en uiteraard ook de desbetreffende wethouder. En ik wilde dat toch even benoemd hebben. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Hartmeijer van de SP. Mevrouw Pichel van Forum voor Democratie.

Mevrouw Pichel: Deze ronde luister ik alleen, voorzitter.

De voorzitter: En de heer Van der Spoel. Dat is niet het geval. Dan gaan we naar de eerste termijn van de zijde van de raad. En kijk ik naar de heer Noldus van de fractie van de VVD.

De heer Noldus: Jazeker, van de Dordtse VVD nog wel. Dank, voorzitter. We hebben de omgevingsvisie voorliggen met redelijk wat bespreking al, wat u al zei. We gaan het gelijk hebben over een aantal moties. En dan begin ik eigenlijk met een aantal die gaan ook over het amendementen die gaan over het buitengebied. Dat is ook wel een onderdeel geweest in de commissievergadering waar ook al wat discussie over is geweest. En onze lijn in de commissie was al, eerst die bouwkransen de stad in. Die projecten zijn er. Gaan ze snel genoeg? Ze gaan altijd eigenlijk altijd langzamer dan je zou willen, maar in de omgevingsvisie zitten juist die uitgangspunten voor ons waarmee je die verdichting goed inricht. Wat ons betreft is dat de lijn. Daarmee kiezen we voor die verdichting en daarmee kiezen we niet voor het voorstel van onder andere GroenLinks-Partij van de Arbeid om dit te gaan bouwen in de polder. We zien daarin niet een versnelling voor de woningbouwopgave die we hebben, alleen maar de onnodige afleiding van de capaciteit, zowel bij de bouwers als bij de gemeente. Het voorstel van Beter voor Dordt over de polder, voorzitter, maakt ...

De voorzitter: Een interruptie van de heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Een vraag aan de heer Noldus. Waar hij de zekerheid vandaan haalt dat met verdichting, rekening houdend met andere belangen, we uitkomen met die woningbouwambities en dat dat snel genoeg gaat.

De heer Noldus: Voorzitter, die zekerheid is er natuurlijk niet. En gaat het snel genoeg? Ik zei al, eigenlijk langzamer dan je zou willen. Maar onze gedachte is daarbij ook, als je nu in één keer ook een andere kant op gaat rennen, dan ga je niet per se sneller en ook niet per se meer aantallen halen. Wij zien juist die keuze die we gemaakt hebben niet per se in deze omgevingsvisie, maar in ons beleid van de afgelopen jaren, echt als route om op door te gaan. En het afleidingsamendement van GroenLinks-Partij van de Arbeid zien we niet als bijdrage om daarmee sneller te gaan om verder te komen.

De voorzitter: Mijnheer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Dank u wel. Ik wil de VVD toch vragen, omdat ik een video voorbij zag komen op hun socials, met de vraag aan iemand of hier gebouwd moest worden in die polder. Maar dat is ver over de Wioldrechtse Zeedijk. Heeft de VVD door over welk gebied het gaat, wat onder andere GroenLinks-PvdA bedoelt?

De voorzitter: De heer Noldus.

De heer Noldus: Jazeker. Ik ga verder met mijn termijn. Dan, voorzitter, het voorstel van Beter voor Dordt. Maakt het dan kwaliteit toevoegen in dat gebied langs die randen weer onnodig moeilijk. Beter voor Dordt wil met het amendement echt helemaal niks en dat gaan we dan ook niet steunen. Waar we woningbouw in de toekomst wel als mooie kans zien, en die is net al ingediend, is op de Staart-West ten oosten van de Stadswerven. En het amendement van Op Ons Eiland dienen we dan ook graag mede in. Een belangrijke transformatielocatie, juist voor die verdichting. Dan het amendement van ...

De voorzitter: Interruptie van de heer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Voorzitter, dank u wel. Ik heb even een vraag aan de Dordtse VVD en ben benieuwd hoe zij het buitengebied zien. Wij hebben inmiddels al wat jaartjes geleden de structuurvisie 2040 opgesteld, vastgesteld door de raad, waarbij duidelijk is gezegd dat het polderlandschap behouden moet worden voor deze stad. En nu zien we in heel veel amendementen weer terugkomen dat bepaalde delen van het polderlandschap wel dan wel niet bebouwd kan worden. Maar waar trekt u de grens meer vanuit? Meer vanuit mijn benieuwdheid.

De voorzitter: De heer Noldus.

De heer Noldus: Voorzitter, de structuurvisie 2040 is er al lang niet meer. We hebben ondertussen de omgevingsvisie 1.0. We hebben het vandaag over de nieuwe omgevingsvisie. De grens, ik denk dat dat ook wel spreekt uit de reactie op de amendementen, het voorstel van Beter voor Dordt om echt helemaal niks te doen, ook niet aan de randen, bijvoorbeeld die Oude Boomgaard, dat vinden wij niks. We hebben eerder een debat gehad ook over die locatie. Wij zien dat als goede toevoeging aan de aan de rand van Dubbeldam, als logische plek. De amendementen die gaan over een nieuw Dubbeldam of andere verstrekkende gebieden, daar zien wij niks in, voorzitter. Zeg ik op de vraag van de heer Gündogdu. Dan verder naar een ander amendement van GroenLinks over de energieopwekkende polder. En dat vinden we op zich nog wel op zijn minst gezegd stuitend, want ik denk dat het onderwerp in de raad qua opwek ook in het buitengebied gevoelig ligt. Ik denk dat we als de raad schoorvoetend eerder hebben vastgesteld in een raadsvoorstel om een aantal locaties te onderzoeken. En het voorstel van GroenLinks passeert hier eigenlijk dat hele proces en het eerder genomen raadsbesluit, en wil nu in de omgevingsvisie eigenlijk al de windmolens in de polder doordrammen. Wat ons betreft gaan we dat in ieder geval niet doen.

Dan, voorzitter ...

De voorzitter: De heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Mijn vraag aan de heer Noldus zou zijn, is het wat hem betreft denkbaar dat de conclusie van die afweging is, over locaties voor bijvoorbeeld windenergie, dat de conclusie zou kunnen zijn dat dat gewoon niet kan op het Eiland van Dordrecht? En dat we niet voldoen aan de commitments die we bijvoorbeeld in het kader van de rest zijn aangegaan?

De voorzitter: De heer Noldus.

De heer Noldus: Voorzitter, ik denk dat een conclusie kan zijn dat dat niet kan, anders hebben we destijds een hele gekke opdracht meegegeven om dat uit te gaan zoeken, denk ik. Dan, voorzitter, ga ik verder. Een ander amendement gaat over parkeren in de wijken. En wederom een amendement van GroenLinks wil parkeren in de woonwijken verder onmogelijk maken. En het parkeren aan de randen van wijken of ten koste van groen in je eigen voortuin, als dat überhaupt al kan in de straat waar je woont, is in ieder geval niet een wens die wij horen als wij de deuren langsgaan in de wijk. Daar zijn wij ook niet voor, voorzitter. Ik kijk even naar de tijd. Ik heb er nog twee die ik er even uit wil lichten. Er zijn nog een aantal amendementen die gaan over differentiatie op straatniveau en misschien aangepast naar buurniveau volgens mij, in de laatste versies. Dat lijkt ons niet per se een invulling voor de omgevingsvisie, maar voor een nadere invulling voor de het volkshuisvestingsprogramma. Gemengde wijken zijn goed, maar laten we ook niet op straatniveau hier in omgevingsvisie het een en ander op vast stellen. Ik heb ook het idee dat heel veel buurten juist floreren bij het feit dat het een herkenbare buurt is en dat mensen zich daarin thuis voelen, omdat er wat samenhang is in hoe zo'n wijk is opgebouwd of zo'n buurt is opgebouwd. Dan, voorzitter, over de amendementen van het CDA over het behoud van sportvoorzieningen. De motie lezen we als positief. Volgens mij is hij ook naar aanleiding van de commissie veranderd. Dank daarvoor. De vraag aan het college is of deze uit te voeren is naast de motie die er al ligt die is aangenomen bij de sportvisie. En de amendementen van CDA gaan over heel specifieke gebruikers. En dat gaat ons echt wel te ver om in een langetermijnvisie in de omgevingsvisie te gaan verwerken. Maar we wachten daar even het debat nog even af. En ook de weging op dit specifieke punt van het college wachten we even af.

De voorzitter: De heer Van Dam Timmers.

De heer Van Dam Timmers: Dank, voorzitter. We spreken vandaag over de omgevingsvisie en ik heb eigenlijk een korte vraag daarover. Is het wat betreft de VVD denkbaar dat sportvoorzieningen in dit gebied zouden kunnen blijven zitten?

De heer Noldus: Ik denk dat u dan refereert naar het amendement. Ik denk dat de motie, we hebben het daar ook in het debat in de commissie over gehad, ik denk dat we die spreiding allemaal willen. Volgens mij is het ook onderdeel van die sportvisie. Is volgens mij ook onderdeel van de motie die we destijds hebben aangenomen.

Dan is even de weging, wat levert dit dan nog op ten opzichte van die motie die al is aangenomen? En het amendement gaat heel specifiek in op twee hele specifieke gebruikers binnen dat gebied. En ik vraag me oprecht af of dat handig is om te gaan doen binnen de omgevingsvisie met een visie op 2040. Er zijn heel veel voorzieningen die we niet bij naam noemen, maar die we ook in verschillende wijken en buurten belangrijk vinden. Dat schept een precedent daarin. Lijkt mij niet per se handig, maar dat wachten we even het debat en ook de reactie op af.

De heer Van Dam Timmers: Voorzitter, dan heel kort. Kan de VVD zich dan wel voorstellen dat de plaatjes van Mecanoo uit 2021, die niet per se zijn aangenomen maar die gepasseerd zijn, dat dat wel grote impact heeft op de voorzieningen die daar nu zitten? En dat het ook wel logisch is om daar wel in de omgevingsvisie iets van te vinden?

De heer Noldus: Ik begrijp heel goed dat die platen impact hebben en je ziet ook dat een aantal plaatjes met een bepaald abstractieniveau in de omgevingsvisie staat. Daar hebben we het ook in de commissie over gehad. De vraag is dan wel of je hiermee dan de zekerheid biedt, terwijl we aan een andere tafel dat gesprek hebben om een aantal andere voorzieningen in dit gebied te gaan realiseren. En die wil je ook niet per se in de weg zitten door nu hier iets over vast te leggen, zou ik zeggen. Straks gaat het over de ontwikkelingen rondom station Leerpark. Dan zou ik heel graag die inhoudelijke discussie dan met elkaar voeren en dan zien wat er nodig is.

De voorzitter: Duidelijk.

De heer Noldus: Dan, voorzitter, heb ik nog een paar amendementen van de Partij voor de Dieren. Amendement over het aanrijden met dieren voorkomen, dat klinkt heel goed, om het leed van mensen en dieren te beperken. Maar onze vraag is even, er is eerder een motie aangenomen. Wat voegt dit dan toe? En heeft het dan invloed op de verlichte wegen in het buitengebied? De amendementen over basiswaarde natuur en het herstellen van biodiversiteit klinken mooi, maar daar kunnen wij moeilijk de impact van overzien. Daar wachten we echt even de reactie van het college af. Is dit uitvoerbaar en meetbaar? En daar hou ik het even bij voor de eerste termijn, voorzitter.

De voorzitter: Dank, mijnheer Noldus. Dan geef ik het woord aan de heer Van der Meer van GroenLinks.

De heer Van der Meer: Dank u wel, voorzitter. Met de omgevingsvisie geven wij richting en kader aan hoe we Dordrecht ruimtelijk willen ontwikkelen naar een aantrekkelijke, sociale en toekomstbestendige stad. Er staan mooie en zelfs hartverwarmende ambities in het stuk. Dank daarvoor. Goed wonen is een primaire behoefte. Een betaalbare woning voor iedereen in een woonomgeving waar je veilig en met plezier naar buiten kunt bewegen, spelen en sporten in de buurt. Een omgeving die ook bestand is tegen hitte- en wateroverlast. Daar zijn onze vier amendementen over de wijk ontwikkeling op gericht, om dat wat nadrukkelijker in de visie te verankeren. Eentje ging over gedifferentieerd wonen. Er moet voor verschillende categorieën en woonvormen ruimte zijn in alle wijken.

Parkeren, natuurlijk zal dat voor een deel op straat moeten blijven, maar waar het kan om woonstraten wat minder parkeren op straat te hebben, betekent meteen meer ruimte om naar buiten te gaan voor kinderen om te spelen, enzovoorts.

De voorzitter: U heeft een interruptie van de heer Van Dam Timmers.

De heer Van Dam Timmers: Dank u, voorzitter. Ik heb een vraag over gedifferentieerd wonen. Er staat veel in deze teksten. Er staat steeds het woord voldoende. En als gemeenteraadslid kan ik toch maar heel weinig met het woord voldoende, omdat het komt dat je ... Uiteindelijk weet niemand wat dat dan betekent. En daarom vraag ik me af, hoort dit wel in de omgevingsvisie thuis of moet je dit eigenlijk gewoon helderder definiëren om ook daadwerkelijk verschil te maken?

De voorzitter: De heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Het gaat in de omgevingsvisie denk ik om het algemene kader te schetsen van wat voor type woningen je in verschillende wijken wil. Maar de precieze invulling daarvan kan van wijk tot wijk verschillen. En die kunnen beter in het kader van het huisvestingsprogramma vormgeven. Het benoemen van de verschillende categorieën die in elk geval in elke wijk zouden moeten zijn geeft richting, maar de precieze invulling daarvan kunnen we op een ander moment doen en er kan per wijk verschillen.

De voorzitter: De heer Van Dam.

De heer Van Dam Timmers: Voorzitter, dan vraag ik me toch echt af wat voldoende dan betekent en waar je dan eigenlijk voor kiest als je hier het mee eens bent. U begrijpt, wij zijn kritisch hierop.

De voorzitter: De heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Het geeft ruimte om voor al die categorieën per wijk het begrip voldoende in een politieke discussie in te vullen. Natuurlijk hebben wij daar opvattingen over, maar het past niet in de omgevingsvisie om dat voor elke wijk te specificeren. Daar komen we op een ander moment over te spreken. Wat voldoende is, is inderdaad een politieke keuze en daar zullen we het met elkaar nog over moeten hebben.

De voorzitter: Een zes, dat is voldoende. De heer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Voorzitter, in het verlengde van wat mijnheer Van Dam Timmeren ook zich afvraagt. Wij zien dit amendement als heel sympathiek, maar vragen ons ook af, wat stellen we nu vast als we dit amendement aannemen? Wat is voldoende? Terechte vraag, want wij hebben inmiddels al vanuit diverse woonvisies bepaalde percentages vastgesteld voor de stad. En wilt u hiermee nog een discussie aangaan wat voldoende is? Ik probeer even de achtergrond van de intentie van dit amendement te begrijpen.

De voorzitter: De heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Waar het om gaat, is dat we hiermee duidelijk kiezen voor differentiatie in elke wijk. Dat kan een beetje verschillend zijn, maar er moet wel voor verschillende doelgroepen, verschillende prijscategorieën en verschillende woonvormen ruimte zijn. Dat leggen we hier vast. En hoe we dat in gaan vullen, dat is iets voor later huisvesting beslissen.

De voorzitter: De heer Wringer.

De heer Wringer: Dank, voorzitter. Ook een vraag aan GroenLinks-PvdA. Wij vielen ook een beetje over het woord voldoende, want dat is zo'n nietszeggend woordbegrip. Maar blijft er ook voldoende ruimte om te bouwen voor de Dordtenaar die het financieel wel goed hebben, die een duurdere woning kunnen kopen? Want duurdere woningen stimuleren de doorstroming, vergroten de sociaaleconomische positie en subsidiëren ook goedkopere woningen. Of wil GroenLinks-PvdA helemaal geen duurdere woningen?

De heer Van der Meer: Nee, natuurlijk zijn er ook duurdere woningen nodig. Dat zal ook in de ene wijk anders zijn dan in de andere wijk. Maar dat is vaak nodig om de financiering, laten we het maar even zo zeggen, rond te krijgen. Dat wordt ook helemaal niet uitgesloten door dit amendement. We benoemen een aantal categorieën waar in elk geval in voorzien zou moeten worden. En dat sluit helemaal duurdere woningen niet uit.

De voorzitter: De heer Noldus.

De heer Noldus: Een vraag over hetzelfde amendement aan GroenLinks-fractie, want we lezen ook in het amendement, een eerdere vraag is al gesteld over voldoende, het woord voldoende, maar de laatste bullet die zegt eigenlijk dat er in iedere wijk ruimte komt voor tiny houses. En ik ben benieuwd wat dan de verstrekkendheid daarvan is die GroenLinks wil meegeven en of er dan een voorstel komt vanuit GroenLinks om in iedere wijk tiny houses te gaan toevoegen.

De heer Van der Meer: Nee, daar staat ook niet voor niks tussen haakjes bij niet per se, alleen in woonwijken. En eigenlijk zou daar ook kunnen staan, dat hoeft niet per se in woonwijken. In de omgevingsvisie wordt wel uitgesproken wat ons betreft dat er voldoende ruimte voor tiny houses moet zijn, maar waar, dat is niet wat ons betreft aan specifieke of aan elke wijk gekoppeld. Misschien moet dat nog even iets geherformuleerd worden

De heer Noldus: Voorzitter, ik denk vooral dat laatste. Want zoals het er nu staat, komt in elke wijk ruimte voor tiny houses en ook nog buiten de woonwijken ruimte voor tiny houses. En vandaar mijn vraag, maar we zien de wijziging wel tegemoet, denk ik.

De voorzitter: In elke wijk voor ieder wat wils. De heer Van der Meer, gaat u verder.

De heer Van der Meer: Dank u wel, voorzitter. En de andere amendementen wat wijken betreft gaan over klimaatadaptatie en over ruimte voor parkeren. Daar heb ik al iets over gezegd.

En ten slotte over de regie van de gemeente. Want wat ons betreft staat die op pagina ... Nu ben ik mijn stuk kwijt. Staat die op pagina 81 veel te passief geformuleerd. Dan over de woningbouwambitie zoals ...

De voorzitter: De heer Noldus.

De heer Noldus: De heer Groeneweg was denk ik net iets eerder, voorzitter. Maar een vraag over dat laatste over dat laatste amendement over wijkontwikkelingen. Want zoals wij die dan toch lezen. Vraag GroenLinks eigenlijk om alle vrijwilligersorganisaties, buurtwerkhuisen en alles wat samenhangt met sociale samenhang en veiligheid, dat daar de gemeente de eigenaar is van het vraagstuk over huisvesting. Het gaat van voor GroenLinks iets te passieve rol naar een volledige eigenaarschapsrol bij de gemeente. En ik ben benieuwd of dat de invulling is die GroenLinks echt voor ogen heeft.

De voorzitter: Dank, mijnheer Noldus. De heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Dat is inderdaad niet wat wij voor ogen hebben. Wat wij voor ogen hebben, is dat de gemeente daar een soort van regierol bij vervult. Dat kan in de vorm van ruimte beschikbaar stellen, bijvoorbeeld vrijwilligersorganisaties die daar op een andere manier geen ruimte kunnen vinden. Dat kan ook door initiatieven te nemen of wat dan ook. Waar het om gaat is, nu staat er, de initiatieven moeten vooral uit de wijk komen. En dat is natuurlijk mooi. Daar moet op ingespeeld worden, zoveel als maar kan. Maar in wijken waar dat niet gebeurt of in wijken waar verrommeling optreedt waar je wat aan wil doen, moet de gemeente een regierol ... De gemeente, dat is het oogmerk van dit amendement, heeft uiteindelijk een verantwoordelijkheid voor hoe een wijk zich ontwikkelt en die verantwoordelijkheid moet worden genomen. En is niet alleen afhankelijk van initiatieven die vanuit de wijk komen.

De voorzitter: De heer Noldus.

De heer Noldus: Voorzitter, een korte reactie. Naast dat dat nogal een keuze is of je dat wel of niet zou vinden, is dat in ieder geval niet wat in het amendement staat als ik hem zo lees. Maar dan wachten we ook daar de reactie van het college even op af.

De voorzitter: Eerst de heer Groenewege, dan de heer Van Dam Timmers.

De heer Groenewege: Dank u. Een vraag over amendement A4 en A5. Een beetje een technische vraag. We hadden GroenLinks hier ook al van tevoren over benaderd. Deze twee amendementen hebben elementen in zich waarmee niet een letterlijke tekst wordt toegevoegd, maar een soort van idee wordt toegevoegd. Bijvoorbeeld in A4 staat, wordt toegevoegd dat er wordt gestreefd naar vermindering van parkeren. Niet een letterlijk citaat, maar een idee. Mijn vraag aan de heer Van der Meer is, kan dat wel op deze manier? Ik bedoel, de Partij voor de Dieren staat heel positief tegenover deze amendementen, maar het moet wel op deze manier kunnen.

De heer Van der Meer: Het kan ongetwijfeld beter geformuleerd worden. Daar hou ik me altijd voor aanbevolen. Deze formulering is wel met de griffie afgestemd en beoordeeld als, ja, zo kan het.

De voorzitter: Ik denk dat we ook de loop van de vergadering nog kunnen gebruiken om teksten aan te scherpen. Ik zie grote bereidwilligheid bij de heer Van der Meer. Laten we daar dan ook gewoon rekening mee houden, dat dat nog kan. Was dat hem, mijnheer Groenewege? Dan kijk ik naar de heer Van Dam Timmers en kom ik daarna bij de heer Hartmeijer.

De heer Van Dam Timmers: Dank, voorzitter. Over de wijkontwikkeling. Op zich mooi dat we tot het punt gekomen zijn dat duidelijk verschil tussen politieke visies van GroenLinks en ook het CDA zichtbaar worden. Waar GroenLinks heel erg gelooft toch in dat uiteindelijk de gemeente ervan is, geloven wij toch echt dat de politieke ... Vanuit onze politieke filosofie moet het echt vanuit het maatschappelijk middenveld komen. En ik vraag me af waarom de heer Van der Meer denkt dat op deze manier je een duurzaam gedragen initiatief mogen kunt maken. Is het niet zo dat juist de inwoners centraal moet staan en zijn of haar initiatief?

De heer Van der Meer: Zonder meer, voorzitter, wat mij betreft. Dat moet centraal staan. Waar het om gaat, is dat je ziet dat soms initiatieven te veel op een muur stoten bij de gemeente. Tenminste, dat wordt vanuit initiatieven vaak zo ervaren. De vraag, hoe gaat de gemeente met die initiatieven om, is één. En aan de andere kant zijn er ook wijken waar wel behoefte is aan ontwikkeling, buurtwerk, meer sociaal contact, enzovoort, maar waar dat niet of nog niet bottom-up vanzelf tot stand komt. En dan denken we dat de gemeente daar op zijn minst een stimulerende en faciliterende rol in moet vervullen. En de ruimtelijke inrichting van wijken is daarbij een belangrijk hulpmiddel.

De voorzitter: Dank. Dat was hem, mijnheer Van der Meer?

De heer Van der Meer: Ik wilde ingaan op ...

De voorzitter: Excuus. U heeft nog een paar interrupties. Dat is de heer Hartmeijer, de heer Gündogdu en ik kijk nog even verder. Nee. En de heer De Feijter. We gaan ze allemaal af. Uw amendementen geven wel heel veel aanleiding tot interrupties, stel ik vast. Mijnheer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Voordat inderdaad de heer Van der Meer naar het volgende blokje gaat. Ik had nog een vraag over het amendement over parkeren. Er wordt onder andere gesproken over parkeren onder gebouwen. Bij nieuwbouw zou dat natuurlijk een uitkomst zijn, dat je onder flatgebouwen auto's kwijt kunt. Het maakt projecten wel een stuk duurder, terwijl we denk ik het eens zijn dat er meer sociale woningbouw moet komen, zowel koop als huur. En vaak zijn dat appartementencomplexen. Iemand zal dan die extra kosten voor zijn rekening moeten nemen. Hoe kijkt GroenLinks naar die potentiële tegenstelling?

De voorzitter: De heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Het laat zien hoe we moeten schipperen met de ruimte die we hebben. Dat is ook een van de redenen waarom wij vraagtekens bij het realiteitskarakter van die woningbouwambitie en de verdichting zetten, omdat we graag ruimte willen houden om woonstraten zo woonstraatachtig mogelijk te maken en zo weinig mogelijk tot parkeerplaats te maken. Dat is eigenlijk de richting waarin we willen proberen te gaan. Het is een omgevingsvisie, dus het geeft aan in welke richting we zouden willen gaan. En verminderen van parkeren op straat is een richting die wij graag willen gaan, waar dat mogelijk is en waar dat betaalbaar is. En waardoor andere vervoersvoorzieningen het aantal auto's kan verminderen en dat soort zaken. Dat is de richting waarin we willen denken met deze visie.

De voorzitter: De heer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Voorzitter, ik wil een vraag stellen over het amendement duurzame energie en netcongestie. Mijnheer Van der Meer, ik waardeer overigens uw inzet en zoveel amendementen, vandaar dat het ook heel veel vragen oproept. Maar u geeft in dit amendement concreet aan dat bijvoorbeeld ondernemers aangeven nog meer windenergie te willen gebruiken en dat we dat als laaghangend fruit moeten gaan oppakken. Maar ik kan me heel goed herinneren, en u was er zelf ook bij, dat we heel veel sessies hebben gehad over bijvoorbeeld de mogelijkheden die ons eiland biedt rondom geothermie. Sluit u de opwek van duurzame energie middels geothermie hiermee uit door expliciet deze drie zin op te nemen in dit amendement?

De voorzitter: De heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Nee. Ik denk alleen dat dat niet op korte termijn zoveel op kan leveren dat het probleem van netcongestie daarmee gedekt kan worden. Ik weet ook niet goed wat je technisch met geothermie kunt in de richting van elektriciteitsopwekking. Als daar concrete mogelijkheden voor zijn, moeten we daar natuurlijk gebruik van maken. Maar het amendement wat we ingediend hebben, ik was daar nog niet aan toegekomen, maar u brengt me er nu op. Het amendement wat we ingediend hebben over die locaties, is dat we daar natuurlijk goed naar de inpassing moeten kijken en naar, waar kan het en waar kan het niet? Daar moet een open discussie over mogelijk zijn. Maar op het moment dat we tot de conclusie zouden komen, het kan gewoon nergens, voldoen we niet alleen niet aan onze commitments die we al hebben aangegaan over duurzame opwekking, maar negeren we bovendien de wensen van Werkgevers Drechtsteden, de Coöperatie Dordt-West 1, die op vorige week dinsdag in ons werkbezoek bij Yuverta nog heel nadrukkelijk hebben betoogd, er is meer windenergie nodig, want anders kunnen we niet voldoende lokaal energie opwekken die we ook lokaal gebruiken, om daarmee het netcongestieprobleem teniet te doen of te verminderen, en daardoor ook weer de vestiging van nieuwe bedrijven mogelijk maken. Als je dat niet vasthoudt, die doelstelling om die duurzame opwekking te realiseren en om ook windenergie te realiseren, betekent dat dat de bedrijvigheid afneemt en dat je de netcongestie versterkt. En dat is iets wat wij absoluut niet willen.

De voorzitter: Mag ik u toch vragen om vragen en antwoorden iets beknopter te formuleren, want we hebben nog echt een heel stuk te gaan, beste mensen. Ik kijk naar de heer De Feijter.

De heer De Feijter: Dank u wel, voorzitter. Ik ga nog even terug naar het amendement wat de heer Van Dam Timmers aanstipte. Want het CDA en ChristenUnie/SGP delen hier natuurlijk een politiek gedachtegoed. Maar eigenlijk als ik goed luister naar de heer Van der Meer, deelt hij dat gedachte goed ook. Want de regie nemen, wat de overheid zou moeten doen volgens het amendement, wij denken niet dat dat het juiste antwoord is. Maar hoe de heer Van der Meer het omschrijft, klinkt meer alsof de overheid de rol heeft van facilitator en alsof ze het moeten faciliteren. Is dat niet eigenlijk gewoon wat de heer Van der Meer bedoelt en in zijn amendement wellicht wil wijzigen?

De voorzitter: De heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Het gaat over wijkontwikkelingen. En een deel is het sociale netwerk en de sociale activiteiten. Waar de gemeente vooral regie op moet hebben, denk ik, is zorgen dat de fysieke faciliteiten, de ruimtes, de ontmoetingsplekken en dat soort dingen, dat die er voldoende zijn in de wijk. En verder is het inderdaad een faciliterende, stimulerende functie. We vinden niet dat de gemeente alles moet organiseren, maar wel de fysieke faciliteiten moet realiseren.

De voorzitter: Dank. Dat was hem, mijnheer Van der Meer?

De heer Van der Meer: Nee, ik wilde nog één ... Nee, sorry. Ik heb ook nog wat spreektijd. Over de woningbouwambitie. Zoals gezegd, betaalbaar wonen voor iedereen staat bij ons voorop. Bedacht moet worden dat bouwen binnen de stedelijke contour lang niet altijd goedkoop kan en lang niet altijd tot voldoende betaalbare woningen leidt. En we hebben allerlei andere ambities in de omgevingsvisie, die zo, en nu citeer ik de wethouder in de laatste commissievergadering, die verschillende doelstellingen, zei de wethouder, kunnen met elkaar gaan schuren en op elkaar gaan botsen. En dan moeten we politieke keuzes maken. Dat is precies wat voor ons in onze analyse aan de hand is. Het is een beetje de kop in het zand steken als je er op voorhand van uitgaat dat dat allemaal, klimaatadaptatie, voldoende betaalbare huizen, ruimte voor parkeren en weet ik wat, dat dat allemaal binnen die verdichting kan. We hebben de studie nog niet gezien. Daar komen we later over te spreken. Mooi, maar het kan heel goed zijn dat daaruit voortkomt dat het niet kan. En daarom willen we extra opties openhouden en daar ziet het amendement nieuw Dubbeldam op. Daar laat ik het even bij.

De voorzitter: De heer De Feijter.

De heer De Feijter: Dank u wel. Een vraag aan de heer Van der Meer. De heer Van der Meer refereerde er zopas ook zelf al eventjes aan. Er staan een hoop ambities in de omgevingsvisie. Een hele hoop beleid ook van de afgelopen maanden, denk onder andere aan de mobiliteitsvisie, is nu mede door GroenLinks ook volledig gericht op dat binnenstedelijk verdichten.

Meer woningen bouwen rondom stations en ov-knooppunten en binnen de stadsgrenzen. Waarom steekt GroenLinks nu een spaak in het eigen wiel door het heil daarbuiten te zoeken?

De heer Van der Meer: Nee, voor alle duidelijkheid, voorzitter, wij zijn helemaal niet tegen verdichting. Daarom dienen we het amendement van Op Ons Eiland over die locatie aan de Merwedestraat ook mede in. Waar verdichting kan, graag. En als we met elkaar tot de conclusie komen dat we dat binnen de stedelijke contour met voldoende woningen en voldoende verdere kwaliteit van de stad kunnen realiseren, ben ik alleen maar blij. Alleen ik wil daar wel een open politieke discussie over mogelijk maken en ons niet op voorhand in een harnas persen, waarin per se alles binnen die contour moet. En als we dan woningbouwambities vooropstellen, dan zie ik zomaar gebeuren dat andere ambities mogelijkserwijs gaan sneuvelen. En die druk is ongewenst, denk ik. Die moeten we onszelf niet opleggen.

De voorzitter: De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Een van die andere ambities van dit college is om de stad te laten groeien door inwoners aan te trekken uit andere steden. Dit college wil groeien naar 140 duizend inwoners. Daarmee leggen we onszelf als stad natuurlijk ook een enorme woningbouwopgave op, die daar eigenlijk helemaal niet is, maar die verzinnen we zelf. Zou GroenLinks niet veel liever die opgave loslaten, dan dat we met betonwagens naar de polder gaan rijden?

De heer Van der Meer: De polder, daar kun je opmerkingen over maken. Maar ja, de consequentie zou ook kunnen zijn die je uit de discussie over verdichting gaat trekken, dat we gewoon dat aantal van 11 duizend woningen niet gaan halen. Dat zou ook een mogelijke conclusie zijn. Dat heeft bepaalde financiële consequenties, begrijp ik. Daar moeten we dan goed met elkaar over hebben als we die ambitie willen loslaten. Maar dat zou ook een mogelijke uitkomst kunnen zijn, ja.

De voorzitter: De heer Wringer, had u nog een interruptie? Nee. Dan kijk ik naar mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Voorzitter, dank u wel. Een vraag aan mijnheer ... Nou.

De voorzitter: De heer Van der Meer van GroenLinks.

Mevrouw Schnabel: Excuus. Uiteindelijk gaat het er toch gewoon om dat we de optie openhouden? We zeggen eigenlijk, we gaan we hoeven niet per se te gaan bouwen, maar de woningnood is zo groot dat we eigenlijk de deur op een kier zetten voor het geval dat er straks opgaven komen die ervoor zorgen dat we misschien zo'n beslissing moeten maken.

De voorzitter: De heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Dat is wat ons betreft of wat mij betreft helemaal juist. Daarom hebben we samen dat amendement ook ingediend. Waar het om gaat is dat we zo ver mogelijk proberen te komen met verdichting, maar wel daarbij goed recht doen aan de andere ruimtelijke ambities die we met elkaar hebben. Wij willen een evenwichtige invulling.

De voorzitter: De heer De Feijter.

De heer De Feijter: Dank u wel, voorzitter. Ik verbaas me toch wel een beetje hierover. In het antwoord wat de heer Van der Meer zojuist gaf op de heer Groenewege gaf hij aan, juist de reden om het buiten de stadsgrenzen te zoeken is die woningnood, waarvan we met zijn allen zeggen, er moeten meer woningen gebouwd worden. En tegelijkertijd in het antwoord aan de heer Groenewege is de heer Van der Meer nu bereid om te gaan praten over het verminderen van die woningbouwambitie die we hebben. Hoe weet de heer Van der Meer die twee te rijmen met elkaar?

De voorzitter: De heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Nee, ik pleit niet voor het verminderen van de woningbouwambities, ik verbruik pleit voor het openhouden van een eerlijk politiek debat. En dat betekent dat je je moet realiseren dat het heel wel denkbaar is dat de ambitie van 11 duizend woningen, de ambitie van een leefbare, toekomstbestendige, klimaatadaptieve stad en de ambitie van niet buiten de stedelijke contour bouwen, dat dat een keurslijf zou kunnen zijn. En dat als we dat vasthouden geen open debat kunnen voeren.

De heer De Feijter: Voorzitter, nog één ...

De voorzitter: Ja, mijnheer De Feijter, maar u moet ook wat spaarzamer worden met uw interrupties. Het is allemaal volslagen duidelijk. De heer De Feijter.

De heer De Feijter: Dat zal ik doen, voorzitter. De heer Van der Meer die wil een hoop openhouden voor het politieke debat. En dat snap ik. Tegelijkertijd vindt het politieke debat hier nu plaats en moeten we ook keuzes maken. En is het niet juist om dingen te kunnen realiseren dat we ook een stukje focus hebben? Ambtelijke capaciteit is ook maar één keer uit te geven. Tijd en geld zijn maar één keer uit te geven. Is er niet juist voor die woningbouwambities, die binnenstedelijke woningbouw ambitie die we op dit moment hebben, een stuk focus nodig?

De voorzitter: Mijnheer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Als we de verdichtingsstudie hadden gezien en daarover een goede politieke discussie hadden kunnen voeren, dan zouden we dat soort keuzes verantwoord kunnen maken. Maar nu niet.

De voorzitter: Mevrouw Pichel, gaat uw gang.

Mevrouw Pichel: Ik vind het heel interessant wat de heer Van der Meer aangeeft en ik voel hem ook, met al die verschillende ambities die er zijn en de balans die we daarin moeten houden. En waar ik wel heel erg benieuwd naar ben is, in alles wat er ligt, natuurlijk het voorstel en de amendementen die er liggen, we weten natuurlijk nog helemaal niet wat daaruit gaat komen. Maar waar ziet de heer Van der Meer waar dan eventueel wel die balans uit kan komen? Kan hij daar al een klein voorschot op geven of is dit misschien een iets te lastige vraag op dit moment?

De voorzitter: De heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Nu heb ik net het essentiële stukje van de vraag niet gehoord.

De voorzitter: Mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: De vraag is dat, in alles wat er ligt, er ligt een voorstel en er zijn natuurlijk allerlei amendementen waarvan we nu nog niet precies weten wat daar de uitkomst van is. Maar kan de heer Van der Meer er wellicht een soort voorschot op geven waar hij dan ergens wel een bepaalde balans gaat zien, waardoor er wel een zekere uitvoerbaarheid is? Of is dat nog te moeilijk om daar nu op dit moment antwoord op te geven? Kan ik me ook voorstellen, hoor.

De voorzitter: De heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Ik kan op dit moment niet goed overzien, en ik denk dat niemand dat hier kan, wat de impact van die verdichtingsambitie is voor de ruimte die we overhouden voor klimaatadaptie, wat de impact van die verdichtingsambitie is voor de ruimte voor parkeren en voor spelen en voor bewegen en ontmoeten op straat. En voor parkeren aan de rand van de wijken, wat wij graag zouden willen. Dat is niet goed zichtbaar en daarom vind ik het heel moeilijk om te om te schetsen in welke mate we met verdichting uit zouden kunnen komen.

De voorzitter: Ik denk dat dit het gewoon is. Was dat het einde van uw betoog, mijnheer Van der Meer.

De heer Van der Meer: We hebben nog een aantal reacties op de moties van anderen, onder andere van de Partij voor de Dieren, over de natuur en over gemengd wonen. Maar dat komt bij de stemverklaringen wel.

De voorzitter: Dat is duidelijk. Dan gaan we door. Ik ga naar de fractie van Beter voor Dordt. De heer Wringer.

De heer Wringer: Dank, voorzitter. Ik hoop om 23.00 uur naar huis te kunnen. Ik zal het proberen kort en krachtig te doen. In mijn woordvoering die ik heb gehouden in de oordeelsvormende vergadering, ga ik niet helemaal overdoen, maar een paar fragmenten wil ik nog wel een keer benoemen. En dan zal ik ingaan op een aantal amendementen van andere partijen. Voor ons ligt een groot visiedocument waar Beter voor Dordt zich in grote lijnen in kan vinden.

En complimenten aan iedereen die hier een bijdrage aan heeft geleverd. Maar een visie voor lange termijn blijft echter lastig. De ontwikkeling in Dordrecht, Nederland, de wereld staat niet stil en Beter voor Dordt verwacht dat dit document regelmatig zal moeten worden aangepast aan deze ontwikkelingen. De zeven doelstellingen met een hele grote focus op klimaat. Wat Beter voor Dordt betreft hadden deze klimaatonderwerpen gecombineerd mogen worden tot één doelstelling. Ook Beter voor Dordt wil een leefbare stad, maar dit moet wel pragmatisch bereikt kunnen worden en ook betaald kunnen worden. Beter voor Dordt heeft al eerder aangegeven dat wij vinden dat we geen koploper hoeven te zijn om zo snel mogelijk klimaatneutraal en energieneutraal te worden. Wel willen we zo snel mogelijk dat al onze inwoners in geïsoleerde huizen en verduurzaamde huizen wonen voor een lagere energierekening. Dordrecht moet ook bereikbaar blijven en Beter voor Dordt heeft het STOMP-principe omarmd. Maar dat betekent niet dat de auto het pispaaletje van de stad hoeft te worden. We zijn voor een bereikbare stad met voldoende parkeerplaatsen voor bewoners en ondernemers, waarbij bezoekers aan de randen kunnen parkeren. De binnenstad moet geen Openluchtmuseum worden, de binnenstad is ook het kloppend hart van de stad voor bewoners, ondernemers en bezoekers. Positief is dat vaak het woord verdichting genoemd wordt in het visiedocument. En dat vinden we fijn, want dan hoeven we niet te bouwen in de polders en de Biesbosch. Uit de verdichtingsstudie, die hier al natuurlijk eerder over tafel is gekomen, blijkt dat het realiseren van nog eens 11 duizend woningen binnen de bestaande stad kansrijk is en dat er nog veel kansen liggen om de kwaliteit toe te voegen. Waar we ons wel zorgen over maken, is dat ook vaak wordt verwezen naar wonen of woning in deelgebied Buitengebied. Beter voor Dordt is standvastig, al tientallen jaren, en staat woningbouw niet toe in onze polders of Biesbosch. We zetten in op de verdichting binnen de stadsgrenzen, zoals eerder genoemd. De polders en Biesbosch zijn in onze ogen de groene longen en belangrijk voor biodiversiteit, recreatie en ontspanning voor onze inwoners. Nu een aantal reacties op amendementen van andere partijen. Ik ga ze niet allemaal af, want daar heb ik niet de tijd meer voor, zie ik. Een aantal amendementen zullen we ondersteunen en bij een aantal amendementen wachten we op de reactie van de wethouder.

De voorzitter: De heer Van Dam Timmers wil interrumperen.

De heer Van Dam Timmers: Voorzitter, voordat de heer Wringer uitgebreid naar andere amendementen gaat, zijn er ook een paar amendementen die Beter voor Dordt zelf indient, onder andere bijvoorbeeld over zonnepanelen op daken. Daar hebben wij wel vragen over. Ik was wat verrast eigenlijk door deze amendementen, omdat één, ze niet in de commissie aan bod gekomen waren, maar twee, ook vooral dat het voelt alsof deze niet helemaal thuishoren in de omgevingsvisie, omdat het in groot detail gaat. En daarnaast het heel technisch is, waarbij dingen als netcongestie en ook de voor- en nadelen afweging hier eigenlijk in deze raadsvergadering op dit moment nu niet gaat. Hoe kijkt de heer Wringer daarnaar?

De voorzitter: De heer Wringer.

De heer Wringer: Dank u, voorzitter. Klopt, het zijn ook moties die oproepen. Na het lezen van de omgevingsvisie kwamen we, nou, een stukje uitwerking zou wel dit en dit kunnen zijn. Vandaar dat we deze moties hebben neergezet als oproep naar het college om dit op te pakken, als uitwerking van de omgevingsvisie en niet in te plaatsen in de omgevingsvisie. Anders zou het een amendement geweest zijn.

De voorzitter: De heer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Voorzitter, mag ik nog een vraag stellen over het vorige amendement rondom de polders? En ik begrijp het standpunt van de heer Wringer heel goed en van Beter voor Dordt, maar wat is volgens u buitengebied? Ik begrijp heel goed dat de Zuidpolder daar onderdeel van uitmaakt, maar enige jaren geleden heeft uw partij ook een amendement mede-ingediend, waarbij u aangeeft dat de Dordwijkzone, is ook gedeeltelijk buitengebied, dat daar ter ondersteuning van de huidige functies ook gebouwd mag worden. En dat zijn ook woningen. Hoe rijmt dat met uw standpunt wat u nu inneemt?

De voorzitter: De heer Wringer.

De heer Wringer: De Dordwijkzone. Dat klopt. Dan kijk ik even naar rechts.

De voorzitter: De hulplijn.

De heer Schalken-den Hartog: De hulplijn, misschien het geheugen. Als u het heeft over de Dordwijkzone, dan is wat Beter voor Dordt betreft het altijd zo geweest dat wat nu parken zijn in ieder geval onbebouwd blijven.

De voorzitter: Duidelijk. Mijnheer Wringer, gaat u verder.

De heer Wringer: Dank, voorzitter. Even kijken, waar was ik gebleven? We wachten ook even de reactie af van de wethouder op een aantal amendementen en van woordvoering van andere partijen om te kijken hoe wij hun amendementen en moties moeten interpreteren. Ik begin met het amendement van Op Ons Eiland die iets verder willen bouwen op de Staart dan in de omgevingsvisie staat. En daar kunnen wij ons goed in vinden. Die zullen we ondersteunen. Ik had ook een vraag over GroenLinks-PvdA, maar die heb ik net al tijdens een interruptie gesteld. Die kan ik overslaan. Over de amendementen van CDA hadden we nog een vraag. De sportvoorzieningen en het internaat op het Leerpark, wil het CDA dat deze voorziening op de plek blijven waar ze nu zitten? Of mogen ze ook verhuizen binnen het gebied? Misschien kunnen ze daar nu op antwoorden of dadelijk op antwoorden. Een tweede vraag aan het CDA gaat over de 3-30-300-3000-regel. Erkent het CDA de 3000 meter afstand tot een sportcomplex niet? Want deze staat niet in hun amendementen genoemd. En een paar kilometer wandelen of fietsen is toch niet te veel gevraagd in onze compacte stad? De amendementenlijst van de Partij voor de Dieren is zoals gewoonlijk lang, met veel ideologische plannen, maar misschien niet altijd praktisch. Partij voor de Dieren heeft het net al aangegeven, een amendement om het aanrijden van dieren in het buitengebied te voorkomen. De weg om nu in te richten, maar we vragen ons toch af hoe dat zou moeten.

Zou je links en rechts schotten gaan plaatsen of iets anders? Daar zijn we erg benieuwd naar, hoe de Partij voor de Dieren daarnaartoe kijkt. Hetzelfde geldt bij Partij voor de Dieren, terugbrengen naar de natuur van 1900. Waarom 1900? Waarom niet naar de middeleeuwen, zoals sommige natuurliefhebbers dat graag zien? In 1900 hadden we ook veel dieren en insecten niet die we nu wel hebben in Nederland en in Dordrecht, wat de biodiversiteit vergroot. Wil de Partij voor de Dieren dan van deze dieren af, omdat ze niet in 1900 wonen? Of mogen ze ook blijven? En als laatste stemmen wij voor het amendement van Partij voor de Dieren, honden uitlaatsplek in het centrum. De leuke foto op hun amendement heeft daar misschien een beetje aan meegeholpen. En daar wil ik het bij laten, voorzitter.

De voorzitter: Dank, mijnheer Wringer. De Amerikaanse rivierkreeft die hadden we 1900 nog niet. Daar willen we wel vanaf, toch? En zo is het. Dank voor uw inbreng, mijnheer Wringer. Ik ga naar mevrouw Stolk van de VSP.

Mevrouw Stolk: Dank, voorzitter. Volgens mij had ik het net al gezegd. Wij kunnen instemmen met de omgevingsvisie zoals die nu voorligt en we zullen alle amendementen en de reflectie van het college hier even op afwachten. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. De heer De Feijter van de ChristenUnie/SGP.

De heer De Feijter: Dank u wel, voorzitter. In de omgevingsvisie wordt duidelijk welke keuzes de gemeente Dordrecht maakt voor de toekomst van de leefomgeving op het eiland. Het is een omvangrijk stuk vol ambities over bereikbaarheid, gezondheid, klimaat, biodiversiteit en meer. En hoewel het een visiestuk is, wat per definitie enigszins abstract blijft, merkt iedereen in Dordrecht in zijn of haar leefomgeving de effecten van de keuzes die we hier maken. En een van de keuzes die de ChristenUnie/SGP dan doelbewust maakt, is om in te zetten op ontmoeting en verbinding in de fysieke ruimte. In een wereld die steeds verder polariseert en politiseert, vindt de ChristenUnie/SGP het belangrijk dat mensen mogelijkheden houden en gestimuleerd worden om buiten hun eigen bubbel contacten te hebben. Daarom dienen we het amendement gemengde buurten met de Partij voor de Dieren mede in. Daarnaast zijn er nog een aantal andere amendementen die in dezelfde lijn liggen die ook op onze steun kunnen rekenen. Voorzitter, we zetten daarnaast wat betreft woningbouw vol in op die verdichting en daarom zijn we ook voorstander van de transformatielocatie op de Staart die Op Ons Eiland voorstaat. En omdat we inzetten op die verdichting, sneuvelen een aantal andere amendementen, zoals die van GroenLinks-PvdA. Dan had ik nog een vraag aan Partij voor de Dieren, maar die wil ik ook met alle liefde in de termijn van de heer Groenewege stellen. Maar die gaat over de minimale basiskwaliteit natuur. Daarin schrijft de heer Groenewege, in 2040 is Dordrecht klimaatbestendig en de Partij voor de Dieren concludeert vervolgens, laten we dat dan ook maar voor de minimale basiskwaliteit natuur doen. Maar we zijn eigenlijk wel benieuwd waar die 2040 op gebaseerd is verder. En los daarvan had ik nog wat vragen over moties en amendementen, maar die zal ik in de spreektermijnen van de desbetreffende partijen stellen. Tot zover even, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan is het woord aan de heer Van Dam Timmers van de CDA-fractie.

De heer Van Dam Timmers: Dank u, voorzitter. Vandaag spreken we over de omgevingsvisie. En dat is toch wel het document wat richting geeft aan de toekomst van onze stad. Het is ook een vertaling van een aantal andere documenten. Het is ook een belangrijk moment voor onze fractie, omdat hier heel veel ook van onze waarden eigenlijk ook in samenkomen. Rentmeesterschap, gespreide verantwoordelijkheid, publieke gerechtigheid. Eigenlijk allemaal toepassingen die hierin gezocht worden. En wij proberen als fractie daar steeds een mooie beweging in te maken. En we zien dat de stad groeit, dat die verandert en ook staat voor grote uitdagingen. Woningbouw, verduurzaming, verbetering van mobiliteit, verbetering van leefbaarheid. En de vraag is steeds, en die zal ook steeds weer terugkomen, hoe zorgen we ervoor dat Dordrecht een plek blijft waar mensen prettig wonen, werken, sporten en bovenal elkaar ontmoeten? En hoe passen al die ambities toch in een niet zo heel groot eiland? Want dat is uiteindelijk ons probleem, het eiland wordt niet groter. En daar geeft deze visie een deel een antwoord op. En voor het CDA is het antwoord ook helder. We bouwen in een stad waar iedereen in mee kan doen en de visie bevat ook in grote lijnen wat we belangrijk vinden. Groen, fijn fietsen in Dordrecht. We zien het terug. En een focus op nieuwe woningen en ook behoud van voorzieningen. CDA, een voorzieningspartij, een fietspartij. En ook in ons verkiezingsprogramma uit 2022 zetten we in op sterke wijken, gezonde leefomgeving, nogmaals voorzieningen en ook op betaalbaarheid. En in dat licht zijn er een aantal punten die wij nadrukkelijk in de visie willen verankeren. En één daarvan is het behoud van belangrijke voorzieningen en dienen we twee amendementen in samen met de VSP, omdat wij voorstander zijn van het behoud van centrale voorzieningen in Dordrecht op het gebied van sport en op het gebied van wonen, en in dit geval dan het Schippersinternaat in het gebied van de Knoop Leerpark. En deze voorzieningen zijn wat ons betreft van grote waarde voor dit gebied, voor de stad, en zitten op een centrale locatie en dat heeft waarde in zichzelf. En woningbouw is ook belangrijk, maar tegelijkertijd gaat dat zeker niet, wat onze fractie betreft, altijd boven waardevolle stedelijke voorzieningen. Dat zijn twee amendementen. De derde ...

De voorzitter: De heer Noldus.

De heer Noldus: Een vraag die ik net ook bij onze reflectie op deze amendementen in onze eigen termijn had, is toch wel de vraag, wat voegt dit nog toe, vooral ook rondom de sportvoorzieningen, ten opzichte van de eerder aangenomen motie bij de sportvisie? Wellicht kan het CDA daar een aanvulling op doen.

De voorzitter: De heer Van Dam Timmers.

De heer Van Dam Timmers: Dank, voorzitter. Een fijne vraag ook van de heer Noldus. Dan kan ik daar rustig natuurlijk een toelichting op geven. Wat het toevoegt wat ons betreft, is dat dit uiteindelijk natuurlijk een visie is die ook wel ietsje bovenliggend of in ieder geval gelijkstaand aan de sportvisie is. Het is een vertaling en toch zien we de uitgangspunten van die sportvisie op dit punt hier niet in terug. En dat is de versterking die we hier juist ook proberen te vinden.

Omdat we spreiding van voorzieningen over onze stad belangrijk vinden, willen we ervoor waken dat we waardevolle voorzieningen toch opofferen voor weliswaar woningbouw, wat we ook belangrijk vinden, maar die voorziening krijg je nooit meer terug. En daarom willen we daar heel erg waakzaam voor zijn en voorkomen dat we richting de toekomst vergissingen maken op dat vlak en iets nooit meer terugkrijgen.

De heer Noldus: Voorzitter, dan toch een vervolgvraag, want dan neem je toch ook wel een voorschot op iets wat inhoudelijk op dit moment wordt uitgewerkt nog bij een andere ontwikkeling. Ik ben ook wel benieuwd hoe het CDA die dan weegt, dat we nog bezig zijn met een uitwerking van een gebied en dat we hier tegelijkertijd op een andere tafel iets vast aan het pinnen zijn.

De heer Van Dam Timmers: Dank, voorzitter. Ik hoor de heer Noldus inderdaad een vraag herhalen die ik al vaker gehoord heb. Het antwoord is natuurlijk ook dan vergelijkbaar. En dat gaat erom dat wij toch steeds benadrukken dat die voorzieningen cruciaal zijn centraal in Dordrecht. En dat betekent dat je andere ambities die er ook zijn, dat je moet proberen daar allemaal recht aan te doen. En ik denk dat het goed is om daar met elkaar over na te denken. Maar nu is het andersom eigenlijk gegaan, dat het lijkt alsof er geen ruimte meer is voor de voorzieningen. En daarom komen we daar juist ook voor op.

De voorzitter: Gaat u door.

De heer Van Dam Timmers: Dank, voorzitter. Voor de rest vinden we het heel belangrijk dat gezondheid dichtbij beschikbaar is voor Dordtenaren. We gunnen iedere Dordtenaar een huisarts. Te veel mensen hebben die niet en er zijn ook regio's in onze stoffige posities, plaatsen in onze stad, bijvoorbeeld de Staart, waar eigenlijk geen enkele huisarts meer gevestigd is. En dat is toch triest voor mensen die juist een huisarts dichtbij nodig zouden kunnen hebben. Het is geen luxe, maar wij zien dat toch echt wel als een noodzaak en een uitdaging voor ons als gemeente om voor al onze inwoners voorzieningen te hebben die ze echt ook hard nodig hebben. Zeker de basale voorzieningen. Daarnaast ...

De voorzitter: U heeft een interruptie van de heer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Voorzitter, dank u wel. Over een huisarts gesproken, mijnheer Van Dam Timmers die zit in de materie. Maar ik hoor niks anders dat de gemeente geen enkele rol heeft in het huisvesten, niet zozeer huisvesten, maar het mogelijk maken van een huisarts in een bepaalde wijk of toewijzen van een huisarts. Klopt dat? Want dan is uw amendement allicht overbodig.

De voorzitter: De heer Van Dam Timmers.

De heer Van Dam Timmers: Dank, voorzitter. Ook dit is weer een hele leuke vraag. Dank u wel, de heer Gündogdu, daarvoor. Dat klopt. Als je in hele strikte mate daarnaar kijkt, kun je de huisarts zien als een ondernemer die zelf verantwoordelijk is voor zijn eigen huisvesting.

Vanuit onze politieke visie kijken we daar weer iets genuanceerder naar kan de gemeente wel degelijk, als het gaat om voorzieningen, ook mogelijk maken. Als er ontwikkelingen zijn in de wijk kunnen ze een gebouw of een locatie aanbieden, kunnen ze met de regionale huisartsenorganisaties samenwerken om een nieuwe praktijk te beginnen. In Hendrik-Ido-Ambacht doen ze dat bijvoorbeeld, in Breda doen ze dat. En dat is omdat er, naast dat je een huisarts als ondernemer kunt zien, je ook het kunt zien als een lokale voorziening die gewoon nodig is voor de gezondheid van onze inwoners, die ook een deel van het sociaal domein daarmee een toegangspoort voor is. Het is meer dan alleen een ondernemer. Het is een voorziening die we aan onze inwoners gunnen. En daar kunnen we een rol in spelen.

De voorzitter: Gaat u door.

De heer Van Dam Timmers: Danssport als bindmiddel. We vinden het belangrijk dat sportvoorzieningen goed over onze stad gespreid zijn. Dat hebben we al vaker benadrukt en daarom dienen we ook een motie die het college oproept om in de uitwerking daar ook rekening mee te houden, omdat de afstand tot sport samenhangt met vaker sporten, en daarmee ook de 3-30-300-3000-regel vinden we daarin van belang. Voor de rest vinden we als algemeen overkoepelend uitgangspunt van belang dat er een samenhangende en haalbare visie is. En deze visie die nu voor ons ligt is dat, is ook ambitieus en we zullen in de verdere uitwerking ook knelpunten tegenkomen waarin het een tegenover het ander zal komen te staan en we met elkaar voor ons, maar ook voor de generaties na ons, eruit zullen moeten komen, en we eigenlijk rentmeesters of zorgdragers voor de toekomst zullen zijn. Verdichting is daarin een belangrijk uitgangspunt, maar niet ten koste van alle voorzieningen die nu op locaties zitten. En we zullen steeds die afweging met elkaar moeten maken. Voorzitter ...

De voorzitter: De heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Begrijp ik dat de heer Van Dam nu in feite wel pleit voor een regierol van de gemeente in het goed verspreid houden van allerlei voorzieningen?

De voorzitter: De heer Van Dam Timmers.

De heer Van Dam Timmers: Dank, voorzitter. Ik vind hem heel leuk gevonden ook weer van Van der Meer. Het is een leuke vragenronde vandaag. Deze klopt niet helemaal met onze visie, want waar het om gaat hier, net ging het om organisaties en het door de overheid organiseren van eigenlijk omzien naar elkaar en welzijnsorganisaties optuigen. Daar vinden wij vanuit onze politieke visie dat dat niet de voorkeur verdient, maar het spreiden van locaties of logistiek over onze stad, ruimtelijke ordening is wel een taak van de gemeente en zo ziet onze fractie dat ook. Dan ga ik verder met mijn verhaal. Voorzitter, Dordrecht verdient een omgevingsvisie die ruimte biedt aan groei en ontwikkeling, de menselijke maat bewaart en ook voorzieningen bewaakt. Wij vragen het college en ook onze collega-raadsleden om de punten die wij hebben voorgedragen, ook nadrukkelijk mee te nemen in hun stemgedrag en ook uiteindelijk in de uitvoer in van deze visie.

En ik hoop dat we met elkaar kunnen zorgdragen voor een Dordrecht vol waarde voorzieningen, met onder andere sportverenigingen, huisartsen en natuurlijk hele mooie groene fietspaden.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Dank, voorzitter. In de amendementen van het CDA lezen we wat kritische noten over Mecanoo. Tijdens het vorige agendapunt ook wel een beetje. Kan ik hieruit opmaken dat bij het CDA er ook wel wat Mecanoo-moeheid is opgetreden? Ik bedoel, er zijn natuurlijk ook andere architectenbureaus waar de gemeente mee kan samenwerken. Hoe kijkt het CDA daarnaar?

De voorzitter: De heer Van Dam Timmers.

De heer Van Dam Timmers: Dank, voorzitter. Als het gaat om architectenbureaus, dan zijn dat natuurlijk mensen vol visie, ideeën, die hartstikke mooi zijn, maar waarin vaak onvoldoende rekening gehouden wordt met de realiteit op de grond. En we hebben de afgelopen maanden andere processen ook gelopen op het Maasterras waarin de realiteit toch vaak een beetje tegenvalt. En ik denk dat u het goed heeft als u heeft gezien dat we met elkaar proberen te pleiten voor toch wel realisme en ook eerlijke verwachtingen, waardoor je iets minder misschien ook teleurstellingen ervaart. Aan de andere kant is visie ook wel weer nodig om vooruit te komen. Daar zit ook een spanningsveld in. Voorzitter, tot slot een aantal amendementen van andere partijen. Het amendement samenvatting Stadspark van de VVD begrijpen wij gewoon niet en daarom zijn we geneigd tegen te stemmen. En dat is het even wat betreft de andere amendementen. Op de meeste anderen heb ik al gereageerd of zal ik een stemverklaring geven.

De voorzitter: De heer Noldus.

De heer Noldus: Vraag aan de heer Van Dam Timmers. Of de heer Van Dam Timmers gezien heeft dat de samenvatting een an sich los leesbaar document bedoeld is binnen de omgevingsvisie, en of dan het CDA ook het beeld heeft dat de versie van de samenvatting die gaat over het Stadspark eenzelfde lading heeft, inhoudelijk gezien, als het hoofdstuk? Ben ik benieuwd naar het oordeel van het CDA daarover.

De voorzitter: Mijnheer Van Dam Timmers.

De heer Van Dam Timmers: Voorzitter, niet helemaal, om heel eerlijk te zeggen. Ik vind het amendement van de VVD gewoon niet goed te begrijpen. Ik snap de zinnen niet helemaal, hoe ze in elkaar overlopen. En misschien moeten we wat tekstuele voorstellen terugdoen, maar wij snappen niet helemaal wat dit toevoegt. En daarom, ik begrijp het nog niet. Misschien moeten we elkaar daar zo meteen nog even over spreken.

De voorzitter: Dat is een mooie oproep. Zo meteen.

De heer Noldus: Voorzitter, we kunnen kijken hoe we daar meer bijeen van kunnen maken, maar het is in ieder geval een inhoudelijke wijziging die meer overeenkomt met het hoofdstuk, voorzitter. We gaan daaraan sleutelen.

De voorzitter: Mooi. Dank u. Dat was hem, mijnheer Van Dam Timmers? Dan ga ik naar mevrouw Schnabel van de Partij van de Arbeid.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel, voorzitter. Wij sluiten aan bij de woordvoering van GroenLinks en we willen vooral ook benadrukken, we hebben te maken met een enorme woningnood. De vraag die voor ons ligt is, helpt deze omgevingsvisie ons nu echt vooruit? Wat wij missen, is een duidelijke uitwerking van de mogelijkheden en gevolgen van verdichting. Er wordt wel naar verwezen, maar nergens wordt concreet gemaakt wat dit nu echt betekent voor de verschillende wijken. En juist dat is nodig, want wijken zijn plekken waar mensen samenleven, waar ruimte moet blijven om te spelen en te sporten, waar buurttuinen zijn, parkjes en een buurthuis waar je elkaar kunt ontmoeten. En juist daarom is het nodig dat we per wijk veel beter in beeld krijgen wat verdichting betekent voor de leefbaarheid. Daarom hebben wij samen met GroenLinks naast de andere amendementen ook het amendement wijkontwikkeling gemaakt, zodat we betere mogelijkheid en gevolgen vastleggen en samen met bewoners en belanghebbenden keuzes kunnen maken die recht doen aan hun leefomgeving. Dat zet inderdaad in op faciliteren van, maar vooral ook het initiatief bij de bewoners laten, alleen vanuit de gemeente een meer nabijere rol spelen. Tot slot. We hebben onze mond vol van veertigjarigen die nog bij hun ouders op zolder wonen en daarom zeggen we, laten we verstandig zijn en gewoon alle opties openhouden, verdichten waar dat kan, maar ook de mogelijkheid van bouwen in het buitengebied niet bij voorbaat uitsluiten. Juist uitsluiten brengt een risico met zich mee en daarom pleiten wij ervoor om alle opties open te houden. We hoeven de deur niet meteen open te zetten, maar laten we de sleutel wel bewaren, zodat we in de toekomst niet klem komen te zitten. Want één ding is zeker, als de bouwproductie achterblijft en de opgave niet gehaald wordt, dan is een nieuwe discussie over extra locaties en versnelling onvermijdelijk. We hebben een motie van een recreatief profiel in De Elzen en De Viersprong met de VVD meegetekend, want ontmoeting en educatie mogelijk maken lijkt ons een prima uitgangspunt.

De voorzitter: De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Mevrouw Schnabel van de PvdA zegt, als we tegen grenzen aanlopen, dan is een discussie onvermijdelijk. Dat klopt, maar waarom zou je die discussie dan niet op dat moment voeren? Op dit moment is er nog in ieder geval tot 2030 genoeg ruimte om door te blijven bouwen. Waarom moeten we zover vooruit regeren met deze visie, die ook op dat moment nog aangepast zou kunnen worden als de raad dat dan wenst?

De voorzitter: Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel, voorzitter. We zien dat de woningnood heel groot is en we zijn het er allemaal over eens dat er veel meer gebouwd gaat worden.

Tegelijkertijd is het ook onzeker of we de bouwopgave halen en wat wij gewoon zeggen is, laat gewoon die optie open. We zeggen niet meteen, we moeten bouwen in de polder. We zeggen alleen, als we daar zijn, dan hebben we altijd nog die optie die we in het gesprek kunnen betrekken. Dan ga ik graag verder.

De voorzitter: Ik hoorde u zeggen, gewoon optie openhouden. Dat herken ik van een andere partij. Gaat u verder.

Mevrouw Schnabel: We steunen het amendement voor Partij voor de Dieren over gedifferentieerde straten, buurten en wijken. En ook het amendement van Partij voor de Dieren steunen waarin we geen wijken vol dure woningen bouwen. En ten aanzien van de andere amendementen van de Partij voor de Dieren, we gaan voor de meest optimale keuze voor het oplossen van de woningnood en genoeg woningbouwlocaties aan de ene kant, het maatschappelijk welzijn in de wijken en voor biodiversiteit en natuur in onze stad. En we willen graag steeds opnieuw die afweging kunnen maken. En we zijn bezorgd als we de motie zouden steunen, over de biodiversiteit versterken en herstellen en de basiskwaliteit natuur in 2040, dat we die keuzes eigenlijk al vastleggen en dat we niet meer die gehele afweging kunnen maken. Daar horen we ook graag reactie van de wethouder over. De tijd is beperkt, zie ik. Veel van de andere moties vinden we of niet thuishoren in de omgevingsvisie of juist het probleem illustreren dat ontstaat als we alleen voor verdichting kiezen. Daarom de vraag aan de wethouder, hoe zorgt de wethouder ervoor dat de kwaliteit van voorzieningen behouden blijft in de wijken als verdichting voor nu de enige optie lijkt?

De voorzitter: De heer Van Dam Timmers.

De heer Van Dam Timmers: Voorzitter, ik heb nog een vraag over de motie aantrekkelijke recreatie bij De Elzen en De Viersprong, die de PvdA mede-indient met de VVD. Daarin wordt eigenlijk opnieuw denk ik voor het buitengebied en voor dit gebied een programma gevraagd. En mijn vraag is, wat voegt dit toe ten opzichte van het eerder gelopen proces? Misschien ook een vraag aan de wethouder later, het eerder gelopen proces in dit gebied, waar uiteindelijk Staatsbosbeheer ons niet echt wil. Wat gaan we nu anders doen, dat dit wel tot een succes gaat leiden? Want op zich heeft het CDA heel veel sympathie, maar wij weten niet zo goed wat dit toevoegt.

De voorzitter: Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Wij denken dat dit een extra impuls kan zijn om het gesprek weer verder te voeren en om er extra nadruk op te leggen.

De voorzitter: Duidelijk. Was dat uw betoog, mevrouw Schnabel? Dan ga ik naar de heer Groenewege. Partij voor de Dieren.

De heer Groenewege: Dank u wel, voorzitter. Laat ik positief beginnen met biodiversiteit. Biodiversiteit is een apart speerpunt in de Dordtse omgevingsvisie. En dat is mooi en terecht, want Nederland heeft nog maar 15 procent van de oorspronkelijke biodiversiteit over.

We zijn de afgelopen eeuw ongelooflijk veel verloren, onder meer door pesticiden gebruik, landgebruik ik en de manier waarop wij dieren gebruiken voor consumptie. Voorzitter, voor ons voortbestaan zijn we niets minder dan direct afhankelijk van weerbare natuur. De aandacht gaat daar dan ook terecht naar uit het. Het kan natuurlijk altijd beter en dat verklaart vier van onze amendementen. Tegelijkertijd staan er ook veel punten in de omgevingsvisie die voor de Partij voor de Dieren tegennatuurlijk zijn, soms letterlijk. Zoals de zin, parken zijn uitermate geschikt voor evenementen. Het is duidelijk dat dit college belangen van feestgangers belangrijker vindt dan belangen van de meerkoeten die in onze parken wonen. Daarin is dit college niet uniek. Maar om de dieren die in de parken wonen überhaupt niet te noemen in de context van evenementen in parken, gaat wel heel ver. Daarmee onderscheidt dit college zich. Of denk aan comfortabel en duurzaam wonen voor onze inwoners. Toen wij als Partij voor de Dieren in deze raad kwamen in 2022, zei het college een duurzame warmteoplossing voor de binnenstad te onderzoeken. Het warmtenet scheen niet te kunnen en elektrische verwarmen bleek ook lastig. En ruim drie jaar later staat exact diezelfde taak voor het college nog steeds open op pagina 79 van de omgevingsvisie. Dat het college er in drie jaar tijd niet in is geslaagd om bewoners van de binnenstad perspectief te bieden op een comfortabele woning met duurzame verwarming, is echt treurig. Als je slappe doelen neerpent zonder deadline, moet je niet verbaasd zijn dat je ook daadwerkelijk niets binnenhaalt. En aan slappe doelen geen gebrek in deze omgevingsvisie. De luchtkwaliteit moet verbeterd worden, met zicht op de WHO-advieswaarde. Die moet zo snel mogelijk bereikt worden, pagina 151. Wat is zo snel mogelijk? Dat wordt niet duidelijk. Als je geen deadlines stelt, kan je ook niet over de deadline heen, zal de gedachte zijn. En dat is natuurlijk slim bedacht. De ambitie voor een klimaatrobuuste, klimaatbestendige stad wordt vijf jaar uitgesteld naar 2040. Maar Dordrecht is nog steeds koploper, bezweert het college. Voorzitter, u kunt zich voorstellen, wij zien een koplopersrol heel anders voor ons. Dit is geen omgevingsvisie die de Partij voor de Dieren geschreven zou hebben. Maar zoals je niet voor iedere duif een truitje kunt breien, kan je ook niet voor iedere zin in de omgevingsvisie een amendement indienen. Hoewel, de Partij voor de Dieren doet vandaag een dappere poging. De meerderheid van de amendementen en moties van andere partijen kan op steun van de Partij voor de Dieren rekenen. Beter voor Dordt dient bijvoorbeeld een belangrijk amendement in om geen woningbouw te plegen in het buitengebied. De Partij voor de Dieren steunt dat van harte en dient dat zelfs trots mede in. Er is nog voldoende binnenstedelijke ruimte om onze woningbouw in ieder geval tot 2031 aan de gang te houden. Met het Maasterras, Amstelwijk, Stadswerven, Gezondheidspark en kleinere ontwikkelingen, zoals Dubbeldam in Bloei. En tussen Stadswerven en de autoglasreparatie op de Staart blijkt ook nog ruimte te zitten.

De voorzitter: De heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Vraag aan de heer Groenewege. Er is meer dan genoeg ruimte, zegt hij en de locaties die hij noemt snap ik. Maar is hij er ook van overtuigd dat daar voldoende betaalbaar gebouwd kan worden en dat ook het groen in de stad, wat hem ook daar aan het hart ligt, en de biodiversiteit in de stad daarmee voldoende gegarandeerd kan worden?

De voorzitter: De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Ik denk dat we de biodiversiteit een plezier doen door binnenstedelijk te bouwen en door niet in het groen te bouwen. Als je de biodiversiteit vooruit wil brengen en je vindt die polder niet biodivers genoeg, doe daar dan wat aan. Dat was ook het argument bij de Dordtse Kil V. Toen werd er gezegd, die polder die stelt niks voor, bouw hem maar vol met blokkendozen. Dan stelt het al helemaal niks voor, zo'n biodiversiteitsgebied. Dan had je er beter in kunnen investeren om het biodiverser te maken. En u stelde de vraag over betaalbaarheid, geloof ik. Daar moeten we gewoon voor zorgen als gemeente, dat er een mooie mix ontstaat. En daar hebben we ook een aantal voorstellen voor die GroenLinks gelukkig mede indient.

De heer Van der Meer: Ik heb, als ik nog één opmerking en een reactie daarop vraag, in de beeldvormende sessie een mooi plan gezien voor nieuw Dubbeldam, waarin mogelijk een veel natuurlijkere verbinding tussen de stad en de omgeving tot stand komt. Heeft u dat ook gezien?

De heer Groenewege: Nee. Ons commissielid heeft die commissies gedaan. Dat heb ik niet gezien.

De voorzitter: Gaat u door, mijnheer Groenewege.

De heer Gündogdu: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Even een vraagje ter verduidelijking. Hoorde ik mijnheer Groenewege aangeven dat het gebied nieuw Dubbeldam mogelijk bestemd zou kunnen worden voor woningen?

De voorzitter: De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Nee, juist niet. En daar wilde ik zo op ingaan eigenlijk. Mocht dit alles toch niet voldoende blijken, we hadden het over alle wijken die nog gebouwd gaan worden. Mocht dat allemaal niet voldoende blijken, dan kijkt de Partij voor de Dieren graag kritisch naar de ambitie van dit college om inwoners van andere steden naar Dordrecht te trekken. Dat vereist nogal wat qua woningbouw. De Partij voor de Dieren schrappt die wens veel eerder en veel liever dan dat we met het beton transport richting de Zuidpool gaan navigeren om nieuw Dubbeldam te gaan bouwen. De nieuwe fusiepartij GroenLinks-PvdA wilde betonmolens alvast laten warmdraaien met hun amendement over nieuw Dubbeldam. Ze hebben de smaak te pakken bij GroenLinks na hun instemming met Dordtse Kil V. Partij voor de Dieren past voor meer bebouwing in de polder en dat amendement zullen we dan ook niet steunen. Gelukkig maakt GroenLinks het enigszins goed met allerlei verstandige voorstellen over groen en duurzaam wonen die we wel kunnen steunen. De VVD presenteert allerlei voorstellen voor minder nadruk op groen in het Dordtse groen. Groen is voor de VVD vooral een decorstuk voor allerlei verdienmodellen.

Evenementen, horeca en recreatie. Wat de Partij voor de Dieren betreft heeft de recreatieve functie van het Dordtse groen geen sterkere nadruk, maar verdienen kwetsbare natuurwaarden juist bescherming. Daarom zullen we deze voorstellen van de VVD niet steunen.

De voorzitter: De heer Noldus.

De heer Noldus: Voorzitter, een vraag. En gezien het eerdere debat had ik niet de grootste steun van de Partij voor de Dieren verwacht. Maar is dan ook het Stadspark voor de Partij voor de Dieren echt een gebied waar alleen het gaat over biodiversiteit?

De heer Groenewege: Er is een biodiversiteitscrisis gaande. We moeten plekken reserveren, ook binnen de stad, waar we ruimte reserveren voor biodiversiteit. En waar kan het beter dan in een Stadspark?

De heer Noldus: Want daar ben ik dan benieuwd naar, voorzitter. Want dat zijn keuzes die dan misschien zou verwachten bij de Biesbosch of echt bij het buitengebied. Maar als je die keuzes maakt, ben ik ook benieuwd welke gevolgen de Partij voor de Dieren daar dan aan geeft. Want dat heeft ook impact op een aantal keuzes die we dan mogelijk in de toekomst zouden gaan maken over voorzieningen, maar denk ook aan openbare verlichting om maar eens wat te noemen. Is Partij voor de Dieren dan ook bereid om dat soort keuzes te gaan maken?

De voorzitter: De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Jazeker. We hebben ook een motie ingediend voor vleermuisvriendelijke verlichting in Dordrecht, die helaas verworpen is. Natuurlijk zijn wij bereid om dat soort keuzes te maken. De VVD is juist niet bereid om dat soort keuzes te maken, wat erg jammer is. Ik had nog wat vragen van andere partijen waar ik ook even op in wil gaan en ik heb nog 45 seconden. De VVD stelde een vraag over onze motie over aanrijdingen met dieren en zij verwezen naar een eerdere motie van ons. Dat was de motie voorkom aanrijdingen met dieren van 24 september 2024. Daarvan zei de VVD, die is aangenomen. Dat is niet zo. Die is verworpen, onder meer omdat de VVD zelf tegenstemde. En de reden dat die is verworpen of dat de meeste partijen tegenstemde, was omdat die een directe investering zou vergen. Dit amendement legt een ambitie neer in de omgevingsvisie waar je mee aan de slag kan bij herinrichtingen. Dat vereist niet een onmiddellijke extra investering. Wij zien hier kansen om echt iets te doen voor de dieren. En ik had nog wat vragen, maar daar kom ik dan in mijn tweede termijn op terug.

De voorzitter: Dank u wel. Eerst de heer Hartmeijer en dan de heer Van Dam Timmers.

De heer Hartmeijer: Dank, voorzitter. Want ik hoor de heer Groenewege zeggen, hij wil het liefst niets in parken organiseren. Het moet vooral heel stil zijn. Maar een park in de stad is geen bos. Eerder wilde hij natuurlijk al Wantijpop ook onmogelijk maken in een eerdere vergadering.

Maar dan is toch de vraag of de stad ook niet een bepaald verdienvermogen moet hebben om bijvoorbeeld al dat extra groen, zoals bomen en het onderhouden, te kunnen financieren. En dat doe je bijvoorbeeld door evenementen naar je stad te halen te halen. Of moeten we dan alleen maar de belastingen verhogen? Ik vraag me af, wat kan er wel in een park?

De voorzitter: De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Volgens mij maakt de SP hier een karikatuur van de standpunten van de Partij voor de Dieren. Wat wij vinden, is dat er in de omgevingsvisie eenzijdig aandacht is voor de economische kant van evenementen in parken en te weinig aandacht voor de ecologische kant van evenementen in parken. En daar hebben we een opmerking over geplaatst. En ik had er graag een amendement over ingediend, maar op een gegeven moment moet je ook stoppen.

De voorzitter: Mijnheer Van Dam Timmers.

De heer Van Dam Timmers: Dank, voorzitter. Ik hoor een heel ... De emotie die op mij overblijft in ieder geval is een vrij cynische toon van de heer Groenewege in zijn hele woordvoering. En ik vraag me af, heeft de heer Groenewege ten aanzien van de moties en amendementen van het CDA iets minder cynisme of misschien wat meer liefde ontwikkeld?

De voorzitter: De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Ja. Er zijn zeker voorstellen van het CDA die we willen steunen. Iedere wijk een huisarts vinden we een goed voorstel. Behoud Schippersinternaat vinden we een goed voorstel. En er was nog een, ruimte voor sportvoorzieningen, wachten we even het antwoord van het college af.

De voorzitter: Laten we de interrupties een beetje feitelijk houden. Dit is allemaal een beetje vragen naar de bekende weg. De heer De Feijter.

De heer De Feijter: Wat bedoelt u hiermee?

De voorzitter: Of er liefde wordt gevoerd voor bepaalde amendementen. Ik merk dat het debat echt een hoog zacht karakter begint te krijgen met hele omfloerste interrupties en vervolgens ook weer hele omfloerste vervolgvragen. Probeer er een beetje scherp te brengen, zodat mensen nog thuis kunnen volgen wat op de inhoud de scherpe keuzes zijn die hier voorliggen. Want dat vind ik wel heel belangrijk, dat de inwoners van Dordrecht snappen, welke keuzes maakt de politiek bij de omgevingsvisie die hier nu voorligt? En ik denk dat we ook hen en dienst te bewijzen hebben, te snappen welke discussie door u hier gevoerd wordt. Mijnheer Van Dam Timmers.

De heer Van Dam Timmers: Daar was mijn vraag juist op gericht, om ook te kijken waar de Partij voor de Dieren staat ten aanzien van toch wel ruimtelijke keuzes die vanuit de CDA-fractie worden voorgesteld. Daar was dat juist als bedoeling op.

De voorzitter: Voelt de heer Groenewege nog een behoefte daarop te reageren? Nee. Dan ga ik naar de heer De Feijter.

De heer De Feijter: Dank u wel, voorzitter. Een hele feitelijke vraag die ik al in mijn termijn ook had gesteld. Benieuwd over het amendement 14, basiskwaliteit natuur in 2040, hoe de Partij voor de Dieren komt bij die 2040. Hoe dat een haalbaar jaartal is.

De voorzitter: De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Misschien is het geen haalbaar jaartal. Dat zou ook zomaar kunnen. Dat horen we zo meteen van het college. Wat we vooral belangrijk vinden, is dat we ... Wat we hebben gehoord van mensen door met mensen te praten die verstand hebben van omgevingsvisies is, het is belangrijk om deadlines te stellen, want dan kan je ergens aan gehouden worden. En als er ambities instaan van, we willen zo spoedig mogelijk dit realiseren of hier komen we wel een keer aan toe, wij hebben er weinig vertrouwen in dat dat dan ook daadwerkelijk gebeurt. En we zagen mooie overlap tussen die basiskwaliteit natuur en tussen de klimaat robuuste gemeente. Want ook voor die klimaat robuuste gemeente, die deze gemeente in 2040 wil zijn, zal je veel moeten investeren in natuur en in water opnemend vermogen. Gezien die overlap dachten we, dat zou best wel eens mooi op elkaar aan kunnen sluiten in 2040.

De heer De Feijter: Voorzitter? Dezelfde kant.

De voorzitter: De heer De Feijter. Gaat uw gang.

De heer De Feijter: Dank u wel. Duidelijk. Dan wachten we dat eventjes af van de wethouder. Over één amendement nog een laatste vraag. Dat is amendement 16, geen kantoor hotspot in het Weizigtpark. Ik heb het idee als ik de omgevingsvisie lees, dat dit op de pagina's waar de heer Groenewege aan refereert, dat dat geen gedetailleerde kaarten zijn. En de ChristenUnie/SGP die steunt de zoektocht naar meer woningbouw en werkgelegenheid juist rondom ov-knooppunten. Dat vermindert ook de CO2-voetafdruk, voor de forens in ieder geval. En dat zou de Partij voor de Dieren toch ook sterk moeten aanspreken, lijkt mij. Vanwaar dit amendement?

De heer Groenewege: Jazeker. En we vermoeden zelf ook dat het gevolg is van slordigheidjes, dat die aanduidingen op die kaarten midden in het park staan opgetekend. Maar we vinden het wel belangrijk, die omgevingsvisie die stel je voor een aantal jaar vast, dat dat nauwkeurige kaarten zijn. En dat we niet de illusie wekken dat we daar in het park kantoorkolossen gaan bouwen, omdat het eenmaal naast het station ligt. Bovendien vinden we ook op de rand van het Weizigtpark, aan de rand van Oud-Krispijn en aan de rand van Nieuw-Krispijn staan ook van die Verdichting spijltjes ingetekend. We zouden daar echt wel een goed gesprek over willen hebben in de raad voordat we besluiten, laten we eens op die locatie, bijvoorbeeld in het vierkant in Krispijn, gaan verdichten. Dat is nogal een ingrijpende maatregel ook voor de bewoners daar.

De voorzitter: Dat was hem, mijnheer Groenewege? Duidelijk. Ik kijk nog even rond. Dan ga ik naar de heer Safranti van de fractie DENK.

De heer Safranti: Dank u wel, voorzitter. Ik zal uw advies volgen en mijn beurt overslaan dit keer. En ik volg en blijf het nauw opletten.

De voorzitter: Dank u. Ik ga naar de fractie van Gewoon Dordt. Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Dank u wel. Voorzitter, u zei net iets over dat we concreet, specifiek, wat dan ook moesten zijn, omdat dat anders allemaal voor de inwoners niet duidelijk genoeg zou zijn waar we het over hebben. Ik kan u vertellen, voorzitter, dat ik denk dat een heel groot deel van de mensen wat hier zit geen touw kan vast kan knopen aan waar we mee bezig zijn. Er ligt een omgevingsvisie voor van 184 pagina's. Dat heb ik in de commissie al gezegd, er zijn mensen die allemaal hebben gelezen. En het is niet zo dat die van vreugde op de tafel staan. O, mijnheer Van Dam Timmers wel, maar dat is wel vaker de uitzondering. Ik ben blij voor hem. Dan ben ik alleen natuurlijk van mijn à propos. Omgevingsvisie. Wij hebben het er in de fractie over gehad. Een visie. Een visie is volgens ons iets dat je over langere tijd gaat bekijken, wat wil je met de stad? En in het document staat al opgetekend dat het een beleidsrijk document is. Dat is geen visie. Als we alles wat over beleid gaat dat er uithalen, op hoeveel pagina's zouden we dan komen? Is best een interessant iets om uit te voeren natuurlijk. Die omgevingsvisie die zien wij echt als een leidraad voor de ambtenarij. En het staat er ook letterlijk in, dat dat is om voor ... Bindend kader voor de bestuursorganen in de stad. Allemaal prachtige woorden natuurlijk, maar wat heeft die inwoner eraan? En er zijn gemeentes waar ze dat ook in de omgevingsvisie gewoon vertellen. Dat is heel mooi. Wat kun je ermee? Waar kun je invloed op uitoefenen? Wat heeft het voor jou ... Ik bedoel, wij zitten hier over van alles en nog wat, we moeten dit, we moeten dat, biodiversiteit, noem maar op. Dit moet je wel toevoegen, dat moet je niet toevoegen. Allemaal prachtig, maar wat heeft die inwoner eraan? Wat wil hij als die een dakkapelletje of de buurman gaat een dakkapelletje plaatsen, wat kan die dan? Wat is er concreet te maken voor die inwoner? Niet deze omgevingsvisie op deze manier in ieder geval. Betekent overigens niet dat wij tegen gaan stemmen. Wat dat betreft zijn we ook wel watjes. Maar je moet veel kritischer kunnen zijn op wat er voorligt. En voor ons, als we dan al op een thema moeten inzoomen van de omgevingsvisie, dan vinden wij een heel belangrijke de verdichting en dat daar zijn grenzen zitten. Wat dat betreft zijn we blij met het amendement van GroenLinks-PvdA over nieuw Dubbeldam. Iets wat wij van harte zouden kunnen ondersteunen als dat ontwikkeld wordt. Dat is één. En twee, ik heb beloofd dat ik niet zou praten over de aanleg van een F1 circuit in de Biesbosch. Dat gaat weer iets te ver. Maar wij vinden wel dat als je de ambitie vasthoudt om te groeien naar 140 duizend inwoners, je dat niet kan doen binnen de contouren. En dan zal je echt met elkaar moeten gaan kijken hoe je dat op een verantwoorde wijze kan doen. Ja, in de polder. En daar is helemaal niks mis mee. Dat kan gewoon gebeuren zonder dat daar slachtoffers door vallen. Want er zijn namelijk hele stukken grond die verder weinig extreme waarde hebben, als je dat op een ... Je moet er geen, hoe heet dat ook alweer? Bijlmer van maken natuurlijk.

Maar de wethouder heeft zelf aangegeven, dat kan, als er op een kwalitatieve manier woningbouw wordt toegevoegd. En dat kan ook in ieder segment. Daar moet je het gewoon met elkaar over durven hebben. En voorzitter, dat was het ongeveer. Maar ik heb nog wel één extra opmerking. En dat is toch ook wel weer een technische. Er staat een colofon en daar staat, ik ga het erbij pakken, want op een gegeven moment weet ik ook niet meer alles uit mijn hoofd. Helemaal achteraan natuurlijk. Daar staat, disclaimer, bij het samenstellen is de grootst mogelijke zorgvuldigheid nagestreefd. Toch kan de informatie in deze uitgave niet juist of onvolledig, bijna onmogelijk, onvolledig zijn. De gemeente Dordrecht is hiervoor niet aansprakelijk. Het lijkt me echt heel gek, voorzitter, dat je een document vaststelt met elkaar en dat je daar dan als gemeente niet voor aansprakelijk bent. En ik zou het heel erg op prijs stellen als dat veranderd wordt.

De voorzitter: Dank, mevrouw Koene. Ik ga naar de heer Gündogdu van Op Ons Eiland.

De heer Gündogdu: Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, om de tijd die tot mijn beschikking is zo efficiënt mogelijk te gebruiken, wil ik mijn tijd met name gebruiken voor het amendement die ik wederom namens Gewoon Dordt, VVD, DENK, GroenLinks en CDA wil indienen en dat heeft de titel de kop van de Staart. Voorzitter, om en nabij een jaar of 10 geleden hebben wij een fatale fout gemaakt door het voormalige LIPS-terrein op de Merwedestraat als gemeente niet aan te kopen. Menige fractie heeft hier daar aandacht voor gevraagd, maar het antwoord was keer op keer, wij hebben geen actief grondbeleid. Met als gevolg dat er andere initiatiefnemers de gronden hebben gekaapt, terwijl we destijds ook al wisten dat we binnenstedelijk zouden gaan bouwen en dat we enorm schaarste hadden aan ruimte. Nu doet zich een kans voor wat we allicht kunnen herstellen middels het aannemen van dit amendement. Voorzitter, op de Merwedestraat is er een strookje terrein, om en nabij vierenhalf hectare groot, waarvan bijna 75 procent in handen van de gemeente is. En toevalligerwijs ook erfpacht op berust op de twee grootste bedrijven die daar zijn gevestigd. En die lopen in 2034 af. In deze raad hebben wij met elkaar afgesproken dat we in ieder geval 5 jaar voorafgaand aan het aflopen van een erfpachttermijn de bedrijven of bewoners informeren dat de erfpacht niet wordt verlengd. Zover zijn we nog niet, maar we stellen nu een omgevingsvisie vast. En terecht de opmerking van mevrouw Koene. Zij gaf aan, waarvoor stellen we dit vast? Daar heb ik denk ik wel een kort antwoord op, om juist ook onze inwoners te bedienen om in het kader van een woning, het hebben van een woning, het mogelijk maken van woningen, op deze locatie te realiseren. Dat heeft natuurlijk tijd nodig. Dat zal niet van vandaag op morgen gebeuren. Maar in ieder geval, dit amendement roept op om het terrein, ik zal de namen van de bedrijven die daar zijn gevestigd niet noemen, maar er is ook wel een kaart bijgevoegd bij de toelichting van dit amendement. En het amendement roept op om dit terrein, dit gebied, in ieder geval te transformeren naar woongebied met voorzieningen die heel hard nodig zijn in de wijk de Staart. Voorzitter, het zal u ook wel opgevallen zijn, misschien niet u persoonlijk, maar deze raad in ieder geval, dat de wijk Staart de afgelopen jaren bijna niet in beeld is geweest in deze raad. In ieder geval is dit misschien een eerste stap om een kwaliteitsimpuls te geven, om toch wel enigszins datgene wat we hebben nagelaten de afgelopen jaren te compenseren. Dank u wel, voorzitter. Hierbij wil ik het laten.

De voorzitter: Een interruptie. De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Misschien een wat technisch vraagje hoor, maar met het amendement van Op Ons Eiland verwijderen we de tekst dat we dit gebied aanwijzen als toekomstig transformatiegebied. En vervolgens verwijzen we er wel weer naar als transformatiegebied. Maar we vragen ons toch af of het verstandig is om dat stukje tekst te verwijderen.

De voorzitter: De heer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Voorzitter, een hele terechte vraag hoor, mijnheer Groenewege. Het is transformatie naar woningbouw plus voorzieningen, daar waar er eerst transformatie onder andere naar bedrijvigheid was. Dat is het grote verschil. Ik wil u er ook aan herinneren dat wij in 2023, oktober 2023, ook in deze raad een document hebben vastgesteld, een voorstel vanuit het college om niet meer bedrijfsruimte onder de 200 vierkante meter toe te staan in het gehele grondgebied van het eiland.

De voorzitter: Dank. Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Voorzitter, een korte vraag ter verduidelijking. Hoe staat dit plan in verhouding tot Stadswerven, waar ook al veel woningen zijn en wat dicht in de buurt ligt en waar ook voorzieningen zijn?

De voorzitter: De heer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Ik heb het zelfs opgenomen in de toelichting. Wij denken dat dit een heel mooi natuurlijke aanloop is van de Stadswerven, de overgang van de Stadswerven, naar de Staart. Het heeft zo zijn natuurlijk beloop. En voorzieningen, dat is natuurlijk heel breed. We moeten altijd kijken wat voor voorzieningen er nodig zouden zijn in de wijk de Staart, dan wel Stadswerven. Het is niet vooraf ingevuld, dit soort voorzieningen zouden er moeten komen, maar het is altijd zoeken naar een juiste mix.

De voorzitter: Dank u wel. Was dat uw ... Dank u wel. Dan ga ik naar de heer Hartmeijer van de SP.

De heer Hartmeijer: Dank, voorzitter. Ik begin ook even met de motie van mijn buurman, Op Ons Eiland. Daar staan we heel positief tegenover. Het gebied waar het hierom gaat, om de Staart, is al aangewezen tot transformatiegebied. Ik denk dat het goed is dat op deze gemeentegrond ook de gemeente het voortouw neemt en hier de regie oppakt. Juist niet om er een luxe wijk van te maken, maar een mix met daarin veel huizen in een goedkoper segment. Het enige is dat we hopelijk niet nog 8 of 10 jaar hoeven te wachten op een huisarts op de Staart. Dat kan hopelijk wel wat sneller. Wat een brugje is naar het CDA. Amendement over de huisarts, daar kunnen we ons helemaal in vinden. Er wordt al gesteld dat er gemonitord gaat worden om te kijken of er aanvullende inzet nodig is op voorzieningen. Dat is goed, want we hoeven niet altijd te wachten tot private partijen ergens mee komen, zoals de heer Van Dam al aangaf. En we weten al dat de Staart het een en ander mist, onder andere een huisarts.

Wat ons betreft goed om dat expliciet te maken. Dan hebben we een amendement van Beter voor Dordt over de Oude Boomgaard. Die begrijp ik niet helemaal, want de raad heeft met 24 stemmen voor in mei dit jaar een motie van de Groenewege aangenomen die de wens uitsprak dat er een bouwproject met een mix aan type woningen gerealiseerd moet worden op die locatie, met veel groen, en we afstappen van het oorspronkelijke idee van 15 villa's. Dat hebben we de ontwikkelaar meegegeven en nu wil Beter voor Dordt het tegenovergestelde in de omgevingsvisie amenderen. Geen steun. Dan het amendement van de VVD. Stadspark ook bruisend hart. In een park moet je altijd heel precies kijken wat je wel of niet wenselijk vindt om toe te voegen. Zaken moeten altijd goed in balans zijn met het groen. In het Wantijpark staan we ook bepaalde voorzieningen en initiatieven toe en toch kun je het nog prima beleven als park. Dit amendement kunnen wij steunen, omdat je ook niet per se op voorhand alles uit moet sluiten. Dan hebben we een amendement van het CDA over ruimte voor sportvoorzieningen. In je ruimtelijke planning zijn sportvoorzieningen op strategische plekken zeer wenselijk. Die steunen we ook. De Partij voor de Dieren, aanrijding met dieren. Ik weet niet zeker of het nodig is om alle verkeersroutes zo in te richten, maar ik kan me voorstellen dat je dan gaat kijken welke routes er veel autoverkeer hebben en ook waar 's avonds veel gereden wordt als er slecht zicht is. Dan lijkt me dit wel een goed idee. Ook van die partij is gemengde buurten. Het overkomt je wel eens dat je je in een moderne Vinex-wijk bevindt, zoals de Volgerlanden in Hendrik-Ido-Ambacht. Eindeloze rijen blokken met alleen maar dezelfde soort huizen, straten zonder enig karakter. Terwijl er ook voorbeelden zijn, ook gelukkig hier in Dordt, die een grote mix hebben aan type woningen en dat levert ook vaak de leukste straten op. Dit is een mooi streven, zonder dat je het op voorhand helemaal in beton giet. De eenzijdige villawijkjes, lijkt me helder dat wij hier ook voor zijn. De honden uitlaatplek dat is inderdaad een gemis. Tolbrugkamp wordt als suggestie meegegeven en ik denk dat dit een gebiedje is dat überhaupt een verbeterslag kan gebruiken. Prima om dat mee te nemen. Duurzame opwekking van GroenLinks. Traject voor realisatie windenergie langs de A16 is als ik het goed heb begrepen onderweg. Ik meen mij te herinneren dat belanghebbenden in dat gebied ook eerder al hebben aangegeven dat er zelfs meer kan dan oorspronkelijk gepland. Dat geeft wel veel draagvlak. Dan hebben we nog GroenLinks, parkeren in woonwijken, waar ik net al iets over gevraagd heb. Bij nieuwe projecten kan er altijd maatwerk geleverd worden, ondergronds, aan de randen, enzovoort. Daar hebben we geen amendementen voor nodig, maar wij zien niet hoe je dit als stelregel voor de hele bestaande stad kunt invoeren. Want volgens mij hebben we die ruimte gewoon niet. Dan hebben we nog moties van Beter voor Dordt over zonnepanelen. Ik hoor graag van het college wat we hier al mee doen en of dit iets toevoegt aan beleid, want ik kreeg wat echo's uit eerdere raadsvergaderingen toen ik de voorstellen las. Bij nieuwe parkeergarages kan in ieder geval het toevoegen van panelen sowieso wel worden meegenomen. En dan nog eventjes over het bouwen in het buitengebied. Zoals ik in de commissie al aangaf, lijkt het me niet verstandig om nu op voorhand al op één specifiek gebied in te zoeken en te zeggen, daar gaan we wel bouwen in de polder, want dat schept ook verwachtingen. Ik denk alleen wel dat we de discussie breed moeten voeren in welke mate we in de toekomst vast blijven houden aan het voornemen van niet bouwen in de polder.

Maar dat bouwen is voor de komende jaren wat ons betreft nog niet aan de orde. Maar daarna kan dat veranderen. En daar wilde ik het even bij laten. Dank u.

Mevrouw Schnabel: Voorzitter, mag ik ...

De voorzitter: Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Is de heer Hartmeijer het eens als je namelijk ... We hebben, zoals de heer Hartmeijer zelf ook vindt, veel sociale huurwoningen nodig, want die zijn belangrijk. Maar op het moment dat we alleen bouwen binnen de verstedelijking, dan bouw je vaak op particuliere grond en dat maakt sociale woningbouw veel duurder. Als je de optie zou openlaten om in het buitengebied te kunnen bouwen, dan worden daarmee ook sociale huurwoningen minder duur. Hoe kijkt de heer Hartmeijer daartegenaan?

De voorzitter: De heer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Voorzitter, zoals ik nu heb gezegd, de komende 8-10 jaar is denk ik bouwen in de polder of wat nu buiten bebouwde kom is, is denk ik nog niet aan de orde. Maar we zouden wel die discussie al breed kunnen voeren, wat willen we in de toekomst wel eventueel zien? En daar kan dit dan ook in meegenomen worden, zeker.

De voorzitter: Dat was hem? Dank u wel. Dan ga ik naar mevrouw Pichel van de fractie van Forum voor Democratie.

Mevrouw Pichel: Dank u wel, voorzitter. Het raadsvoorstel Dordtse omgevingsvisie wordt in onze visie gekenmerkt door een gebrek aan realisme. En dit wordt zichtbaar in het samengaan van ambities die met elkaar op gespannen voet staan. Het gelijktijdig streven naar meer woningen, meer biodiversiteit, betere gezondheid, klimaatneutraliteit, economische groei en met dit alles een betere levenskwaliteit is een onhaalbare kaart. Het gebrek aan realisme springt het meest in het oog en het neemt zelfs surrealistische vormen aan in het voorgestelde klimaatbeleid. De energietransitie vereist dat in 2040 alle woningen van het gas af zijn en daarnaast de volledige elektrificatie van het bestaan. Om dit alles te realiseren, door aanpassing aan woningen, het verzwaren van het elektriciteitsnet, is een inspanning aan menskracht nodig, waarvan ons de onuitvoerbaarheid al is verzekerd. De netwerkbeheerders waarschuwen ons keer op keer voor netcongestie, wat neerkomt op schaarste en rancunering van stroom. De uitwerking daarvan op de Dordtse samenleving zal ontwrichtend zijn. Het opslaan van energie en batterijen staat qua techniek nog in de kinderschoenen en brengt aanzienlijke risico's en vervuiling met zich mee. De moeilijk plaatsbare windturbines zullen een ontsiering van het landschap zijn. En aan andere schaduwzijde van de energietransitie zijn de astronomische kosten ervan. En tot slot, voorzitter, Dordrecht mag dan een eiland zijn, maar wat klimaat betreft leven we niet op een eiland. Het wordt steeds duidelijker dat het mondiale gebruik van fossiele brandstoffen de komende jaren niet afneemt, maar toeneemt, waardoor de klimaatdoelstellingen volstrekt onhaalbaar zijn geworden.

Wordt het niet eens tijd om uit de tunnel te stappen, de werkelijkheid tot ons laten doordringen en onze tijd, geld en energie te investeren in het oplossen van problemen waar we wel invloed op hebben? Wij zullen in ieder geval een aantal amendementen en moties steunen die mogelijk verbetering brengen aan dit plan. Maar verder in het kader van nee is ook een antwoord, zullen we tegen het voorstel stemmen.

De voorzitter: Dank u wel. De Heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Voorzitter, een vraag aan mevrouw Pichel. Eigenlijk twee. De ene is, want ze zegt, klimaatverandering is onvermijdelijk, er wordt toch meer fossiele brandstof gebruikt. Wij zijn niet voor om je daarbij neer te leggen. Ik begrijp dat zij zich daar wel bij neerlegt. Maar heeft zij zicht op wat de consequenties daarvan zijn? De tweede vraag is praktischer, over netcongestie. Netcongestie komt onder andere voort uit het feit dat we heel zwaar op zonne-energie inzetten en heel weinig op wind naar verhouding. Op het moment dat je die mix gelijkwaardiger maakt wordt netcongestie minder. Ten tweede, als je meer duurzame energie op het Eiland van Dordrecht opwekt, kunnen bedrijven daar lokaal gebruik van maken en voor een deel buiten het net om ...

De voorzitter: De heer Van der Meer, wat is uw vraag?

De heer Van der Meer: De netcongestie. Realiseert mevrouw Pichel zich dat?

De voorzitter: Mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Ik probeer ... Even terug naar vraag één, want dat had ermee te maken, de impact. Ik had het over het stukje fossiele brandstof wat mondiaal toeneemt. En uw vraag, u gaf daarbij aan dat dat niet de reden is voor Dordrecht om dat niet te doen. Begrijp ik dat goed?

De heer Van der Meer: De vraag was in concreto, voorzitter, of mevrouw Pichel ziet wat de consequenties zijn als we die klimaatverandering niet proberen af te remmen.

Mevrouw Pichel: Dat is eigenlijk ook wat ik aangeef. Andere landen en als we het hebben over bepaalde landen die gewoon veel meer produceren en op mondiale schaal natuurlijk veel meer invloed hebben, gaan wij ontzettend veel geld investeren in een minimale impact, als er überhaupt al impact is. En daar zetten wij serieus onze vraagtekens bij. Dat neemt natuurlijk niet weg dat we altijd moeten kijken naar verbetering en verduurzaming. Dat zijn dingen, je kunt altijd dingen slimmer doen en beter aanpakken. En als we gaan kijken naar verbruik, verbruik verminderen, minder consumeren, dat zijn echt dingen waar we naar kunnen kijken. Alleen wij zien dat de acties die nu worden uitgevoerd minimaal effect hebben, maar wel ontzettend veel geld kosten. En dan komen we op vraag twee, moet ik me even herinneren waar dat over ging. Help me even. Het is laat. Mijnheer Van der Meer, de tweede?

De heer Van der Meer: De tweede vraag was of u zich realiseert dat er maatregelen zijn om die netcongestie te verminderen. Daar ziet het amendement juist op.

Mevrouw Pichel: Ik weet hem weer. Want u geeft aan, netcongestie komt ook omdat er eigenlijk voldoende windenergie is en dat zou dat dan weer op moeten heffen. Ook dat vragen wij ons af, of dat inderdaad echt helpt. Want wat we nu ook inderdaad zien van de windturbines in andere gebieden, is dat er overdag te veel is, wat ook weer door bepaalde agrarische sectoren natuurlijk verder geleid wordt naar de rest van Europa en dat er altijd dan weer een tekort is rond 18.00 uur wanneer we een piek hebben. We hebben daar ook sterke twijfels bij, of dat ook daadwerkelijk de oplossing gaat zijn. En daar kijken we dan ook weer naar. Als we niet zeker weet of dat de oplossing is, maar er moet wel heel veel geld en heel veel middelen naartoe, dan pleiten we wellicht voor andere oplossingen.

De voorzitter: De heer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Dank u wel, voorzitter. Ik heb besloten om niet ieder amendement of motie langs te gaan, maar om in te zoomen op de amendementen over bouwen in de polder. Wanneer we kijken naar Dordrecht op Google Maps, dan is 40 procent van ons eiland bebouwd en 60 procent is polderlandschap slash Biesbosch. Wanneer het amendement van GroenLinks-PvdA ter sprake komt, dan lijkt het in dit debat soms alsof we dat hele polderlandschap willen volstorten met beton. Maar dat is simpelweg niet waar. Het gaat hier omhoog uit 8 procent van het totale polderlandschap. Met andere woorden, 92 procent van het polderlandschap blijft onaangetast en behouden. De vraag is, wat weegt zwaarder? Willen we koste wat het kost doen alsof alles onaantastbaar is of gunnen we Dordtenaren eindelijk de kans op een woning? Want vraag het maar aan de ouders die geen huis kunnen vinden voor hun vijftienvijftigjarige zoon of dochter, of de andere duizenden mensen die al jaren op een wachtlijst staan. Zeggen zij nee tegen die 8 procent? Of zeggen zij volmondig ja tegen een eerlijke kans op een thuis in hun eigen stad? Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank, mijnheer Van der Spoel. Dat was de eerste termijn van de zijde van de raad. Dan gaan we nu naar de eerste termijn van het college. En geef ik als eerste het woord aan de heer Burggraaf, voor wie het leeuwendeel van de amendementen zal zijn.

De heer Burggraaf: Dank, voorzitter. Dat denk ik eerlijk gezegd niet. We hebben namelijk in de commissies vooral met elkaar de discussie gevoerd, maar het is een omgevingsvisie die erg breed is en alle domeinen raakt en samenvat. En dat maakt ook dat we de amendementen hebben verdeeld over het college. Ik zal er op een aantal ingaan, met name over de ruimte al dan niet in de polder, met betrekking tot de economische functies. Dat waren ze volgens mij. En voorzitter, ik wil eigenlijk beginnen met toch allereerst eigenlijk complimenten alvast geven aan onze ambtelijke organisatie. Want u treft een stuk aan van 200 pagina's, wat in een zeer intensief traject is geweest, waarbij echt heel veel collega's in onze gemeente betrokken zijn geweest met allemaal verschillende expertises, inhoudelijk. En die hebben met elkaar samen een stuk gemaakt die nu echt eens een keer al die verschillende opgaves en ambities bij elkaar brengt.

En daar is echt een ontzettend mooi stuk uitgekomen, waar we ook in het college met elkaar hebben vastgesteld dat we een hele mooie slag hebben kunnen maken van omgevingsvisie 1.0, waarin het vooral ging om de machine aan het werk te krijgen en een aantal dingen kwantitatief vast te stellen, naar nu een stuk waarin vooral de kwaliteit van de ambitie wordt weggelegd. En dat is in ieder geval alvast een heel mooi resultaat. En als ik zo iedereen hoor in de woordvoering, de stemming moeten we natuurlijk nog even afwachten, maar dan hoor ik dat ook weer terug in uw woordvoeringen, dat er echt nog wel politieke aanscherpingen en keuzes in zijn, maar dat er gewoon een heel sterk fundament en basis staat. Dat wilde ik graag even benoemen bij deze. Dan, voorzitter, wat ligt er dan nu voor in de omgevingsvisie 2.0? Een hele duidelijke, centrale ambitie, dat we gaan voor een eiland met kwaliteit. Dat levendig is, veilig en groen, dat ontmoetingen faciliteert, waarbij je de voorzieningen dichtbij hebt, de stadsvoorzieningen op hoog niveau behouden kunnen blijven, de hoge ambities worden vastgehouden, koersvast, maar wel met de realiteit dat het soms financieel niet uit zou kunnen of soms met elkaar schuurt, maar dat je dan ook de tijd omarmd om daarin flexibiliteit te tonen. Want dat wil zeggen, lever niet in op je hoge ambities, maar neem dan ook af en toe de tijd om het op een later moment te realiseren. En tegelijkertijd ook wel het realisme dat we schaarse ruimte hebben op het eiland en het slim moeten benutten. En soms ook gaandeweg zullen ontdekken dat bepaalde ambities dusdanig schuren met elkaar dat we met elkaar weer opnieuw het gesprek hebben te voeren. Maar wacht, we kunnen het niet allebei op een tiende realiseren, waar leveren we wat op in of waar passen we het op aan? En daarvoor bent u vanzelf aan zet als raad, want u begint met die verre ambities. Die komen daarna weer in programma's terug in omgevingsplannen en daar wordt dat verder ingevuld en zullen we met elkaar vanzelf ook weer het gesprek voeren op het moment dat het nadere keuzes vraagt. Maar de focus is heel erg duidelijk en dat is doorgaan op de lijn die u als raad nu al zeker 10 jaar, maar eigenlijk denk ik wel langer, al meegeeft. Bouw, binnenstedelijk, zorg dat je gaat verdichten, want daarmee kan je juist heel veel kwaliteit bereiken. We hebben het onlangs voor de zomer gezien met vaststelling van het bestemmingsplan Maasterras, waarin je een gebied met heel veel infrastructuur echt tot een veel groenere en fijnere woonwijk kan creëren. Je ziet het bij de verdichting, u noemt in de commissie bijvoorbeeld rondom stadspolders, waar je ook merkt dat voor corporaties er nu nog eigenlijk te weinig investeringscapaciteit is om te verduurzamen, wat ook vaak samenhangt met bijvoorbeeld ingrepen als van een HVC en een stadsverwarming. Waarbij je ziet, als je dan gaat verdichten, kan je ook dat soort investeringsopgaves juist in beweging brengen en dan kan verdichting ook juist die kwaliteit in de stad brengen, naast de woningen waar velen op wachten. Daarmee vind ik het ook echt wel een valse tegenstrijdigheid om te zeggen, met die verdichtingsopgave kan je die woningen niet realiseren of niet snel genoeg. Want als je kijkt hoeveel we inmiddels gerealiseerd hebben, dan is dat ruim 3000, bijna 4000 woningen. In harde planvoorraad al zo'n 5000 woningen. Dan heeft de gemeente echt al heel veel geleverd om te zorgen dat die plancapaciteit en de bouwcapaciteit er is. En dan is het ook niet zo dat als je daar maar meer aan toevoegt, dat er dan vanzelf ook meer woningen ontstaan.

Nee, dat vraagt juist om focus op de realisatie ervan en ook te durven kiezen om voor die plekken vooral duidelijkheid te scheppen, daar moet het gaan gebeuren. De kwaliteit van het buitengebied en het open landschap, dat is wat we hier in deze omgevingsvisie nader hebben gekwalificeerd. En waarvan we hebben gezegd ...

De voorzitter: Wethouder, let u wel even op uw spreektijd. Er zijn andere wethouders die nog aan het woord moeten komen.

De heer Burggraaf: Zeker. Ik ga nu heel snel tot de conclusies komen.

De heer Van der Meer: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Van der Meer. Uw microfoon.

De heer Van der Meer: Een vraag aan de wethouder. Hij geeft aan dat met verdichting we een eind op streek zijn. Ik zie wat er allemaal loopt en dat is mooi. Tegelijkertijd een vraag of de wethouder ervan overtuigd is dat binnen die locaties waar we nu over hebben voldoende betaalbare woningen kunnen komen. En ten tweede of daarmee ook alle andere ambities die ruimtebeslag vergen gestand kunnen worden gedaan.

De voorzitter: De wethouder.

De heer Burggraaf: Voorzitter, dat zijn getallen die ik net heb genoemd, waarbij de analyse er ligt dat we vooralsnog zien dat we die ambitie gewoon kunnen bereiken. En tegelijkertijd ook het realisme is dat je in de verdere uitwerking gaat ontdekken dat het af en toe een keer schuurt en dat je daar weer eens wat keuzes in moet maken. En daar is ook de beleidscyclus rondom de Omgevingswet en omgevingsvisie op ingericht. Je zet de lange termijn ambities neer, je gaat dat vervolgens in de praktijk tot planvorming uitwerken en dat ga je monitoren. En vervolgens evalueer je en kijk je na een bepaalde tijd, kunnen we nog steeds al die ambities halen? En als dat niet zo is, vanzelf het gesprek voeren, betekent het dan dat je misschien sommige ambities moet aanpassen. Ik heb hier een aantal varianten ook al in de raad over voorbij horen komen. Dat kan zijn als het gaat om je duurzaamheidsambities, dat kan zijn als het gaat om het aantal woningen dat je wil realiseren, dat kan zijn over bepaalde kwaliteiten. Maar goed, dat doe je gaandeweg. En daar is het instrument van de Omgevingswet juist bij uitstek toe ingericht. En dan om even in te gaan op het amendement, voorzitter ...

De voorzitter: Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel, voorzitter. Als we de omgevingsvisie lezen, dan lezen we eigenlijk niet heel concreet wat het daadwerkelijk voor de wijk gaat betekenen. Hoe komt de wethouder tot de conclusie dat het voorzieningenniveau kwalitatief omhoog brengt, om alleen op de wijken of alleen in de bestaande bouw te investeren?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Burggraaf: Voorzitter, omdat we met elkaar hebben geconstateerd dat we een hoog stadsvoorzieningsniveau hebben, wat een Sportboulevard kent, mooie musea, een binnenstad die uiteindelijk duurzaam op dit niveau alleen maar kan blijven als je ook voldoende bezoekers daarvoor hebt en voldoende omzet daarvoor hebt. Dat is waarom er een ambitie ook ligt om te groeien als stad, daar ook een keuze onder ligt om juist nabij dat soort voorzieningen in de wijken ook te gaan verdichten en daar de mensen te laten wonen. In het kader van de veroudering is het juist bij uitstek ook fijn, als mensen op een gegeven moment wat minder mobiel worden, ook juist nabij de voorzieningen zitten. En tegelijkertijd dat je slim de ruimte wil gebruiken. Vroeger werden scholen gebouwd, maar dan had je alleen een school. En tegenwoordig zien we dat we scholen ook neerzetten met daarboven woningen. Je zorgt gewoon dat je op een slimmere manier voorzieningen en wonen in die schaarse ruimte combineert, waarmee je heel veel doelstellingen tegelijkertijd haalt. Je gaat zuiniger om met de ruimte. Laten we maar even zeggen, als de senioren boven een school wonen, dan hebben ze ook nog overdag een enorm leuke levendigheid voor de deur, wat echt kwaliteit van leven biedt. Wat nabij buurtvoorzieningen en winkels is, et cetera. Dat ze ernaartoe kunnen lopen en ook een stuk gezonder blijven. Kortom, met verdichten kan je juist heel veel kwaliteit in je stad brengen en ook voor onze Dordtenaren.

De voorzitter: Mevrouw Koene. Ik ga in beginsel gewoon even één interruptie toestaan, want dit gaat lang duren. Eén vraag en als iemand anders daar nog een vervolgvraag op heeft, kan dat.

Mevrouw Koene: Dank, voorzitter. Voorzitter, de wethouder wordt heel erg blij van alsmaar verdichten. Dat hoor ik hem nu keer op keer zeggen. En dan omdat de polder zijn longen moet behouden. Waarom behouden we niet gewoon de longen in de stad en gaan we een klein beetje in de polder bouwen? De mensen in gewoon in de wijken die hebben toch ook recht op longen?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Burggraaf: Voorzitter, ik denk dat mevrouw Koene dan duidt op het groen in de wijk. Dat staat ook in de startnotitie die u heeft vastgesteld van de verdichtingsprincipes, dat dat nadrukkelijk ook een belangrijk uitgangspunt is, dat er ook voldoende groen nog in de wijk is. En tegelijkertijd hebben we, ik heb het ook in de commissie genoemd, onder andere tijdens corona ontdekt, maar tegenwoordig, ga eens naar de Biesbosch of ga eens naar de polder, en zie hoe druk het is, hoezeer mensen enorm waarderen dat er zo'n mooi, groen buitengebied bij onze stad is. Een achtertuin nabij je woonomgeving, wat ook een hele belangrijke kwaliteit is. En vanuit dat perspectief, voorzitter, hebben wij in deze omgevingsvisie gezegd, en dan ga ik even in op de amendementen, A9 onder andere, van Beter voor Dordt over niet bouwen in het buitengebied. Als je die kwaliteit hebt, dan wil je juist zorgen dat je een mooie overgang hebt van je stedelijke kantoor naar je open landschap. En vanuit dat perspectief staat in deze omgevingsvisie dat wonen nog steeds niet een prioritair of een primair doel is in het buitengebied, het is niet het doel op zich, maar wel dat daar waar in die rand in de overgang zegt, dat kan aan kwaliteit winnen, dat we daar hoge kwaliteitseisen stellen om die overgang van het open landschap naar het stedelijk gebied te creëren.

En als je dan met een amendement A9, zoals Beter voor Dordt nu voorstelt, doet, dan heb je niet de investeringskracht, want dan is het alleen maar vervangen van een bestaande bebouwing, om die kwaliteit aan te brengen. En dat is de reden waarom we hebben gezegd met een strikt afwegingskader, die ook nog met een wensen en bedenkingen procedure naar de raad komt, geven we daarin ruimte om juist die overgang van kwaliteit, van dat open landschap naar ons stedelijk contour, aan te brengen. En daarmee ontraden we amendement A9. Hetzelfde geldt voor amendement A10, maar dat is meer gelegen in het feit dat we die discussie al met elkaar af hebben gerond voor de zomer, waarin u het heeft gehad over de toekomstige ontwikkeling van een woonwijk daar.

De voorzitter: U heeft een interruptie. De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Kwaliteit is toch wel een supervage term. Om te zeggen, we hebben onvoldoende kwaliteit aan de rand van de stad. Wat betekent dat überhaupt? Op dit moment worden de meeste randen van de stad gevormd door dijken, wat mij persoonlijk een heel natuurlijke, kwalitatieve overgang lijkt tussen stad en de polder. Ik snap het probleem niet. Hoe moeten we die kwaliteit zien en waarom is die niet beter gedefinieerd? Want dit is een kader waar het college alle kanten mee op kan en in dat opzicht is het gewoon geen kader.

De heer Burggraaf: Nee, voorzitter, dat ben ik niet eens met de heer Groenewege. Want in de omgevingsvisie, is waar, heb je nog een wat hoger abstractieniveau. Tegelijkertijd geven we aan dat we met een afwegingskader komen. En precies een aantal van dat soort kwalitatieve invullingen die u benoemt, als zijnde inderdaad de prachtige dijkstructuur die we hebben en die herkenbaar is op ons eiland, zo kan je nog een aantal andere aspecten noemen, die zult u ook terugzien in dat afwegingskader. Maar dat is een verdiegingsstap hierna, net zoals dat ook op andere dingen zit, als dat je algemeen uitgangspunt op mobiliteit doet en vervolgens een mobiliteitsplan of gebiedsprogramma's hebt waar je dat verder uitwerkt.

De voorzitter: Wethouder, er zijn 27 amendementen en moties te adviseren. Het tempo moet echt omhoog nu.

De heer Burggraaf: Zeker. Maar ik heb er nog drie en dat gaat heel snel. Voorzitter, ik heb denk ik heel duidelijk betoogd waarom amendement A7, nieuw Dubbeldam en de en de polder, daarmee ook ontraden wordt. Het andere amendement, A23, van onder andere Op Ons Eiland voor wat betreft verdere verdichting richting de oostzijde van Stadswerven. Die plek is absoluut een goede. En dat u daar oproept om daar prioriteit aan te geven, die kunnen we absoluut omarmen. Een kleine aarzeling zit hem er nog in dat u zegt, doe met wonen en bijgaande voorzieningen. Wij leggen hem dan wel zo uit dat dat ook echt wel voor ook wat stadsverzorgende economie invulling geeft, want dat is ook wel wat je op zo'n overgangsgebied dan nodig hebt. Maar daarmee is het wel eentje die zeer goed past bij de verdichtingsambitie. Het amendement A1 over Stadspark ook een bruisend hart, dat was eentje die wij kunnen omarmen. Want feitelijk wat u hier toevoegt is hetgeen we eigenlijk al hadden bedoeld te zeggen in de omgevingsvisie. En even denken, volgens mij had ik er nog een. O, ik weet het alweer.

De laatste, voorzitter, dat ging over het amendement met betrekking tot de hotspots van kantoren van Partij voor de Dieren, A16. U ziet hier een algemene kaart, waarbij nadrukkelijk vooral bedoeld is om te laten zien dat de kantoren nabij het station ontwikkeld moeten worden en kunnen worden. Er is ook recent nog een provinciaal rapport geweest, die heb ik even laten zien, dat daar gewoon een hoge vraag naar is en te weinig aanbod in Dordrecht. We hebben daar echt wat te doen in dat gebied, hoogwaardige kantoor voorzieningen. Dat zou in het Weizigtpark nog kunnen op bestaande bebouwing, namelijk daar waar nu nog het kantoor van Woonbron zit. Zo moeten we hem lezen. Het is absoluut niet bedoeld als zijnde het hele gebied met het Weizigtpark. Je kan twee wegen op. Je kan stellen, dit is een algehele cirkel, waarvan we wel doorzien dat er ook andere uitgangspunten in de omgevingsvisie staan die wel duidelijk maken dat je in het Weizigtpark niet verder gaat verdichten en daar niet kantoren gaat toevoegen, dat het vooral in het gebied eromheen gaat. Of u kunt ervoor kiezen om te zeggen, we willen het verder precies maken en aanpassen en dan zou je een cirkel moeten maken die eigenlijk vanaf de stationszijde noord een cirkel heeft, die een klein stukje zit rondom dan het uiterste puntje aan het zuiden van het Weizigtpark, waar nogmaals al een kantoor zit. En dan zou je eigenlijk daar het gebied van het Maasterras ook een stukje bij moeten betrekken, waar ook ruimte is voor kantoor meters. Dat was hem, voorzitter.

De voorzitter: Dank, mijnheer Burggraaf. Op volgorde kom ik dan bij mevrouw Van Benschop.

Mevrouw Van Benschop: Dank u wel, voorzitter. Ik heb twee amendementen. Ik heb nog 12 minuten. Dat moet lukken. Beide amendementen raken aan de Knoop Leerpark en dat zijn de amendementen van het CDA en de VSP. De ruimte voor sportvoorzieningen op de Knoop Leerpark zal ik als eerste behandelen. En deze is voor ons echt heel ingewikkeld en eigenlijk zou dat ook voor uw raad ingewikkeld moeten zijn. Dit amendement ontraden we daarom en dat heeft te maken met de ontwikkelingen die in het gebied gaan plaatsvinden. Er zijn op dit moment geen plannen om nu binnen afzienbare tijd tegen de verenigingen te zeggen, u moet vertrekken. Maar er staan natuurlijk wel een hoop ontwikkelingen in het gebied gepland, waaronder onder andere een station Leerpark, waar we voor proberen te pleiten met elkaar, waarvan de raad ook heeft gezegd, dat vinden we belangrijk. En die ontwikkeling is ook belangrijk voor zowel de campus die daar zit, waarvan we allemaal vinden dat we het onderwijs moeten versterken, dat we een goede regiofunctie moeten hebben, dat we goed bereikbaar moeten zijn. Aan de andere kant heeft het natuurlijk ook gewoon voordelen voor mensen die van de ene naar de andere plek willen reizen en daarmee een nieuw station aangeboden krijgen in Dordt. Maar het is ook belangrijk aan de andere kant, om het station ook daadwerkelijk te krijgen, dat we voldoende reisbewegingen hebben. En dat is een beetje de kip of het ei, maar dat betekent dat we ruimte moeten houden om mogelijk in dat gebied ook verdichting mogelijk te maken, om woningbouw toe te voegen. Het is vooral de specifieke uitspraak in het amendement die vraagt om in dit specifieke gebied de verenigingen te behouden die het maakt dat we het ontraden. Als het gaat over de 3-30-300-regel, die hebben we met elkaar afgesproken.

Dat vinden we ook. In het sportbeleid staat ook, we leveren geen vierkante meter in, die compenseren we op een andere plek. Het is niet zo dat deze verenigingen zullen verdwijnen en daarmee de sportvoorziening niet meer bestaat. Maar dat betekent wel dat we in de toekomst de afweging moeten kunnen maken, is dit dan de meest geschikte plek?

De voorzitter: Mijnheer Van Dam Timmers.

De heer Van Dam Timmers: Dank, voorzitter. Een lekkere bitterbal. Ik had dan de vraag, want stel vanuit onze fractie zouden we dit amendement aanpassen en we zouden er bijvoorbeeld een motie van maken, dat we met elkaar uitspreken dat het college zijn best doet om de sportvoorzieningen op deze locatie te bouwen. Hoe kijkt het college daar dan tegenaan?

De voorzitter: De wethouder.

Mevrouw Van Benschop: Het lastige van het vastleggen op wat voor manier dan ook of een uitspraak doen in meerderheid dat je het op deze plek wil behouden, is dat wij ook ruimte nodig hebben om ook richting het Rijk in gesprek te kunnen over dat station Leerpark. En we moeten daar ook een verhaal kunnen neerzetten hoe wij voldoende reisbewegingen hebben om dat station daar te krijgen. Dat is namelijk ook een grote wens. Ik kan me wel voorstellen dat u misschien overweegt een motie in te dienen om deze verenigingen of deze sportfaciliteiten binnen een groter gebied bereikbaar te houden, zijnde Leerpark, Gezondheidspark, Stadspark of iets dergelijks. Maar goed, die afweging laat ik uiteraard aan de fractie van het CDA. Dan hebben we het tweede amendement, het Schippersinternaat op het Leerpark. Daar heb ik eigenlijk een vraag aan de indieners. Moeten we dit lezen als dat het specifiek op die plek moet waar het nu zit? Of gaat het erom dat er een uitspraak wordt gedaan dat het schippersinternaten een belangrijke, waardevolle toevoeging is binnen het Leerpark? Als het dat tweede is, kunnen wij daar positief op reageren.

De heer Van Dam Timmers: Voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Van Dam Timmers, als u wilt reageren kan het in uw tweede termijn. Gaat u door.

Mevrouw Van Benschop: Ik was klaar.

De heer Noldus: Voorzitter? Het college stelt een vraag aan de indieners. Daar horen we zo meteen het antwoord ongetwijfeld op. Maar ik ben wel benieuwd wat de beweging van het college is, of het internaat, Schippersinternaat, ook een noodzaak heeft binnen dit gebied of wat de weging van het college daarin is.

De voorzitter: De wethouder.

Mevrouw Van Benschop: Of het Schippersinternaten noodzaak heeft binnen dit gebied, weet ik niet. Ik weet wel dat, en dat staat ook keurig in de toelichting van de indieners van het amendement, dat de kinderen in grote mate gebruikmaken van voorzieningen op het Leerpark. Ik kan me voorstellen dat daar een wens zit. En dat gesprek kunnen we voeren.

De heer Noldus: Voorzitter.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Noldus: Nog een tweede vraag ook daarover, want ik had een vraag aan het college gesteld in onze termijn die ook ging over ... Ik weet niet of dat een vraag aan mevrouw Van Benschop is. Is het redelijk om in de omgevingsvisie een aantal hele specifieke gebruikers eruit te lichten? Kan daar nog een reflectie op gegeven worden?

De voorzitter: De wethouder.

Mevrouw Van Benschop: Ik denk dat in die zin de vraag stellen de vraag beantwoorden is. Dan ga ik maar even gewoon op ... Hoe we altijd spreken over de omgevingsvisie, dat heeft een bepaald abstractieniveau. Er is een reden waarom het college niet zelf specifiek deze voorzieningen heeft benoemd. Maar dat betekent niet dat als de raad in meerderheid zegt, wij vinden het belangrijk dat hier een uitspraak over gedaan wordt, dat dat niet zou kunnen worden opgenomen.

De voorzitter: Dank, wethouder Van Benschop. Dan is het woord aan wethouder Van der Linden.

De heer Van der Linden: Dank u wel, voorzitter. Ik heb 4 amendementen op mijn desk liggen. Het eerste is amendement nummer 3, parkeren in woonwijken. De uitspraak of de opdracht ... Is dat 4? Oké. Is dat zo? Als u het zegt, is dat zo. Amendement 4, parkeren in woonwijken. Die wil ik ontraden. En vooral omdat die eigenlijk een beetje ontijdig is. Want de wens om parkeren in wijken wat meer aan de buitenkant te verleggen, kan op zich in sommige wijken misschien een goed idee zijn, maar in andere wijken misschien helemaal niet, omdat je dat ten koste laat gaan van bijvoorbeeld groen wat schaars is of een andere functie of een sportpark wat er ligt. En dat gaat eigenlijk blijken de komende jaren als we een uitwerking geven per wijk aan het mobiliteitsplan dat we vorig jaar hebben vastgesteld aan de mobiliteitsvisie. Ik denk dat die vraag steeds aan de orde kan komen bij de uitwerking van die plannen, maar dat ik hem nu zal ontraden, omdat hij als algemene stelregel te ver gaat. Dank u wel. Dan heb ik op mijn lijstje nummer 4, maar ik neem aan dat het dan nummer 5 is. Klimaatadaptatie. Ja, kijk. Vraagt om een aantal specifieke dingen toe te voegen aan de tekst op pagina 87. Die wil ik ook ontraden en om twee soorten van redenen. Een deel van de zinnen die worden opgesomd, komen al voor onder het doel klimaatbestendige stad. Bijvoorbeeld de zin, stimuleren we particuliere eigenaren om tuinen te vergroenen. Die komt min of meer letterlijk voor op pagina 60. Er wordt ook een percentage genoemd, 15 procent boomkroonbedekking als tussendoel op weg naar 30 procent in 2040.

Ik snap hem wel natuurlijk, maar ik vind hem ook een beetje ingewikkeld, want we kunnen nu niet echt goed inschatten wat het aan kosten met zich meebrengt. En we weten allemaal hoe spannend het is de komende jaren met alle financiën, zeker ook als het gaat om die van het groenbeheer. Dat is dan echt een black box. Die wil ik om die reden ontraden. Dan op mijn lijstje nummer 9, iedere wijk een huisarts, maar dat zal dan waarschijnlijk 10 zijn. 11, kijk, daar gaan we. Ik heb vwo zonder wiskunde. Dat blijkt maar weer. Dat kon toen nog. Iedere wijk een huisarts. De titel van het amendement is heel streng. Iedere wijk een huisarts. We weten allemaal hoe moeilijk het is om huisartsen te werven. Ik weet ook dat nieuwe generaties huisartsen soms heel anders met hun tijd willen omgaan dan de generatie die nu aan het afscheid nemen is. Daar hebben we ook gesprekken over. Maar de inhoud van het amendement kunnen we kunnen we goed verwerken, die wil oordeel raad geven. Waarbij we ons realiseren dat het niet zo zal zijn dat elk wijkje in Dordt een huisarts zal hebben, maar wel dat we zorgen voor goede spreiding van alle gezondheidscentra die we hebben. Oordeel raad. En de laatste, ik gok dat dat nummertje 13 is. Het gaat over aanrijding met dieren voorkomen. Op mijn lijstje was die nummer 11. Dank u. Zo is het. Vraagt eigenlijk om voor alle verkeersroutes door het buitengebied ze dusdanig in te richten dat aanrijdingen met dieren worden voorkomen. Dat is natuurlijk heel absoluut. Ik snap het belang en je kan ook op allerlei manieren omgaan met het dusdanig inrichten dat je het probeert te voorkomen, met snelheidsborden, met rasters, met dierspiegels, met hekken. Dat kan, maar ik zou willen voorstellen dat we dit doen aan de hand van gesprekken met de betrokkenen in het buitengebied. Dat hebben vorig jaar gedaan. Dat gaan we begin volgend jaar weer doen, omdat we ook wel zien dat niet elk stuk weg in het buitengebied even potentieel gevaarlijk is. En ik zou willen voorkomen dat we het hele buitengebied gaan voorzien van alle mogelijke hekken, rasters, enzovoorts, terwijl we ook weten dat uit gesprekken kan blijken dat we een aantal hotspots hebben, maar lang niet anders. Als zodanig wil ik de tekst ook ontraden. Dank u wel.

De voorzitter: Dank, wethouder Van der Linden. Wethouder Van der Kruijff.

De heer Van der Kruijff: Voorzitter, dank u wel. Ik wil met u ingaan op een amendement en twee moties die gaan over het gedifferentieerd woonaanbod. En dat is amendement A3 en motie A20. En die proberen invulling te geven aan hoe een gedifferentieerd woonaanbod er dan uit zou moeten zien. En eigenlijk vind ik op deze plaats dat we de discussie nu niet moeten voeren. En dat geeft de omgevingsvisie zelf ook aan. Beide verwijzen naar hetgeen staat op pagina 36 van de omgevingsvisie. Daar staat, we streven in iedere wijk naar een gedifferentieerd woonaanbod. Daar zijn we het met zijn allen over eens. Dat staat hier ook. De vraag is hoe je dat gaat invullen en daar gaat dit amendement en de genoemde motie over. En daar zegt de omgevingsvisie ook over, dat staat in de woonvisie en er is ook een woonzorgvisie, en er komt een huisvestingsverordening, en binnenkort krijgt u ook een ... Niet binnenkort, maar de komende één à twee jaar, een volkshuisvestingsprogramma. En daarin gaan we dat met zijn allen invullen. Daarom vinden we als college beiden voortijdig en ontraden we ook beiden, omdat we dat niet in de omgevingsvisie moet opnemen, maar dat dat een discussie is qua invulling die we op een later moment bij het woningbouwprogramma en het volkshuisvestingprogramma moeten gaan voeren en besluiten.

De voorzitter: Mijnheer Wringer.

De heer Wringer: Korte verduidelijkende vraag. U had het over amendement A3 en motie A20. Dat is een amendement.

De heer Van der Kruijff: Dat is een amendement, u heeft gelijk. Ik zei het verkeerd. Fijn dat u het vraagt, dan kan ik het nog corrigeren. Amendement A20. Het heet in ieder geval gemengde buurten.

De voorzitter: Dat klopt.

De heer Van der Kruijff: Voor die twee geldt dat. Dan hebben we ook nog een amendement ... O, dan ga ik nu heel goed kijken. Ik heb helemaal geen moties. Amendement A21 van de Partij voor de Dieren samen met CDA en GroenLinks, dat gaat over eenzijdige villawijkjes. Dat roept sowieso al de vraag op, want er wordt daar onderscheid gemaakt tussen wijken en buurten. Ik heb nog eens de omgevingsvisie goed doorgelezen. Er wordt eigenlijk nooit heel goed gedefinieerd wat het verschil tussen een wijk en een buurt is. De woorden worden een beetje door elkaar gebruikt, is mij opgevallen. Laten we het erover eens zijn dat het college vindt dat we moeten streven naar gedifferentieerde wijken en buurten. En dat geldt ook voor hetgeen op pagina 81 staat, want daar gaat dit amendement over. Aan de randen van de stad vinden we kleinschalige locaties. En ze worden daar genoemd, de Smitsweg, De Hoven, Wantijbuurt, Plan Tij, Vlijweide, een deel van Dorp de Hoop. U ziet grotendeels al bestaande en ingevulde wijken waar ruimte is voor het topsegment. En laten we er ook over eens zijn, gezien ook de discussie, we hebben niet zo heel veel ruimte op dit eiland om woningen toe te voegen in het topsegment. En ook daar hebben we een opgave in. Vandaar dat het college toch deze ontraadt, waarbij we altijd aangeven dat we ook daar zullen streven naar differentiatie waar het kan. Maar we moeten ons ook realiseren als we ook in het dure segment moeten bouwen, we moeten ook plekken aanwijzen waar je dat in grotere mate kunt doen, want anders lukt dat niet.

De voorzitter: Mijnheer Groenewege.

De heer Groenewege: Er wordt vaak gezegd dat we grote en dure huizen bouwen om sociale woningbouw mee te kunnen betalen, maar vaak krijgt een ontwikkelaar het niet rond als we hem met een opdracht op pad sturen om ergens alleen maar sociale woningen neer te zetten. Is gemengd bouwen, zeker in wijken waar we het topsegment willen neerzetten, niet juist de manier om betaalbare woningbouw te realiseren?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Van der Kruijff: Voorzitter, ik denk dat het inderdaad goed is om afspraken te maken met projectontwikkelaars en beide opgaven in samenhang met elkaar aan hen toe te kennen. Maar goed, dan kom je op het vlak van ruimtelijke ontwikkeling en aanbesteding, wat ik graag aan mijn collega overlaat. Hij is hier benadrukt vanuit de opgave die ik zie vanuit de volkshuisvesting, dat we ook in het duurdere segment moeten toevoegen.

En ik zeg u toe, want dat geldt voor alles, dat is het principe wat over alles gaat en dat staat ook op pagina 36, dat we altijd rekening houden, waar dat kan, met differentiatie in de samenstelling.

De voorzitter: Gaat u door.

De heer Van der Kruijff: Voorzitter, dat waren de drie amendementen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan is het woord aan wethouder Merx.

De heer Merx: Ik zal het proberen kort te houden, voorzitter. Dank u wel. Twee amendementen, één motie. Het eerste amendement is wijkontwikkeling. Daar vraagt u eigenlijk regie. Ik heb goed nieuws voor u, u heeft regie. In de eerste plaats via het plan wat vanavond voorligt, in de tweede plaats via de bestemmingsplannen. Daar kunt u precies aangeven wat voor soort voorzieningen u in wijken, buurten wil hebben of daar voldoende ruimte voor is. Of dat gaat om spelen, sporten, maatschappelijke voorzieningen, enzovoorts. Eigenlijk is dat het goede nieuws en is hij daarom overbodig. Maar we moeten hem ook ontraden, omdat hij ook voor meerderlei uitleg vatbaar is. Het lijkt er soms op dat wij dan op de stoel gaan zitten, als u dat wil, van het particulier initiatief. En dat zien we op dit moment niet nodig. Maar als het nodig is, dan zien we dat ook via onze gebiedsprogramma's. Daar heeft u laatst mee ingestemd of onlangs en daarin weten we eigenlijk vrijwel precies ...

De voorzitter: Mijnheer de wethouder, in het scherm staat dat u de heer Van der Kruijff bent. Dat is nog steeds niet het geval. Het kaartje moet opnieuw erin en eruit.

De heer Merx: Dat kan niet. Dan moet ik helemaal opnieuw beginnen. Maar goed, ik sluit deze af. U heeft echt voldoende instrumenten in de hand. En wij monitoren met de gebiedsprogramma's, waar we het laatst over gehad hebben, vrij precies op wijken wat nodig is en waar nodig zullen wij ook echt wel, met instemming van de raad, dat datgene doen wat nodig is om de sociale cohesie, samenhang, enzovoort, in de wijken en de buurten kracht bij te zetten. En zullen we ook initiatieven die er zijn, dat doen we nu ook, met krachten bijstand leveren. Dat is overigens ook nog wel wennen, maar daarover later meer. Niet vanavond. De honden uitlaatplek voor het centrum. Mooi, vinden wij dat eigenlijk wel. Maar u bent een beetje vroeg. We komen met de notitie zeer binnenkort, of misschien ligt hij er al, naar de raad over het hondenbeleid, waar we met elkaar gaan spreken, hoe gaan we dit verder vormgeven? En ik stel voor of het college stelt voor, dit amendement nu niet in te dienen, maar daarbij te betrekken en te kijken met elkaar of die plek die u zojuist genoemd heeft, waar overigens honden uitgelaten mogen worden als ik de hondenkaarten goed bekijk, of die verder beter ingericht moet worden. Maar het voert denk ik voor het kader waar we het vanavond over hebben wat te ver om op precies daar aan te geven waar we een honden uitlaatplek moeten. Daar is het hondenbeleid de betere plek voor, want dan kunnen we het met elkaar afwegen en ook tegen elkaar afzetten. Om die reden zouden wij zeggen om deze te ontraden. Dan hebben we een ... Ontraden, nee, sorry.

Ik zou hem nu niet indienen, maar als u hem indient, ook goed, dan nemen we het mee in het hondenbeleid. Laten we het zo formuleren. Dat niet gezegd is dat hij daar precies komt. Motie M18, spreiding ...

De voorzitter: Interruptie van de heer Groenewege.

De heer Groenewege: Ik verstond het gewoon niet. Dan hebben we een B in het hondenbeleid?

De heer Merx: Wat zegt u?

De heer Groenewege: Wat zei u?

De heer Merx: O, wat ik zei. Wat ik zei is dat wij, als u hem indient en hij wordt aangenomen, dan stellen wij voor dat we hem meenemen in de verdere vormgeving van het hondenbeleid.

De heer Groenewege: Klinkt goed.

De heer Merx: Dan de spreiding, motie M18. Ik zou bijna zeggen, laten we zeggen dien hem in en laat het oordeel raad. Maar be careful what you wish for. Pas op wat je jezelf toewenst. U heeft een warm pleidooi gehouden voor twee tennisverenigingen, Dash en THIALF. Als je het over spreiding hebt, dan zou je je wel eens kunnen gaan bedenken, want als bij de een de bal een beetje te hard slaat, dan komt hij bij de ander op het veld. Als je dan spreiding wil, dan zou je misschien wel eens tot de overweging kunnen komen dat er juist eentje daar weg moet op een andere plek naar de stad, zodat die spreiding van tennisbanen en tennisverenigingen veel beter is. Om die reden moet je ook een beetje oppassen wat je zegt. Overigens, mijn collega's zei net, de 3-30-300-regel, maar in de structuurvisie staat ook de 3000-regel. Dat hebben we ook in de sportvisie opgenomen en die komt hier ook in terug. Prima, hij past in het sportbeleid. Daar verandert niks aan. Maar kijk even goed naar het dictum wat je daar hebt opgeschreven, want je kunt hem op toch ook een manier uitleggen die u volgens mij zelf niet wil.

De voorzitter: Mijnheer Hartmeijer ter interruptie.

De heer Hartmeijer: Voorzitter, dank. Nog even vragen de wethouder over dat amendement wijkontwikkeling. Want hij zegt, we willen niet op de stoel of heeft de suggestie dat we op de stoel van een particulier initiatief gaan zitten. Ik parafraseer even. Maar er staat toch naast de rol van particulier initiatief en er staat toch waar nodig regie, bijvoorbeeld een buurthuis. Ik kan me voorstellen dat als er in een bepaalde buurt een buurthuis weg is en er is vraag naar een nieuwe, dan zou de gemeente daar toch een soort van faciliterende rol in kunnen spelen naast nog een particuliere initiatiefnemer bijvoorbeeld. Ik noem maar even wat.

De heer Merx: Volgens mij doen we dat ook. Daar hebben we dit amendement helemaal niet voor nodig.

De heer Hartmeijer: Hij is eigenlijk meer overbodig dan dat dat er een bezwaar op zit. Of hoe legt u hem dan uit?

De heer Merx: Wat ik net gezegd heb, hij is enerzijds overbodig, omdat u de regie voert via dit plan, maar ook via bestemmingsplannen en uiteindelijk ook via de gebiedsprogrammering, die ook met enige regelmaat terugkomt in de raad. De regie heeft u met elkaar in handen. En daar waar wij zien dat bepaalde voorzieningen, bijvoorbeeld aan de hand van de monitoring bij de gebiedsprogramma's, bepaalde voorzieningen echt nodig zijn, dan zullen we daar echt wel op gaan acteren en zeggen, jongens, daar moeten we echt de schouders onder gaan zetten om te zorgen dat die voorziening in deze wijk terugkomt, want daar is echt behoefte aan in het kader van bijvoorbeeld sociale cohesie.

De voorzitter: Gaat u verder.

De heer Merx: Ik ben klaar.

De voorzitter: Dank. Dan is het woord aan wethouder De Jonge.

Mevrouw De Jonge: Dank u, voorzitter vier amendementen, vier moties. Die 20 minuten kan ik ook wel ...

De voorzitter: U moet even de microfoon uitzetten. Helemaal top.

Mevrouw De Jonge: Is dit ... Hij blijft gewoon Merx. Nu ben ik gewoon een nobody. Nu dan wel?

De voorzitter: Clark lost het op.

Mevrouw De Jonge: Zal ik een naambordje voor ... Gaan we het zo doen?

De voorzitter: We gaan door.

Mevrouw De Jonge: We gaan door, want dit gaat te lang duren met de techniek. Vier amendementen, vier moties. Dus inderdaad een beetje tempo erop, denk ik. Eerste amendement van GroenLinks-PvdA over duurzame opwekking. De zoeklocaties zijn opgenomen in de omgevingsvisie. Zoals we ook met u besproken hebben, worden deze nader onderzocht. En hier hoort ook een participatietraject met belanghebbenden bij als onderdeel van het proces. U refereerde zelf al aan bijvoorbeeld onze lokale ondernemers die vorige week bij u ook een oproep hebben gedaan om te kijken naar de lokale opwek, want zij hebben echt directe gevolgen van de netcongestie op dit moment. Als we dat proces hebben gehad, dan is het duidelijk welke locaties inpasbaar zijn en hoe dat zou kunnen. Het college reageert dan ook op uw amendement, als u heel sec naar de woorden wil gaan kijken, zou het amendement eigenlijk moeten zijn in lijn met de uitkomsten, dat het of en hoe de realisatie van locaties kan komen. Eigenlijk vragen wij u om hem nog iets aan te passen zodat het de lading dekt van de onderzoeksuitkomsten.

De voorzitter: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Het handhaven van het woordje of betekent nog steeds dat het antwoord nee zou kunnen zijn. En ik kan me dat voorstellen als je het hebt over afzonderlijke locaties, maar zo staat het niet in het punt. Het gaat over de totale vraag van of duurzame opwekking mogelijk is, rekening houdend met de natuur en een aantal andere zaken. En als je daarvan maakt of en hoe, dan kan het antwoord nog steeds nee zijn. Is dat de bedoeling van het college?

De voorzitter: De wethouder.

Mevrouw De Jonge: De bedoeling van de onderzoeken die wij doen naar die vier locaties, die door uw raad ook zijn aangegeven om daar verdere studie naar te doen, is om inderdaad te kijken als je de totale afwegingen die je rondom wind- en zonopwek locaties moet maken, of dat dat nog steeds kan. De zoeklocaties zijn aan de hand van specifieke kenmerken gedaan, maar we moeten in het kader van de omgevingseffectrapportage nog naar meer criteria kijken. En dan pas weet je zeker of die locaties ook echt geschikt of passend gaan zijn. De vraag blijft altijd, hoe kan ook zijn, hoe is het kan niet. Het woordenspel wat hier is, is de uitkomsten van onderzoeken zullen aangeven of het inpasbaar is.

De voorzitter: Nee, mijnheer Van der Meer. We gaan nu echt door. Wethouder.

Mevrouw De Jonge: Dank u, voorzitter. Dan amendement 14 gaat over basiskwaliteit natuur. Hier werd ook al het een het ander over gezegd. Als college hebben we hiernaar gekeken, waar staan we nu voor aan de lat? De omgevingsvisie is stap één die wij maken waar het gaat over natuur en de basiskwaliteit natuur. Dit vraagt nog nadere uitwerking. De omgevingsvisie is het eerste document waarin we het zo expliciet maken. We gaan met vele partners die bij de natuur zijn betrokken dit verder uitwerken en daar hoort ook een realistische termijn bij. Mogelijk is dat 2040, zoals we zelf ook al hebben uitgesproken. Maar na dit traject kunnen we die duiding meegeven. Vandaar dat wij zeggen, dit moment is net iets te vroeg om die 2040 zo hard erin vast te leggen. Maar als we het traject hebben doorlopen met onze partners, dan kunnen wij meer duiding geven aan de realistische de termijn die wij kunnen gaan afspreken met elkaar. Deze ontraden wij. Dan amendement A15. Dat gaat over de biodiversiteit versterken. Ook daar hoor ik ook al andere partijen in hun reactie. Wat wij ook willen meegeven is, we zitten in de context van 2025 en we hebben te maken met een ecosysteem dat zich heeft aangepast en waarvan je ook moet kijken, hoe kan dit in stand worden gehouden en kunnen verbeteren? En om dan aan te gaan refereren aan 1900, dat is voor dit college echt een stap te ver, omdat we dat ook waarschijnlijk helemaal niet kunnen waarmaken. Deze ontraden wij door de toevoeging van 1900. Dan door naar het amendement oppervlakte groen behouden, A17. Het is interessant dat u inderdaad de Europese natuurherstelverordening aanhaalt, want dat is inderdaad het document, de beweging die vanuit Europa naar ons als Nederland komt waar wij aan moeten gaan voldoen. Ons ministerie van LNV is bezig met een natuurplan op te stellen.

In dat natuurplan gaat het ministerie uitwerken wie voor wat aan de lat staat. En daarmee weten wij ook, als dat natuurplan van het ministerie af is en goedgekeurd is door Europa, welke taken en verantwoordelijkheden er bij de gemeente komen te liggen. En dan kunnen wij ook dat in onze eigen omgevingsvisie gaan vertalen in een nadere uitwerking. Hoe geven wij invulling aan de natuurherstelverordening? In die zin een terecht punt, dat die verordening er is. Maar hij is nu te vroeg, omdat wij hem eerst nog via landelijke overheid moeten vertalen naar de lokale situatie.

De voorzitter: De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Voorzitter, de wethouder zegt dat dat moet. Volgens mij moet dat niet. Je kan als gemeente ook proactief zijn en zeggen, wij zien dat die natuurverordening door de Europese Unie is aangenomen. We zien daar zelf een verantwoordelijkheid in, ook al krijgen we die niet wettelijk opgelegd en we gaan daarmee aan de slag. Maar de wethouder is daar kennelijk niet toe bereid.

De voorzitter: De wethouder.

Mevrouw De Jonge: Dat zijn uw woorden. Ik heb gezegd dat het ministerie de EU-verordening gaat vertalen naar de Nederlandse context. Dat is voor ons dan het gegeven, gemeente, daar moet u ook aan gaan voldoen. Ik wil hier zeker ontkrachten dat wij niets doen. We hebben al in meerdere gremia met u gesproken over hoe wij onder andere groenareaal in stand houden en ook kunnen uitbreiden, bijvoorbeeld ook de bomen. We hebben het over de groenstructuren gehad, Stadspark is vandaag al voorbijgekomen, groen in de binnenstad. We geven daar echt wel invulling aan. Vrijwillig doen wij al heel veel en wij zien juist ook uit naar dat natuurplan om te kijken wat wij al doen. Waar moet dit nog aangevuld worden met de uitwerking van de Europese natuurherstelverordening? Dan ga ik door naar de moties. Dan begin ik met motie 14, recreatief profiel De Elzen. Ik reageer op de laatste versietekst die ik heb gezien, want voor mij stond er nog een oude tekst. Ten aanzien van de horeca in het buitengebied, ik trek hem even ietsje hoger, hebben we eigenlijk met drie grote locaties te maken. Dat zijn de Merwelanden, dat is het Dagrecreatieterrein en De Viersprong. Wij willen als college daar ook een duidelijke samenhang hebben, dat op deze recreatieknooppunten ook een eigen identiteit kan ontstaan die passend is bij de gebieden die daaromheen liggen. Daar geven wij op dit moment verdere invulling aan. Dat doen wij ook met de partners en volgens mij is het een prima idee om dit te laten landen in het programma recreatie en toerisme van collega Merx. En het is ook terecht ... Dat is makkelijk, weggeven wat je collega moet doen. Maar dat doen we ook samen, hoor. Wees gerust, we helpen bij elkaar. Een terechte opmerking, De Viersprong, dat is Staatsbosbeheer eigendom. Zij geven dat in erfpacht uit we hebben al contact met hen, omdat we weten dat de erfpacht daarover niet al te lange tijd afloopt, hoe zij aankijken tegen het opnieuw uitgeven en of zij dat samen met ons willen doen met de visie op de andere twee horecagelegenheden in het buitengebied. De motie zie ik eigenlijk vooral als steun aan de lopende processen die we hebben. Daarom oordeel raad of u zegt, we steunen het college ook door met deze motie dat nog een keer te onderstrepen. Dan ga ik door naar motie 15, die gaat over de sedumdaken. Ten aanzien van groene daken hebben we in de omgevingsvisie ook al het een en ander opgeschreven, om precies te zijn in A6-27.

U leest daar dat we al informatie geven over vergroenen, beschermen behoud biodiversiteit. We zijn heel erg proactief in het kennis delen. Het team van Groenblauw staat ook klaar als mensen vragen hebben en we geven ook heel veel advies over faunavoorzieningen, zoals nestkastjes, vleermuisroutes, zodat mensen daar ook al rekening mee kunnen houden. Als er vragen zijn over subsidies, dan kunnen wij doorverwijzen naar het waterschap. Die hebben een vrij grote pot geld om mensen te helpen waar het gaat om onder andere groene daken, maar ook heel veel andere zaken met wateropvang. Daar verwijzen wij graag naar. Als u vindt als raad dat wij nog meer moeten doen, dan is dit de motie als u, aan oordeel raad, om te zeggen, dat willen wij dan via deze motie meegeven aan het college. Hetzelfde geldt voor motie 16. Die geven wij ook oordeel raad, omdat ook daar we eigenlijk al heel veel doen. We hebben voor ons gemeentelijk eigendom al onderzoek gedaan waar de daken zitten, waar zonnepanelen op kunnen en u heeft daar zelfs ook al krediet voor beschikbaar gesteld bij het vorige raadsvoorstel. Voor particulier eigendom ligt het gewoon moeilijker. Wij kunnen niks verplichten. Wij kunnen hooguit ook hier weer informeren, advies geven. Dat is ook allemaal beschikbaar via onze bedrijfsloketten en via eventueel particuliere loketten. Batterijen, dat kunnen we meenemen. Dat is een goede tip die u altijd meegeeft. Die zullen we ook zeker gaan betrekken. Nogmaals, als u zegt, we willen dat het college meer gaat doen op dit vlak, neem dan de motie aan. Oordeel raad. Motie 17 ...

De heer Van der Meer: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Een vraag daarover. Is het in de huidige situatie met netcongestie en het verdwijnen van de saldering gewenst en reëel om, met name bij particulieren, nog extra zonnepanelen aan te bevelen in uw ogen?

De voorzitter: De wethouder.

Mevrouw De Jonge: Dank u wel. Wij adviseren nog steeds om toch zonnepanelen wel op daken te leggen, omdat het ondanks dat de salderingsregeling wordt afgebouwd nog steeds interessant kan zijn, zeker als mensen het slim inzetten met op de momenten dat er energie via de zon, is om dan ook de apparaten in huis aan te zetten. Met slim energiebeheer is het gewoon nog steeds interessant en ook nog steeds rendabel. Netcongestie geldt alleen voor de groootaansluitingen. Dat zijn voor de bedrijven, niet voor particulieren. Vooral nog, zeg ik er wel bij. Blijft altijd spannend, maar daarom blijven wij wel doorgaan met zonnepanelen promoten, omdat het voor dit moment nog steeds gewoon een waardevolle en terug te verdienen investering is. Dan motie 17 ...

Mevrouw Boom-Vos: Voorzitter? Dank u wel. Ik raak een beetje verward van wat de wethouder zegt. Ze zegt, we zijn nu al heel erg bezig op de gemeentelijke daken, we benaderen particulieren, de zon op andermans daken. Maar als u wilt dat we nog meer doen, dan moet u hem aannemen. Wat kan u dan nog meer doen? Ik hoor net dat u al zoveel doet.

De voorzitter: De wethouder.

Mevrouw De Jonge: Dank voor dat compliment, dat u constateert dat wij al veel doen. Dat denk ik ook. Daar is een team heel actief op. Maar wat wij niet doen wat deze motie wel vraagt, is dat we echt een plan van aanpak voor particulieren gaan schrijven, dat we daar nog veel meer op moeten gaan intensiveren. Dat is het enige wat ik dan ook hieruit haal wat ik denk, dat doen we nu niet op de manier zoals het hier gevraagd wordt. Dat is een afweging ook van mijn capaciteit, maar dan zouden we bijna deur aan deur moeten gaan, goh, we hebben op ons zonnedakje gekeken en dan het gesprek aangaan. Dat is het enige wat ik nog zelf ook nog kan bedenken.

De voorzitter: De heer Wringer.

De heer Wringer: Dank, voorzitter. Je hoeft niet deur aan deur hoor, niet elk dakje. Maar ik heb het over de grote platte daken in het centrum. Die zou je misschien actief kunnen benaderen.

De voorzitter: De wethouder.

Mevrouw De Jonge: Dat zou ook zeker kunnen. Een paar grote daken zijn van onze woningcorporaties. Daar lopen de gesprekken ook al mee. Verder zijn vaak toch de grote daken wel van de gemeente, want er zijn inderdaad, zoals u ook al noemde, parkeergarages. Maar nogmaals, als u zegt, we willen dat u extra gaat inzetten op die grote, lege daken, dan is dat een extra opdracht die het college meekrijgt. Dan ga ik via het zonnedakje door naar motie 17. Motie 17 gaat over zonnepanelen in de binnenstad. Er werd ook al eventjes door anderen gezegd, we hebben het initiatiefvoorstel gehad over zonnepanelen in de binnenstad en toen hebben we eigenlijk heel veel gedaan. We hebben onder andere dat zonnedakje voor heel de binnenstad ter beschikking gesteld. In principe mag het in de binnenstad op alle platte en hellende daken, maar wel binnen de regels van het beschermd stadsgezicht. We hebben een gerichte communicatiecampagne gehad. We hebben bij alle huizen echt aangeboden, kijk en doe mee en kijk ook naar onze regelingen die we hebben. Via dordtduurzaam.nl is heel inzichtelijk welke financieringen en subsidies er zijn. Het college meent dat op dit moment geen aanvullende acties nodig zijn dan het voortzetten van de acties die voortgekomen zijn uit het initiatiefvoorstel. Motie 17 ontraden wij. Dan heb ik denk ik alles gehad, voorzitter.

De voorzitter: Dank, wethouder. En er waren ook veel amendementen en moties ingediend. Daar moeten we ons ook bewust van zijn. Ik kijk rond. Het is 22.50 uur. Maar als we ons best doen, kunnen we snel overgaan tot besluitvorming. Welke partijen hebben behoefte aan een tweede termijn.

De heer Van der Meer: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Ik zou graag een paar minuten schorsing willen en daarna de tweede termijn.

De voorzitter: Ik kijk eerst even welke fracties het woord willen hebben. Dat zijn het CDA, Partij van de Arbeid, VVD, GroenLinks, Partij voor de Dieren, Gewoon Dordt en dat is het. VSP. Hoelang wilt u schorsen, mijnheer Van der Meer?

De heer Van der Meer: Een minuut of vijf.

De voorzitter: Dat is ambitieus, maar dat gaan we dan ook doen. 5 minuten schorsing. De schorsing was aangevraagd door de heer Van der Meer. Soepel. Ik geef als eerste na de schorsing hem het woord.

De heer Van der Meer: Dank u wel, voorzitter. Ik wilde één amendement inderdaad intrekken, namelijk over de wijkontwikkeling. Ik heb even het nummer niet bij de hand. Omdat de toezeggingen van de wethouder op dat punt wat ons betreft toereikend en duidelijk zijn. Die trekken we in. Ik heb een redactionele wijziging op het amendement A3, gedifferentieerd wonen. De laatste bullet wordt een apart punt. Dat is geen bullet, maar dan komt er na die opsomming te staan: er komt en blijft ruimte voor tiny houses, niet noodzakelijk in woonwijken. Als apart punt naast die andere zaken. En de opmerking van de Partij voor de Dieren over het amendement parkeren ...

De voorzitter: Mijnheer Van der Meer, we kunnen u niet meer volgen. Even opnieuw.

De heer Van der Meer: Ik heb het hier op papier staan, hoor. Ik breng het zo. De laatste bullet van het amendement gedifferentieerd wonen wordt geen bullet, maar wordt een aparte zin na de opsomming met de bullets. En die luidt gewoon: er komt en blijft ruimte voor tiny houses, niet noodzakelijk in woonwijken. Dat betekent dat er geen tiny houses in elke woonwijk hoeven te komen, maar dat er wel ruimte voor moet komen en blijven.

De voorzitter: Mijnheer Van der Meer, krijgen we een nieuwe versie van u of moeten wij het gewoon zelf schriftelijk aanpassen?

De heer Van der Meer: Ik heb de aangepaste tekst hier. En bij het amendement parkeren in woonwijken daar wilde de Partij voor de Dieren graag een letterlijke tekst voorstellen. Dat is heel makkelijk. Daar staat onder het kopje verkeer en voorwoord ...

De voorzitter: Bij welk amendement zit nu?

De heer Van der Meer: Bij amendement A4, sorry. Sub kopje verkeer en vervoer wordt toegevoegd en dan niet meer, het woordje dat wordt geschrapt en dan komen er aanhalingstekens. De rest van de zin is gewoon een letterlijke tekst. Dat is het woord dat schrappen en ...

De voorzitter: A4 wordt dan A4a en ik zal zo meteen bij de stemming nog heel duidelijk de wijziging even voorlezen. Gaat lukken. Dan kijk ik even naar andere partijen voor de tweede termijn. Begin ik met het CDA.

De heer Van Dam Timmers: Dank, voorzitter. Ik zal het proberen helder en duidelijk te formuleren. We hebben een motie ingediend. Daar wil ik een hele kleine wijziging op aanbrengen om de 3000 bij de 3-30-300 3000 toe te voegen. Dat klopt inderdaad, dat dat per abuis niets toevoegt. Verder ongewijzigd in stemming brengen, met daar wel bij gezegd dat hoe de heer Merx hem uitleg natuurlijk niet helemaal klopt. Het gaat erom dat we streven naar een geografische spreiding en dat betekent niet dat we nu allerlei grootschalige ingrepen voorstaan, maar dat dit het uitgangspunt is voor de verdeling over onze stad.

De voorzitter: En het is motie M18, goede spreiding sportvoorzieningen. En wat doet u nu?

De heer Van Dam Timmers: Alleen de 3000 toevoegen, zodat die tekstueel klopt met ook de sportvisie.

De voorzitter: En komt er een nieuwe versie?

De heer Van Dam Timmers: Dat mag wat mij betreft ook in tekst toegevoegd worden. Het is 3000. Dat moet lukken.

De voorzitter: Wilt u ... Nee, sorry, jongens. Dit gaan we anders doen. Wilt u hier even een papieren versie van de motie brengen met de wijziging op papier aangerend. Dan lees ik hem bij stemming zo meteen voor. De gewijzigde versie.

De heer Van Dam Timmers: Dat is goed. Dan als volgende, het amendement over de huisartsen dienen we ongewijzigd in stemming in. Dan gaat het over het Knoop Leerpark, het amendement over ... A12 is dat dan. Even kijken, hoor. Het Knoop Leerpark, dat moet ik goed zeggen, ruimte voor sportvoorzieningen op het Knoop Leerpark. Op basis van de toezeggingen en de discussie die we met elkaar hebben gehad, trekken we die voor nu in en dit blijft een discussiepunt voor de toekomst. Maar we houden het nu zoals die bespreking daarover is geweest, ook in de sportvisie. We trekken A12 in. Dan A13, die brengen we ongewijzigd in stemming, met dien verstande dat het gaat om het gebied, zoals ook door het college was gevraagd ter verheldering. Het gaat om het gebied en zo staat die op zich ook wel geformuleerd. En dat was het, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Voorzitter, dank. Ik neem aan dat dit ook gewoon tijd is voor de tweede termijn, om kort aan te geven ...

De voorzitter: Zeker, maar houd het heel beknopt.

Mevrouw Schnabel: Ik zal het heel beknopt houden. Er is gezegd dat wij met een bulldozer de polder in willen gaan. Dat is natuurlijk een karikatuur. We willen alleen de mogelijkheid openhouden om, als de woningnood dat vraagt, een zorgvuldig gesprek te kunnen voeren.

We willen nogmaals bedrukken, verdichten waar het kan, zeker, maar bouwen binnen de stad gebeurt vaak op dure particuliere grond, waardoor sociale huur ingewikkeld wordt. En verdichten kan alleen als leefbaarheid en voorzieningen in de wijk, de speelruimte, buurthuizen, ontmoetingsplek overeind blijven. En daar willen we het graag even bij laten.

De voorzitter: Dank u wel. De Heer Van der Meer van GroenLinks.

De heer Van der Meer: Voorzitter, ik heb nog een vraag aan wethouder Burggraaf. Hij heeft duidelijk gemaakt in de commissie en hier opnieuw, dat de doelstellingen van de omgevingsvisie met elkaar zullen gaan botsen. Daar moeten nog politieke keuzes worden gemaakt. Tegelijkertijd zegt hij, het kan allemaal binnen de verstedelijkingscontour. Dat lijken mij tegenstrijdige uitspraken, misschien kan hij daar nog iets aan toevoegen. Dan ons amendement over parkeren in woonstraten verminderen. Dat is een intentie die je in de omgevingsvisie wil uitspreken, die wij willen uitspreken, zonder dat daarmee is vastgelegd waar precies nog hoeveel wel op straat geparkeerd kan worden. Maar het gaat om de richting die we aangeven. Het is immers een visie op de toekomst. En datzelfde geldt voor klimaatadaptatie en gedifferentieerd wonen. Het amendement over duurzame opwekkingslocaties handhaven we in zijn oorspronkelijke vorm, omdat de formulering in de tekst op pagina 119 is, we verkennen de mogelijkheden voor grootschalige opwek van duurzame energie en die moet inpasbaar zijn. Maar dat gaat over de totale opgave. Dat is niet een uitspraak per gebied. En daarom is de formulering of voor ons te zwak en moet het gewoon hoe zijn. En dat hoeft niet in een bepaald gebied. Dat houden we open. Dat evalueren we verder. Maar het gaat wel om de keuze dat we die duurzame opwekking realiseren.

De voorzitter: Er was nog een vraag gesteld aan de wethouder. De heer Noldus.

De heer Noldus: We gaan nu naar de tweede termijn van het college toe dan, denk ik?

De voorzitter: Nee. We doen gewoon even snel een beantwoording van de vraag van de heer Van der Meer. Ik doe alles nu in één keer. Het is echt te laat nu. De wethouder Burggraaf.

De heer Burggraaf: De vraag was over, voorzien we dat in de huidige kaders die gegeven zijn de woningbouwopgave die u ons heeft meegegeven te realiseren valt binnen de stedelijke contouren. Daarvan heb ik al meerdere malen de getallen genoemd. Als je kijkt naar het realisatieaantal, naar de harde planvoorraad plus de potentie van de verdichtingslocatie en dat bij elkaar optelt, dan kunnen we op dit moment niet anders dan tot de conclusie komen dat het mogelijk is binnen de verdichtingscontour. Tegelijkertijd heb ik ook gezegd dat u heel veel ambities heeft binnen die omgevingsvisie en dat je bij de vervolg uitwerkingsstappen, met omgevingsplannen en dergelijke, tegen botsende doelstellingen kan komen. Eén concreet voorbeeld is hetgeen u benoemt bij Stadswerven-Oost waarvan je zegt, we gaan binnenstedelijk verdichten. Maar dat gaat dan schuren met je economische doelstelling, want daar zitten nu nog bedrijven. Dan maak je daar een keuze om in dat geval wonen boven werken te stellen.

In die context bedoel ik mijn opmerking, dat er gaandeweg ook momenten zullen zijn dat doelstellingen schuren. En dat was nogmaals ook de beleidscyclus van de Omgevingswet van monitoring, evaluatie, waarbij je dat soort doelstellingen weer even tegen het licht houdt.

De voorzitter: Duidelijk. Dank. De heer Noldus.

De heer Noldus: Voorzitter, heel kort. We hebben ons amendement Stadspark samenvatting weer in balans, kwam even in een interruptie met het CDA, die op zich de samenvatting gelijktrekt met het hoofdstuk. Daar was wat verbetering haalbaar in de leesbaarheid door naar B1 te maken. En dank voor die iteratie, ook aan de heer Van Dam Timmers. En die wil ik graag gewijzigd indienen. Zelfde strekking, maar dan in B1, net als de rest van de samenvatting van de omgevingsvisie, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. O, de heer De Feijter.

De heer De Feijter: Nog een korte interruptie op de heer Noldus als dat mag, voorzitter. En dat gaat eigenlijk over amendement A1. En dat was me in de eerste termijn even ontschoten, dat het Stadspark ook het bruisend hart van Dordrecht. En ik ben benieuwd of de heer Noldus wellicht wat meer kleuring kan geven aan de definitie van lichte bedrijvigheid in het Stadspark.

De voorzitter: De heer Noldus.

De heer Noldus: Voorzitter, dat kan ik zeker. Want in de omgevingsvisie zelf gaat het sec over lichte bedrijvigheid. En in ons amendement hebben we het echt over ondersteunende lichte bedrijvigheid die ook past in de functie van zo'n Stadspark. Niet de hele brede definitie van lichte bedrijvigheid, maar ondersteunend aan de functies die daar zijn. Dan kun je onder andere denken aan het verhuur van sportartikelen of andere dingen die licht zijn van activiteit en passen in zo'n gebied.

De voorzitter: Duidelijk. Dank. Ik geef het woord aan de heer Groenewege.

De heer Groenewege: Dank u wel, voorzitter. Het college heeft aardig rond gehamerd met het ontraden van onze amendementen. Veel op onterechte gronden, wat ons betreft. Bijvoorbeeld het argument dat we nu niks zouden mogen zeggen in de omgevingsvisie over honden speelvelden in wijken, terwijl er bij alle wijken dat wel staat, behalve bij het centrum. Dat is een heel bijzonder argument, maar goed. Een aantal argumenten van het college zijn we wel gevoelig voor. Ook Beter voor Dordt heeft bijvoorbeeld gezegd dat ons amendement over de biodiversiteit, dat is A15a, waar komt die 1900 vandaan? Daar heeft het college ook wat over gezegd. Wij zijn best bereid om dat aan te passen en ik zal zo meteen ook een aangepaste versie bij u langs komen brengen. Maar ik wil ook even aangeven wat we aanpassen. De oude tekst was: tevens herstellen we de na 1900 verloren gegane biodiversiteit waar mogelijk. En de nieuwe tekst is: daarbij hebben we tevens aandacht voor soorten die van ons eiland zijn verdwenen, maar waarbij herstel van populaties kansrijk is. Hopelijk kan zowel college als raad zich daarin vinden.

Ook ons amendement over aanrijding met dieren willen we aanpassen. Dat is A18. De oude tekst was, ik wil er even heel precies in zijn: voor alle verkeersroutes door het buitengebied geldt dat ze dusdanig worden ingericht dat aanrijdingen met dieren worden voorkomen. En de nieuwe tekst is: voor verkeersroutes door het buitengebied waar veel conflicten tussen verkeer en dieren plaatsvinden, geldt dat ze dusdanig worden ingericht dat aanrijdingen met dieren zo veel mogelijk worden voorkomen. Een stukje minder absoluut. En zo hoop ik dat het college en de raad daarin mee kunnen gaan. Er was ook nog één vraag waar ik antwoord op moest geven. De vraag van Beter voor Dordt hoe we de weg opnieuw kunnen inrichten. En daarvoor wil ik Beter voor Dordt verwijzen naar de leidraad verminderen aanrijdingen reeën. Daar hebben we in 2024 ook naar verwezen bij het indienen van onze eerste motie en dat is nog steeds een goed document. Dank u wel.

De voorzitter: Dank, mijnheer Groenewege. Dan kijk ik nog naar de heer De Feijter. Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Voorzitter, ik had heel braaf ook mijn hand opgestoken. Als u dan toch het rijtje afgaat, dan ben ik het rijtje nu. Voorzitter, het is allemaal wel heel erg lastig, want ik krijg allemaal antwoorden te horen van het college waarbij alleen maar krampachtig vastgehouden wordt aan de coalitieafspraken die er zijn. En ik mis nog echt veel te veel het loslaten ervan, zodat je gewoon echt over een visie kunt spreken. En je duwt een nieuwe coalitie al direct een bepaalde richting in, maar dat zei ik daarstraks al, dat moet je allemaal gaan corrigeren. Maar dat is één. Daarnaast, ik heb een noodkreet gedaan, denk ik, waar geen enkele wethouder op gereageerd heeft. Niet één voelde zich daartoe geroepen, over hoe we dit document vertalen naar de stad. En bij het Maasterras daar is een soort van placemat gemaakt. Dat was super overzichtelijk en zo staat dat ook netjes op de website. En dit document zal om meer vragen. Dat snap ik ook, want het is gecompliceerder. Maar er zijn voldoende voorbeelden in het land, zoals Utrecht, dat heb ik in de commissie ook al genoemd, waarmee je een inwoner meeneemt in, wat betekent het voor iemand in de stad? En niet, wat hebben we nu als beleidsmakers en zo, hebben we allemaal leuk in weet ik veel hoeveel uur besproken. Wat gaat het college hier concreet mee doen? En daar wil ik echt een reactie op hebben. En ik krijg ook nog een reactie op de disclaimer die ik geciteerd heb met betrekking tot de aansprakelijkheid rond het document.

De voorzitter: Ik heb mevrouw Koene drie vragen horen stellen, namelijk, wat gaat het college concreet doen? Maar eigenlijk ook, hoe maakt u dit vertaalbaar naar de inwoners? En dan de disclaimer. Wie van het college kan hierop reageren? De heer Burggraaf.

De heer Burggraaf: Voorzitter, waar het gaat om het aspect van het nog begrijpelijker presenteren voor onze inwoners, die handschoen zullen we opnemen. We hebben hem al, zoals ik heb aangegeven, in B1-taal de samenvatting gemaakt, maar ik begrijp het verzoek van Gewoon Dordt om te kijken of we het nog een wat concretere wijze kunnen doorvertalen. Laten wij dat nadat we dat amendement, et cetera, verwerkt hebben hier presenteren en kijken hoe we daar handen en voeten aan kunnen geven.

Voor wat betreft de disclaimer, dat is iets waar ik nog even geen antwoord op kan geven. Daar kom ik zo meteen nog wel even op terug.

De voorzitter: Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: B1 hoeft nog niet te betekenen dat mensen snappen waar het over gaat. Dan kan je de tekst wel lezen, maar waar kan je concreet invloed op uitoefenen als inwoner? Wat betekent het voor jou? Wat betekent het voor jouw wijk? En het is echt niet zo ingewikkeld om dat aan te geven, maar dat staat er nu in ieder geval niet in.

De voorzitter: Ik denk dat de boodschap helder is. De wethouder een toezegging gedaan.

De heer Burggraaf: Exact. Ik denk dat we nu even langs elkaar heen praten, maar dat element nemen we zeker mee in de definitieve presentatie van de omgevingsvisie. En de disclaimer zullen wij daarbij ook weglaten.

De voorzitter: Die is dan opgelost. De heer De Feijter nog.

De heer De Feijter: Geen tweede termijn. Wij zullen bij de stemverklaringen onze stemmingen toelichten. Mooi. Ik denk dat wij dan over kunnen gaan tot stemming.

De voorzitter: We hebben een aantal een aantal amendementen, een hoofdvorstel en een paar moties. Ik kijk even naast mij. De griffier zegt, het klopt allemaal. Dat is een geruststellende mededeling. Maar volgens mij kijken we ook nog even naar de volgorde van stemming over de amendementen. Amendement 9, en dat is het amendement geen woningbouw in het buitengebied, is zwaarder dan amendement 7, woningbouwopties openhouden nieuw Dubbeldam. Ik zal na amendement 6 amendement 9 in stemming brengen. Maar ik zal het dictum ook even goed voorlezen. Dan snapt u waar we over stemmen. Dan doen we eerst de amendementen, dan het hoofdvorstel en dan de moties. Top. Komt goed. Stapje voor stapje en anders houdt ons scherp. We beginnen met motie 1, Stadspark ... O, het amendement. Heel goed van u. Het is laat, ook voor de voorzitter. We beginnen met amendement 1, Stadspark ook het bruisend hart van Dordrecht. Wilt u uw stem uitbrengen, alstublieft? Zijn er nog stemverklaringen? Dat is niet het geval. Iedereen gaat stemmen. Mooi. Er zijn 37 stemmen uitgebracht. 24 voor, 13 tegen. De fracties van Beter voor Dordt, DENK, Gewoon Dordt, de leden Uysal, Kruger, Burakçin, Den Hartog, Van Engelen, Partij voor de Dieren en Partij van de Arbeid hebben tegengestemd. Het amendement is aangenomen. Dan kom ik bij amendement A2a, Stadspark weer in balans. Heeft iemand daar nog een stemverklaring voor te geven? Dat is niet het geval. U kunt uw stem uitbrengen. De heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Zou ik de tekst van dit amendement nog niet voorlezen? Want dat is gewijzigd, toch?

De voorzitter: Ik heb hier niet een pen gewijzigd amendement. Volgens mij heeft u al digitaal ... Ik kan hem voorlezen, maar het is een hele pagina, de wijziging. Deze staat echt gewijzigd in het systeem. Ik ga hem even voorlezen. Helpt dat? Nee.

Gaan we daarover stemmen? Bent u er klaar voor? Ik breng hem nu in stemming. A2a, Stadspark weer in balans. Er zijn 33 stemmen voor, 4 tegen. Tegen hebben gestemd Fractie van der Spoel de, Partij voor de Dieren en DENK. Het amendement is aangenomen. Dan kom ik bij amendement A3, gedifferentieerd wonen. Wenst iemand daar een stemverklaring voor af te geven? Dat is niet het geval.

De heer Noldus: Voorzitter.

De voorzitter: Wie?

De heer Noldus: Vanuit ons heel kort.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Noldus: Wat ons betreft, gedifferentieerd aanbod is een onderdeel van de omgevingsvisie en het huisvesting is voor ons het middel voor verdere detaillering. Wij zullen tegenstemmen.

De voorzitter: Dat is duidelijk. Ik breng hem nu in stemming. Voor hebben gestemd 16 leden, tegen 21. Voor hebben gestemd de fracties ChristenUnie/SGP, DENK, GroenLinks, Partij voor de Dieren, Partij van de Arbeid, SP en Van der Poel. Het amendement is verworpen. Dan gaan we met elkaar stemmen over amendement A4, parkeren in woonwijken. A4a. En die moet ik wel even voorlezen. Het dictum is als volgt gewijzigd. Het amendement besluit het volgende te wijzigen. Het beslispunt de Dordtse omgevingsvisie 2.0, inclusief de nota van beantwoording zienswijzen vast te stellen, wordt aangevuld met: met dien verstande dat op pagina 83 van de omgevingsvisie 2.0, deelgebieden woonwijken, in hoofdstuk A6-34 bereikbare stad onder het sub kopje verkeer en vervoer wordt toegevoegd dat, aanhalingstekens openen, er wordt gestreefd naar vermindering van parkeren van auto's in woonstraten en buurten. Dit door meer parkeerplaatsen aan de randen van de woonbuurten en andere slimme parkeeroplossingen te realiseren, ten einde letterlijk en figuurlijk ruimte vrij te spelen voor spelen, bewegen, ontmoeten, rust en groen, aanhalingstekens sluiten. Wenst iemand nog stemverklaring te geven? Dat is niet het geval. Dan gaan we nu stemmen. De heer De Feijter.

De heer De Feijter: Ik had wel een stemverklaring. De ChristenUnie/SGP vindt dat de omgevingsvisie terecht oog heeft voor de verschillen tussen de wijken. Parkeren aan de randen is niet altijd de juiste oplossing voor elke wijk en daarom zullen wij tegenstemmen.

De voorzitter: Duidelijk. We gaan nu stemmen. Het amendement A4a, parkeren in woonwijken. 9 leden hebben voorgestemd, 28 tegen. Voor hebben gestemd GroenLinks, Partij voor de Dieren en Partij van de Arbeid. En daarmee is het amendement verworpen. Dan kom ik bij amendement A5. Wenst iemand daar nog een stemverklaring voor af te geven? Klimaatadaptatie in de wijken. Dat is niet het geval. Dan breng ik hem nu in stemming. Voor hebben gestemd 10 leden, tegen hebben gestemd 27.

Voor leden voor hebben gestemd de fracties van GroenLinks, Partij voor de Dieren, Partij van de Arbeid en Van der Spoel. Het amendement is verworpen. Dan maak ik even een sprongetje naar voren. Dat is amendement A9, geen woningbouw in het buitengebied van Beter voor Dordt en Partij voor de Dieren. Is voldoende bekend dat we deze even naar voren halen, omdat die wat zwaarder weegt over de woningbouw. Wenst iemand er nog een stemverklaring voor te geven? Eerst moet de stemmingsuitslag nog weg van A5. Die heb ik nog op mijn scherm. Nee, dat weet ik, maar ik heb nog een oude uitslag op mijn scherm. Ik kan de stemming nog niet starten. Wenst nog een stemverklaring te geven? We moeten even wachten met stemmen, want wij kunnen de stemming nog niet opengooien. Daar gaan we. Amendement A9, geen woningbouw in het buitengebied. Wilt u uw stem uitbrengen? 37 geleden hebben gestemd. 10 leden voor, 27 tegen. Voor hebben gestemd Beter voor Dordt, Forum voor Democratie, Partij voor de Dieren en de VSP. Het amendement is verworpen. Ik kom nu bij amendement A7, dus dan gaan we even terug. Woningbouwopties openhouden nieuw Dubbeldam. Wenst iemand daar nog een stemverklaring voor te geven? Dat is niet het geval. U kunt nu uw stem uitbrengen. Voor hebben gestemd 10 leden, tegen hebben gestemd 27. Voor hebben gestemd Forum voor Democratie, Gewoon Dordt, GroenLinks-Partij van de Arbeid en Fractie van der Spoel. En daarmee is het amendement verworpen. Dan kom ik bij amendement A8, duurzame energie en netcongestie. Wenst iemand er nog een stemverklaring voor gegeven? Dat is niet het geval. Dan breng ik hem nu in stemming. Het amendement heeft 11 stemmen voor gekregen, 26 tegen. Voor hebben gestemd GroenLinks, Partij voor de Dieren, Partij van de Arbeid, SP en Fractie van der Spoel. Het amendement is verworpen. Dan kom ik bij amendement A10, Oude Boomgaard onderbrengen in het buitengebied. Wenst iemand er nog een stemverklaring voor te geven? Nee. Dan breng ik hem nu in stemming. 4 leden hebben voorgestemd, 33 tegen. Voor hebben gestemd Beter voor Dordt en Forum voor Democratie. Het amendement is verworpen. Ik kom bij motie A11, iedere wijk een huisarts.

Mevrouw Schnabel: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Wij denken dat dit passender zou zijn in een initiatiefvoorstel, maar we willen er ook niet enorm voorliggen. We zullen daardoor voorstemmen.

De voorzitter: Duidelijk. U mag uw stem uitbrengen. 36 leden hebben voorgestemd, één lid heeft tegengestemd. Tegen heeft gestemd de fractie van Gewoon Dordt. En het amendement is daarmee aangenomen.

De heer Groenewege: Voorzitter?

De voorzitter: Ja, de heer Groenewege.

De heer Groenewege: We hebben een punt van orde tussendoor. Ik bedenk me opeens dat de aangepaste amendementen en moties nog niet van een collegeadvies zijn voorzien. Voor mijn eigen amendement zou ik daar wel prijs op stellen.

De voorzitter: Bij mijn weten heeft het college in hun termijn gewoon elk amendement en motie voorzien van een advies. Wij hebben dat ook gewoon meegeschreven. Dan had u dat even voor de beraadslaging moeten vragen. Maar als u wil dat ik het expliciet nog bij bepaalde amendementen even noem, dan doen we dat.

De heer Groenewege: Ik heb in de tweede termijn gewijzigde amendementen ingediend en die zijn nog niet geapprecieerd. A15a en A18a.

De voorzitter: Dat had u even voor de stemming moeten vragen. Ik kijk tijdens het stemmen toch nog even links van me of dat kan. Nee. Dan doen we het niet. Ik hoor er ook geen appreciatie voor, dat voorstel. Dan gaan we gewoon door. Maar volgens mij hebben we echt voldoende beraadslaagd vanavond om te weten hoe het ongeveer gaat. Ik breng in stemming amendement A13, behoud Schippersinternaat bij Knoop Leerpark.

Mevrouw Schnabel: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Wij zullen tegenstemmen omdat we dit te veel detailniveau vinden.

De voorzitter: Duidelijk, We gaan stemmen. De heer Noldus.

De heer Noldus: Voorzitter, wij sluiten ons daarbij aan, bij de stemverklaring van de Partij van de Arbeid, met de toevoeging dat het Schippersinternaat zeker een plek nodig heeft en dat ook het amendement daar onnodig beperkend in is, voorzitter. We zullen tegenstemmen.

De voorzitter: We gaan stemmen. Voor hebben gestemd 21 leden, tegen hebben gestemd 16 leden. Tegen hebben gestemd de fractie van DENK, Gewoon Dordt GroenLinks-Partij van de Arbeid, Van der Spoel en de VVD. Het amendement is aangenomen. Ik kom bij amendement A14, basiskwaliteit in natuur in 2040. Wenst iemand daar nog een stemverklaring over af te geven? Dat is niet het geval. Dan gaan we nu stemmen. Voor hebben gestemd 9 leden, tegen hebben gestemd 28 leden. Voor hebben gestemd GroenLinks, Partij voor de Dieren en Fractie van der Spoel. En het amendement is verworpen. Ik breng in stemming dan amendement A15. Dat is een gewijzigd amendement, maar de gewijzigde versie daarvan staat in het systeem. Die hoef ik niet voor te lezen. Wenst iemand er nog een stemverklaring voor te geven? Ik kijk even rond. Dat is niet het geval. Dan brengen we het amendement nu in stemming. Voor hebben gestemd 13 leden, tegen hebben gestemd 24 leden. Voor hebben gestemd ChristenUnie/SGP, GroenLinks, Partij voor de Dieren en de SP. En daarmee is het amendement verworpen. Ik kom bij amendement A16, geen kantoor hotspot in het Weizigtpark. Wenst iemand toch een stemverklaring af te geven? De heer Noldus.

De heer Noldus: Wat ons betreft is de kaart bij dit amendement door de Partij voor de Dieren te strikt geïnterpreteerd en is de collegereactie voor ons duidelijk. Voor ons niveau geen kantoren hotspot in het Weizigtpark, maar we zullen wel tegen dit amendement stemmen.

De voorzitter: De heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: De intentie om daar geen kantorenlocatie te maken in het Weizigtpark zijn wij het mee eens. En dat betekent eigenlijk dat wij de neiging hebben om voor te stemmen.

De voorzitter: De heer De Feijter.

De heer De Feijter: Voorzitter, de heer Noldus zegt een hoop zinnige dingen vanavond. Wij sluiten ons er weer bij aan.

De voorzitter: Een goede avond voor de heer Noldus. Wie nog meer? De heer Van Dam Timmers.

De heer Van Dam Timmers: Voorzitter, wij sluiten ook ons aan bij de VVD. Dit is nooit het plan geweest en nu ook niet.

De voorzitter: Duidelijk. We brengen hem in stemming. Amendement A16, geen kantoor hotspot in het Weizigtpark. Voor hebben gestemd 13 leden, tegen hebben gestemd 24 leden. Voor hebben gestemd Beter voor Dordt, Forum voor democratie, GroenLinks, Partij voor de Dieren en de SP. Het amendement is verworpen. Ik kom bij amendement A17, oppervlakte groen behouden. De heer Noldus.

De heer Noldus: Voorzitter, dit amendement loopt wat ons betreft te ver voorop en de impact is ons nog onvoldoende helder. We zullen tegenstemmen.

De voorzitter: Andere stemverklaringen nog? Nee. Dan brengen we hem nu in stemming. Voor hebben gestemd 11 leden, tegen hebben gestemd 26 leden. Voor hebben gestemd Forum voor Democratie, GroenLinks, Partij voor de Dieren, SP en Fractie van der Spoel. En het amendement is verworpen. Ik kom bij het volgende amendement, aanrijdingen met dieren voorkomen, A18a. Dat is een gewijzigd amendement, maar de gewijzigde versie is in het systeem toegevoegd. Wenst iemand nog een stemverklaring te geven? De heer De Feijter.

De heer De Feijter: Dank u wel, voorzitter. Door de wijziging van de Partij voor de Dieren zullen wij voor dit amendement gaan stemmen.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Dat geldt ook voor ons, voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Ik ben, excuus daarvoor, even in verwarring. Want zou heel kort herhaald kunnen worden wat die wijzigingen precies behelzen?

De voorzitter: Ik kijk even naar de Partij voor de Dieren of die nog even kan toelichten wat er gewijzigd is.

De heer Groenewege: De nieuwe tekst is, voor verkeersroutes door het buitengebied waar veel conflicten tussen verkeer en dieren plaatsvinden, geldt dat ze dusdanig worden ingericht dat aanrijdingen met dieren zo veel mogelijk worden voorkomen.

De voorzitter: Duidelijk.

De heer Groenewege: En dat is minder absoluut dan de eerdere tekst.

De voorzitter: Keurig. En zo staat het staat ook heel gewoon goed in gewijzigde versie in het systeem aangebracht, mevrouw Schnabel. We gaan stemmen. De heer Noldus.

De heer Noldus: Voorzitter, nog een stemverklaring. Amendement, sympathiek en de wijzigingen een stuk meer ruimte, maar het is voor ons nog onvoldoende helder wat de impact is op ook andere gebruikers. Wij zullen toch tegenstemmen.

De voorzitter: U kunt gaan stemmen. Voor hebben gestemd 26 leden, tegen hebben gestemd 11 leden. Tegen hebben gestemd Beter voor Dordt, Forum voor Democratie en de VVD. Het amendement is aangenomen. Dan kom ik bij amendement A19, met stip de gezelligste foto van de avond. Maar misschien ben ik wat bevooroordeeld. Eens even kijken. Wenst iemand een stemverklaring te geven? De heer Noldus.

De heer Noldus: Voorzitter, wij gaan het amendement steunen, mits die zoektocht dan ook uiteindelijk wordt voorgelegd in het toegezegde hondenbeleid.

De voorzitter: Duidelijk. Andere stemverklaringen nog? Nee. Dan gaan we nu stemmen. Voor hebben gestemd 24 leden, tegen hebben gestemd 13 leden. Tegen hebben gestemd CDA, Forum voor Democratie, GroenLinks, de Partij van de Arbeid en Fractie van der Spoel. Het amendement is aangenomen. Ik kom met amendement gemengde buurten. Wenst iemand nog een stemverklaring te geven? A20, gemengde buurten. Is toch wel een fraaie lay-out van al die amendementen van Partij voor de Dieren. U kunt gaan stemmen. Voor hebben gestemd 24 leden, tegen hebben gestemd 13 leden. Tegen hebben gestemd Beter voor Dordt, Forum voor Democratie, Gewoon Dordt, Op Ons Eiland en de VVD. Het amendement is aangenomen. Dan komen we bij geen eenzijdige villawijkjes, motie 21. Voor een stemverklaring, de heer Noldus.

De heer Noldus: Voorzitter, dank u wel. Gedifferentieerde buurten zijn al onderdeel van onze stad en aan de randen van onze stad moet wel een bepaalde ruimtelijke keuze hieraan ten grondslag liggen. En daarmee steunen we dit amendement nu niet.

De voorzitter: Andere stemverklaring nog? De heer Van Dam Timmers.

De heer Van Dam Timmers: Voorzitter, wij vinden gemengde buurtjes juist gezellig en daarom zullen wij voorstemmen.

De voorzitter: Duidelijk. Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Dank, voorzitter. Voorzitter, de titel daar heb ik de heer Groenewege al op aangesproken. Dat is een beetje aanmatigend. Hij heeft beloofd dat hij het de volgende keer positief zal formuleren en daarom steun ik dit amendement.

De voorzitter: We gaan stemmen. Motie A21. Voor hebben gestemd 24 leden, tegen hebben gestemd 13 leden. Tegen hebben gestemd Beter voor Dordt, DENK, Forum voor Democratie, Op Ons Eiland en de VVD. Het amendement is aangenomen. Dan kom ik bij het laatste amendement, A22, de kop van de Staart. Wenst iemand nog een stemverklaring te geven? Nee. We gaan stemmen. Voor hebben gestemd 37 leden. Hij is unaniem aangenomen. Dat waren de amendementen. Dan komen we bij het hoofdvorstel. Het geamendeerde voorstel. Het vaststellen van de Dordtse Omgevingsvisie 2.0, eiland met kwaliteit. Groot en groots, toch? Wie wenst hier nog een stemverklaring voor af te geven? Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Dank, voorzitter. Voorzitter, ik zat wel een beetje met een dilemma met betrekking tot de leesbaarheid van dit document. Ik wil toch het college het voordeel van de twijfel geven, ervan uitgaande dat ze, en dan mogen ze altijd contact met me opnemen, gaan lopen op het in de stad brengen van deze omgevingsvisie.

De voorzitter: Dat is een hele welkome handreiking. De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Dank u. De Omgevingsvisie bevat zeker positieve aspecten, maar er staan ook genoeg dingen in waar we het als Partij voor de Dieren echt totaal niet mee eens zijn. En daar willen we als oppositiefractie niet verantwoordelijk voor worden gehouden. Dat betekent een tegenstem.

De voorzitter: De heer Wringer.

De heer Wringer: Dank, voorzitter. Ondanks dat er veel goede onderwerpen in de omgevingsvisie staan, stemt Beter voor Dordt tegen de omgevingsvisie. Er staan een aantal fundamentele punten in, net zoals bij de Partij voor de Dieren, waarmee Beter voor Dordt zich niet kan vinden. Onder andere klimaat, energieneutraal 2040, het minimaliseren van het autogebruik, de mogelijkheid voor het bouwen in polders en Biesbosch, onze niet-aangenomen amendementen en daarnaast nog een paar andere kleine punten.

De voorzitter: Dank. De heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Voorzitter, wij vinden dat er genoeg goede dingen, inspirerende dingen in de omgevingsvisie staan om die te steunen. Tegelijkertijd maken wij een voorbehoud met betrekking tot de verdichting. En zo gauw we daar meer in concreet over praten, behouden we onze '...' om nieuwe voorstellen tot wijziging in te dienen.

De voorzitter: Dank. Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Wij sluiten ons daar graag bij aan.

De voorzitter: Top. De heer Van Dam Timmers.

De heer Van Dam Timmers: Dank, voorzitter. Vanuit de CDA-fractie zijn we blij met de aangenomen amendementen tot nu toe en de aanpassingen. Wij zullen voor deze mooie visie stemmen.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Dank, voorzitter. Zoals ik ook in de eerste termijn al heb aangegeven, ondanks dat we een aantal amendementen en moties hebben voorgestemd, zullen we tegen het raadsvoorstel stemmen, omdat we het op een aantal punten ook volledig oneens zijn.

De voorzitter: Duidelijk. Dat waren de stemverklaringen. Dan gaan we nu stemmen over het geamendeerde hoofdvorstel, de Dordtse Omgevingsvisie 2.0. U kunt uw stem uitbrengen. Voor hebben gestemd 31 leden, 6 leden hebben tegengestemd. Tegen hebben gestemd Beter voor Dordt, Forum voor Democratie en de Partij voor de Dieren. En daarmee is het hoofdvorstel met 31 stemmen voor aangenomen. Dan komen we bij de moties. Dan begin ik bij motie M14, aantrekkelijke recreatie bij De Elzen slash Viersprong. Wenst iemand er nog een stemverklaring voor af te geven? Dat is niet het geval. Dan brengen we hem nu in stemming. Voor hebben gestemd 25 leden, tegen hebben gestemd 12 leden. Tegen hebben gestemd Beter voor Dordt, CDA, DENK, Gewoon Dordt, Partij voor de Dieren en de SP. De motie is aangenomen. Dan kom ik bij motie 15, sedumdaken zijn Beter voor Dordt. Faciliteer, promoot en ondersteun pandeigenaren om sedum op hun daken te leggen. De heer De Feijter.

De heer Noldus: Voorzitter. Ik spreek soms namens de heer feiten vandaag, maar het is de heer Noldus.

De heer De Feijter: De heer Noldus was eerst.

De heer Noldus: O, de heer De Feijter ook. O, sorry. Wat ons betreft gebeurt er op dit moment genoeg en het gevraagde in de motie lijkt ons onvoldoende doelmatig om dit op deze manier uit te gaan voeren. Daarmee zullen we tegenstemmen.

De voorzitter: Duidelijk. De heer De Feijter.

De heer De Feijter: Het is toch wel weer jammer dat hij dan weer eerst is. Dan heb ik '...' bijna aan te sluiten.

De voorzitter: Ik heb het geprobeerd.

De heer De Feijter: Dat is zo. Voor de ChristenUnie/SGP geldt dat voor motie M15, M16 en M17 dat er veel aan gebeurt. En dat wij de inzet van het college op dit vlak steunen en daarom tegen die drie moties zullen stemmen.

De voorzitter: Mijnheer Van Dam Timmers.

De heer Van Dam Timmers: Dat geldt ook voor het CDA. Deze moties die passen hier op dit moment nog niet.

De voorzitter: De heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Daar sluiten wij ons bij aan.

De voorzitter: Duidelijk. We gaan stemmen. Motie sedumdaken zijn Beter voor Dordt. Voor hebben gestemd 6 leden, tegen hebben gestemd 31 leden. Voor hebben gestemd Beter voor Dordt, DENK, Partij voor de Dieren. En de motie is verworpen. Ik kom bij motie M16, zonnepanelen boven parkeerplaatsen zijn Beter voor Dordt. Wenst iemand nog een stemverklaring te geven? Dat is niet het geval. Dan gaan we stemmen. Voor hebben gestemd 7 leden, tegen hebben gestemd 30 leden. Voor hebben gestemd Beter voor Dordt, DENK, Partij voor de Dieren en de SP. De motie is verworpen. Ik kom bij motie M17, meer zonnepanelen zijn Beter voor Dordt. De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Voorzitter, dank u. De vorige twee moties hebben we het voordeel van de twijfel gegeven. Deze krijgt helaas het nadeel van de twijfel. We stemmen tegen. Het nadeel van de twijfel.

De voorzitter: We gaan stemmen. Voor hebben gestemd 3 leden, tegen hebben gestemd 34 leden. Beter voor Dordt heeft voorgestemd. De motie is verworpen. Ik kom bij motie goede spreiding sportvoorzieningen in Dordrecht, motie M18a, waarbij het eerste dictum van de motie is gewijzigd en die slechts nog behelst: verzoekt het college bij de uitvoering van de omgevingsvisie 2.0 expliciet te sturen op een goede geografische spreiding van sportvoorzieningen, bij ruimtelijke besluiten, herstructureringen, gebiedsontwikkelingen, de bereikbaarheid van sportvoorzieningen voor alle inwoners binnen een redelijke afstand als uitgangspunt mee te nemen, en de raad periodiek te informeren over de stand van zaken naar eventuele knelpunten in de spreiding van sportvoorzieningen. En gaat over tot de orde van de dag. Wenst iemand nog een stemverklaring af te geven? Dat is niet het geval. We gaan stemmen. Die is unaniem aangenomen. Van harte gefeliciteerd. Daarmee heeft u met veel voorbereiding, beeldvormende en oordeelsvormende sessies, uitgebreide behandeling vanavond, en dat moesten we af en toe een beetje huwen, maar u heeft wel heel erg veel werk in de voorbereiding gestoken, met veel amendementen en een paar moties. En ik denk dat het heel gepast is om ook even complimenten en waardering uit te spreken voor uw beraadslaging, maar vooral voor alle ambtelijke voorbereiding en voor de enorme administratie vanuit de griffie. En er ligt toch maar een gedragen omgevingsvisie. Dan is het 23.45 uur en hebben wij nog twee moties vreemd aan de orde van de dag over één onderwerp. Willen we dat vanavond nog behandelen? Ik kijk naar de indieners.

De heer Van der Net: Voorzitter, dit is vrij concreet. Ik weet niet of iedereen daar hier een heel groot debat over wil gaan voeren. Maar dan denk ik, laten we het gewoon doen nu op dit moment. Dat moet toch voor 00.00 uur kunnen, als ik het een beetje kan inschatten.

De voorzitter: Ja hoor, dan gaan we dat doen, toch? Oké. Ik vraag wel even de heer Schalken dan het voorzitterschap van de raad over te nemen, want uw voorzitter is portefeuillehouder. Kunt u dat vanaf daar doen? Moet wel lukken. Top.

31. Moties vreemd aan de orde van de dag

De plaatsvervangend voorzitter: Dank u wel. Dan komen we nu bij agendapunt motie vreemd aan de orde van de dag, motie 1 is dat. En eerst naar de indieners om hem toe te lichten.

De heer Van der Net: Dank u wel, voorzitter. De problematiek in de buurt Kromhout-Kasperspad is waarschijnlijk voor iedereen duidelijk en ik krijg daar de laatste tijd toch ook wel weer wat verontrustende berichten over. Om in ieder geval daar de leefbaarheid ook wat te verbeteren, hebben we gekeken naar, wat is daar echt concreet mogelijk? En vandaar dat we in ieder geval twee moties hebben ingediend met betrekking tot de daar aanwezige casino's. De mensen die daar wonen hebben met name gezien dat dealers en dergelijke zich ook soms daar ophielden, om in ieder geval daar te wachten tot hun klanten ook weer kwamen. En wij zijn als VVD niet tegen casino's, maar we vinden op dit moment dat er nog drie vergunningen zijn en dat vinden we eigenlijk meer dan voldoende. En vandaar dat we nu een motie hebben ingediend om in de APV van vier naar drie te gaan. En dat is met name nu dat de meeste aan de randen van de stad liggen en dat vinden we prima. Maar om te voorkomen dat, mocht er inderdaad toch nog dadelijk een casino zeggen, ik lever mijn vergunning in en dan zijn er nog maar twee, dan kan die derde nog altijd een casino eventueel weer neerzetten in de buurt waar ik het zojuist over heb gehad. En vandaar dat ik ook nog een tweede motie heb ingediend, om in ieder geval op basis van een bepaling in de APV met betrekking tot leefbaarheid te voorkomen dat daar in die buurt dan eventueel dan weer, mocht de eerste motie ook worden aangenomen, een casino wordt gevestigd. En veel concreter kan ik niet worden, voorzitter, vandaar.

De plaatsvervangend voorzitter: Dank u wel voor de toelichting. We kunnen ervoor kiezen om eerst een rondje te maken, maar we kunnen ook eerst een reactie vanuit het van de portefeuillehouder vragen. Misschien is dat wat efficiënter. Ik kijk even of dat misschien een snelle optie is. Gaan we dat eerst doen. Ik geef eerst het woord aan de portefeuillehouder.

De heer Mol: Dank, voorzitter. Dank ook voor de motie. Het is voor mij als nieuwe portefeuillehouder toch wel een beetje ingewikkeld om af te tasten hoe de rest van de raad erover denkt. Dan ga ik toch wat neutraler mijn beantwoording of mijn advies geven. Ik ga het trouwens helemaal niet neutraal doen. Want, voorzitter, in tegenstelling tot wat u in de motie stelt, dat er drie vergunningen zijn uitgegeven, zijn er vier vergunningen verleend aan vier casino's op dit moment. En wij weten van één casino dat die niet meer in exploitatie is, maar die heeft nog niet gemeld dat zij niet meer exploiteert. Het vermoeden bestaat echter dat zij deze niet meer exploiteert, maar conform de APV moet de exploitant hier melding van doen en na die melding vervalt dan de vergunning. En wij zijn actief bezig contact met de exploitant te krijgen om daar een bevestiging van te krijgen. Dat is nog niet gelukt, maar we weten inmiddels dat de locatie wel al een andere bestemming heeft. Om maar even dan in te gaan op uw motie. In 2021 is onderzoek gedaan naar het aantal speelautomatenhallen in verhouding tot andere steden. Dordrecht had toen een meer dan gemiddeld aan speelautomatenhallen. En wij gaan er even voor dit getal nu van uit dat dat nog steeds het geval is.

En dan past eigenlijk, als we kijken naar vergelijkbare steden, is dan ongeveer drie de norm. Van vier naar drie is dan eigenlijk redelijk passend en dan ook geen gek idee. En gezien de situatie is best een geschikt moment om daar een uitspraak over te doen. En in dat licht zijn wij als college bereid de motie te omarmen en onderzoek te doen naar een eventuele vierde vergunning. Mocht deze vergunning komen te vervallen, dan kan uw raad worden voorgesteld de APV te wijzigen en het aantal vergunningen terug te brengen naar drie.

De plaatsvervangend voorzitter: Dank u wel. Kort en krachtig. En dan denk ik dat het nu tijd is om een rondje te maken. Ik weet niet of de VVD zelf nog iets heeft aan te vullen?

De heer Van der Net: We gaan nu alleen de eerste motie? Of ook de tweede motie, kijk ik ook voorzitter, want ...

De plaatsvervangend voorzitter: Volgens mij is de reactie van de portefeuillehouder op beide moties van toepassing, toch?

De voorzitter: Ik lees in de tweede motie, maar ik denk toch dat het fijn is als de indiener toch nog eventjes de tweede motie toelicht, want die is stuk verstrekkender dan de eerste motie.

De heer Van der Net: Dat wil ik natuurlijk zeker doen, namens alle indieners, voorzitter.

De plaatsvervangend voorzitter: Ga uw gang.

De heer Van der Net: Die tweede motie is echt bedoeld omdat ik inderdaad u hoor zeggen, er zijn vier vergunningen, maar eentje die is niet meer in bedrijf en die zou kunnen vervallen. Maar dat betekent nog altijd als er dadelijk in de APV nog steeds de mogelijkheid van drie vergunningen staat, bestaat nog steeds de mogelijkheid dat ook in de buurt daar waar ik het net over heb nog een casino zou worden gevestigd. De bepaling vanuit de APV zoals vermeld in de motie, die geeft aan dat je dan kan zeggen van een bepaald gebied, de leefbaarheid is in het geding, daar willen we in ieder geval dat niet hebben. En dat spreekt de motie ook uit, dat in ieder geval dat afgebakende gebied, dat daar nooit geen casino meer komt. Dat is hem eigenlijk, voorzitter.

De plaatsvervangend voorzitter: Kan de portefeuillehouder uit de voeten met deze nadere toelichting?

De heer Mol: Voorzitter, bij mij is ook de scherpste een klein beetje weg, maar ik ben niet enthousiast over een casino in dat gebied. Maar de APV legt wel de bevoegdheid bij het zelfstandig bestuursorgaan burgemeester. Als u mij oproept dit te onderzoeken, ga ik dat doen, waarbij ik u de toezegging ... Waarbij ik al aangeef dat ik niet enthousiast ben, maar om dan meteen mee te gaan met de motie die zegt dat we geen nieuwe casinovergunningen meer afgeven, dat vind ik een beetje ver gaan. Want ik wil ook niet alle casino's over één kam scheren. Maar ik ben niet enthousiast over casino in dat gebied. En als ik nu u toezeg de motie te omarmen en aan te geven dit te onderzoeken en uw raad hierover te berichten, is dat misschien voor nu voldoende.

De plaatsvervangend voorzitter: Dan ga ik eerst naar de indieners.

De heer Van der Net: Ik kijk even. Ik denk dat deze toezegging wat dat betreft gewoon voldoende is. Dan brengen we alleen de eerste motie in stemming en dan inderdaad met de woordvoering voor de tweede motie, dan horen we dat nog van de portefeuillehouder, voorzitter.

De plaatsvervangend voorzitter: Dank u wel. En dan is mijn vraag nog of er fracties zijn die nog behoefte hebben aan een reactie of dat we over kunnen gaan tot stemming. Wel een reactie. Dat is in ieder geval vanuit de ChristenUnie/SGP. De heer De Heer.

De heer De Heer: Voorzitter, een korte woordvoering toch op de motie die wordt ingediend. Wat ons betreft namens onze fractie echt een uitstekende motie, degene die hier nog overblijft. Er waren er vier en waarschijnlijk kunnen we hiermee naar drie. En wat ons betreft is het gewoon een heel goed moment, goede timing, een goed initiatief ook van de VVD om hierop in te grijpen. Maar goed, dat is nog een vrij technisch antwoord van onze fractie. Maar waarom vindt ChristenUnie/SGP deze motie dan echt een goed idee? Wat ons betreft is het echt een goede manier om die verwoestende effecten van gokverslaving verder naar beneden te brengen. Wij zien liever als fractie nul casino's in onze stad, daar kunnen we heel eerlijk over zijn, maar dit is een beweging in de goede richting. We erkennen de gigantische schade van gokverslaving in gezinnen, kapotte huwelijken, diepe ellende door schulden en meer. En we hebben het hier niet over een lidmaatschap van de Vriendenloterij, maar dit soort wijkcasino's kunnen bestaan dankzij verslaving en dat zijn wij als fractie liever arm dan rijk. Dank u wel.

De plaatsvervangend voorzitter: Dank u wel. Ik zag ook mevrouw Koene en daarna de heer Venderbos van de Partij voor de Dieren.

Mevrouw Koene: Voorzitter, dank. Wij hebben hier moeite mee, met deze motie. Vooral dat je iets overmatig wil regelen. Casino's zijn net zoals dat er coffeeshops zijn of andere dingen. We begrijpen heel goed dat je moet managen hierop. Maar het is een beetje wensdenken dat als het er dan maar drie zijn, dat er dan nooit meer problemen zijn. Wij zullen tegenstemmen.

De plaatsvervangend voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar de Partij voor de Dieren. De heer Venderbos.

De heer Venderbos-Lambinon: Dank, voorzitter. Gokverslaving is een groot probleem, ook in Dordrecht. Specifieke cijfers over het aantal gokverslavingen zijn helaas niet beschikbaar, blijkt uit antwoorden op artikel 40 vragen van GroenLinks van 25 november 2023. Volgens het Expertisecentrum Gokken bezoeken ongeveer 33 procent van de bevolking in de leeftijd van 18 jaar en ouder fysieke locaties. Solutions Verslavingszorg schat dat in Nederland ongeveer 110 duizend personen gokverslaafd zijn. Instituten zoals Trimbos en Jellinek ontmoedigen gokken zoveel als mogelijk. Gemeentes zijn echter beperkt in de aanpak voor gokken en gokverslaving. Goede voorlichting over de risico's, zoals het opbouwen van schulden, is essentieel.

De Partij voor de Dieren pleit al jaren voor een stop op casino's en gokhallen, maar ook voor vermindering van fysieke locaties. De motie roept op om het maximaal aantal casino's in Dordrecht te beperken tot het aantal van drie casino's die nu in Dordrecht gevestigd zijn. De Partij voor de Dieren steunt het initiatief van harte en zal dan ook voor deze motie stemmen, met de kanttekening dat wij de bestaande fysieke casino's en gokhallen in Dordrecht terecht liever zien verdwijnen. Dank u.

De plaatsvervangend voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar het CDA. Mevrouw Van Vugt.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Dank u wel, voorzitter. De motie is voortgekomen uit de wens om in het aandachtsgebied Kromhout-Vrieseweg de overlast te beperken en de leefbaarheid te bevorderen. En elke poging tot vermindering van het aantal casino's kan uiteraard op onze steun rekenen. We zullen voor deze motie stemmen en we rekenen in het vervolg ook op steun vanuit de VVD om het aantal coffeeshops aan banden te leggen. Misschien een idee voor een volgende motie vreemd.

De heer Van der Net: Dit vraagt toch eventjes nog om een reactie ...

De plaatsvervangend voorzitter: Nog een reactie vanuit de VVD. De heer Van der Net.

De heer Van der Net: Deze zag ik al van heel ver aankomen natuurlijk. En ik wijs dan ook het CDA erop dat het aantal coffeeshops natuurlijk al naar beneden is gebracht naar vijf op dit moment en dat wij als VVD altijd wel hebben gezegd dat in ieder geval naar de randen van de stad het verplaatsen van coffeeshops in ieder geval een goed idee is. Maar op dit moment zijn die vergunningen gewoon vergeven. Als het CDA wat wil, dan moeten ze daar een actie op ondernemen, voorzitter.

De plaatsvervangend voorzitter: Dank u wel. Ik wil deze discussie stoppen. Dat is denk ik voor een ander moment. Zijn er nog andere fracties die willen reageren? De heer Burakçin van GroenLinks.

De heer Burakçin: Voorzitter, dank u wel. Ook wij steunen deze motie van harte. Wat ons betreft zijn drie casino's meer dan genoeg in Dordrecht. Deze sector verdient wat ons betreft ook geen extra ruimte, zeker niet in wijken waar de leefbaarheid al flink onder druk staat. Want casino's, of dat nou fysiek of online is, betekent meer risico op gokverslaving met veel nadelige gevolgen van dien. Van harte steun voor deze motie.

De plaatsvervangend voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik nog één keer rond. De heer Hartmeijer van de SP.

De heer Hartmeijer: Dank, voorzitter. De motie om het maximaal aantal casino's naar drie te brengen staan we positief tegenover. Voor een stad als de onze is dat echt voldoende, zoals de portefeuillehouder ook aangeeft. Met die opmerking dat we niet alle zaken die door sommigen als ongewenst worden gezien per definitie altijd naar de randen van de stad of daarbuiten gebracht hoeven te worden.

Het is voor ons voldoende om te wegen dat een casino zich kan vestigen in een gebied wat we als geschikt aanmerken. Maar naar drie, dat kan sowieso op onze steun rekenen.

De plaatsvervangend voorzitter: Dank u wel. Ik kijk nog één keer rond of er mensen zijn die willen reageren, fracties. Ik zie mevrouw Pichel. Ga uw gang.

Mevrouw Pichel: Dank u wel, voorzitter. Aanwezigheid van casino's betekent natuurlijk niet per se gokverslaving, al houdt het natuurlijk wel verband met elkaar. Ik heb zelf daar enorme afkeer van, maar in die zin ben ik het wel eens met mevrouw Koene, dat we op gegeven moment ook wel heel ver gaan om daar dan dingen in te verbieden. Daarnaast is dat ook alleen maar symptoombestrijding. Gokverslaving is een copingmechanisme en daar zit een veel diepgewortelder probleem onder. Wij kunnen denken dat wij kunnen beperken tot drie, maar daarmee lossen we het onderliggend probleem niet op. Dat wijkt weer uit naar online of dat wijkt uit naar andere steden. En ik zou er veel meer voor voelen om te kijken naar de onderliggende problematiek dan weer symptomen te bestrijden.

De plaatsvervangend voorzitter: Dank u wel. Volgens mij heeft iedere fractie nu kunnen reageren. Ik weet niet of het nog een keer een reactie vraagt van de portefeuillehouder of dat we tot stemming overgaan. Ik hoor dat we tot stemming overgaan.

De heer Mol: Zeker, maar in een reactie, ik heb het overgrote deel van de fracties in deze raad een heel krachtig betoog horen houden over wat ze vinden van de aanwezigheid van casino's. Dat zal ik zeker meewegen.

De plaatsvervangend voorzitter: Dank u wel. En dan stel ik voor dat we overgaan tot de stemming van motie 1, met de vraag of nog stemverklaringen zijn. Die zijn er wel. Gaat uw gang, mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, ook wij steunen deze motie van harte. De druk in dit gebied is al zo groot geweest de afgelopen tijd en dat moet gewoon stoppen. Vandaar zullen wij deze motie steunen.

De plaatsvervangend voorzitter: Dank u wel. Ik zie naast mij de heer Katif die wil reageren.

De heer Katif: Dank u wel, voorzitter. Wij kunnen instemmen met de stemverklaring van VSP. Mevrouw Stolk.

De plaatsvervangend voorzitter: Dank u wel. Nog andere stemverklaringen. Zo niet, dan gaan we over tot stemming. Ik moest weer even het kaartje wisselen, voorzitter. Of tenminste, portefeuillehouder. De stemming geeft aan dat er 36 stemmen voor zijn en dat mevrouw Koene tegen heeft gestemd. En dat de motie is aangenomen. En daarmee geef ik dan nu weer het woord terug aan de voorzitter.

32. Sluiting

De voorzitter: Dank, mijnheer Schalken, voor uw voortvarende voorzitterschap en de vlotte beraadslaging. In het licht van deze motie ben ik toch benieuwd hoeveel leden een wedje hebben gelegd op de eindtijd van deze vergadering. En onder dankzegging aan eenieder bijdrage van vanavond, ook voor de uitzonderlijke ondersteuning van alle drankjes en snackjes en verversingen, sluit ik deze vergadering.

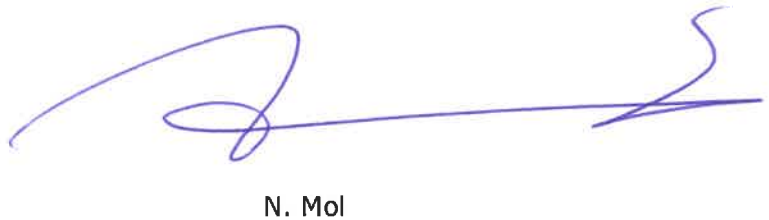
Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 14 oktober 2025.

De griffier,

A.E.T. Wepster

De voorzitter,

N. Mol